

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG17429	ImageGroup:	I1KG17726
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	ལྷ་རའི་རིག་རྒྱལ་ (དུས་དེབ།) wAr Na'i rig rlabs/ (dus deb/)
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	sarnath, varanasi, u.p.
Publisher:	editorial board
Date:	2004-
Volume:	12
Total Volumes:	20
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2014

ཐོད་གཞུང་ཚོ་བ་དག་ཕུར་པ་གན་བྱམས་པ་ཚོས་བྲགས་
ལྟགས།

DHARAMSALA. H.P.

ཚཱ་སྒྲིག་པའི་གདམ་པ།

ད་ལེན་རིག་ཐབས་ཚཱ་སྒྲིག་པའི་སྒྲིང་བར་འདོད་པའི་གདམ་པའི་ནི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་གྱི་སྒྲིང་ཐུན་ཅམ་
ཞིག་གི་ཁ་གཡང་མིན་པར། བོལ་རྒྱན་དང་འབག་ཞལ་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས་བདེན་པ་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིང་
ཆ་འགའ། གཟུར་བོར་གནས་ཤིང་རྒྱ་འབྲས་སྒོ་མིག་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཁོར་
ཡུག་འདི་ནས་ཁ་ལས་ལག་པ་མང་ཅམ་བརྟུན་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྒོ་བ་གཉེར་བའི་གྲངས་འཕོར་རེ་མང་རེ་མང་དུ་
བསྐྱེད་སྤངས་བྱ་སྤྱད་《རིག་ཐབས་》དུས་དེ་བའདི་བཞིན་གནས་འདིར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་མི་ལོ་བདུན་ལ་ཁ་
ཕྱོགས་ཤིང་ཡོད། དེ་ནི་ཁོར་ཡུག་འདིར་ཚཱ་རིག་དུས་དེ་བའི་གི་ཆོ་ཆད་རིང་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། མིག་སྤར་འདས་པའི་ལོ་དེའི་རིང་ལ་དུས་དེ་བའདིས་སྒོ་བ་མ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཚཱ་རིག་ནི་ན་བས་ཉན་པ་
འབའ་ཞིག་དང་ཁྱིད་རྒྱན་སྒོ་ལ་བཟུང་བ་ཅམ་མིན་པར། ལག་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གནས་
ལུགས་ལ་ངས་ཤེས་ཆེད་ཐུབ་པ་བཟོ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཉམ་གདམ་དུ་ཅང་མི་འགོ། ལྷག་པར་སྒོ་བ་མ་མི་
ཉུང་བ་ཞིག་གི་ཚཱ་འབྲིའི་རྒྱས་པ་བལྟས་བལྟས་རིག་རིག་དུ་ཡར་རྒྱས་དང་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དང་
སྐྱོད་ཐུས་ཡིན་པ་ནི་སྒོ་བ་མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ངག་ནས་ཐོས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་གཟུར་གནས་མང་པོའི་སྐྱུན་ལམ་
དུ་སྤང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་། ཐུབ་འབྲས་དེ་དག་ནི་རིག་ཐབས་གཅིག་ཤུའི་འཕག་འཆག་ལས་བྱུང་
བ་ཞིག་མིན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་ཆང་མའི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བྱུང་གི་ལག་ལེན་དང་། སྒོས་སུ་རང་སྒོ་བ་ཀྱི་འདོན་སྐྱོང་
ནས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་དུ་བཀའ་སྒོ་བ་དང་ལམ་སྟོན་དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ཅི་དགོས་
གང་ལེགས་སྦྱར་བའི་ཉེར་ལེན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལས་ད་གཟོད་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མཆམས་འདིར་ཁོ་བོས་
དུས་དེ་བའདིའི་ཚཱ་པོ་དང་སྒྲིག་པོ་ཀུན་གྱི་ཆ་བམ་ཆོན་ནས་རང་རེའི་མཐོ་སྒོ་བ་ཀྱི་འདོན་སྐྱོང་དང་དཔལ་ལྡན་
ཉེ་བའི་རིགས་བདག་མཆོག་ལ་སེམས་ཁོང་གི་ཟབ་ས་ནས་ཐུགས་རྗེ་སྤྲོ་ལྷག་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ད་དུང་དུས་དེ་བའདིའི་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་བོ་ནི་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རིག་གཞུང་དག་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་སྤྱད་དང་སྒོ་བ་གཉེར་བ་ནམས་འབྱུང་འཁྱར་ཚཱ་པའི་བྱ་བར་གཞན་དྲིང་མི་འདོག་པའི་ཚཱ་
པ་པོ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་ཐབས་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས། དེ་ན་རིག་ཐབས་འདི་རིག་ཐབས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆོ་བ་མ་ཡིན་
པར་འོ་ཅག་ཀུན་གྱི་སྤྱད་དུ་རི་སྤྱད་ཀྱི་བར་གསོན་དགོས་པས། སྒོ་བ་སྤྱག་ཆོ། རིག་པའི་ཐབས་སྤྱང་འདི་ཐུ་
མཐུད་ནས་སྒོ་བས་དང་ལྡན་པའི་ངང་འཕྱོད་གོས་ན། གཟི་བརྗོད་དང་ལྡན་པའི་ངང་འཆོ་དགོས་ན། ཁྱེད་ཀྱི་

བཅས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ནས། ལག་རང་ལྟ་དུ་སྒྲེལ་ནས། སྒྲ་བ་ལ་དགའ་བའི་ནོར་གྱི་མཛད་ཀྱི།
 ཚུལ་ཡིག་གི་དབང་ལུང་གནང་མཁན་སྤྱུལ་སྤྱད་གི་མཛད་ཀྱི། ཚུལ་ཡིག་ནི་ཆད་མའི་ཁ་འདོན་
 བཞིན། ནོར་ཅོའི་ལད་མོ་ལྟར། ངག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་འབའ་ཞིག་མིན་པར་ལག་གིས་བྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ར་སྟོང་བྱ་དགོས།
 ཉེན་དང་། སྟོབ་ཤུག་ཚོ། གནས་འདི་ནས་ང་ཚོས་གངས་བྱ་བདུན་གྱི་མི་ཆོ་བར་སྟོང་གྱི་དབང་དང་ཚུལ་རིག་
 གི་ལུང་ལ་བསྐྱེམས་ཀྱང་། ཚུལ་རིག་དང་སྤྱུ་རལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་འཕྱར་བར་འདོད་པའི་ང་ཚོར་དབང་ལུང་
 གི་བྱིན་རྒྱབས་ཙམ་ལས་མེད་ན། ཁྱོད་ཆགས་ཀྱི་ཚོར་འདུ་རི་འབྲ་བས་ནས་བསྟོགས། མི་ངན་གྱི་སྟོན་མཆང་
 རི་འབྲ་བས་ནས་འབྲ། མི་བཟང་ཚོར་བསྟོད་སྤྱི་རི་ལྟར་ལེན། གཡོ་ཅན་ཚོར་འབྲམ་ལྷག་རི་ལྟར་གཞུ། ཚས་
 བྟོགས་ཚོ། ཁྱེད་ཅག་ལ་རིག་པའི་རྒྱབས་སྟེང་འདིས་ཚུལ་རིག་གི་འདིག་ཉེན་དུ་ཐེབས་རྒྱུའི་བསུ་མ་བྱེད་བཞིན་
 འདུག ཁྱེད་ཅག་ལ་སྤྱུ་རལ་གྱི་ཞབས་སྟོ་འཁྲབ་སའི་གར་སྟེགས་ཤིག་བསྐྱབ་བཞིན་འདུག སྟོང་ཉེ་ཚོ། གལ་
 ཉེ་ཁྱེད་ཉིད་ཁ་ལག་དོ་མཉམ་པའི་སྟོབ་བུ་ཞིག་བྱ་འདོད་ན། གལ་སྟེང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱུ་གུར་རིན་ཐང་ཞིག་འབྱིན་
 འདོད་ན། དབང་ལུང་གི་བྲག་ཆ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཁེམས་མ་ཚེམ་པར་བྱག་སྤྱུག་གི་སྒྲ་ངས་སྒྲ་བས་རིག་པའི་རྒྱབས་
 ཐེང་དང་ལྟན་དུ་འཕྱོ་ཤོག དེ་ནི་རིག་པའི་རྒྱབས་སྟེང་ལས་སྟོར་བའི་ལོགས་སྟེམ་གྱི་བེགས་མ་ཡིན།

མཐའ་དོན་དེ་ཙམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་རང་བྱས་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་རང་གི་སློབ་ཞེས་གྱུ་སྤྱོད་དག་པེད་མུད་
ནས་དུས་དེ་བའི་བཞིན་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཞིག་ལགས་ན། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྲིན་ཆ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
ཡོད་པེས་ལགས་པས་གཟུར་གནས་ཀྱིས་སློབ་སྒྲིན་གྱི་མན་ངག་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་མཛུབ་ཁྲིད་རྒྱ་མི་རྒྱུང་
བ་ཞིག་བྱུང་ན། རང་ལྟ་མཆོག་འདིན་གྱི་རྩོམས་མེམས་སྤངས་ནས་བྱེད་ཅག་གི་ལམ་སྟོན་ལ་གྱུས་བཅེ་མཐའ་
གཅིག་དུ་བྱུ་རྒྱ་ཡིན། ད་ལེན་རིག་རྒྱབས་ཙམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་སྤྱིར་ཙམ་ལུས་འདྲ་མིན་ཐོག་ཙམ་ཡིག་གང་མང་
འབྱོར་ཡོད་ཡོད་རྒྱ་བྱེད་སྣ་ཆོགས་པས་འདོན་ཐེངས་འདིའི་ཐོག་ཡོད་ཆད་བཞོད་མ་སྟབ་ཀྱང་། འདོན་ཐེངས་
རྗེས་མ་དེ་བཞིན་གང་མུར་དཔར་སྐྱབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེའི་ཐོག་འགོད་སྟབ་པ་བྱུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་འདོན་
ཐེངས་འདིའི་ཐོག་བཞོད་པའི་རང་རེའི་མཐོ་སློབ་གྱི་དཔལ་ལྷན་ཉེ་བའི་རིགས་བདག་དང་མཁས་དབང་སློབ་
དཔོན་ཉི་ཤ་ཤེ་རྣམས་གཉིས་ལ་པར་བྲི་གྲུ་བེངས་ཉགས་སྟལ་བར་བསྟོན་པའི་ཆེད་ཙམ་རྣམས་སློབ་སྟུག་བདེ་དོན་
ལྷན་ཆོགས་ནས་མཁོ་སྟོན་གནང་བར་ཙམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་སྟགས་རྗེ་ཆེ་བྱུ་རྒྱ་དང་། འབྱུང་འཁྱུར་རང་རེའི་
མཐོ་སློབ་གྱི་ཙམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པའི་རྒྱབས་སྤེང་དགྲུང་ནས་དགྲུང་དུ་འཕྱོ་ཆེད། བརྗོད་བྱ་པེས་མེད།
ཙམ་ལུས་བྱུང་མེད། ལེར་སྐྱུ་རིས་མེད། སོ་མོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཐོག་ནས་ཙམ་ཡིག་གང་མང་འབྱོར་བའི་རེ་སྟོན་
སྟོང་དབུས་ནས་བྱུ་བཞིན་ཡོད།

དཀར་ཆག

བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་རྗེས་དྲན།

ཁྱེད་ཀྱི་རེ་མོན་དེ་མཁས་པ་ལྷི་བྱུང་།

ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་། (༡)

བསྐབ་བྱ་ཆད་པའི་མན་ངག

ལྷག་བསམ་གཞིན་བསྐྱལ།

ཆན་བྱམས་པ་ཆོས་གྲགས། (༢)

སྤྱང་ཚུམ་འཆོའི་རྒྱལ་མདུན།

སྤྱང་མོལ།

ཀུན་སྒྲིལ། (༣)

རེ་སྤྲུག།

ཐཱ་བ་གཞིན་ན། (༤)

ཚོན་མཚུག་གི་ལོ་མ་ཁེར་པོ།

རྒྱ་མཆོའི་ཁྲུག་ན། (༥)

བཅར་འདྲི་མཁས་པའི་སྤྱང་སྟེགས།

ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཆང་ལ་བཅར་འདྲི།

རྫོག་ཞེ་རྒྱ་ཤོར་མུ། (༦)

སྤོལ་རྒྱན་མེས་པའི་ཞབས་རྗེས།

ཏུ་སྤྱང་རྒྱུ་མེག་དགུ་སྒྲིལ།

འུར་རྩོ། (༧)

ནག་རིལ་མ།

ཨ་གཡུ་རྒྱུང་། (༨)

སྤྱང་སྤྲུག་གིས་བསུས་པའི་༡༠༠༥

མཆོམ་མཆོ། (༩)

བསྐྱར་ཚུམ་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་།

ཁྲི་ཤར་ཕྱིར་དཔེ་བྱང་ཕྱིར་སྤྱི་བྱུང་པ་ཞིག་གི་འཆིགས་ན།

ཞི་བདེ་སྒྲོལ་མ། (༡༠)

ཨ་སྒྲོར་ཉི་ཤུའི་རིན་མང་།

ས་ལེ་སྐམ། (༡༡)

མེ་ཏོག་གི་རིན་པ།

པ་སྒྲུ་ཆེད་བང་། (༡༢)

སྤྱང་མེད་དུ་བསྐྱར་པའི་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཕྱགས་པོ་ཞིག་

བསྐྱར་འདྲིན་དབང་མོ། (༡༣)

ཕྱོགས་སྤྱང་གི་རྒྱལ་ཞིན་ཐོག།

བསྐྱར་འདྲིན་སྒོ་བཟང་། (༡༤)

ལྷག་ཚུལ་སྐྱེད་པའི་བཞུགས་ཐུག་།

- ཡུལ་གྱི་པའི་ལྷག་གཏམ་རིང་མོ།ས་ལེ་རྒྱུ། (༤༦)
- ཨ་མ་ལགས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱོད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་མི་དྲན།རྒྱ་བ་སྐྱོལ་ལ། (༤༧)

ཆེད་ཚུལ་སེམས་ཀྱི་དབྱངས་རྒྱ།

- ཡུལ་དེ་བཙོན་བསྐྱེད་གཞི་ཕྱིན།དབུ་མ་གོང་མ་ལོ་རིམ་གཞིས་པ། (༤༨)
- དགའ་བའི་རྒྱབས་སྤེང་ལས་ཐོར་བའི་དབྱངས་རྒྱའི་ཐེགས་ལ།དཀྱིལ་འཁྱུག་པ། (༤༩)
- བཙོན་ཆེག་སེམས་ཀྱི་རི་མོ།བསྐྱེད་བཙོན་ལོ་རིམ་གཞིས་པ། (༥༠)
- ཤིས་ཆེག་པད་དགར་ཆུན་པོ།དབང་ཆེན་རྒྱ་རྒྱ། (༥༡)
- གཞིངས་རྒྱལ་ལས་འཕྲོས་པའི་བཙོན་ཆེག་ཆོམ་བུ།ཆེ་རིང་ཨག་ཆོ། (༥༢)

དབྱང་ཚུལ་རིགས་པའི་ལང་ཆོ།

- སེམས་ཀྱི་སྤང་བཅོད་ཐོར་བུ།ཁ་སྐྱང་གཡང་འབུམ་ཆེ་རིང་། (༥༣)
- མི་ལོ་ལྷ་བཅུའི་རིང་ཐོད་དུ་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་གྲང་ཁབ་ཀྱི་མིང་བྱས་ལག་ཅིག་ལ་དབྱང་པ།དཔལ་ཆེན་དབང་ཆུལ། (༥༤)
- ཁ་བཅུམས་ནས་སྐྱེད་དག་འབྲི་ཡི་ཡོད་ཨ།བསྐྱེད་འཛིན། (༥༥)
- ལོ་རྒྱུས་དང་སྤེལ་ནས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་འབེལ་རྒྱས་དང་ཆག་འཛིག་ལ་ལྟ་བ།ནག་མཆོ། (༥༦)
- ཤེས་ཡོན་སྤོབ་གསེའི་སྐོར་ལ་རགས་ཅམ་སྤང་བ་སྐྱེད་ཤར་བྱེ་ཞིག་གི་ལབ་བཅོལ།ཆེ་རིང་ཆོས་སྐྱོན། (༥༧)
- ཐོད་པ་དང་ཐོད་སྐད་ཡིག་གི་འབེལ་བ།ཆེ་རིང་ཨག་ཆོ། (༥༨)

རང་མོས་སྐྱེད་པའི་གསར་པ།

- ཁ་སང་དེ་རིང་། ངས་ཁ་བཅུམས་ནས་སྐྱེད་དག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།ཤ་པོ་རྩ་མཁྱི། (༥༩)
- ཁྱེ་ཁྱེ་སེམས་པ་ལགས།མེ་ལོང་། (༦༠)
- དབུལ་སྐོར་ཀྱི་འཛུགས་ཏིན།རྒྱ་ཆོད། (༦༡)
- ཆོད།དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ། (༦༢)
- ཁོ་མོ་བྱད་ཐུལ།གོ་མ་ཁ་དང་པོ། (༦༣)
- ཡིག་ཆད་ཀྱི་སྐར་ཕྱིར་བྱིས་པའི་སྐྱེད་དག་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། (༦༤)

ཡུལ་སྐོར་ལུན་སེལ་སྐྱོན་མ།

- སྐྱོན་བསྐལ་དུས་ལ་ཕྱིར་བསྐྱོད།བསོད་ནམས་སྐྱོབས་ལྡན། (༦༥)

བསྐྱེད་

ཏུ་

གྲོ་

ཡོད་

མ་མ་

ངེས་

ཁྱོད་ཀྱི་རི་ཕྱོག་དེ་སེམས་ལ་སྡི་བྱུང་།

བོད་གཞུང་གིས་རིག་སློབ་དག་ཟུར་བ་མཁས་
དབང་བྱམས་པ་ཆོས་གཤམ་མཆོག་གི་ལོ་༡༠༠ལོའི་
«ཆོས་༡༠ཉིན་སྐྱོ་གཤམ་པའི་ཡིད་སྡིའི་གནས་ཚུལ་
འདིས་མི་རིགས་ཤིག་གི་སེམས་ལ་ཐུན་པ་ན་ག་པོའི་ལྷན་པ་
བརྒྱབ་ས་ཡོད་། དགྲུག་ཟླ་བཅུ་པའི་གྲང་ངར་ལྡང་སོང་།
བདག་གིས་ཐུན་པ་དང་གྲང་ངར་གི་རྒྱལ་བར་ནས་མཐོང་
བ་ནི་ཁྱོད་རང་སྟེ། ཐུན་པའི་འཛིག་ཉེན་མེ་ལ་སློན་ཞིང་
འོད་སྣང་དཀར་པོའི་སློན་མེ་སེམས་ལ་འདེགས་མཁན་གི་
མཁས་དབང་དམ་པ་ཁྱོད་རང་ལགས།

གྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་དུ་སྐད་གཞི་མ་པོའི་ཞིག་མདོ་
སྟོད་བྲག་གཡལ་གི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སློམ་དུས་ཁྱོད་ཀྱི་
པ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་རས་ལས་སློ་སྣང་གི་འཛུམ་མདངས་
སློན་པའི་གདམ་རྒྱུད་ཐོས་ཐོང་ལ། དགྲུང་ལོ་བཙུང་ལོ་
ཟླ་བཅུ་གསུམ་གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་དག་ཞིང་སྟེ། ལྷ་སའི་
ཡུལ་གི་ལམ་ཐུན་ཞབས་ཀྱིས་རིམ་པར་མཛོད་དུས། པ་མའི་
མཁའ་ཆོས་ལ་སློ་སྣང་གི་མིག་ཚུ་རྒྱག་པའང་ཐོས་ཐོང་།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་ལྔའི་བར་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ལང་ཆོ་རྒྱས་ས་དང་མི་རིགས་ཤིག་ལ་
བཅིངས་པའི་ལྷག་བསམ་གི་གཤོག་བྱུང་སྒྲུལ་ས་ཡིན་པས་
རྒྱུད་ཀྱི་བའི་ཡིད་ལ་དྲན་གདུང་གི་གཞོན་གྲགས་ཅི་
འདྲའི་ཕྱི་ཡང་།

གངས་རི་ཁྲག་ལ་བཙོས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཞེན་ཆགས་དང་སློ་སྣང་འབར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གོམ་པ་ཡར་ལ་བཀྲགས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞུང་ལམ་
མདུན་དུ་བསུས། དེ་ནས་བཟུང་མི་ཆོད་ལོ་ཟླ་ལྷག་
བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་

རྒྱབ་ས་ཆེ་བའི་ཞབས་ཆེས་ཀྱི་རི་མོ་འབྲི་བར་བཅུམས།
གྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་རྟ་ཤོད་ཟུར་གསོག་སློབ་དག་དང་ཤེས་
རིག་ལྷན་ཁང་གི་ཡིག་ཆའི་དཀར་ཆག་བཟོ་འགོད། མ་སུ་
རིར་དབྱིན་བོད་ཤན་སྐྱར་ཆོག་མཛོད་བཟོ་སྐྱོན་གི་ལས་
འགན་འཁུས་ཆང་གནང་།

མི་ལོ་ཉེར་དྲུག་གི་འོད་སྣང་དཀར་པོས་གངས་
ཅན་བོད་ཀྱི་སོན་ཆ་སྣང་བས་བཀྲས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
ཞབས་ཆེས་ལ་མཛེས་སྒྲུག་གི་རི་མོ་བབས་པ་ཆོར་བས་སློ་
སྣང་གི་འཇའ་ཆོན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུན་ལ་འབྱེལ། ལོ་ཟླ་དང་ལོ་
ཟླའི་ཚེགས་རིམ་ཀ་བའི་ཁྲུང་དུ་ཕྱི་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྐྱུང་
ཕུག་མོའི་འབབ་རྒྱུན་བཞིན་ལྷག་བསམ་དང་བཙོན་
འགྲུས་བྱུང་དུ་སྒྲེལ་ནས་སློབ་གྲ་དང་དགོན་སྡེའི་ཁོར་ཡུག་
ལ་མཛེས་སྒྲུག་གི་ལང་ཆོ་བསྐྱུན་ཞིང་མི་རིགས་འདིའི་
སེམས་ཁོང་ལ་ཤེས་ཡོན་གི་མར་མེ་བསྟོན།

ཁ་སང་ཁྱོད་ཉིད་ང་ཆོ་དང་གདན་དུ་གྱེས་པའི་
ཡིད་སྡིའི་གནས་ཚུལ་འདི་ན་བས་ཐོས་དུས། བདག་གིས་
ལྷོ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གི་སློབ་མས་གོ་སྒྲིག་འོག་ཁྱོད་
ཀྱིས་གནང་བའི་ཆེ་མཐའ་མའི་གསུང་བཤད་དེ་ཡིད་ལ་
འཁོར་བྱུང་། རེ་བ་དང་སློན་འདུན་དེ་སེམས་ལ་ཕྱི་བྱུང་
ཡང་།

ལྷ་ག་བསམ་གཞིན་བསྐྱེལ།

ཞན་བྱམས་པ་ཚོས་གཤམ་ལགས།

ལྷ་མོ་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་མཐོ་རིམ་སློབ་གཞིར་བ་ནམས་ཀྱིས་དབུས་བོད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀྲུན་དུ་གནས་འཁོད་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་རང་རིགས་ན་གཞོན་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་ནམས་དང་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་མཐུན་པའི་དེ་མ་ལ་ཡའི་ན་གཞོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུས་པས་མཛའ་བ་ཆེའི་འཆམས་འདྲི་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་ག་བསམ་གཞིན་སྐྱེལ་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུར། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གཅིག་སུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བྱུག་ཀྱི་གཞི་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱང་ཆག་ནམས་སུ་ཡང་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་གིས་ཐོངས་པའི་ཆོངས་པ་བྱེད་སྤོང་གི་བརྒྱལ་ཁྲག་སྦྱང་བའི་ལམ་ལུགས་ཡོངས་སུ་མཐུག་འགྲེལ་ཞེ་སྟེ་མི་ནམས་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་ནམ་དཔྱད་ལང་ཆོའི་ཆལ་ལ་ནམ་པར་སྦྱངས་ནས་སོ་སའི་ཡུལ་ལུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་ཁྲུང་བྲེལ་བེད་ཆེ་བའི་དུས་རབས་འདིར། གཞིས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ཆོས་སྲིད་གཞིས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡ་སྤྱོད་པ་ལོངས་སྤྱོད་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། ང་ཆོ་བཅན་བྱེད་པ་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ་ལས་འགན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ། བྱ་གཞོན་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་ཡ་དེ་ལས་འགན་ཡང་དང་པོ་ཞིག་ལ་བཅུས་ནས་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགྱ་ཆལ་སྤྱུག་བྱས་ནས་གང་མང་བཅུགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་བོད་རང་གི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་སྦྱོང་གང་ལ་གང་འཆམས་ཐོན་པ་བོད་མི་སྤྱི་བས་གཙང་ཡོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་། ཞེས་སོགས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་རི་ལྗར་བསྐྱེལ་བ་ལྟར་བྱས་འཁྱོར་ན་གཞོན་ནམས་གསར་རྟེན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རང་རང་གང་ལ་མོས་པ་དེ་ལ་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆལ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་རྒྱ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་སླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཐོབ་པ་བཅད་ཉེས་ཆུད་ཅོས་སུ་མགོར་བར་སྦྱངས་བཅོན་མཐར་ཕྱིན་དེ་གསར་རྟེན་གི་ཤེས་ཡོན་བྱུང་དུ་འཐུག་པའི་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་གཤོག་ཆལ་གཞིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ན་གཞོན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་པ་དང་གཞིས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཁྱོར་པ་བཅས་དེ་ནམས་འཛམ་གླིང་ན་གཞོན་ཆོ་དང་དབུང་པ་མཉམ་གཤིབ་ཀྱིས་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་སྲིད་ཞུ་སྐྱབ་བཞིན་པ་སློས་མེད་ཐོག། རིས་མེད་ཆོས་རྟེན་ནམས་སུ་ཡང་བོད་ཀྱི་ན་གཞོན་དང་། དེ་མ་ལ་ཡའི་ན་གཞོན་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན། ལུང་རྟེན་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན། ཐོས་བསམ་སློབ་གཞིར། བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནམས་ཕྱིར་སྐལ་ལྷན་དང་བ་འདྲེན་པའི་མིག་རྒྱན། ནང་འཁྱོར་ལྷན་བསྟན་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་ས། མདོ་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདོན་སྦྱོང་སྟེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱས་འཁྱོར་བོད་གཞུང་གི་མཐའ་དབུས་གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད་སྟེང་ལོག་བར་གསུམ་གྱི་གདན་གལ་དུ་འཁོད་དེ་ཆོས་སྲིད་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་དམངས་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་མཛད་ཁྲུང་ཞུ་རྒྱ་རྩོམ་གས་བཞིན་པ་སོགས་མདོར་ན་རང་རང་གང་ལ་མོས་པའི་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཞིས་ཀྱི་སྲིད་ཁྲུང་སྐྱབ་བཞིན་པའི་གནས་ཆུལ་འདི་ནི། རི་སྐད་དུ། མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་བསྐབ་པ་། མཐར་ཕྱིན་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གསལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ང་ཆོར་ཕན་ཐོགས་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ཆོའི་གཞོན་བཤེས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མི་མང་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་གནས་དང་། དག་པོ་རྒྱ་དམར་གྱང་ཁོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་སྟོང་ལ་ཕྲག་དོག་གི་བྱུག་དུ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ། གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཞན་རབས་ཡོངས་ནས་བོད་མྱོངས་ཆོས་སྲིད་རང་

དབང་ཕྱར་གསེའི་རེ་བའི་མིག་འབྱུང་གཏོང་ས། འབྱུང་འབྱུར་བོད་ཕྱག་ན་གཞོན་ཡོངས་ཀྱིས་ཡ་རབས་ཀྱི་མིག་དཔེ་
བཟང་པོ་ལྟ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཐུར་ཡོད། དྲག་བོས་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པའི་གཞིས་ཁྱེད་བོད་རིགས་སྤྱོད་རྒྱར་མིག་ལ་བྱ་རམ་དང་།
ཁ་ལ་ལ་ཆ་སྟེར་བའི་སྤྱི་དབྱུས་འགྲོའོང་རང་མོས་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་དང་རང་མོས་ཟེར་བ། དབུལ་བཅོས་ཕྱག་བསྐྱར་
ཟེར་བ། གྲ་ཡངས་སྤྱི་དབྱུས་ཟེར་བ་སོགས་བསམ་སྦངས་བྱ་སྟེ་ཁ་ཡོད་གཏོང་མེད་སྟོང་བའི་ཐུག་པ་ལྟ་བུ། བོད་
མི་ཅམ་མ་བཟང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་མགོ་སྐྱར་བཏང་དེ་བསྟོན་དམ་ཆེན་པོས་དོན་དུ་བོད་ནང་གྱི་ལོ་༡༧༧༧ནས་
དུས་དེ་ལྟའི་བར་བཅན་འཇུལ་བཅན་དབང་གདུག་རྩལ་དཔལ་བུ་ལྟའི་ལོ་ལྟེན་ཤི་བས་ད་ཁྲག་གི་འཁོར་
ལོ་སྐྱར་བཞེན་པའི་གདུག་རྩལ་འདི་དག། རང་རང་རྒྱན་སྦྱོང་དལ་སྦྱོང་བག་ཡངས་སུ་མ་ཤོར་བ་ལྟག་བསམ་དང་སེམས་
ཤུགས་རྒྱལ་གཅིས་རེགས་ཞེན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྩ་དྲག་གི་སྒྲུལ་འདེད་མངོན་ཏེ། སང་ཞེན་ལས་དེ་རིང་
རྩ་དྲག་པ། སྟེར་ལས་སྦྱི་གཙོ་ཆེ་བ། རང་ལས་གཞན་གལ་ཆེ་བ། དཔལ་འབྱོར་དང་ལས་འབྲས་གདམས་ཁ་མ་ནོར་
བ། ལྟག་པར་དྲག་བོས་བོད་ཡུལ་མཐར་དབྱས་ཁྱོད་དུ་རྒྱ་རིགས་ཁྱི་འབྲུམ་མང་པོ་གཞིས་ཆགས་ཁྱེད་དུ་བཅུག་ཏེ། བོད་
ཡུལ་རྒྱ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་བཞེན་པ། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོངས་དང་། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་མེས་རྒྱལ་
དང་ཀྱང་གོའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཚུལ་ལོག་བཤད་ཁྱེད་པ་རི་བོ་བོས་ནས་མ་འགྲངས། རྒྱ་མཚོ་འབྲང་ནས་མ་ངོམ། མིག་མེད་
ཀྱང་ལྟ་སྦངས་ངན་པ། སོ་མེད་ཀྱང་བཟ་སྦངས་ངན་པ་འདི་དག་ལ་བཞེན་ནས་ཁྱེད་ཅག་རྒྱམས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དང་
གུས་དག་སྦྱང་ཅེ་གཅིག་དུ་བཟུང་ཏེ་དཀོན་མཆོག་དང་ལས་རྒྱས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟོས་འགལ་གྱིས་སྐྱོད་ཡིག་རིག་
གཞུང་། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས། ཆས་གོས་ཆ་ལུགས། ཐ་ན་སྤྱུ་གཞིས་སོགས་ཀྱང་རང་ལུགས་བེད་སྤྱོད་གང་སྟབ་
གནང་གལ་ཆེ་བ་དང་། ཡང་སྟོས་མ་འོངས་བོད་སྡོངས་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་མང་གཞི་གལ་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི་དེ་ལྟའི་ན་གཞོན་
པོ་མཚང་མས་མི་ཆེའི་མདུན་ཐབས་གཞན་སྟེ་ཁྱེད་སྦངས་ཤ་ཁྲག་གི་ལོ་རྒྱུས་རྩ་ཆེར་ཡོད་པའི་བོད་སྟེལ་ཆའི་རིགས་
རྒྱུད་ལ་མི་རིགས་གཞན་གྱིས་བསྟེ་ལྟ་མ་ཤོར་བར་གཟབ་གཟབ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། དེ་དང་ཕྱོགས་
མཚུངས་ལྟ་ནོར་ལྟོང་ས་ལྟ་བུས་མགོན་ལྟལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོས། ཕྱ་
གྲུ་ཆེའི་ངོས་ནས་གཟབ་གཟབ་ཁྱེད་རོགས་གྱིས། བ་མ་ཆེའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་དོ་ཁྱུར་སྒངས་ནས་གཟབ་གཟབ་
ཁྱེད་རོགས་གྱིས། ཕྱ་གྲུའི་ཤེས་ཡོན་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཞེས་དང་། སྟོབ་གར་འགྲོ་བའི་དུས་ཆོད་ཆུད་བོས་
ཕྱིན་ན། མི་རབས་གཅིག་གི་མི་ཆེ་ཆུད་བོས་སོང་པ་ཡིན་པས། དེ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་ཤོར་གྱི་འགན་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བཀའ་དྲིན་གཞལ་མཐའ་བྲལ་བའི་རྩ་ཆེའི་བཀའ་སྟོབ་རིམ་པར་བསྐུལ་བའི་དགོངས་དོན་མ་
བཟད། ཤེས་རིག་ཆོགས་ཆེན་སྤྱེ་རྒྱུ་ཐར་གསུམ་ལ། ཁྱེས་འབྱོར་བོད་ཕྱག་རྒྱམས་ལ་གསར་རྟེན་ཤེས་ཡོན་སྟོབ་སྟེལ་
ཁྱེད་ཕྱོགས་བོད་མི་རིགས་རང་ཞེད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆོམས་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱོགས་གང་དགའ་
རི་ལེགས་བཀའ་བསྐུར་གྱོས་ཆོད་རིམ་པ་ཕྱག་ལེན་གང་སྟབ་བསྐྱར་བཞེན་པའི་སྐབས་འདིར་དོ་བདག་པ་མ་རྒྱལ་པ་
ཆོས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་ལ་མཐོང་ཆེན་མི་ཁྱེད་པའི་སྟོན་ཞེན་མཁྱེད་སྟེངས་ཤིང་རང་གི་བྱ་ཕྱག་རྒྱམས་ཀྱི་ཆེད་སྟོག་
དང་བསྟོས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གསོག་བསྐྱབ་ཁྱེད་རྒྱུའི་ཆབ་དུ་ཕྱ་གྲུ་སྟོབ་གར་ཆད་ལུས་མེད་པར་སྟེལ་གཏོང་དང་། བཙོན་
འགྲུས་ལ་སྒྲུལ་ལྟག་སོགས་མདོར་ན་སོ་སོའི་ཕྱ་གྲུའི་ལུས་སེམས་བོད་མི་ཆོད་ལྟོན་ཞིག་བྱུང་ཐབས་གསོ་སྦྱོང་སྟབ་པ་ཡིན་
ན་དེ་ནི་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱབས་པ་ཡིན། དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་
གཙོ་ཆེ་ཤོས་ནི་སྟོབ་ཕྱག་པོ་མོ་རྒྱན་གཞོན་སུ་ཡིན་ཡང་། མཁྱེན་བཅེ་གཞིས་ལྟན་དྲིན་ཅན་དག་རྒྱན་རྒྱམས་ཀྱི་ལ་ཅི་

བཟོད་བསྐྱོན་ལས་འདས་པའི་འཁྱེད་གདུང་དང་མིག་ཆུ་
བཞུར་བ་སོགས་དང་ལ་གོམས་ལོབས་སུ་ལྷན་པ་ལྟུང་།
ཉིད་ཀྱི་ཆོར་སྤང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་ཅི་
ཐུབ་བྱས།

“ཉིང་ཉིང་ཉིང་ཉིང་.....”ཞེས་གྲགས་པ་དང་
སྟོབ་མ་པ་ལ་མོ་ཆེད་པལ་ཨ་ཉི་ཤའི་ཆོགས་ཁང་དུ་ཉིན་རྒྱུ་
ར་ལས་དང་དག་གེ་མོ་ཡི་གས་དང་བཤད་ལ་ཉན་དུ་སོང་།
འཕུལ་ཤས་ཀྱིས་སྤང་དོགས་སྤྱུ་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྤར་
བཞིན་སྤང་དུ་སྤྱོད་བརྒྱུ་ལག་བརྒྱུ་ལྱས་ཏེ་བསྟུང་།
འགའ་རེ་ཞི་འདོད་པེ་མཛོད་ཁང་དུ་བརྒྱགས། དའི་སེམས་
ཁམས་དེ་འདྲ་བའི་ཆུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་བྱེད་མ་འདོད་
ཀྱང་། “ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་” དན་ནས་ཡར་ལངས་
དུས་“བསྟན་འཛིན་སྟོན་པ་”ཞེས་པའི་འབོད་སྒྲུལ་དང་ལ་
ཕྱིར་བཞུ་ཐེངས་གཅིག་བྱེད་དུ་བརྒྱགས། ཤིང་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འགམ་དུ་གྲོགས་པོ་རྣམས་འདྲུམ་དུ་ལྷུ་དང་དང་ལ་
ལག་གཡུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་མཐོང་། ང་ཁོ་ཡོད་སར་
སོང་། ཁོའི་གཉའ་སྟེང་དུ་དབྱངས་པའི་ནག་སྒྲུལ་གྱི་སྒྲུ་ལྟ་
དཀར་ཞིང་བཟག་མདངས་ལྡན་པའི་རོ་གདོང་། ད་དུང་
སྤྱང་གྱང་འཛོམས་པའི་མིག་ཟུང་དང་། དལ་ཅིང་སྟོང་
པའི་གཤིས་སྟོང་སོགས་གང་ལ་བཞུས་ཀྱང་ན་ཆུང་བུ་མོ་
ཞིག་དང་ཀྱན་ནས་མཆུང་ས། ངས་“མཛེས་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་
སུ་ལ་སྒྱུག་གིན་ཡོད་དམ་”ཞེས་ཀྱ་རེའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད།
ཁོས་“སྟེང་གི་མཛེས་པོ་དེར་སྒྱུག་ཡོད་”ཅེས་བཤད།

“ཁོ་གང་དུ་ཡོད་དམ། ག་དུས་ཡོད་གི་རེད།”

“དའི་རེ་སྒྱུག་གི་མིག་ཟུང་ཀོང་ལ་ཉེ་ཞིང་དན་
གདུང་གི་མིག་ཆུ་སྐམ་ཡང་བཅེ་དུང་མེད་པའི་མི་དེ་ད་
དུང་སྟེབས་མ་སོང་།”ཞེས་བཤད་རྗེས་དངན་པ་རིང་པོ་
ཞིག་ཤོར།

ངས་“ཁྱོད་ལ་སེམས་ནད་ཅིག་ཡོད་པ་འདྲ་ཞེས་
བཛོད།”

ཁོས་“སྒྱུག་ཤར་ཞིག་ལ་བཟོད་མི་ཐུབ་པའི་

སེམས་ནད་ཅིག་ཡོད་མི་མྱོད།”ཅེས་བཛོད་པ་དང་སྤྱང་
གྱང་འཛོམས་པའི་མིག་ཟུང་གེས་དང་ལ་བཞུས་ཏེ། “ཨ་
རོགས་བུ་མོ། འདིག་ཉེན་མི་ལ་ཆོ་རོགས་དགོས། ཆོ་
རོགས་མེད་ན་སྟོང་འདུག་ཡིན། དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཅིག་
མི་འཆོལ་དོན་ཅི་བཟུང་།”

ངས་“དེའི་སྟོར་ལ་བསམ་སྟོན་གདོང་གིན་མེད།”
ཁོས་“བཟག་མདངས་ཉམས་པའི་མེ་ཏོག་ལ་ལྟ་མཁན་
མེད་པེས་དགོས་ལ་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་ཞོར་དང་མེ་ཏོག་འཕུ་
ཞོར་བཟུང་བའི་བཤད་སྟུལ་དེ་ཡང་དན་དགོས་”ཞེས་
བཤད།

ངས་“དེའི་ཐད་ལ་སེམས་ཁལ་མི་འདུག་”ཅེས་
བཤད་སྟུལ་བྱས་པ་ཡིན། ཡིན་ཡང་། ཁོས་དུས་དང་ནམ་
པ་ཀྱན་དུ་དང་ལ་ཤ་ཆ་བའི་སྟོན་ནས་“དེ་བཞིན་གཡེང་མི་
རུང་། རྗེས་མ་ལྟོ་ལྟོ་གཏན་ནས་མི་མཐུན་ཞིང་བཅེ་
སེམས་མེད་པའི་མི་ཞིག་དང་མི་ཆོ་བསྐུལ་དགོས་ན་ཆོ་སྒྱུག་
རེད་”ཅེས་ཡང་ནས་བསྒྱུར་དུ་བཤད་ཀྱང་ངས་ཁོར་ཁ་ལ་
བྱས་མ་ཁྱོད་། ཡིན་ན་ཡང་དེ་རིང་དའི་དག་ལས་“ཁྱོད་
ཀྱིས་བཤད་པ་བདེན་པ་རེད་”ཅེས་ཤོར།

ཁོས་གདོང་ལ་བསྟན་བཤེག་ཆ་བའི་འདྲུམ་ཞིག་
མཛོད་སོང་།“དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཅིག་མི་འཆོལ་དོན་ཅི་
རེད།”ཅེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲིས་བྱུང་།

ངས་“བཅེ་དུང་དང་དགའ་རོགས་ཆེད་ཆས་
བྱེད་པའི་སོགས་རེ་མོགས་རེ་དག་མཐོང་དུས་རང་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་པ་སུ་ལའང་སྟེར་མི་ཐུབ་ལ་སྟེར་ཡང་མི་
འདོད།”ཅེས་བཤད།

ཁོས་“ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གྲུ་དོག་པོ་བྱས་ཏེ་ཅི་
བྱེད།”ཟེར། ངས་ཅང་མ་བཤད་པར་ཁོ་ལ་བཞུས།

ཁོས་“འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་གྲུ་དོག་གི་བསམ་སྟོན་
ནི་རང་མི་རིགས་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་སྟོན་ལྟ་བུ་རེད།
ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མཆོན་ན་དེའི་སྟོར་ནི་ཆེས་དར་ཁྱབ་ཆེ་
ཞིང་སྟོན་ཐོན་ཡིན།”ཟེར།

འདི་ལྟ་བུའི་རིག་གནས་སྤྱི་ལོ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་
 དངོས་ནས་ཞེན་པ་ལོག་ཅིང་འཛིག་པ་ཟ།”ཞེས་བརྗོད།
 ཞི་ཞིང་དུ་ལ་ལ་ཅེད་མཚར་ལ་མཁས་པའི་གྲགས་དོ་རྗེའི་
 རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ང་ལ་སེམས་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ཞིག་སྤྲད་
 སོང་། དེ་དག་གིས་མཚན་ལྟ་བུ་སྤྲད་པ་མཚན་མཚན་ཞིང་འདྲིས་
 ཆེ། ཁོའི་བྱ་སྤྱོད་དང་བྱི་ཚུལ་བུ་མོ་ཞིག་དང་ཀུན་ནས་
 མཚུངས་བས། ངས་གྲགས་མོ་ལྟ་བུའི་འདྲེ་ཤེས་བཟུང་སྟེ་
 རང་ཉིད་ཀྱི་གསང་བ་ཡོད་ཚད་མ་གསང་བ་ཤར་པོར་བརྗོད་
 གྱིན་ཡོད། ཁོས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་བསམ་
 ཚུལ་བརྗོད་དེ་རོགས་རམ་དང་སྦྱོར་ཡོན་བརྗོད་པའི་
 བརྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་ནས་གྲགས་ཀྱི་འདྲེ་ཤེས་དེ་གངས་རི་
 བཞིན་དཀར་ཞིང་རི་རྒྱལ་ལས་བརྒྱན་པར་ལྟོམ། ཡིད་
 ཆེས་སྤོང་བའི་མི་ཡུལ་ན་གཅིག་པུ་གཅིག་གྲགས་བྱེད་
 མཁན་གྱི་གྲགས་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། ངའི་སེམས་པ་ཏུ་ཅང་
 རྫོ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་བདེ། དེ་དག་གིས་ཀྱི་ལབ་སྒྲིང་མཚམས་
 ཆད་དེ་ཅུང་ཙམ་འགོར། ངས་དེ་ངས་ཁྲོད་གཉིས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ལམ་ག་འདྲ་ཡིན། རེ་བ་འདྲུག་གམ་ཞེས་དེས། ཁོས་
 “ང་མོ་ལ་དགའ་བ་བདེན་ཡང་ཕྱགས་འགའ་ཤས་ནས་
 མཐུན་ཐབས་བྲལ་བས། ངས་མོ་གཡུགས་པ་ཡིན་”ཟེར།
 ངས་“ཁྲོད་སྐད་ཆ་འདི་འདྲ་མ་ཤོད། བྱད་མེད་ཅ་དངོས་
 ལྟ་བུ་མ་རེད་”ཅེས་བཤད།

ཁོས་“ག་རེ་ བྱད་མེད་ལྟ་བུ་རེད། རྟེན་པ་
 ཆགས་རྗེས་བརྗོད་པོ་རྒྱག་དགོས། འདི་དུས་རབས་ཉེར་
 གཅིག་གི་སྟོགས་རྒྱུ་ཁྲོད་ཆོས་རེད།”ཅེས་ངར་ངར་གྱིས་
 བརྗོད།

ངས་“ག་རེ་ཁྲོད་སྦྱོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཁྲོད་དུས་
 རབས་ཉེར་གཅིག་གི་སྟོགས་རྒྱུ་ཁྲོད་ཆོས་རེད་འདྲོད་
 བ་བསམ་སྒྲིའི་གནས་ཆད་ཡར་རྒྱས་ལ་གཏོང་རྒྱ་ལས་མ་
 འདས།”ཞེས་བཤད།

ཁོས་“ག་རེ། ངས་དེ་དག་ཏུ་གོ་ཡི་མེད།”ཟེར། དེ་
 དུས་བསེལ་རྒྱུ་དང་མོ་ཞིག་དལ་གྱིས་ལྷང་བས་སྤོང་ལོ་

འགའ་ཤག་སྤྲད་དང་བཅས་ས་ལ་ལྟོང་། ཁོས་“སྟོན་དང་།
 མི་ཆོ་ནི་ལོ་མ་འདིའི་རང་བཞིན་རེད། དེ་བས་སོ་སོ་འཛོ་
 ཞིང་གནས་པའི་དུས་ཡུན་ནང་སྤྱོད་པོ་གཏོང་དགོས་པ་
 ལས་མ་འོངས་པའི་འཛོལ་སྟེག་དང་འཛོལ་སྤོང་བ་ནི། མ་
 འོངས་པ་ཡིས་མདུན་མ་བསུས། མ་འོངས་པ་ཡིས་མདུན་
 བསུས་ན། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཡལ་ལ་སྟོན། ཞེས་པ་དང་
 འདྲ། ང་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་འབྲལ་མི་
 འདོད།”ཅེས་བརྗོད།

ངས་“ཀྱེ་རྟོ་རྟོ་ཡ། རྟོ་རྟོ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
 པས་འཛི་བ་མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བ་སྤྱག་བསུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པ་སྟགས་གསུངས་དོན་ང་ཆོ་སེམས་ཤུགས་
 ཆག་ཏུ་འདུག་སྤྱོད་དུ་ག་ལ་ཡིན། ང་ཆོས་དེ་དག་ཏུ་གོ་བའི་
 སྟོན་སྦྱོར་ཆོད་ལ་གཅེས་འདྲིན་དང་རང་སྤྱུལ་བྱས་ཏེ་
 འབད་པ་བྱས་ན་མི་ཆོལ་རིན་ཐང་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་མཁྱེན་
 བས་དེ་དག་གསུངས་པ་རེད།”

“སྐྱུ་མཁྱེན། ད་ ཁྲོད་ཀྱིས་ང་ལ་ཆོས་བཤད་རྒྱག་
 མི་དགོས། ང་རྗེས་མ་གྲུ་བ་བྱ་རྒྱ་མིན།”

“ག་རེ། ཆོས་སྤྱོད་རྒྱ་གྲུ་པ་དང་ཨ་ནེ་ཁོ་ནའི་ལས་
 འགན་ག་ལ་ཡིན།”

“མི་སྐྱུ་ཆང་མས་ཆོས་སྤྱངས་པ་ཡིན་ན་རྒྱལ་
 ཁམས་སུ་ཡིས་སྦྱོང་ངམ།”

ངས་“ལ་གོ་ངས་མཚོག་གིས་སྐྱུ་བོའི་ནང་ནང་
 བསྐྱུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཤེས་མཁན་དགོས་ཞེས་ག་
 དུས་ཡིན་ནའང་ཡང་ནས་བསྐྱུར་དུ་གསུངས་དོན་ཅི་
 རེད།”

ཁོས་“ཏུ་གོ་མ་སོང་། ཏུ་གོ་མ་སོང་”ཞེས་བཤད་རྗེས་བྱ་
 རྟོད་རྟོད་ལས་ཐར་བ་བཞིན་ཨ་ལན་དང་བྱིར་ལྟོས་གང་
 ཡང་མེད་པར་བྱད་སོང་།

རྩུག

ཟླ་བ་གཞིན་ལྷ།

༡

“མེ། བྱིས་ལ་རེ་བྱེད་བྱེད་ཡོད།”

ཆུ་ལོགས་ནས་གྲགས་འོང་བའི་སྐད་སྒྲ་དེས་ངའི་སེམས་
འཆབ་བྱེད་ལྡིང་གི་ན་པའི་སྒྲིང་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་ལྡོད་
འཇགས་སེར་བཏང་བྱུང་བས། ཟུར་དུ་ཁ་ཕྱིར་འཁོར་དུས་
དེ་ནི་དུས་འཁོར་ཐང་ལ་སྒྲོར་འཛིན་དུ་བསྐྱོད་རྗེས་ཕྱིར་
ཉལ་ལང་དུ་ལོག་བཞིན་པའི་བསྐྱར་འཛིན་རེད་འདུག
“ཨོ། ངས་ཅང་བྱེད་བྱེད་མེད།”གསང་བ་མི་རྟོགས་ཕྱིར།
ངས་རྩུན་མི་བཤད་ཀ་མེད་བྱུང་།

“ཞལ་ལག་གཏང་བྲབས་འདུག་པས། མེ་བས་རྩུ་མིན་
ནམ།”

“བྱེད་མྱོན་ལ་མེ་བས་དང་། ང་ག་ལེར་ཡོང་གི་ཡིན།”

“ཨའི། སྒྲིང་སྒྲུག་སྒྲུག་གིན་ཡོད་པ་མིན་ནམ།”ཞེས་གོམ་
པ་འགའ་སྒྲིས་རྗེས་ཕྱིར་འཁོར་ནས་བསྐྱར་བཞིག་གི་རྩམ་
འཇུར་དང་བཅས་བཤད་བྱུང་བར། ངས་ཟུར་དུ་མགོ་བོ་
ཐད་དུ་གཡུག་བཞིན་མིན་པའི་བརྗོད་བསྐྱར་མོད།

ཁོར་ང་གིས་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་བཞིག་གི་རྩམ་འཇུར་ཞིག་
བསྐྱར་རྗེས་བྱེད་བྱེད་ཆུགས་ཀར་གཅིག་ལྟོས་དང་བྱེད།

“རང་རྩུད་གཏོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱེད། གང་ཞིག་
གཞན་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཡང་དག་བསལ་བར་ཀྱང་

ནས་འདོད། སྒྲིས་བུ་དེ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ།”ཞེས་ལྷ་བ་མེ་
སྒྲིབ་བེ་ཞིག་སྒྲོར་ཞོར་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཁོང་གི་ཆུ་བ་
གཟུགས་ལ་བཞུས་ཏེ། ང་རང་རང་དབང་མེད་པར་ཁོང་
དགོད་ཅིག་ཤོར་བྱུང་།

ལོ་རེའི་ངག་རྒྱགས་དང་རྒྱགས་སྒྲོད་ལ་ཉེ་བའི་
དུས་སྒྲོར་སྒྲུང་དང་སྒྲོར་འཛིན་ལ་བྲེལ་བའི་སྒྲོབ་མ་ནི་
ལྷ་བ་འཇུར་བྱེད་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་དགོང་ལ་རྩུར་
བཅོན་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་མའི་ཁ་གྲངས་ཀྱང་ངས་ཅན་དུ་
འཕར་བ་མ་ཟད། དེ་མཚན་མཐུན་ཐང་དུ་འང་གདུལ་
བྱ་སྒྲོད་མཁན་དང་། ‘སྒྲ་མ་འཆོལ་མཁན་ཡང་སྒྲོར་དང་
སྒྲོར་བྱས་ནས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པས། ངས་རྟག་པར་དུས་
སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱི་ལོགས་ནས་འགོ་བྱེད་དམ་ལྷ་
སྒྲོར་བ་ཆ་མེད་འདྲ་མེ་བས་ཆོ། ཡིད་སེམས་དབང་མེད་དུ་
ཤོར་ངས་རེད་སྐྱམ་བྱེད་ཡོད།

༢

ཨོ། ཁོ་མོ་ད་དུང་མི་སྒྲིབས་པ་འདི་ཅི་ཡིན་ནམ།
མོས་ང་རང་འདིར་བོས་སོང་བེར་བས་དོན་དངོས་སུ་ཅི་
ཞིག་བཤད་བསམས་པ་ཡིན་ནམ། བཅོམ་འཕྲིན་དེ་མའི་ཕྱག་

དུ་འབྱོར་ཡོད་དམ། གལ་ཏེ་འབྱོར་ཟིན་པ་ཡིན་ན་མོས་
དེ་རིང་བདག་ལ་ལན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྤྲད་སྤྲད་དམ། ཚུ་ཆོད་
གཅིག་ལྷག་གི་རིང་ལ། ངས་མོ་རང་ངའི་མདུན་དུ་རྫི་ལྟར་
འཐོན་འོང་སྐྱམ་པ་དང་། ཐོན་ནས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བཤད་
འོང་སེམས་ཞོར། འདི་ཉགས་མང་པོའི་སྐྱོང་ན་སྐར་ཆ་རེ་
རེའང་སེམས་འཆབ་དང་རེ་དོགས་དཀྱུགས་ནས་སྐྱེལ་
ཁྱེན་ཡོད་མོད། ད་དུང་མི་སྤྲོའི་པ་འདི་ང་ལ་བསམ་
གཟས་ནས་སྐྱུག་པོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་མ་རེད་དམ་སྐྱམ་
བཞིན་དེ་བས་སྤྲོད་བཅོད་མི་བདེ་བར་གྱུར།

ངོ་ཆ་དང་འཆོར་སྐྱང་གིས་གཅོས་ཁྱེན་པའི་
བདག་གི་སེམས་པ་འདི་སྤྲོད་ལ་འབབ་ཆེད། ངས་རང་
ཉིད་བཟོད་ཁྱེན་པའི་ལམ་ཕན་འདིའི་གཡམ་གཡོན་གྱི་
ཁོར་ཡུག་ལ་དོ་སྐྱང་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན། ཚུ་ཆོད་
དུག་པ་ཡོལ་ཟིན་པས་ཡོད་ཆད་མག་མོག་དུ་གྱུར་འདུག་
ཀྱང་། ལམ་འགྲམ་དུ་བསྐྱར་ནས་བཙུགས་ཡོད་པའི་སྐྱོག་
སྐྱོན་དག་སྐར་བྱང་བས། སྐྱོབ་གྲའི་རྩ་སྐྱོར་ནང་ལ་སྐར་
བས་མཛེས་ཉམས་ཤིག་བསྐྱབ་སོང་། ང་རང་གིས་གོ་མ་པ་
ཡང་མོར་སྤོལ་མདུན་དུ་བསྐྱོད་པ་ཡིན། ཏྲུ་ ལྟས་
དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནགས་བྱིལ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ངའི་
མདུན་ཕྱོགས་སུ་ང་ལ་བྱུང་བསྐྱབ་ནས་གྲགས་འགྲུལ་ཅི་
ཡང་མེད་པར་འདུགས་སེར་ཡངས་ནས་འདུག་པས། ཁོང་
གིས་ཀྱང་ཁ་ཟས་འཛོལ་དུ་ཆས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་
མར་སྐྱུག་གིན་ཡོད་པ་འདྲ། ངས་ཁོང་ལ་སེམས་ཁྲལ་ཡོད་
སྤྲོད་ཀྱང་ང་ལྟར་འཆོར་སྐྱང་འདྲ་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པའི་
མཆར་སྐྱང་དང་བཅས་ཏེ། “ལྷེ། བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་
ཀྱི་དགའ་མར་སྐྱུག་གིན་ཡོད་དམ།”ཞེས་དྲིས་པར། ཁོ་རང་
མཆོང་ལྷིང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བདག་གི་མིག་ཡུལ་ནས་ཡལ་སོང་
བས། ང་རང་གིས་རང་གི་ཁ་ལ་ཐལ་ལྷག་ཅིག་གཞུས་ཏེ།
ད་གིན་དྲི་བ་མ་དྲིས་པར་དོན་དག་ཅི་འབྱུང་ལ་ཁ་རྟོག་
གེར་བཞུས་ཡོད་ན། ཁོང་གིས་དོན་དངོས་སུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་
ཁྱེན་ཡོད་མེད་ཤེས་ཐུབ་ངེས་སྐྱམ་བཞིན་བྱང་ཟིན་གྱི་ནོར་

འཛོལ་དང་ནོལ་རྒྱགས་ལ་ལེ་བདེ་འབྱེད་འགོ་བཙུགས།
ནགས་བྱིལ་ཆུང་ཆུང་སྤྲོད་རྗེ་པོ་དེ་གར་སོང་ཆ་
མེད་དུ་གྱུར་སྐབས། ང་རང་གིས་གོ་མ་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱོར་བ་
ཡིན། བདེ་འབྱུང་ཁང་ཆོན་ནས་ལག་དུ་རྫོགས་པེ་ཐོགས་
ཏེ་སྐྱོབ་ཀྱོགས་ནམས་ཆད་ཆད་མཐུད་མཐུད་ཀྱིས་བྱི་
ལོགས་སུ་འོ་མ་ཉེ་དུ་འཐོན་ཁྱེན་འདུག་པས། ཞལ་ལག་
བཏང་ཟིན་པ་ཉོགས་ཐུབ། ཁོ་མོ་ད་དུང་མི་སྤྲོའི་པ་ཅི་
ཡིན་ནམ། ཁོ་མོས་ཡིག་དེ་མཐོང་རྗེས་ཁོང་ཁོ་ལངས་ཡོད་
པ་ཡིན་ནམ། ཡིན་མི་སྤྲོད་དེ། ཁོང་ཁོ་ལངས་ཡོད་ན་དེ་
རིང་ཉོགས་པར་འཛོན་ཁང་དུ་ནམ་རྒྱུན་གྱི་འདྲུ་མ་
མདངས་དེ་སྤོན་མི་སྤྲོད་པས་ཚུང་ཙམ་སྐྱུག་ན་ཡོང་ངེས་
ཡིན་བསམ་ཞོར་ངེད་གཉིས་ཁོམ་སྐབས་སུ་རྒྱན་དུ་འགོ་
བཞེན་པའི་ལམ་ཕན་གྱུ་གྱུ་དེའི་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆུ་མེང་
ཆུང་ཆུང་དེའི་འགྲམ་དུ་ག་ལེར་བསྐྱོད་པ་ཡིན།

༩

ཆུ་མེང་གི་ཆུ་ངོས་ཀྱི་ཆ་མང་ཆེ་བ་བསྐྱེད་ལྷང་
སྐྱམ་གྱི་འདབ་ལོས་བཀའ་འདུག་པས། གསེར་ཉ་ཆ་གཅིག་
ཡོད་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་གྱུར་འདུག ངས་ངེད་
གཉིས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་ཁ་ཟས་འདྲེན་མིག་གཏོར་དུས་ཀྱི་
སྐད་རྒྱག་སྐད་སྐར་དུ་ཁོ་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་ལོབས་སུ་སོང་
ཡོད་པའི་སྐད་དེ་བརྒྱབ་པར། གསེར་ཉ་དེ་གཉིས་ལྟར་
སྐབས་ཀྱིས་ཆུ་མེང་གི་ཟུར་ཞིག་ནས་འབྱར་ཙམ་འབྱར་
ཙམ་བྱས་བྱང་བར་ཆུ་མེང་དུ་སྤོག་གཟུགས་ཀྱིས་འཆར་
བའི་སྐྱོག་སྐྱོན་གྱི་ཤེལ་དོག་ཉ་གང་ཟླ་དེ་བྱིབས་དེའང་
སྐབས་ཀོར་གྱི་ཆེར་བསྐྱེད་དང་བསྐྱབ་ཏེ་ཆག་གུམ་དུ་གྱུར་
སོང་། ངས་ད་ཐེངས་ལག་ལ་ཅི་ཡང་བབྱང་མེད་པས། ཁོ་
གཉིས་ཀྱིས་གདང་བཙུམ་རེས་བྱེད་བཞིན་པའི་ཁ་ལ་ཅེར་
ཏེ། ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེད་གཉིས་བསྐྱར་དུ་འོང་བར་
རེ་ཞིང་སྐྱུག་གིན་ཡོད་པ་རེད་ཨང་སྐྱམ་བཞིན་ཡང་བསྐྱར་
ངའི་སེམས་ངོགས་སུ་སྤྲོད་འཇམ་གྱི་ཁོ་མོ་བཞུར་བྱང་། ཁོ་
མོ་ནི་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་དོ་སྐྱང་ཆེ་བར་མ་ཟད། སྤོག་ཆགས་ཀྱི་

རིགས་ཏེ། བྱ་བྱེད་འབའ་འབྱུ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་སྤྲོད་རྒྱུ་
དང་གཅེས་པས་སྤྲོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། དུས་ད་ལྟ་
བསམ་ན། ང་རང་མོ་ལ་འདི་ལྟར་དགའ་ཞིང་དུང་དགོས་
དོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་འདི་དག་གིས་ཡིན་པ་འདྲ།

བློ་ཡུལ་དུ་ནམ་ཡང་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་
འཆར་འོང་བ་ནི། ལྷོ་ཁྱེད་ཆེས་ཆེས་དུ་འཆར་བའི་སྤྲོད་ལྷོ་
བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཙུ་ལཱ་མཆན་མོ་ཞིག་ལ། བདག་གི་
སེམས་ཀྱིས་འཐག་ཅིང་སྤྲོད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆང་ལྟ་
བུའི་སྤྲོད་དག་ཅིག་ ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་མཆན་སྤྲོད་སྤྲོད་འཆར་ཡན་
ཀྱིས་བྱུག་པའི་འཇུར་བག་ཁྲོད་ནས། ཁོ་མོ་ལ་དམིགས་
བསམ་ཀྱི་ལེགས་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་དུས་ད་ལྟ་འདྲ་ཡིད་ལ་
གསལ་ལྟར་ངེར་འདུག་པ་དེ་རེད། ཁོ་མོའི་ན་བར་
འཛེབས་པའི་དགོད་སྤྲོད་དང་ལྟན་དུ་བདག་གིས་ཤེད་ཀྱིས་
ཁྱེར་བའི་སྤྲོད་དག་དེའི་ཆོགས་བཅད་ཁ་ཤས་ད་དུང་ན་
ལམ་ན་ལྟར་ལྟར་དུ་ཤུགས་བཞེན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།

“བཙེ་བ་འོད་ཀྱིས་འཕྲོ་བའི་ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ཁྱེད་རྒྱ།
སེམས་པ་བྱུག་གིས་འཇུགས་པའི་ན་གཞོན་ཀྱི་བཙེ་འདྲང་།
བྱད་བཞེན་འདྲུམ་དུ་འབྱེད་པའི་བྱུགས་རྒྱུང་གི་འདྲོ་སྤྲོད།
འདྲོད་ལྟན་མིག་དབང་འཕྲོག་པའི་གཞི་མ་རུ་བསྐྱབས་
འདུག།

རྒྱུད་སྤྲོད་མེད་བྱུར་བཀགས་པའི་འོད་དཀར་གྱི་ལྷོ་ཁྱེད་།
ལྷོ་ཁྱེད་པད་འདྲ་བ་མཉེན་མོའི་སེང་རས་ཀྱི་མག་ནས།
ཤུབ་ཤུབ་སྤྲོད་གཏམ་མཆེད་པས་མཆན་གྲང་གི་ལྷོ་
འཛེགས།

དགྲོགས་ལ་མཆར་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་ན་བ་དེ་ལྷགས་འདུག།

སྐར་ཆོགས་བྱེ་བས་བཏུམས་པའི་ཉ་གང་གི་ལྷོ་ཁྱེད་།
མཛའ་མོ་སྤྲོད་དགའ་བའི་བཞེན་སྤྲོད་དུ་འདྲོད་ནས།
སྤྲོད་རིང་གནམ་སྐར་སྤྲོད་པའི་དགྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཐག།
ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལེན་པའི་མི་ལམ་དུ་བཟུང་འདུག།

ལོ་ལྷོ་ཁྱེད་རྒྱུད་སྤྲོད་བཞེན་བཞེད་ན་ཡང་། བཙེ་བས་
སྤྲོད་པའི་ཉེན་ཞག་དག་མིག་སྤྲོད་ལྟར་ལྟར་གསལ་ཞིང་
ཐིངས་པ་ནི་སྤྲོད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བཙོས་པ་དང་གང་ཞིག་
གིས་བྲིས་ནས་བཤམས་པ་བཞེན།

འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ཁྲོད་དུ། ང་ལ་བག་
ཆགས་ཆེས་ཟབ་པ་དང་བསམ་གཞིག་གི་མ་ཁུམས་ཆེན་
པོ་ཞིག་བཞག་པ་ནི། ཉེན་ཞིག་ལ་གངས་རིའི་སྤྲོད་གཞི་
ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཁོ་མོས་ཁ་བའི་འདྲ་བ་མ་མཛུལ་མྱོང་མེད་
རྒྱུ་བཙོད་པ་དེ་རེད། སྐད་ཆ་དེ་གོ་མ་ཐག་ང་ལ་སྤྲོད་
གིས་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུའི་གདུང་ཆོར་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་དང་
མཉན་དུ་ཡ་མཆན་པ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སེམས་ཆོར་
ཞིག་ཀྱང་སྤྲོད་མོད། ཞིབ་དུ་བསམས་ཆེས་དེར་ཡང་ཁག་
ཅི་ཡང་མེད་པ་རྟོགས་བྱུང་། ཁ་བའི་འདྲ་བ་མ་མཛུལ་
མྱོང་ཞིང་། ཁ་བའི་གདན་དུ་བསྐྱེད་མ་མྱོང་མཁན་གྱི་ཁ་
བ་རི་བ་ནི་ཁོ་མོ་གཅིག་པུ་ཙམ་ག་ལ་ཡིན། འདི་ཡང་མི་
ལོ་ལྷོ་བཙུའི་སྤྲོད་གར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་མ་ཡིན་ནམ། རེ་
སྤྲོད་གི་ལོ་ལྷོ་སྤྲོད་དང་དཔལ་བར་བྲིས་བྲིས་ཏེ། ད་དུང་
རི་ཙམ་ཞིག་ལ་རེ་ཞིང་སྤྲོད་དགོས་ཨང་། རེ་སྤྲོད་གི་སེམས་
པ་བསམ་གཞིག་གི་སྤྲོད་མོར་བཏགས་ཏེ་གཉིད་ལ་ཞུགས་
པའི་མཆན་མོ་དེར། ཁ་བའི་གཞི་རུ་ཁོ་མོ་དང་ལྟན་དུ་ལག་
དང་སྤྲོད་ནས་སྤྲོད་བཞེན་པའི་མི་ལམ་ཞིག་མིས་བྱུང་ལ།
རེ་སྤྲོད་གི་ཁ་བ་མིག་གོང་ལས་བཞུར་ཏེ་སྤྲོད་གཞི་བཞུན་
པའང་ཞོགས་པའི་སྤྲོད་མཛུང་བཏང་བ་མཉན་དུ་མ་
གཏོགས་ཆོར་མ་བྱུང་།

ང་རང་ཨར་འདམ་ཀྱིས་འཛུལ་ཞལ་བྱས་ཡོད་
པའི་མིང་ཁར་ཙམ་བྱུར་བསྐྱེད་ནས། རྒྱུ་ཁར་སྤྲོད་ཀྱིས་
གཡེང་བའི་གསེར་ཉ་གཉིས་ཆ་ལ་ལྟོས་ལྟོས་དུ། རེས་
གསལ་རེས་རིབ་ཀྱི་བློ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱར་རང་དབང་
མེད་པར་ཁོ་མོའི་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་བྱུང་། ཉག་ཏུ་གཟའ་
སྤྲོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཆོད་གཅིག་རིང་གི་ཟུར་ཁྲིད་དེ་མཛུགས་
རྒྱུ་ཆོགས་རེས། ང་རང་ཁོ་མོའི་འདྲོད་དོན་ལྟར། བག་ལེབ་

བཞེས་མ་འགའ་ཞེས་ཏེ་མོ་དང་མཉམ་དུ་གསེར་ཉ་དེ་
གཞིས་དང་ཉ་ལྷག་དེ་ཆོར་གསེལ་སྟོན་རེ་བཤམ་དུ་འགྲོ་
དགོས། ཁ་ཟས་ལ་འབད་ཀྱིན་པའི་ཉ་ལྷག་དག་ལ་བལྟས་
ཏེ། ཁོ་མོའི་བཞིན་རས་ལས་ཡིད་ཆེམས་ཀྱི་པད་མའི་མེ་
དྲོག་བཞད་འདྲའི་འདྲུམ་མདངས་དེ་མངོན་འོང་ངེས་ལ།
དེ་ལ་ལྟ་ཞོར་དུ་ང་རང་ལའང་དགའ་ཆོར་རེ་སྟེ་བར་བྱེད་
ཅིང། ང་རང་ཡང་ཁོ་མོ་དང་འདྲ་བར་སྟོག་སྟོག་སྲུང་སྲུང་
ཀྱི་ལས་ཀ་འདི་འདྲའི་རིགས་བྱེད་རྒྱར་གྱིན་ཏུ་མོས་སྟབས།
ངས་ནམ་ཡང་ཁོ་མོའི་རེ་འདོད་ལ་སྤང་མེད་དང་འབྲས་
མེད་བྱས་མ་ཆོང་།

ནི་འདྲ་རྩོད་བྱག་གར་འབྱེད་པའི་ནིན་ཞིག་ལ།
 དེད་གཞིས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་བཞིན་ཆུང་དེའི་ཁ་རུ་བསྐྱང་
 དེ། རྒྱགས་ཡར་མར་ལ་ལབ་སྒྲེང་བྱེད་དུས། ཁོ་མོས་གསེར་
 ཉ་ཆ་འདི་རྒྱ་མོ་གར་བསྐྱེད་ཏེ་རང་དབང་གི་ཁོར་ཡུག་
 དེར་ཡོངས་སྡོད་དུ་གཞུག་སྡེད་ཁོས་འགོ་བཟོན་བྱང་།
 ངས་ཀྱང་བཟང་ཚུལ་དང་ཆོད་ལྟ་བྱེད་ཆོག་ཚུལ་བཤད་
 མོད། ས་འདི་ནས་རྒྱ་མོ་གར་བར་དུ་སྦྱིལ་བར་གསུམ་ལྟག་
 ཡོད་ལ། ཉ་རིགས་སྡེལ་སྤངས་ཀྱི་ཉམས་སྤྱོད་གིས་མ་
 འདང་བ་དང་། ཐབས་བཀོད་ཡག་པོ་ཞིག་མ་རྟེན་པས་
 ད་བར་ལག་བསྟར་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་གནས་འདིར་སྐར་
 བཞིན་ལྟགས་པ་རེད།

ཁོ་གཉིས་གྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་འཐམ་རེས་དང་

འབྱུང་རེས། འདེད་རེས་བྱེད་ཞོར། གདང་ཙམ་གདང་
ཙམ་བྱེད་ཀྱིན་པའི་ཁ་དེས་ཅི་ཞིག་གི་གསང་བ་འཆད་
བཞིན་པ་ཡིན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་། ངས་ནི་ཅི་ཡང་གོ་མ་ཐུབ་
པས། ང་རང་ཁོག་ནིས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལ་སྐད་དང་ཡིག་གི་
ཆུང་ལམ་གང་ཡང་མེད་པར་བཅེ་བ་སྟོང་པའི་བརྟེན་སྟོང་
སྟངས་དེར་དུ་ལས་ཤིང་དོན་འཁོར་ཞོར། བསམ་གཞིག་
རྒྱག་པ་ཞིག་གི་སྟོང་དུ་ཆུད་དེ། ངས་ཁོ་མོར་བཅེ་འཕྲིན་
བསྐྱར་བ་ནི་ཅོར་འབྱུལ་ལམ་ནག་ནས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆོར་
སྤང་མཐུག་དུ་བྱིན་པ་དང་། དྲུང་སེམས་མཆོན་པ་ལ་སྐད་
ཡིག་ལས་འགོང་བའི་ཆུང་ལམ་ཞིག་ཡོད་པ་རྟོགས་རྗེས།
སེམས་ལ་སྤར་བས་འཆབ་སྤང་བཟོད་སྐྱགས་མེད་པ་ཞིག་
སྟེས་བྱུང་། “བཅེ་དྲུང་སྟེ། ལྷང་མེད་ཀྱི་བཅེ་དྲུང་།

བཙེས་ཤིང་གིས་ཏེ་བསྐྱུར་ནས་ཕྱོག་དགོས་པ་
 ཞིག་མ་ཡིན་པར།

ངང་ངམ་གྱགས་ཀྱིས་བཞུར་བ་མཐོང་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་སྒྲན་ཆོག་དེའི་བདེན་ཆད་དང་རིན་
 ཐང་ཡང་གསར་དུ་རྟོགས་བྱུང་། དེ་ལྟ་ན་ལང་། མེས་ས་
 འཕྲིན་ནི་བསྐྱར་ཟེན་པས་བཟང་ངན་གང་ཡིན་ཡང་
 མཐའ་འབྲས་དང་དུ་ལེན་པ་ལས་གཡོལ་ཐབས་མེད་སྟམ་
 གྱིན་ཡང་ལངས་ཤིང་། རེ་སྐྱག་གི་མགོ་བོ་ཡར་ལ་གཅིག་
 གཏད་དེ། བསྐྱར་དུ་ལམ་ཐུན་གྱ་གྱ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་གོ་མ་
 པ་རྩོས་.....

མཁའ་སྒྲོག་མཁའ་སྒྲོག།

བ་ཚཱ་བ་ལྷགས་ཀྱིས་སློབ་ལྟ་ཡོད་པའི་རང་གི་བློ་མོར་ཁ་པར་ནང་“བསྟན་ཆེད། རང་སློབ་ལྟ་ཡོད་པའི་འདྲ་ག་གམ། ཆེད་པོ་འདྲ་ག་གམ།”

བྱ་མོས་ཁ་པར་ནང་“པ་ལགས། མཚམས་མཚམས་སྐྱིད་པོ་འདྲ་ག”

ཕ་ས་“མཚམས་མཚམས་ཟེར། ག་དུས་……”

ཕྱིས་“ཁྱང་མེད་རྒྱལ་མ་དང་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ལགས་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་པོ་ཞི་བཤམ་འདུག། ད་དྲིང་ཐུགས་སྤོམ་རྒྱལ་མ་...”ཞེས་ཟེར།

སྤྱོན་མཐུག་གི་ལོ་མ་སེར་པོ།

ཀྱུ་མཚོའི་ཁྱུག་རྒྱ། བསྐྱར་བཅས་ལོ་དང་པོ།

ལེ་ལུ་དང་པོ། ཀྱུང་བལྟ་ད།

(གཅིག)

ངས་རྒྱུ་ལམ་འདི་ནས་མྱོད་ཉིག་ཉིག་གི་གོ་མ་
སྐབས་རེ་རེ་སྐྱུར་བཞིན་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱོད་པ་དང་བསྐྱུན།
ངའི་སེམས་པར་དྲན་སྒྲུང་སྒྲ་ཆོག་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་
འོང་ཞིང་། དེ་རིང་ནི་ངའི་ཆེས་བརྗེད་དུ་མེད་པའི་དུས་
ཆོག་གི་ཁ་ལ་ཕྱི་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱེས་ཀྱང་རྟོགས་མི་སྲིད།
རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་སེམས་གསོ་དང་ཆོད་དཔག་ཀྱང་
བྱ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་། དུས་ཆོག་གི་དབྱངས་
རྟའི་འགྲུལ་ཁྱུག་སྐད་ཅིག་ལ་ཡལ་བྱེད་ཞིང་། ལོ་རྒྱུ་
ལྷུང་འགྲོས་ཀྱང་འགོག་མེད་གཙང་ཆབ་ཀྱི་རང་གཞིས་
ལྷུང་བཞུར། རང་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ནས་ཐོག་མའི་བྱང་གི་
ཆོང་རེ་བཏོན་པ་ནས་བཟུང་། ད་བར་རི་གྲོང་འདིར་
གཟུགས་དང་གི་བུ་མ་བཞིན་བྲལ་མེད་གནས་པ་ལས་ས་
ཐག་རིང་དུ་ནམ་ཡང་འགྲོ་ཆུང་མེད། འོ་དེ་རིང་ནི།
ང་རང་ཐག་རིང་དུ་བསྐྱོད་དགོས་པས། གོ་མ་པའི་འདེགས་
འཛོག་རེ་རེས་ང་ཁོ་མོ་དང་བག་ཐག་རེ་རིང་ནས་རེ་རིང་
དུ་གཏོང་བཞིན་པ་ངའི་ཆོར་གྱིན་འདུག ལྷག་པར་ཁོ་མོའི་

མཁུར་ཆོས་ན་དབྱར་གསུམ་གྱི་ཆར་ཆུ་བཞིན་བཞུར་བའི་
མདང་རུབ་གྱི་མིག་ཆུ་དང་། ལོ་མང་རིང་སེམས་ཁོང་དུ་
འཕྱེད་པའི་དུང་སེམས་གྱི་སྐབས་ཐེང་གིས་ངའི་ཡིད་སེམས་
ཡོངས་རྒྱུག་ས་བསྐྱར་པར་བྱས།

ངས་རང་དབང་མེད་པར་ཐེངས་གཅིག་ཁ་ཕྱིར་
སློག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་མིག་མདའ་འཕང་
དགོས་བྱུང་། ད་གཟོད་རི་རྩུབ་གཞིས་ཀྱི་སོ་མཚམས་ན་
བརྗེད་གྱི་ཆགས་པའི་དབེན་ཅེ་གྲོང་སྤེལ་རིང་ཉིད་དང་
བར་ཐག་རིང་དུ་གྱུས་བྱེད་ཅིང་མིག་ལམ་ནས་ཡལ་ལ་ཞེ།
གྲོང་སྤེལ་དུ་ཁྱིམ་ནམས་ཀྱང་མག་ཐོག་རབ་རིབ་དུ་སྒྲུང་།
དབེན་ཅེ་སྤེལ་པའི་ཡ་ཐོད་ན་ཡོད་པའི་རི་བོ་དང་ཆང་ཆོང་
གི་ནགས་གསེབ་ན་རྟ་བདུན་དབང་པོའི་གཟི་མདངས་
ཐོག་པོ་ཞིག་རིམ་བཞིན་འཆར་བ་ལ་བཞུས་ན་སེམས་ཆར་
དེ་རིང་གི་ཉི་མ་དེ་ཆེས་ཡག་ཆུ་མེད་པ་འདྲ། ཡང་ན་དེ་
རིང་ང་རང་པ་ཡུལ་ནས་བྲལ་བས་སྒྲིག་དུང་གི་སློང་ག་
འདོན་བཞིན་ཡོད་པ་དང་གཞིས་སུ་མ་མཆིས། དུད་ཁྱིམ་
ནམས་ཀྱི་ཁང་ཐོག་ནས་བསང་དུ་དྲོ་སྒྲོག་སྒྲོག་དུ་འཕྱར་
བཞིན་གདའ། དེ་ནི་སྤེལ་འདིའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་བྱེད་སྒྲོལ་
ཉི་མ་རི་ཅེར་འཆར་བ་དང་ལྷ་སྐྱུང་ནམས་ལ་བསང་
གསེལ་གཏོང་བའི་འཆར་ཅན་གྱི་ལུགས་སྒོལ་ཞིག་ཡོད་པ་
རེད། དེད་ཆང་གི་ཁང་སྒྲིང་ན་ཡོད་པའི་བསང་དུ་ཕྱར་
ནས་རིམ་བཞིན་བསང་དུ་དྲོ་སྒྲོག་སྒྲོག་དུ་འཕྱར་བྱུང་།
པར་བཞུས་ཆོད་ལ་ཁང་ཐོག་ནས་མི་ཞིག་གིས་ངེད་ཚྭ་གས་
སུ་རྒྱུང་ལྷ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲ། དུས་རྒྱུན་ལ་མས་

ལྷོ་མ་ལྷོ་མ་། བདག་གི་སྤྲོད་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བཙེ་བའི་ལྷོ་མ་
ལགས། ལས་དབང་གི་བཀོད་བྱས་ལོག་ནས་འཁྱེད་ཀྱིས་རང་རང་གི་བཞུད་ལམ་འདི་ནས་
མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་བྲལ་དགོས་ཤིང་། གཤམ་ཏེ་ལས་འཕྲོ་ཞིག་མཆིས་ཆོད་ས་ན་མ་ཞིག་ལ་འུ་
ཅག་སྐར་ཡང་གནས་འདི་ཏུ་འདྲོ་མས་པའི་སྤྲོད་འདུན་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་ཁྱེད་རང་དང་།
ག་ཞོད་མི་བྱ་ལས་ཅན་ཞིག་བཞེན་ཤོག་ས་སུ་བསུས་ནས་དོད་སྤྲོད་ལྡན་པའི་ཁྱིམ་ཆང་ཞིག་
སྤྲོད་ས་སྤིད། དེ་ལ་ངས་ཡིད་སྤྲོད་ཡོད་ལ། ཡིན་གཅིག་ང་སྤྱད་དགོས་པའི་ངེས་པ་གང་
ཡང་མ་མཆིས། ཡིན་ན་འད་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་ཇི་སྤྲོད་སྤྱད་པ་དེ་སྤྲོད་ངས་ཀྱང་ཁྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་ངེས་
ཡིན་ལ། མ་ཟད་ང་རང་རྩེས་ཕྱགས་ལྷུ་འཁར་གཞི་ལྷས་ནས་ཡོད། ཏུས་ལྷན་
དེའི་རིང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡམས་ཀྱན་འཁྱེད་གཞིས་ལ་ཞབས་ཞུ་དུར་ཐག་བསྐྱབ་ངེས་ཡིན་པའི་
ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བ་ཡོད། མ་ཟད་ཁྱེད་རང་ལ་ཏུས་ཆོད་བྱུང་ཆོང་ངའི་ཁྱིམ་ཆང་གི་ཡམ་
གཞིས་པོ་ལའང་ཐུག་འཕྲད་རེ་འགྲོ་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་ཡོད། དེ་མིན་ཁོང་གཞིས་པོར་ཕུག་གཞན་
མེད་པས་ང་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུ་འདི་ནང་དགའ་འཕུག་གི་སྤྲོད་ངེས་རེད། ཁྱེད་ཀྱང་ལེན་ང་དང་ལྷན་
དུ་སྤྲོད་གཞེར་བྱ་བར་བསྤྲོད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་བདག་ལ་སྤོ་མམ་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་
ཀྱིས་ད་བར་ངལ་བའདྲེམས་མེད་ཐོག་སྤྲོད་ཀྱིས་པའི་བྱ་བ་འབྲས་དྲག་ན་མ་ཡང་བརྗོད་མི་ཉན་
ལ་ངེས་པར་དུ་དཔེ་བའ་ལ་ཐུ་མཐུད་ནས་བལྟ་སྤྱོད་བྱ་དགོས། སྤྱིར་བཏང་བྱས་ན་ང་ཡང་
པ་ལུ་ལ་བཞག་ནས་ཐག་རིང་ལ་འདི་ལྷར་བསྤྲོད་རྒྱུ་འདི་འདུན་པ་ཙུབ་ནས་མེད་ལ་ཁྱེད་དང་
བྲལ་རྒྱུ་འདི་སྤོ་ཁ་དེ་བས་མེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་སམ། ད་ཆ་ངའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ནི་སུ་
ལའང་བརྗོད་ཐབས་བྲལ་སོང་། བདག་གི་ཡམ་གཞིས་པོས་ལུ་ཚྭ་སྤྲོད་མཐའ་བསྐྱལ་ཀྱིས་
ང་རང་བསྤྲོད་དགོས་པའི་བསྐྱལ་ལྷག་བཏང་བམ་ཟད། ཁོང་གཞིས་པོས་ཟམ་ལས་བཏུང་
མ་ལས་ཀྱིས་ངའི་སྤྲོད་སྤྲོད་གི་འགྲོ་སོང་ཆ་ཆང་བསགས་ཡིན་ཟེར། དེར་བཞེན་དེ་རིང་
ལ་བྱ་ཐབས་བྲལ་བས་ང་རང་འགྲོད་གོས་བྱུང་། ཁྱེད་དང་ཡམ་གཞིས་པོ་བྲལ་ནས་ཐག་
རིང་དུ་འགྲོད་གོས་བྱུང་བས། ངས་ཁྱེད་ལ་བཞོད་གསོལ་ལན་བརྒྱ་ལྷག་ཡིན་ན་འདང་སེ

ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་གི་ཐིག་ལ་ནས། མཆན་མེད་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ཐོག་བྲིས་དེ་

521

“...བྱ་.....བྱ།” ཞེས་ཨ་ཕ་ས་རྟ་ཁ་བཀག་པ་

ཕྱི་གཤམ་པུ་ལ།

ཀྱང་ལན་མ་བཏབ་པར་མགོ་བོ་འབྲེད་ལ་གཡུག་ཅམ་
བྱས་ནས་སེམས་སྤྱག་ཅི་ཡང་མེད་ཁྱུ་གི་འདྲམ་ཅམ་བྱས་
པ་ཡིན། དུས་རྒྱུན་བདག་གི་ཨ་ཕ་ནི་མི་དགོད་བློ་པོ་ཞིག་
དང་ཕལ་ཆེར་སྡེ་པའི་མི་སྤྱང་བ་སྦྱིད་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ཟེར་
ན་མི་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད་ངེས། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་ངའི་
ཨ་ཕ་ཡང་འདི་ལྟར་སྦྱོར་ལྟར་གི་སྤྱང་བ་ཞིག་མངོན་
བྱུང་། ཨ་ཕས་རྟ་འཁྲིད་ཅིང་ངེད་ཕ་བྱ་གཉིས་ཁྱ་སེམ་མེར་
ལམ་ལ་བཞུད།

དངོས་གནས་བྱས་ན་ང་རང་སེམས་པ་མི་སྦྱོར་
ག་ལ་སྲིད། ད་ཆ་ངའི་སེམས་ན་སྦྱོག་དྲུང་གི་བྲ་ཆུབས་བྲག་
དུ་འཕྱོ་བཞིན་འདུག འོན་ཀྱང་། ཨ་ཕ་དང་ཨ་མ་གཉིས་
ཀྱི་ལོ་མང་རིང་བསག་བསག་གྲུང་གྲུང་བྱས་པའི་དདུལ་
ལོར་ཡོངས་རྫོགས་ང་རང་གི་མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་ཆེད་དུ་
ཡིན་པ་རྟོགས་དུས། ངས་ཁོང་གཉིས་པོའི་སྒྲོ་ཁ་ལ་བཅོས་
བསྐྱར་གཏོང་ག་ལ་ཡོད། མ་ཟད་ཤེས་ཡོན་ནི་འགྲོ་བ་མའི་
རིགས་ལ་དགོས་ངེས་པའི་གཞི་རྩའི་གནས་ལུགས་ཤིག་
ཡིན་པས། ངས་དེ་ལ་དང་ལེན་མ་བྱས་ན་ང་ཉིད་ནི་
ཆོངས་པའི་རྒྱ་རུ་འཁྱར་རྒྱ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པ་གོར་མ་
ཆགས། དེའི་ཕྱིར་དེ་རིང་ང་རང་ཕ་ཡུལ་དང་ས་ཐག་རིང་
དུ་གྲུས་ཏེ་ལྷ་ས་རུ་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སེམས་ལ་
བཅངས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་པས་སྦྱོ་ཉམས་བསྟན་ན་ག་ལ་
འགྲིག་སྟམ་ནས་གདུང་སེམས་ཡོངས་རྫོགས་སེམས་མཐེལ་
དུ་སྤྲོས་པ་ཡིན།

(གཉིས།)

གར་ཡོང་ཆ་མི་འཆལ་བའི་སྟོན་རྒྱུང་གང་མོ་ཞིག་
བར་མེད་དུ་ལྷང་འོང་བ་དང་། ཨ་ཕའི་ངོ་མདོག་ཐལ་བ་
ལྟར་སྒྱུ་ལྟོག་ལྟོག་དུ་ཁྱར་འདུག་ཅིང་། རིང་དུ་བསགས་
པའི་གཡག་གི་རྩ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ལོ་རིང་མོ་དག་རྒྱུང་བྱས་
གཡལ་མོ་བྱེད་བཞིན་འདུག འདི་ནི་ནམ་དུས་སྟོན་ཀ་ཡིན་
པས་གང་ངར་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དུས་ཆོག་སྤིག་ཡིན། སོ་

ནམ་པའི་དུས་ཆོག་ས་འདི་ནི་བྲེལ་བ་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་དུས་
རེད། འོན་ཀྱང་། འདི་ནི་སྟོན་མཁུག་ཡིན་པས་མི་ནམས་
ཀྱི་སྟོན་ཐོག་ནམས་བསྐྱས་ཟེན་པས་བྲེལ་བ་དེ་ཅམ་མི་ཆེ།
ལམ་འབྲམ་དུ་ཡོད་པའི་ཞིང་ཁ་དག་སྒྱུ་ཤོག་ཤོག་དུ་ཁྱར་
འདུག བ་སྐང་དང་ར་ལུག་ཁག་ཅིག་འབྲུག་འདར་སིག་
སིག་གི་ཞིང་ཁའི་སྤུ་མཐའ་ན་གནས་འདུག “ཨ་ལ། འདི་
ནི་དུད་ཆང་སྤྱི་ཞིག་གི་བ་མོ་ཡིན་ནམ། མདང་རྒྱབ་མཆན་
མོ་འདི་གར་ཉལ་བ་ཡིན་པ་འདྲ།” ཞེས་ཨ་ཕས་མགོ་བོ་
གཡུག་གཡུག་བྱེད་བཞིན་ལམ་དུ་བསྐྱོད། “འོ། འདི་ནི་
ངོ་རྩེ་ཆང་གི་བ་མོ་རེད་འདུག འདི་ནི་ང་རང་ལ་ཆ་རྒྱས་
ཏ་ཅང་གི་ཆེ། ཉག་ཉག་རེད། ཉེན་ཤས་སྟོན་དང་ལྟ་
མོ་གཉིས་ཀྱིས་འཆོ་བར་བྱིན་པའི་བ་ཕྱགས་ཁྱོད་ནས་
གཅིག་རེད། ད་དུང་ལྟ་མོས་བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན་བ་མོ་
འདི་ལ་བེའུ་སྒྲེ་རྒྱ་ཡོད་པས་ཁོ་མོའི་ཨ་མས་ཙུ་ཙུ་བཟང་
སར་འཁྲིད་དགོས་པའི་བསྐྱལ་མ་ཡང་བཏང་འདུག” ཨ་ལ།
ངས་དེ་ལྟར་བྲན་པའི་མོད་ལ། ལྟ་མོ་ལ་སྤྱིང་རྩེ་ཡང་ཡང་
སྒྲེས་བྱུང་། ཁ་སང་ཁོ་མོ་སྤར་རྒྱན་ལྟར་བ་ཕྱགས་འཆོལ་
དུ་བྱིན་པ་དང་བ་ཕྱགས་ཤིག་བསྐྱག་འདུག་ཟེར། འོན་
ཀྱང་ཁོ་མོས་ང་རང་དེ་རིང་ཞོགས་པ་སྤུ་པོ་ཐོན་རྒྱུ་ཡིན་པ་
ཐོས་འཕྲལ་མདང་དགོང་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཡོང་བས་བ་
ཕྱགས་གང་ཡོད་འཆོལ་དུ་འགྲོ་ཁོ་མ་བྱུང་ཟེར། “བྱ་
དོན་གྱུབ། ཁྱོད་དཀའ་ལས་ཁག་གི་འདུག་གམ། ད་
འདི་ནས་མར་ས་བདེ་མོ་ཡིན་པས། ཁྱོད་རྟ་ལ་བཞོན་ན་
འགྲིག” ཅས་ཨ་ཕས་ང་རང་ལྷ་རྒྱུགས་ཀྱིས་རྟ་ཐོག་དུ་
བསྐྱོན་བྱུང་། ཨ་ཕས་རྟ་འཁྲིད་བཞིན་ལམ་འཕྲང་གི་གྲུ་
ཁྱག་རེ་རེ་བཞིན་བསྐྱོར་ནས་སོང་། ལམ་འཕྲང་འདི་ནི་
ང་རང་ལ་ཆ་རྒྱས་ཏ་ཅང་གི་ཆེ། ལམ་འཕྲང་འདི་ནི་
ངའི་མི་ཆེའི་ཆགས་འཛིགས་མཐའ་དག་དང་འདྲེས་ནས་
ཡོད། ཐོག་དང་པོ་ང་རང་འཕྲང་ལམ་འདི་བརྒྱད་པ་ནས་
བཟུང་། འཕྲང་ལམ་འདི་ལ་ངས་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་
མུང་བས་འདྲེས་གཤིབ་ཆེ། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་ནི་ཆེས་མཐའ་

མཐུག་གི་གོམ་པ་དེ་རེད། ང་རང་ཕྱིར་ག་དུས་ལོག་ཐུབ་
མིན་ཆ་མ་འཆལ་བས། འཕྲང་ལམ་འདི་ནི་གང་ལྟར་ཡང་
ང་དང་ལྷ་མོ་དེ་ལྷ་མོ་གྲུ་བ་བསྐྱོད་སའི་བཞུད་ལམ་དེ་
རེད། དེ་རིང་ང་རང་སྐྱར་ཡང་རྒྱུ་ལམ་འདི་བཞུད་ནས་
ལྷ་ས་རུ་སྐྱོབ་གཞིར་དུ་བསྐྱོད་རྒྱུ་འོག་སྐབས་བྱུང་བ་རེད་
ཟེར་ནའང་འགྲིག། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ལམ་འདི་ནས་ཐོག་
དང་པོ་མཉམ་དུ་བསྐྱོད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་དེ་ནི་ད་ཆ་ང་དང་
མཉམ་དུ་མེད་པ་དེ་གང་རེད་དམ།

“དོན་གྲུབ་...དོན་གྲུབ། འུ་གཞིས་ག་དུས་སྐོབ་གྲུ་འདི་ཐོན་
ནས་ལྷ་སར་སྐོབ་གཞིར་བྱ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་ངེས་རེད་དམ།
མ་གཞི་ང་སོང་ན་ཁྱེད་འགྲོ་འདོད་ཡོད་དམ”དེ་ལྟར་ན་
རྒྱུ་ལམ་པ་གཞིས་ཀྱིས་དཔེ་ཁྱེད་རེ་རྒྱུ་ལམ་འཁྲུག་ཞིང་
ལུང་སྟོང་འདི་ནས་གོམ་པ་སྐོབ་ཞིང་སྐོབ་མོལ་བྱེད་བཞིན་
པ་དམ། དེ་ལྟར་འདས་ཟིན་པའི་ལོ་ལྔ་ལྔ་མས་ཕྱིར་དྲན་
པ་དང་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ཁོང་དུ་སྐྱས་པའི་བཙེ་
དུང་གི་ལེ་ཆན་དག་ཕྱིར་སྐོག་ཅིག་མི་རྒྱལ་མཐུ་མེད་བྱུང་
བས། གལ་ཏེ་ངས་འདས་ཟིན་པའི་ཉག་ཉོག་གི་གཏམ་
བཅོད་དེ་ཉིད་ཁྱེད་ཅག་གི་མིག་སྐྱར་གཤམ་པར་ཅི་ནས་
ཀྱང་འཕྱ་སྟོང་དང་ཟུར་བེ་མི་བྱ་བའི་རེ་བ་དང་། དེ་དང་
འདི་ལྷ་བུའི་ཁོད་མི་སྐྱོམས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱ་གཤག་ལ་
ཐུགས་སྐྱོར་དང་ཡིད་གཟབ་གནང་བའི་རེ་འཁུལ་དང་
བཅས། ལུ་མཐུད་ནས་ལྷ་རྒྱུ་རེད་ལགས། ཁྱེད་ཅག་
གི་ངའི་མིང་དང་གོང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་ས་མཐུ་མེད་
དག་གི་རྒྱན་རིམ་སྐྱེ་མཁའ་ཁྱེད་འདོད་ཡོད་པས་ངས་ལྷ་ས་
ཆོག་ ངའི་མིང་ལ་དོན་གྲུབ་ཟེར་བ་དང་། ང་རང་འབའ་
ལུ་གུའི་ཁྱེད་དང་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
རྒྱུ་ལམ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་ལྷ་པོ་
སྐྱོས་ཆེས་སོགས་གང་ཡིན་མིན་ཉན་ཉན་དུང་ཡང་ངས་
མི་ཤེས་ཁོ་ཐག་ཡིན་པས། ཁྱེད་ཅག་གི་དེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་
ཀྱང་བྱ་སྤྱིད་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གྲོང་གསེབ་པ་པལ་
ཆེ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ངས་འདི་ལ་དམིགས་བསམ་ལ་གྱི་

མཆེར་སྐྱང་དང་གསལ་བཤད་གང་ཡང་མི་བྱེད། ང་རང་
ཐོག་མ་སྐྱོས་དུས་ནས་འུ་ཅག་པོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷ་བུའི་
ཉག་ས་མཆན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཡོད་
ཆད་ཀྱི་དགའ་དགའ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་མོད། བདག་
གི་དྲིན་ཆེན་པ་མ་གཞིས་ཀྱིས་མ་བྱས་དེ་བྱར་གྱི་རྒྱ་གསང་
ཐོས་པ་ལྟར་ལོ་མང་རིང་སྐུ་གཞིག་སྐྱོས་ན་སྐྱུ་པའི་རེ་བ་
མཐུ་དག་གྲུབ་པ་འདྲ། དེར་བརྟེན་སྐྱུ་མས་ཀྱང་ངའི་
མིང་ལ་དོན་གྲུབ་ཆེ་རིང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གནང་བ་རེད་
ཟེར། འོན་ཀྱང་ངའི་མི་ཆེད་ནང་པལ་ཆེར་དོན་གྲུབ་པ་
དང་ཆེ་རིང་བའི་བག་ཆགས་ཤིག་འཛོག་ཐུབ་རྒྱུ་ཆེད་པ་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱང་སྐུ་གཞིག་སྐྱུ་ལས་བཅིང་གྲོལ་མ་ཐོབ་པ་ནི་
ཕྱིས་སུ་མཐུན་ངེས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ང་རང་ནི་པ་མ་
གཞིས་པའི་གཅེས་སྐུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན། ང་
རང་ལ་གང་འདོད་ཅི་འདོད་ཀྱི་འདོད་འདུན་ནམས་མཁོ་
སྐྱབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཁར་སྐབས་རེ་དོན་གང་འདྲུམ་
མདངས་ཀྱིས་གཙུན་བཞིན་ཡོད། གང་ལྟར་ང་ནི་ཁོང་པ་
མ་གཞིས་པོས་མགོ་ཐོག་ན་བུམ་པ་དང་ལྷེ་ཐོག་ན་བདུད་
ཆེ་ལྟར་གཅེས་སྐྱོང་ཆད་མེད་གནང་གིན་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཆེས་ཡིད་སྐྱུག་པ་ནི་ང་ཆེད་རི་གྲོང་
རྒྱུ་ལམ་འདི་ནང་རང་དང་ན་མཉམ་གྱི་གྲོགས་པོ་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པ་དེ་རེད། ཁྱེད་ཅག་རྒྱུ་ལམ་འདི་ལྟར་བྱུང་
མྱོང་ཡོད་དམ། པལ་ཆེར་བྱུང་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད། དེ་ནི་ངའི་
ཆེ་སྐྱོན་ལས་དབང་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ལས་དེ་ཡང་སྤྱིང་
ལགས་ཞེས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཆལ། རྒྱུ་མཆན་ནི་གྲོང་མི་
ཡོད་ཆད་ཀྱིས་ང་རང་ལ་དགའ་སྐྱང་བྱེད་པ་དང་ང་ནི་
པལ་ཆེར་ཁོང་ཆོ་རིང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་སྐུ་ཡིན་པ་ལྟར་འགྲོ་
འོང་དང་ཐུག་འཕྲད་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་འོད་མཆོ་སྐྱོས་སྐྱར་
ལུ་ལ་གྱི་གཅེས་སྐུ་དཔེ་ལངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་སྐྱུ་
ང་རང་རྒྱུ་ལམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཆད་གི་ཁྱིམ་
མཆས་ཏེ། རྫོང་རྫོང་ཆད་གི་བུ་མོ་ལྷ་མོ་ལས་གཞན་སུ་ཡང་
ང་ལ་ཆེད་རོགས་མེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་མོ་ནི་ང་ལས་ལོ་

གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་ཁོ་མོས་དུས་དྲུག་དྲུག་དང་
 མཉམ་དུ་ཆེད་མོ་འདྲ་མིན་ཆེད་རོགས་བྱེད་ཀྱི་རེད།
 སྐབས་རེ་དང་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆེད་ཆེས་པ་སྐྱོན་གོས་
 ཡོངས་རྫོགས་ཐལ་བས་ཁེངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེད་ཆེས་ནས་
 རྒྱ་པ་རྒྱས་སྤངས་པ་སོགས། ཨ་མས་ང་ལ་བཀའ་བརྒྱུན་
 ཡང་ཡང་གནང་ཐུང་བ་མ་ཟད། ལྷ་མོའི་ཨ་མས་ཁོ་ལ་
 ཐལ་ལྷག་གཞུས་ནས་བརྒྱུང་ཐུང་ཡང་ཡོད་པ་རེད།
 ཞོགས་པ་སྤེལ་ལྷ་མོས་ང་རང་སློལ་འཁོད་དུ་འོང་བ་
 དང་སྐབས་རེ་དང་རང་པར་བྱེད་ནས་དེ་རིང་ཆེད་མོག་དང་
 ཞིག་ཆེད་རྒྱུའི་འཆར་འགོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཛིག་
 རྟེན་བྱས་པའི་ཁོར་ལུག་དེ་ནི་ཅི་འདྲའི་མཛེས་སྤྱད་ལྟ་བུ་པ་
 ཞིག་མ་རེད་དམ། དེ་དེ་ཆང་གི་ས་མ་གཉིས་པོས་ཀྱང་ལྷ་
 མོ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བུ་མོ་ལྟར་བྱམས་པ་མ་ཟད་དང་རང་ལ་
 རེན་པ་གང་སྤྲད་པ་ནས་བྱེད་ཀྱི་དྲུག་དྲུག་ལྷ་མོ་ལ་འང་
 བཀོས་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་ཁོ་མོའི་ས་མ་གཉིས་པོས་ཀྱང་
 ང་རང་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཅིག་དུ་བཅེ་བཞིན་ཡོད། མདོར་
 བ་དེད་ཅག་གིས་མཆོས་གཉིས་པོའི་འབྲེལ་བ་སྤེལ་ནས་
 དམ་ཟེབ་ཡོད་ཁར། ད་སྐབས་ལྷ་མོ་དང་ང་རང་སྦྲེས་པ་
 བས་བཟུང་ལྷག་པར་རྒྱ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྟར་འབྲེལ་
 བ་རེ་ཟེབ་རེ་མཐུག་དུ་བྱིན་སོང་།

དེ་ཡང་ང་རང་གི་རྒྱ་པ་གསལ་པོ་སོས་པ་ཞིག་
 ལ། ཉིན་ཞིག་དེད་ཆང་གི་སློལ་ནས་སྤྲད་གདངས་ སྤེལ་
 ཞིག་གིས་ངའི་མིང་པོས་པ་ཐོས་བྱུང་བས་ང་རང་མཚོགས་
 ལྟར་བྱིར་བལྟ་བར་བྱིན་པ་ན། དེ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པར་
 རྒྱ་པ་ལྟར་ལྟར་ལྷ་མོ་རེད་འདྲུག་པས་ངས་དེ་མ་ཐག་“ནམ་
 སྤེལ་འདི་འདྲུལ་ང་འཁོད་དུ་འོང་ནས་ཅི་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། མ་
 གཞི་དེ་རིང་ཆར་པ་རྒྱག་བཞིན་མི་འདྲུག་གམ། འོ་ཞོགས་
 ཟས་ཐོས་ཆར་རམ། རྒྱུ་སྤྲད་ཆ་མགོ་རེ་མེད་པ་ཞིག་
 དྲིས་པར། ཁོ་མོའི་ངོ་གདོང་རྒྱུང་ཞིང་མིག་སྒྲོར་ཆེ་བ་དེ་
 འདྲུལ་ཅམ་བྱས་པ་དང་། དེ་སྤྲད་མི་འདྲུལ་བའི་ཁོ་མོ་ལ་
 བསམ་མེད་ཀྱི་རང་གཤིས་ཤིག་མདོན་འདྲུག་“དོན་གྲུབ་

ཨ། རྒྱུད་ཀྱིས་བྱས་ན་ཡང་སྤྲོད་ཁྲུག་མ་འདིའི་ནང་དུ་ཅ་
 ལག་གང་ཞིག་ཡོད་དམ། ཆོད་དཔག་སྤྲོད་ན་ངས་རྒྱུད་
 ལ་འདི་སྤྲད་ཆོག”ཟེར་ནས་ཁོ་མོས་ཁྲུག་མ་དཀར་པོ་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ཞིག་མཆན་འོག་ནས་བཏོན་བྱུང་། ངས་སྤང་མེད་ཀྱི་
 སློན་ནས་“འདི་ནི་ཆེད་ཆས་ཤིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད།”ཅེས་ལབ་
 པར། “འོ་ལ། དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོད་ནོར་ཐལ། འདི་ནི་ཆེད་ཆས་
 ཤིག་མ་རེད།” “འོ་ན་མཚོགས་པོ་ཤོད་དང་ང་འདི་གར་
 འབྱུགས་ནས་ཤི་བར་འདྲུག་གོ”ཞེས་སྤྲད་དཔ་བྱིན་པ་
 ཡིན། “དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོད་སྤྲད་འདི་ལྟར་མ་རྒྱག་དང་། ངས་
 རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་གཏམ་ཤོད་རྒྱུ་ཡིན། འདི་ནི་འོ་མ་དང་
 ལྷ་བ་དེའི་ཨ་མ་སྤྲོད་ནས་བྱིར་འཁོར་འདྲུག་པས་ཨ་མས་ང་
 ལ་བྱིན་ཆས་གསར་པ་ཞོས་འདྲུག་པ་མ་ཟད་རེན་པ་ཡང་
 མང་པོ་ཞོས་འདྲུག། འདི་ངས་ཆེད་མངག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་
 དུ་ཡོང་བ་ཡིན།” ཁོ་མོས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དང་ཁྲུག་མ་
 དེ་དའི་ལག་ཐོག་དུ་བཞག་ནས་བྱིར་བལྟས་ཀྱང་མེད་པར་
 ཆར་ཞོད་ཁོད་རྒྱུད་ལྟར་བརྒྱགས་སོང་། ང་རང་ནང་དུ་
 འབྱོར་དུས་ཁྲུག་མའི་ཁ་བསྐྱོན་ནས་མཚོགས་པོ་བལྟས་པ་
 བཤེད་ནི་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བྱིར་མ་ལ་སོགས་བྱེད་པ་སྤེལ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྤྲོད་འདྲུག་གི་རྒྱུར་ང་རང་བྱིས་པ་གཞན་དང་འདྲ་
 བར་བྱིས་དུས་སྤྲོད་མང་ར་ཆའི་རིགས་ལ་དགའ་པོ་ཡོད་
 ལྷ་བས་ལམ་སེང་ཨ་མའི་སར་བྱིན་ནས་ལྷ་མོའི་རང་ཉིད་
 ལ་རེན་པ་འདི་དག་སྤྲད་ལུགས་བརྗོད་པར། ཨ་མས་ཀྱང་
 ང་ལ་ཨ་མ་གྱི་ལྷ་མོས་རྒྱུད་ལ་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདྲུག་པས་
 བས་ཡང་ཁ་ལན་སློག་པ་དང་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱ་མི་
 ཉན་ཟེར། རེད་ལ་ལྷ་མོ་ནི་རང་ཉིད་ལས་ལོ་ཆེན་འང་ངས་
 ད་བར་ཨ་མ་གཅེས་བརྗོད་མ་ཐུང་ལ། དེ་བས་ཀྱང་དེད་
 གཉིས་ཆེད་མོ་སོགས་ཆེད་དུས་ངས་རང་ཉིད་མ་རྒྱལ་
 བར་འཐབ་འཛིན་ཀྱི་སྤྲོད་ཆོད་ཀྱང་ཤོད་ཐུང་ཡོད་ལ།
 སྐབས་རེ་ཁོ་མོ་དུ་ཡང་ཐུང་། དེ་ནི་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལྷ་བུ་མིན་ནམ་སྟེ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ངས་ཨ་
 མའི་མངག་བྱ་བྱས་པ་ལྟར་ཨ་མ་གྱི་ལྷ་མོ་ལ་ཁ་ལན་མི་སློག་

བསམ་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ནི་རང་ཉིད་ལས་སྤྱི་
ཀྱང་ཤེས་ག་ལ་སྤྱི།
དེ་ལྟར་བྱས་དུས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ནི་སྤྱི་མ་དང་མི་ལས་ལྟར་ཡིན་
པས། ཉིམ་རེ་རེ་བཞིན་པར་འདས་པ་དང་སྤྱི་བ་ཡང་རིམ་
བཞིན་པར་འདས་སོང་། དབྱར་གསུམ་གྱི་ནམ་ཟེལ་ཡང་
སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་འདས་པ་དང་། སྤོན་གསུམ་གྱི་དུས་
ཆོག་སྤྱི་བསམ་དབང་དབང་མེད་པར་ཐལ་གྱིས་
ཡལ་སོང་། གང་ལྟར་ལོ་འཁོར་གཅིག་ཆོང་འདུས་ཀྱི་
མཁུན་པོ་རི་བཞིན་གསོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། ད་ཆ་ང་རང་
རི་ཁྲོད་འདི་ན་རི་དྲགས་བསེ་རུ་བཞིན་གྲོགས་མེད་ཁེར་
རྒྱུ་དུ་ལྷགས། ང་རང་ལ་ཆ་མཆོན་ན་ལྟ་མོ་མེད་པའི་ཉིན་
དེ་ནས་ཉིམ་རེ་རེ་བཞིན་འགྲོ་དཀའ་བ་དང་མཆན་མོ་རེ་
རེ་བཞིན་ཡལ་དཀའ་ཁེར་དབྱར་གསུམ་གྱི་ཆོར་སྤང་ཞིག་རི་
མགོ་མཐོན་པོའི་དར་ལྗོན་ལྟར་ང་རང་རྒྱག་རྒྱག་གིས་
ལྟང་བཞིན་ཡོད་མོད། སྤྱི་ཡོད་ཀྱི་ཆེད་རྟ་དྲག་གྱུང་ཁ་
ཁུ་སིམ་མེར་ལུས་འདུག དེ་ན་སྤྱི་རྒྱུན་ལྟར་གྱི་བྱིས་པའི་
ཀྱུ་ཚོ་རྒྱག་མཁན་མེད། འོན་ཀྱང་ལྟ་མོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་
པ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཀོད་བསྐྱིགས་འོག་ནས་ལོ་འཁོར་གྱི་
སྤྱི་བ་བསྐྱུང་དང་སྐབས་བསྐྱུན་ནས་རྒྱལ་ཐང་ཞེས་པའི་ཁྲོད་
ཆོད་སྤྱི་བ་གྱུར་བསྐྱུང་བྱེད། སྤྱི་བ་གྱུ་དེའི་མིང་གསལ་ཅུང་
ཆེ་བས་ལུང་པ་མང་པོའི་སྤྱི་བ་རྒྱུ་ལས་དེར་མངགས་ཀྱི་
ཡོད་སྐད། སྤྱི་བ་གྱུ་དེ་ནི་ང་ཆོད་ཁྲོད་ལྟེ་ལས་རྒྱུ་ཆོད་དུག་
བདུན་ཅུ་མ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་གཙང་རྒྱུ་ཞིག་བརྒྱུད་
ནས་འགྲོ་དགོས་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་ཐོང་། ངས་ཉིན་ལྟར་ཕོ་
རོག་གིས་གཏོར་མ་སྤྱི་བ་པོ་རི་བཞིན་སྤྱི་བ་གྱུའི་དབྱར་
གནང་དང་གྱུང་མེད་ལ་ལྟ་མོ་བྱིས་པོ་གྱུ་དུ་པར་ངང་
སྤྱི་བ་ལུན་རིང་བྱས། སྐབས་རེར་ངས་ཨ་མ་ལ་རང་ཉིད་
སྤྱི་བ་གྱུར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་རྟོག་དུ་ཡང་ཡང་བཤད་པར།
ཨ་མས་ང་ལ་ཁ་དྲུས་ནས་“བྱ་རང་ཨ་མའི་ཁ་ལ་ཉོན་
དང་། བྱ་རང་ད་ཆ་ལོ་ན་ཅང་གི་རྒྱུང་བས་སྤྱི་བ་གྱུ་ཐག་
རིང་དེ་འདྲར་བསྐྱུལ་ན་རང་མགོ་ཡག་པོ་ཐོན་གྱི་མ་རེད།

དེ་ལས་བྱ་རང་ལོ་དྲིག་ཅུ་ཆེན་པོ་ཆགས་ན་འུ་ཅག་པ་མ་
གཉིས་ལ་བྱ་རང་ལས་མེད་པས་སྤྱི་བ་གྱུར་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་
དུ་ལོས་གཏོང་། མ་གཞི་ནས་ལོ་རྒྱུས་མ་ཁྱོད་རང་ལོ་བདུན་
ཏག་ཏག་ལོན་པས་ཁྱོད་སྤྱི་བ་གྱུ་གཏང་ན་འགྲིག་གི་
རེད།”ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ང་ཡང་བསྐྱུར་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ཆང་
དུ་བྱིན་ནས་ཨ་ཅག་ལྟ་མོ་བྱིས་པོ་འཁོར་ཡོད་མེད་སྐད་ཆ་
དིས་ཀྱང་། ལྟ་མོའི་ཨ་མས་སེམས་གསོ་དང་བཅས་ད་ཆ་
ལྟ་མོ་མཁུགས་པོ་ལོག་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། བྱིས་པོ་འཁོར་
མཆམས་སུ་ང་སྐད་གཏང་བར་ཡོང་ཆོག་ཟེར།
དགྲན་ལྷག་གང་འུར་འུར་དུ་ལྟང་འོང་བ་དང་བྱ་
བྱིས་ནས་ཀྱང་སྐད་ངན་འབྱིན་བཞིན་སྤྱི་བ་གྱུར་སྤྱི་བ་སྤྱི་
སར་གཤོག་རྒྱབས་ངོམ་གྱིན་རང་དབང་ལྟར་པའི་སྤོན་སྤྱི་
འཐུར་སོང་། སྤྱི་ལྟང་གི་ཤིང་ལོ་དྲག་གྱུང་སེར་པོ་ནས་སྤྱི་
པོ་དང་། སྤྱི་པོ་ནས་སྤོན་གྱི་ཐུར་ནས་ལྷག་རྒྱུང་ཁྲོད་དུ་
ངས་མེད་ཀྱི་འབྲུམ་པོ་ལྟར་འཕྱོ་ཞིང་མགོ་ཐོད་ནས་ས་རུ་
ལྟང་འོང་གིན་འདུག ས་གཞི་རྒྱུ་མོའི་ལོ་གཅིག་གི་ལས་
དོན་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་ནས་ད་ཆ་མལ་དུ་གཟིམ་པས་སྤྱི་གོག་
གོག་གི་དགྲན་ལ་མཐུག་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་དུ་གྱིན་འགོ་
བཙམས་སོང་། དབྱར་ཁ་ཤང་ཤང་དུ་རྒྱག་པའི་རྒྱུ་ཐན་
དག་གྱུང་དགྲན་འབྲུག་གིས་དར་ཁ་འགྲིགས་ནས་ཁོར་ར་
ཁོར་ཡུག་ཀྱི་ལྟ་སིམ་མེར་གཉིད་ལ་ཡུར་འདུག ལྟ་
སྤྱི་བ་པའི་པ་ས་དཔེན་ཆེ་ཁྲོད་ལྟེ་དེ་ཡང་ནམ་དུས་ཀྱི་
འཐུར་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས་བལྟོས་ལྟར་དཀར་པའི་
ཁ་བའི་འདབ་མ་དེ་བསྐྱུབས་འགོ་བཙམས་སོང་།
ཁ་བ་ལྷག་ལྷག་དུ་འབབ་ཅིང་། འགོ་ལམ་ཡོངས་
རྫོགས་བཀག་ནས་ད་ཆ་འབྲུལ་བཞུད་ཀྱི་རྒྱུང་ལམ་ཡང་
ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་མཐོང་དཀའ། ཉིན་བསྐྱུན་མར་ཁ་
ཆར་དང་བུ་ཡུག་འཚུབས་པས་ས་གཞི་ཁྲོན་ཡོངས་གྱུང་
མིང་དུ་གྱུར་སོང་ལ། དེ་དུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ནི་
མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་པ་གསར་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་སོང་། ཁ་བའི་
འཇིག་རྟེན་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལས་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པ་

བཞིན་མཆིས། དེ་དུས་ཨ་ཅེ་སློལ་མས་ལུས་ལ་སློག་པ་
མཐུག་པོ་ཞིག་ཀྱི་འདུག་པ་དང་ལག་གཉིས་ལ་ལག་
ཤུབས་གསར་པ་ཞིག་ཀྱི་འདུག ངས་ཨ་མ་དང་མཉམ་
དུ་ཡར་རྒྱུ་མར་རྒྱུ་བྱེད་བཞིན་གངས་རྒྱལ་མར་
འདེད་རོགས་བྱས་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཨ་ཅེ་སློལ་མས་
ཁང་ཐོག་ནས་ཚུར་སྐད་གསང་མཐོན་པོའི་སློན་ནས། “མ་
ཡེ། དཔལ་སློན་ལགས། བྱེད་ཀྱི་བུ་དོན་གྲུབ་དེ་འདྲའི་
ལས་ཀ་ཁྱོད་པ་ལ་ཨང་།”ཞེས་ང་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་གསུངས་བྱས་
པ་ཐོས་ཐུང་བས་ཡིད་ལྟོག་པར་དགའ་ནས། ཨ་མས་ཀྱང་
“འོ་རེད། ངའི་བུ་དོན་གྲུབ་ད་ཆ་ཆེན་པོ་ཆགས་ནས་ལས་
ཀ་ཡང་ལག་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་”ལའང་གྱེད་སྟེ་མ་ནས།
དེ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་ཐག་བྱེད་ཁུལ་གྱིས་ཡར་རྒྱུ་མར་རྒྱུ་
མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཨ་མས་ང་རང་ལ་གཤེ་
གཤེ་བཏང་བ་མ་ཟད་གནམ་གཤིས་གང་མའི་ཁྲོད་ཁོ་མའི་
ཁ་ན་ཆང་པ་སྟོག་སྟོག་དུ་འཕྱར་བཞིན། ཨ་ཅེ་སློལ་མ་ལ་
འདི་ལྟར་ཟེར། “ངས་བུ་འདི་ལ་མ་བྱོས་གཞོན་ལའང་ཀྱང་
ཁ་ལ་ཁྱོད་ནས་ཉན་གྱི་མི་འདུག བོང་བུའི་རྩ་ཅོག་ལ་
གསེར་ལྷགས་པ་དང་འདྲ། གནམ་གཤིས་གང་མོ་འདིའི་
ནང་ན་ཡི་རེད་ཟེར་ཡང་སྤང་མེད་རེད་འདུག”ཟེར། ཨ་
ཅེ་སློལ་མས་སྐར་ཡང་ཁ་ཕྱིར་གཏད་ནས། “དཔལ་སློན་
ཁྱོད་དངོས་གནས་བདེན། ཨ་མས་སྤྱུ་གྲུ་ལ་མི་བཅོམ་མཁན་
སུ་ཡོད། ཟེར་རྒྱུན་ལ་སློན་མོ་ཁྱེད་འཕུང་ཡང་རང་གི་བུ་
ལ་ལྟག་པར་གཅེས་ཟེར། བདག་ལ་ཆ་མཆོན་ན་ད་ཆ་རང་
གི་བུ་མོ་སློབ་གྲར་བཏང་བ་ནས་བཟུང་བུ་མོར་ན་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་
འདྲ་བུང་མི་འགོ་སྟེ་མ་པའི་སེམས་ཁུལ་གྱིས་མཆོན་མའི་
གཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་དགའ་བ་འདུག”མཆམས་དེར་ཨ་ཅེ་
སློལ་མས་སྐད་ཤུགས་ཚུང་ཆེ་བུ་བཏང་བ་དང་ “མ་ཡེ། བུ་
དོན་གྲུབ། ཁྱོད་ཨ་མོ་ཐལ། ཁྱོད་ཨ་ཅེ་སློལ་མའི་ཁ་ལ་ཉན་
དང་། བུ་རང་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ག་ལ་འགྲིག ཨ་མའི་ཁ་ལ་
ཉན་ནས་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ངས་ཁྱོད་ལ་རྟེན་པ་སྤྲད་ཆོག མོ་
སོང་ངམ།” ཞེས་བརྗོད་བུང་བས་ངས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་

རྟེན་པ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱི་རེད་སྟེ་མ་ནས་དགའ་ཆོར་གྱིས་རབ་
དུ་སློལ་ནས་ཁང་ཐོག་ནས་མར་བབས་པ་ཡིན། ཨ་ཅེ་སློལ་
མའི་གཤིས་ཀ་ནི་སློལ་མ་ཉེར་གཅིག་ལས། སློལ་མ་དཀར་
མོ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཁྲོག་ཉེར་ཅན་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།
ཁོ་མའི་གཤིས་ཀ་བདག་གི་ཨ་མ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལས་
འཕྱར་སྤྱོད་བཞིག་གཏན་ནས་མིན། འོན་ཀྱང་ཨ་ཅེ་སློལ་
མས་ང་ལ་ད་ཅིང་གིས་བྱམས་པོ་བྱེད་གྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་
ང་རང་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིན་སྲིད་སྟེ། དང་ཐོག་
རྩོད་རྩེད་དང་ཨ་ཅེ་སློལ་མ་གཉིས་ལ་བྱིས་པ་མེད་པའི་
སྐབས་སུ་ཨ་ཅེ་སློལ་མས་བྱིས་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བུ་ཞིག་སྟེས་
ན་སྟེ་མ་པའི་རེ་བ་དང་སློན་ལམ་ཡང་ཡང་བརྒྱབས་སྤྱོད་
ཡོད་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཐོས། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་
ལ་རྩེས་མ་དེར་བུ་མོ་ཞིག་སྟེས་པ་ནི་ལྟ་མོ་རེད། ལྟ་མོས་
ཨ་མ་ལས་ཨ་མ་ལ་དེ་ཅུ་གྱིས་དགའ་སྤང་བྱེད་གྱི་མེད།
འོན་ཀྱང་ང་རང་ནི་ཨ་མ་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་
མཆན་གང་ཡིན་ངས་གསལ་པོ་མི་ཤེས། སྐབས་དེ་ཨ་ཅེ་
སློལ་མས་ལྟ་མོ་ལ་གཤེགས་གཤེགས་དོང་སྐབས། “ཁྱོད་སྟོས་དང་
ངོ་མི་ཆའམ། དོན་གྲུབ་ཁྱོད་ལས་ལོ་ཆུང་བ་ཡིན་ནའང་
ཁ་ལ་ཉན་པོ་གང་འདྲ་མི་འདུག་གམ།”ཞེས་བརྗོད་སྤྱོད་
ཡོད། དེའི་ཆེ་ལྟ་མའི་མིག་མཐའ་ན་མཆི་མ་འཁོར་ཡང་ང་
རང་ནི་སེམས་ལ་དགའ་ལྟང་ལྟང་གི་སློབས་ཁེངས་སྤྱོད་
ཡོད་པ་ནི། མི་དང་མའི་བར་ལ་བསམ་ཤེས་མི་ཐུབ་པའི་
བྱིས་པའི་འཛིག་ཉེན་ནི་ངོ་འདྲའི་ལ་མཆན་པ་ཞིག་མ་རེད་
དམ།

ཁ་བ་བཞུར་རྩེས་འབྲུག་མའི་གོག་ཆང་བདོལ་
བ་ལྟར་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་བུད་ཤིང་འཕུ་འགོ་བཅམས་
སོང་། ཡུལ་ཡུང་འདི་ལ་ཆ་མཆོན་ན་དགུན་ཁ་དྲ་ཅང་གི་
གང་ངར་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བུད་ཤིང་མང་ཅུ་མ་
བཏུས་བ་ཡིན་ན་དགུན་གཞུང་མེ་ཐབ་གཅིག་པོས་འགྲིག་
ཐབས་ཅ་བ་ནས་མེད་པས། ཡུལ་མི་སྤྱི་མཆོངས་ལྟར་ང་
དང་ཨ་མ་གཉིས་ཀྱང་བུད་ཤིང་འཕུ་བྱེད་པ་ཡིན། དུས་

ཐུན་མ་པས་ང་ལྟ་ཤིང་འབྲུ་སར་མི་ཁྱིད་ཁར་ང་རང་འགྲོ་
 འདོད་མ་མཆིས། ད་ཐོངས་ང་ནང་དུ་གཅིག་པོ་འདུག་
 འདོད་མེད་པ་ཨ་པས་བསམ་ཤེས་སྐབ་པར་བརྟེན་ང་ལྟ་
 དུ་ཁྱིད་པ་རེད། ང་ནང་དུ་འདུག་པ་ཡིན་ན་ཅེད་གྲགས་
 མེད་པས་ཡུར་ཡུར་པོར་མི་ལྷུར་པ་ག་ལ་སྤྱིད། ཨ་པས་ང་
 ལ་ཅེད་འཆར་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་དོན་“འུ་ཆོའི་ཤོང་པ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་འདིར་ཁྱེད་ལ་ན་མཉམ་གྱི་ཅེད་རྟགས་གཅིག་མེད་པ་
 ཅི་ཡིན་ནམ། འུ་ཆོའི་ལུང་པ་འདི་ལ་སྤྱུ་གུ་མི་དགོས་པ་ཡིན་
 ནམ། ཡང་ན་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་ཨ་མ་ལ་སྤྱུ་གུ་གཞན་ཞིག་
 བཅོས་ན་མ་རེད་པས། སྤྱུ་གུ་དགོས་དང་བུ་མོ་དགོས་
 ཞེས་ཟེར། ཡང་ང་རང་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་པའི་སྐབས་སུ་ཤོང་
 པ་འདི་ན་སྤྱུ་གུ་མང་དགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དཀའ་ངལ་
 འཕྲད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་རིག་གསར་འགོ་
 ཚུགས་པ་དང་སླགས་གལ་རིམ་འདྲ་མིན་གྱིས་མིང་
 བཏགས་ནས་མི་དམངས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཆང་མ་སྤྱིར་
 བདག་བྱས་པས། མི་ཆང་པལ་མོ་ཆེ་ལ་ལྟོ་གོས་ཀྱི་དཀའ་
 ངལ་ཆད་མེད་འཕྲད། ཉེན་གཅིག་གི་ལྟོ་དུས་གཉིས་རེ་
 ཡང་ཤོད་པ་འགྲང་པ་བྱ་རྒྱུ་གི་མེད། དེ་དུས་སྤྱུ་གུ་མང་
 པོ་ཡོད་པའི་མི་ཆང་དག་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འཕྲད་ཀྱི་
 ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཆོའི་གྲགས་པོ་ཡིན་པ་དོན་དེ་རྒྱུ་
 གཉེན་ཉེ་ནམས་ལ་སྤྱུ་གུ་མང་བའི་རྒྱུ་གྱིས་དཀའ་ངལ་
 ལྷ་ཆོགས་འཕྲད་ཆར་བ་རེད། ད་དེ་ཆོག་ཡུག་ཞོག་དེ་ཆོ་
 བཤད་ནས་གང་ཡོང་། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གྲགས་པོ་ཞིག་
 ཡོད་ན་ཅི་མ་རུང་།”ཨ་པས་དེ་ལྟར་ཤོད་ཀྱིན་དུགས་རིང་
 ཞིག་བཏང་ནས་ང་ལ་མེས་ཁུར་བྱས་པའི་ལུལ་ཡིན་ཀྱང་
 ངས་གནད་དོན་དེ་དག་གང་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་ལྟག་པར་
 རིག་གསར་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེའི་དོན་ཅི་ཡིན་མིན་ཡང་མི་
 ཤེས། འོན་ཀྱང་ད་ཆང་ལ་གྲགས་པོ་གསར་པ་ཞིག་དགོས་
 དོན་མེད། ངས་བསམ་སྐྱོད་ཐུན་ཐུན་ཨ་མ་ལྟོ་སྤྱི་
 གྲ་ནས་ག་དུས་ལོག་ཡོང་མིན་དེ་རེད། ངའི་དཔུང་འདོན་
 ལ་དེ་ལྟར་འཆར་བའི་མོད་ལ་ཁ་ནས་“ཨ་པ་ཨ་མ་ལྟོ་ལྟོ་

སྤྱི་གྲ་ནས་ག་དུས་ལོག་ཡོང་གི་རེད་དམ།”ཞེས་གསང་
 དབང་དང་གཟུར་དབང་མེད་པར་ཤོར་སོང་། ཨ་པའི་
 དཀྱུས་རིང་བའི་ངོ་གདོང་འཇུ་མ་ཅམ་བྱས་པ་དང་། “བུ་
 ཁྱོད་ལྟོ་ལྟོ་དཔུང་པ་ཨ་མ་རེད། ཁྱོད་ཨ་མ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
 འདུག་གམ། ཁྱོད་རྒྱུ་མ་ཆེན་པོ་ཆགས་དུས། ཨ་པས་ལྟོ་
 མོ་འུ་ཆང་དུ་ཁྱོད་ལ་བག་མར་བསུས་ཆོག”ང་རང་ཁ་
 རྒྱུངས་ནས་ངོ་གདོང་ཡང་ཆ་ལམ་ལམ་དུ་ལྷུར་སོང་། དུས་
 ཐུན་མ་པས་ང་ལ་འདི་ལྟར་སྐད་ཆ་བཤད་ཐོང་མེད་ཀྱང་།
 ཨ་པས་ང་རང་ལ་དགོད་གཏམ་མང་པོ་བཤད་ཐོང་ཡོད།
 ང་ཨ་པ་དང་མཉམ་དུ་ཉལ་བའི་སྐབས་སུ་ཨ་པས་ང་ལ་
 དགོད་ཐོའི་སྤྱང་གཏམ་དང་། ཨ་ཁུ་སྟོན་པའི་སྤྱང་མང་
 པོ་བཤད་ཐོང་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདག་གི་ཨ་མས་ང་ལ་སྤྱང་
 སྟན་པོ་དེ་ལྟར་བཤད་རྒྱུ་མེད་པས། དུས་ཐུན་ང་ཨ་པའི་
 རུམ་དུ་ཉལ་རྒྱུར་ཤིན་དུ་དགལ། ངས་ཅི་བྱེད་འདི་བྱེད་
 མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཆ་གསང་བའི་ཆེད་དུ་ཨ་པའི་
 ལག་པར་སྤྱུགས་ཀྱི་བཏབ་པས། ལམ་སངས་ཨ་པའི་ཁ་
 ནས་“ངས་ཅེད་མོ་ཅེས་པ་ཡིན། ངའི་བུ་གྲ་པ་བྱ་རྒྱུ་
 ཡིན།”ཟེར་བ་ལ་ང་རང་དབང་མེད་པར་ཨ་པའི་བྱ་སྤྱོད་
 ལ་གད་མོ་ཤོར་བྱུང་། ཨ་པ་ཡང་སྤྱི་བུར་དུ་གད་མོ་དགོད་
 བྱུང་། རྒྱགས་ཡོངས་སུ་ཤིང་ནགས་ཀྱི་ཁེངས་པའི་ལུང་
 ལྟོང་འདི་པ་བུ་གཉིས་ཀྱི་དགོད་སྤྱུ་བྱུ་སོང་།

ནགས་གསེབ་ཀྱི་ཤིང་ཆང་མ་གངས་རྒྱས་སྤང་
 ནས་ཡོད་པས་ཚོན་པ་ཚོན་རྒྱུ་རེད། ཨ་པས་ཁུར་ཐག་
 ས་རུ་བཏིངས་པ་དང་། རྒྱུ་ཐོག་ནས་སྤྱི་རྩོད་པར་ལྟ་
 པ་དེ་སྤངས་ནས་སྤྱི་རྩོད་ཐུན་ཐུན་མེ་རེ་བཞིན་གཅོད་འགོ་
 བཙམས། སྤྱི་རེའི་བྲག་ཆ་རྒྱགས་བཅུར་བྱུང་པ་དང་།
 ནགས་གསེབ་དུ་ཡོད་པའི་བྱུ་རྒྱུ་རྩོད་ཐུན་ཀྱང་ལྟོ་ལྟོ་
 རེར་གཏད་བཞིན། དག་སུ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ལ་གཞོད་
 འཆོ་བྱ་མི་ཡོང་ངམ་སྟམ། ངས་བྱུ་མཐེ་བོང་དང་ཁང་
 བྱུ་སྟགས། བྱུ་འདྲ་མིན་གྱི་སྟན་པའི་དབྱངས་ཏྲ་ལ་
 ཉན་བཞིན་བསྟན། བྱུ་དག་ཀྱང་རང་དབང་ལྟར་པའི་

སྒྲིལ་བའི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐུག་མཇུན་ལ་ཕར་འཕྱར་ཚུར་
འཕྱར་བྱེད་བཞིན། ཁོང་ཚོ་ནི་དེ་འདྲིའི་སྒྲིལ་ལྷན་ལ་
ལ་ཡང་། ལྷན་དང་། རང་འབྱུང་ཁམས་ཀྱི་མཛེས་སྟོན་
ནི་སྐུས་ཀྱང་ཡིད་སྒྲིལ་ཤོར་ངེས། སྐྱོན་ལྷན་གྱི་འདབ་
ཆགས་དང་སྐྱོན་མེད་སྒྲིལ་ཤིང་གི་བཀོད་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་
ཀྱིས་ངེད་ཅག་ལ་སྒྲིལ་བཞེད་བཞིན་མཆིས། བདག་ནི་རང་
འབྱུང་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ལ་ཡིད་སྒྲིལ་ལྷན་པར་ཤོར་སོང་།

བདག་དང་ཨ་ཕ་ཕྱིར་འཁོར་མཆིམས། ཨ་མས་
ང་ཁོལ་མ་ཆ་པོ་ཨ་ཕའི་ཤིང་ཕོར་ནང་དུ་ལྷག་བཞིན་སྐད་
ཆ་ཤབ་ཤབ་གསང་བ་དཔྱད་ཚུལ་དུ་བཤད་སོང་། དེ་ནས་ཨ་
མས་ངའི་དཀར་ཡོལ་ཚུང་ཚུང་ནང་དུ་ང་སྐྱོན་ཞེས། “བུ་
རང་དོ་དོ་ཆེ་ཆང་དུ་འགྲོ་བྱ་མིན་ནམ་”ཟེར་བས་ང་རང་
ཁོང་ཁྱོད་ལངས་པ་དང་ངོ་གདོང་ཡང་དམར་ནག་དུ་ལྷུང་།
ད་གིན་ཨ་ཕས་ང་རང་ལ་ཆེད་འཆར་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲིལ་གྱི་བ་
དང་། ད་ཆ་ཨ་མས་ཀྱང་ཨ་ཕ་ལ་གྲོས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་
ལ་གཏམ་བྱེད་བཞིན་འདུག་སྟུང་ནས། ཕྱིར་འགྲོ་བྱ་བས་
བྱས་པ་ན། ཨ་མས་དགོད་ཞེས་དུ། “བུ་རང་དངོས་
གནས་ཨ་ཅག་ལྷ་མོ་ཐུག་དུ་མི་འགྲོ་འཇམ།” “ལྷ་མོ་” “འོ་
ལྷ་མོ་ད་གིན་སྒྲིལ་བྱ་ནས་འཁོར་འདུག་ད་གིན་ཁྱོད་དང་
ཨ་ཕ་ཕྱིན་ནས་ཚུ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་རྒྱུ་ཆང་དུ་ཁྱོད་
བོད་དུ་སྒྲིལ་བ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་བཟད་མེད་པས། ཁོ་
མོ་སྐར་མ་ཁ་ཤས་བཟད་ནས་ཕྱིར་ལོག་སོང་། འགྲོ་ཁར་
ཁོ་མོས་ཁྱོད་ཁོ་ཆང་དུ་ཤོག་ལ་བ་སོང་།”

ངའི་སྒྲིལ་ཚུང་ལྷག་ཤིང་ཤིང་བྱས་བྱུང་། ད་ཆ་ཨ་ཅག་ལྷ་
མོ་སྒྲིལ་བྱ་ནས་འཁོར་ཡོད་པ་གོ་སྐྱོན་བྱུང་བར་མ་བྱས་
དབྱར་གྱི་རྒྱ་གསང་སྐོས་པ་ལྷར་དགའ་ཆོར་གྱིས་ཁེངས།
དུས་ད་ནས་བཟུང་རང་ཉིད་རི་གོང་འདི་ན་གྲོགས་མེད་
ཁེར་བྱུང་དུ་ལུས་མི་སྒྲིལ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་ཨ་
ཅག་ལྷ་མོ་འགྲོ་སའི་སྒྲིལ་བྱ་དེ་རུག་དོང་རོགས་ཞེས་ཨ་ཕར་
ཞུ་བ་འབུལ་དགོས་སྟུང་།

ཨ་མས་ངའི་ཁྱོན་གོས་སྒྲིལ་བ་ཆགས་འདུག་པས་
གོས་གསར་བརྗེ་ནས་རྒྱག་ལ་བ་ཀྱང་ངའི་རྒྱལ་ལ་ཆོར་མ་
ཟུག་པ་ལྷར་བཟད་ཡོང་འདི་ཡོང་མེད་པ་ཤར་རེར་རང་
བྱིམ་གྱི་རྒྱལ་སྒྲིལ་ནས་ཐོན་དེ་དོ་དོ་ཆེ་ཆང་གི་ཁང་པའི་
ཕྱོགས་སུ་རྒྱག་ད་ཆོད་བྱིམ་མཆིས་ན་འབྱིང་ངེར་གནས་
པའི་ཐོག་བཙེགས་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཁང་པ་དེ་དོ་དོ་ཆེ་ཆང་
གི་ཁང་བྱིམ་རེད། རྒྱལ་སྒྲིལ་ནང་རོལ་ནས་ཨ་ཕིང་རྒྱབ་
འདུག་པས་ངས་རྒྱལ་སྒྲིལ་དུ་བུར་ཐེངས་ཁ་ཤས་བརྒྱང་
ཡང་ནང་གི་ར་བ་ཐག་རིང་བས་སྐོས་ཐབས་བྲལ། ངས་
སྐར་ཡང་སྒྲིལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་བརྒྱང་བས་ད་གཞོད་གོ་སོང་
བ་འདྲ། ཁང་པའི་ནང་རོལ་གྱི་དོག་ཅལ་ནས་མར་མི་ཞིག་
ཡོང་བཞིན་ཡོད་པའི་རྒྱང་པའི་དོག་སྐྱ་ཡང་མོ་ཞིག་ངའི་
སྐོས་འཛིན་གྱི་བྱ་གར་སིམ། གང་རྒྱང་བསིལ་བུ་ཞིག་གིས་
ངའི་ལུས་སེམས་ཡོངས་རྒྱུགས་སྒྲིལ་བ་ལྷ་བུའི་དན་འཆར་
བྱེད་འཆར་ཞིག་གིས་ཁོ་བོ་སྐད་ཅིག་དུ་འཛིག་རྟེན་གཞན་
ཞིག་ལ་བསྐུལ་སོང་བའི་སྐད་བ་བྱིན། རུང་མ་འགོར་
བ་རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གསལ་དུ་ལ་བར་བྱས་སོང་། ཡང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
བྱིམ་ཁན་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ཨ་ཕའི་གྲོགས་པོ་དོ་དོ་ཆེ་
ཡིན་ནམ། ཨ་མའི་གྲོགས་པོ་ཨ་ཅེ་སྒྲིལ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་
ན་ཁོང་བཟུང་འཇུག་གིས་པོ་སུ་ཡང་མ་ཡིན་པར། ཁོང་
གཉིས་ཀྱི་བུ་མོ་དང་། ངའི་དན་དན་པའི་ཨ་ཅག་ལྷ་མོ་ཡིན་
ནམ། ངས་དེ་ལྷར་དན་བཞིན་པའི་མོད་ལ་ང་ནི་ང་མིན་
པའི་སྒྲིལ་སྐད་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ཞིག་ལ་
བསྐུལ་སོང་། ཁྱོད་ཆོས་ང་ལ་ཤོད་དང་། ཡང་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ནམ་ང་ལ་ཤོད་དང་། གལ་སྲིད་ཁྱོད་
ཆོས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཆོང་ཆོ་སྐུ་མཐུད་ནས་དོན་ཆུང་བཞི་
པའི་ནང་དུ་མཇུག་ཡོང་།

འདྲན་ཐེངས་རྒྱུ་མར་སྐྱེས་འཛོམས་ཀྱི་ཐུག་མཇུན་.....

འཕར་འདྲི་མཁས་བའི་སྒྲིང་སྟེགས།

འགྲེམས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱག་པོ་དངུལ་སྒྲོར་ས་ཡའི་བདག་པོ་
ཅན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཆོའི་སེམས་ནང་གི་ཆོག་
ཤེས་དེ་རྒྱན་མ་རེད། འབྱོར་ལྷན་པ་ཆོས་དངུལ་སོངས་ཇི་
ཉུང་དུ་གཏོང་བར་རོགས་རམ་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། འགན་འཛིན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལོ་རེར་ཡོ་སྒྲོར་
ས་ཡ་བརྩུ་དང་ས་ཡ་ཉི་ཤུ། ཐ་ན་ས་ཡ་སུམ་ཅུ་རེ་གསོག་
གི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱེ་ཉིད་འདི་ལ་དངོས་གནས་དཀའ་ངལ་
མི་འདུག་གམ།

དྲུ་ལའི་སྒྲ་མ། རོལ་དབྱངས་ཁེ་ལས་ཆོགས་པ་དང་ལུས་
ཅུལ་ཁེ་ལས་ཆོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དམིགས་བསལ་རེད།
ཁོང་ཆོའི་དངུལ་སྒྲོར་གསོག་སྤངས་དེ་རི་ཅམ་རིང་བྱི་
གསལ་ནང་གསལ་ཡིན་པའི་བར་དུ་ཁོང་ཆོས་དངུལ་སྒྲོར་
རི་ཅམ་གསོག་འདོད་ཡོད་ན་དེ་ཅམ་གསོག་ཆོག་གི་རེད།
སྤུལ་ས་མ་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་མི་འདི་ལྟ་བུ་ཉུང་ཤས་ཤིག་
ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ཡང་། གལ་ཏེ་བཟོ་ཆོང་ཁང་ཞིག་མ་
ཅ་རྒྱུ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། མ་ཅ་འཛོག་མཁན་ཆོས་ཀྱང་
སོ་སོའི་གསོག་འཛོག་བྱས་པའི་དངུལ་སྒྲོར་བརྒྱུ་བཞེན་
ཡོད། དེ་བཞེན་བཟོ་བ་ཆོས་རང་རང་གི་ལས་ཀ་ཤོར་
བའམ་ཆད་ལྷན་གྱི་འཆོ་བ་ཞིག་རོལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་དུས་
སྐབས་སུ་ད་དུང་བཟོ་ཆོང་ཁང་ག་གེ་མོ་ཞིག་གི་འགན་
འཛིན་གྱིས་སུ་མ་ཐུང་ཁོང་གི་རྒྱ་མོར་རི་ཅམ་དུ་གཏོང་གི་
ཡོད་ན། དེ་ནི་དང་ལེན་བྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། རེད་གཉིས་ཀས་བཟོ་ཆོང་ཁང་གི་གཙོ་
འགན་ཞིག་གིས་འཇར་མི་ནི་ནང་རིན་གོང་ཡོ་སྒྲོར་གཅིག་
ཡིན་ཞིང་ཁྱ་གར་ནང་ཡོ་སྒྲོར་བརྩུ་ཡིན་པའི་མཉེན་ཆས་
ཤིག་གོང་སྤུལ་གཏོང་བའི་རིགས་པ་གསར་བ་རྟེན་པའི་ཆ་
འཛོག་ འདི་ལྟར་སྐྱབ་པར་ཁོང་གིས་ངེས་པར་དུ་ལས་ཀ་
༡༠༠༠མེད་པར་བཟོས་ཏེ་ཁྱ་གར་ནང་ལས་ཀ་གསར་

བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པ་རེད། བཟོ་ཆོང་ཁང་གི་བདག་པོ་
ཆོས་ཁོང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པར་རེ་སྐྱལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པ་རེད། གཙོ་འགན་དེས་ད་ལྟ་ག་རེ་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད།

དྲུ་ལའི་སྒྲ་མ། གཙོ་འགན་དེས་མ་ཅ་འཛོག་མཁན་དག་
དང་ལས་བཟོ་བ་ཆང་མ། ཆོང་ཤག་ནམ་པ་དང་སྤྱི་ཆོགས།
ཐ་ན་རྒལ་སྤྱི་ཆོགས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ལ་ཕྱོགས་
གང་ཐད་ནས་བསམ་ཞིབ་གནང་དགོས་པ་རེད། དོན་
དམ་པ་ལག་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་དཀའ་ངལ་དེའི་
གཟུགས་བརྒན་གསལ་པོ་ཞིག་སྒོ་ལ་ཡོད་དགོས། འདི་ནི་
རང་ཉིད་ཆད་འཛིན་འདྲ་བོ་ཞིག་དུ་སྤང་གི་རེད། ཡིན་
ཡང་། བཟོ་ཆོང་ཁང་ཡོད་པའི་མ་རེད། དེས་མང་ཆེ་ཤོས་
ལ་ཁེ་སྤྲོས་ཇི་མང་དུ་གཏོང་གི་རེད།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། བཟོ་ཆོང་ཁང་ཆོར་ཁེ་སྤྲོས་མེད་པར་
གནས་སུ་བྱི་མ་རེད།

དྲུ་ལའི་སྒྲ་མ། རེད། ཡིན་ཡང་། བཟོ་ཆོང་ཁང་ཆོ་ནི་
རྒྱ་ལ་འཛིངས་ཆེ་བའི་དུ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་ལྟ་འཇུགས་ཤིག་ཡིན་པ་
ལས་ཁེ་སྤྲོས་ལེན་མཁན་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་ཤིག་མ་རེད།
དེར་བརྟེན། ཁེ་སྤྲོས་ནི་བཟོ་ཆོང་ཁང་ཆོའི་དམིགས་ཡུལ་
དུ་འཛིན་མི་རུང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་དེ་ནི་ལས་ཀ་ལག་པོ་
ཞིག་གི་བྱ་བ་འབྲས་སུ་བཅེ་དགོས། མི་ཞིག་ལ་བཟའ་
བདུང་མེད་པར་ཡུན་རིང་ལ་འཆོ་མི་སྐྱབ་པ་བཞེན་ཁེ་
སྤྲོས་མེད་པར་བཟོ་ཆོང་ཁང་ཞིག་ཀྱང་གནས་མི་སྐྱབ།
ངོས་ནས་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་གི་མི་ཆོའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་དོན་
སྤྱིང་ལྷན་པ་ཡོང་བར་བཟའ་བདུང་གཅིག་པུ་ནི་སྟོན་
འགྲའི་དགོས་མཁོ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་གྱི་མེད།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། ལུ་བ་ཕྱོགས་རྒལ་ཁབ་ཀྱི་བཟོ་ཆོང་ཁང་
ཆོས་དངོས་ཟོག་གི་རིན་གོང་དམའ་བའི་རྒལ་ཁབ་དག་

ནང་མ་ཅ་འཛོག་བཞིན་པའི་སྐྱོད་ཀྱིས་གང་འདྲ་
ཆོར་གྱི་ཡོད། དེ་ནི་བཟུ་གཞོག་རེད་དམ། ཡང་ན་དེ་ཡིས་
ཐུལ་ཁབ་དེ་ཆོ་དང་བཟོ་ལས་ཅན་གྱི་ཐུལ་ཁབ་ཆོའི་བར་
གྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དེ་བག་ཚུང་དུ་གཏོང་བར་རོགས་རམ་
བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་དགོངས་གྱི་འདུག

རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ། དེ་མ་ཅ་འཛོག་མཁན་ཆོས་ཀྱན་སྤོང་ལ་
རག་ལས་ཡོད་པ་རེད། རོས་ཀྱིས་བཟོ་ཆོང་ཁང་འདི་ཆོ་
མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ནང་མ་ཅ་འཛོག་
བཞིན་པ་འདི་དངོས་གནས་ཐུལ་ཁབ་འདི་གཉིས་ཀྱི་མི་
དམངས་ཆོའི་བདེ་སྲིད་ཆེད་རེད་བསམ་གྱི་མེད། རྒྱ་ཐུན་
མང་ཆེ་ཤོས་ལ་ཁོང་ཆོས་རིན་གོང་དམའ་བའི་ངལ་ཚོ་ལ་
པ་དག་ལ་བཟུ་གཞོག་བྱས་ཏེ་ཁེ་སློག་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་
རེད། དེར་རོས་རང་མོས་མཐུན་ཁྱོད་ནས་མེད། གལ་ཏེ་
བཟོ་ཆོང་ཁང་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གི་མི་པོ་དང་ཁོང་ཆོའི་མི་
ཆོའི་གཤེས་རྒྱ་དཀར་ཐུས་གཏོང་བའི་ཀྱན་སྤོང་གྱི་འགན་
འཁུགས་བཟུང་ཡོད་ན། སྐབས་དེར་རིན་གོང་དམའ་བའི་
ལས་བཟོ་བ་དག་གི་སློག་ནས་ཁེ་སློག་སྐབས་ན་འགྲིག་
གི་རེད། ཐུལ་སྤྱིའི་བཟོ་ཆོང་ཁང་ཆོས་རྒྱ་ནག་དམངས་
གཙོ་ཅན་དུ་འཕུར་རྒྱ་དང་དེ་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཏེ་རང་
དབང་ཁྱིམ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བཟོ་བྱ། གསར་
འགོད་རང་དབང་བཅས་ལ་ཞིག་ཐག་ཡོང་བར་རོགས་
རམ་བྱེད་ཐུབ།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་
བྱེད་མཁན་ཆོ་དང་ལྷན་དུ་གྲགས་པོ་མང་པོ་སྤྱི་གི་མི་
འདུག

རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ། རོས་རང་ཅ་བའི་ཆ་ནས་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་
ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ཆད་སྤྱི་ཆོག་ས་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་སོ་སོ་ལས་གཞན་ལུ་ལུ་གྲུ་ལྷག་མ་དག་

ལ་འབྲེལ་བ་མ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ཡང་། ད་
ལྟ་དེ་ནི་འབྲུང་མེ་སྤྱད་པ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། ང་ཆོས་འཛམ་
སྐྱིང་འདི་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་ནུས་པ་དང་འཛོན་ཐང་
ཡོད་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཉིད་འཕྲུགས་དག་འཛོལ་སྐབས། ཐུལ་སྤྱིའི་
བཟོ་ཆོང་ཁང་ཆོ་ནི་སློག་ཁྱེད་ནང་གི་ཆོ་སྤྱི་ལྷན་སྐྱོད་ཡོད།
དམིགས་བསལ་གྱི་འཛམ་སྐྱིང་ཆོང་དོན་སྤྱི་ཉིད་འཕྲུགས་
ལྷན་ཆོག་ས་དག་ནི་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེད་པའི་ཐུལ་ཁབ་
དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་སྤོང་ཅན་གྱི་ཐུལ་ཁབ་ཆོའི་བར་གྱི་
དེ་བག་ཚུང་དུ་གཏོང་བར་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱེད་པའི་གནས་བབ་
ལག་པོ་ཞིག་གི་སློག་ལ་གནས་འདུག

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། སྤྱི་ཉིད་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱེད་
མཁན་ཆོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མེད་པ་ཨ་རེད།

རྒྱ་ལའི་སྐྱེ་མ། ཁོང་ཆོས་བཟོ་ཆོང་ཁང་དག་དང་འགོ་
སྤྱི་ཆོར་ཁེ་སློག་སེལ་གཅིག་ཕུ་ལེན་པར་བསམ་སློག་ཏོང་མི་
རུང་བའི་ཏན་སྐྱལ་བྱེད་སྐབས་རོས་ནས་གདུང་སེམས་
མཉམ་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་
ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་རྩེ་ཆེར་འགོ་བཞེད་པ་འདི་ང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་
ཐུག་འདུག དེ་ནི་བྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་འཕུར་བ་འགོ་ཡི་
ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་རེད། ནང་པ་ཆོ་ལ་མཆོན་ན་འདི་ནི་
ངེས་པར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་གཞི་ཚའི་ཤེས་བྱ་ནང་
གི་ཆ་ཤས་ཤིག་རེད།

ཨལ་ཁི་ཏ་ཆུ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བསམ་སྤྱིའི་འབྲེལ་སོ་
འདི་དག་དེ་སྤྱི་ཆོང་རང་ཉིད་མཁེ་མེའི་རང་ལུགས་རྗེས་
འབྲང་མཁན་གྱི་དག་སྤོང་ཞིག་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་མི་དེར་
དངོས་གནས་འཆོམ་པོ་མི་འདུག སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་ད་དུང་བྱེད་
ཆོང་དེ་ལྷན་མཐོང་གི་འདུག་གམ།

དུ་ལའི་སྐྱེ་མ། འདུག རྩོམ་ནས་ད་དུང་རྩོམ་རང་མ་ཁེ་
སེའི་རིང་ལུགས་རྩོམ་འབྲང་མཁན་གྱི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་
པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། རྩོམ་ནས་འདིར་འགལ་ཆེ་
ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་གི་མི་འདུག མ་ཁེ་སེའི་རིགས་པའི་
གཞུང་ལུགས་ནང་རྒྱ་ནི་ར་བཤོ་འགྲེམས་གྱི་སྒྲུང་ལ་དོ་སྣང་
གཙོ་བོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཀུན་སྦྱོང་གི་ལྷ་ཆུ་ལོག་ནས་བརྗོད་
ན་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ཐོབ་ཐང་ཆོད་ལེན་ཞིག་རེད། མ་
ཆ་རིང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་རྒྱ་ནི་ར་གྱི་ཤོ་ཁབ་དག་
ལ་གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་བཟུང་གི་ཡོད། འདི་རྒྱ་རྒྱ་ནི་ར་བཤོ་ད་
འགྲེམས་གྱི་ཐོག་ལ་དང་ཐོག་ནས་གལ་གནད་བཅི་གི་
མེད། གནས་སྐྱེད་སྐྱེད་ཤོས་ཤིག་ལ་ཕྱག་པོ་ཆོ་ལུ་མཐུད་
ཕྱག་པོ་ཆགས་གྱི་རེད་ལ་དབུལ་པོ་ཆོ་དེ་ལས་དབུལ་པོ་
ཆགས་གྱི་རེད།

ཨལ་ཁི་བྷ་ཆུ། དེ་འབྲེལ་ཡིན་ན། སྐྱེ་ཞིང་གིས་ཅིའི་བྱིར་
དམར་ཤོག་རིང་ལུགས་དང་སྐྱེ་ཆོགས་རིང་ལུགས་ལ་དེ་
འབྲེལ་དོ་སྐྱོལ་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད།

དུ་ལའི་སྐྱེ་མ། ཁྱོད་ཀྱིས་དམར་ཤོག་རིང་ལུགས་སློབ་གི་
ཡོད་དམ། གང་འབྲེལ་ཞིག་ལ་དམར་ཤོག་རིང་ལུགས་ཟེར་
བ་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་རིང་ལུགས་རེད་དམ། (ཁོང་
ཆོང་གསུང་སྐད་ཆེན་པོ་ཐོག་ནས་བཞུགས་མོ་བཞུགས་) རྩོམ་
རང་མགོ་འཐོམ་གྱི་འདུག རྒྱ་མི་དམར་ཤོག་པ་ཆོ་ནི་དམར་
ཤོག་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བཟེད་པའི་དམར་ཤོག་རིང་ལུགས་
པ་རེད། ཡིན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཕྱོག་(Eastern
Block)ནང་གི་སྐྱེ་ཆོགས་རིང་ལུགས་དང་ད་ལྟའི་བྱང་ཀོ་
རུ་ཡ་དང་ཁུའུ་པ་ནང་གི་སྐྱེ་ཆོགས་རིང་ལུགས་བརྗོད་གྱི་
ཡོད་ན། རྩོམ་གྱིས་དེ་ཡིས་འགྲོ་བ་མེད་རང་བཞིན་ལ་རྒྱབ་
འགལ་དང་གསར་གཏོང་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཏོར་བཤིག་
གཏོང་བཞིན་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་གྱི་ཡོད། མི་རྒྱུས་
ལ་ལྷོགས་གཏམ་གསུམ་ཡོད་པ་གཅིག་ལྟས་འདྲང་གི་ཡོད་

པ་མ་རེད། ང་ཆོས་ང་ཆོར་ང་ཞིང་གང་འབྲེལ་པ་རྩོམ་
འཛིན་བྱེད་དགོས་གྱི་འདུག སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཁེ་ལས་མཁས་ཅན་ཆོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བཞེན་དང་
བཅོ་ཆོང་གི་ལག་རྩལ་བརྒྱད་དེ་གྲུབ་འབྲས་ལྷན་པར་
ཡོང་བར་སྐྱེལ་འདེད་གནང་ས་ཡོད་པ་རེད།

ཨལ་ཁི་བྷ་ཆུ། ཡིན་ཡང་། སྐྱེ་ཞིང་མཐོ་ཙེ་དྲུང་ལ་ཡུན་
རིང་ཡིད་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། སྐྱེ་ཞིང་གང་འབྲེལ་
བྱས་ཏེ་དེ་འབྲེལ་ནི་བ་རེད།

དུ་ལའི་སྐྱེ་མ། རྩོམ་གྱིས་ད་དུང་ཡང་མཐོ་ཙེ་དྲུང་ནི་ཁོང་
གི་མི་ཆེད་འགོ་སྟོད་ནས་སྐྱེ་ལོ་༡༩༧༦ལོའི་ལོ་དེ་གི་ལ་བར་
ལས་བཅོ་བ་དང་ཞིང་པ་ཆོར་རོགས་རམ་བྱེད་འདོད་ཡོད་
མཁན་གྱི་མ་ཁེ་སེའི་རིང་ལུགས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་
བྱེད་གྱི་ཡོད། སྐྱེ་ལོ་༡༩༧༠ལོའི་ལོ་དེ་གི་ལ་དྲུང་རིང་ཆེ་
དུག་རིང་ལེ་ཅིང་དྲུ་བཟུང་པ་ཡིན། གཞན་ཆེ་བ་བཞིའི་
རིང་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཆ་གཞན་མང་པོའི་ནང་ལ་བྱུན་པ་ཡིན།
དམར་ཤོག་ཆོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོ་དེ་སྐྱེ་ཁོང་ཆོད་ཆ་དོན་
ཐོག་ལ་དེ་རྩོམ་ནས་ལྷག་བསམ་ནུས་དག་ཡིན་པ་འབྲེལ་བའི་
ཆོར་བ་ཞིག་རྩོམ་རང་ལ་བྱུང་སོང་།

ཨལ་ཁི་བྷ་ཆུ། མཐོ་ཙེ་དྲུང་གིས་སྐྱེ་ཞིང་ལ་བག་ཆགས་
ག་རེ་བཞག་སོང་།

དུ་ལའི་སྐྱེ་མ། ཁོང་གིས་ཁྱོད་ཆས་རྒྱིང་བ་རལ་བོ་ཞིག་
བསྐྱེམས་འདུག དུས་རྒྱུན་མཐོང་སྒྲུང་ལ་ཞིང་པ་ཞིག་འབྲེལ་
བོ་འདུག ཁོང་གིས་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས་ཏེ་ཅང་དལ་
མེད་ངང་ནས་གནང་གི་རེད། དེར་བཞེན། ཆོག་རེ་རེ་ལ་
དོན་དག་གལ་ཆེན་པོ་རེ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་སྐྱུན་ནག་
མདའ་འཁེབ་གཏན་ནས་བྱེད་གྱི་མ་རེད་ལ་ཆོག་སྐྱུན་མོ་
ཁྱོད་ནས་གསུང་གི་མ་རེད། ཁོང་གི་དུས་རྒྱུན་བརྗོད་གཞི་

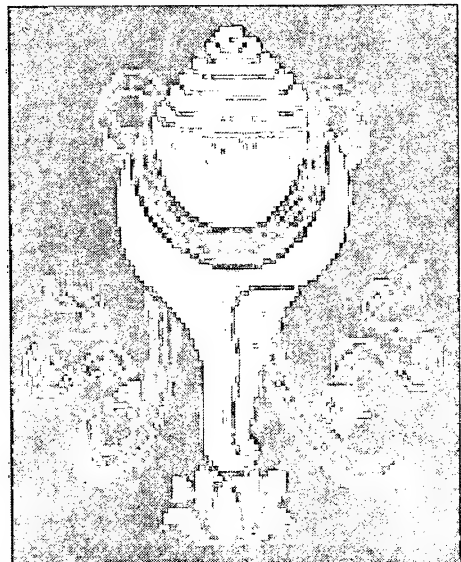
གཙོ་བོའི་སྒྲུང་ལ་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་གནང་གི་རེད།
རྩིས་རང་དེ་སྔོན་འཕྲད་པའི་དམར་ཤོག་ཆོགས་པའི་འགོ་
ཁྲིད་ཆང་མ་དེ་འདྲ་རྒྱུ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡིས་རྩིས་རང་
ལ་བག་ཆགས་གཏིང་ཟབ་མོ་ཞིག་བཞག་བྱུང་།

ཐལ་ཁི་བ་རྒྱ། སྐྱེ་ནིང་གྱིས་མའོ་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་པམ་
བ་མེད་དགོངས་ཀྱི་འདུག

ཏཱ་ལའི་སྐྱ་མ། མའོ་ཡིས་ཐེངས་ཤིག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པས་ངེས་པར་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་ལ་བཟོད་བསམ་བྱེད་དགོས་
 པ་དང་རང་སྐྱོན་རང་བརྗོད་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟེར་
 གསུངས་པ་རེད། དབང་ཆའི་ལམ་ལུགས་རེ་རེར་སྐྱོན་
 བརྗོད་མེད་ན་ཚུ་ལ་ཉ་མོ་མེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་
 རེད། ཡིན་ཡང་། དེའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༧ ནང་སྐྱོན་བརྗོད་
 བྱེད་མེད་པའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གཞུང་ཞབས་པ་
 ཚང་མ་སྟོ་བུར་དུ་ཕྱིར་འབུད་བཏང་བ་རེད། དེ་ནི་མའོ་
 རིང་ལུགས་ཀྱི་ལཱ་མཐའ་མ་དེ་རེད། རང་གི་ཁེངས་
 དྲེགས་དང་རང་ཁྱིམ་ས་རང་སྤྱང་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལམ་ལུགས་དེ་ཕྱི་མ་པ་རེད། མི་སྟེར་གྱི་ཁོད་བང་མེད་པར་
 བཟོས་པ་དེས་སྟེར་བདག་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་གི་ལག་ནང་ནས་རྫོགས་བརུག་པ་རེད། མ་ཟད།
 རྒྱལ་ཁབ་དེའང་སྟེར་བདག་གི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ཞིག་
 ཏུ་འཁེལ་ཏེ་དབང་གཙོ་སྤྱོད་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་ཁལ་སྤྱོད་
 དགོས་པར་གཞོན་ཤུགས་སྟོན་མཁན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་པ་
 རེད། དེ་ནི་སྤྲོན་ཆད་ཀྱི་སྤྱོད་གཙོ་དང་འདྲ་པོ་ཡོད་རེད།

ཐལ་ཁི་ང་ཆུ། སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་ནོར་སྤྱིད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་
འདིའི་ནང་ཆུལ་ཁབ་ཀྱིས་ལས་འགན་ག་རེ་སྒྲུབ་དགོས་
པར་དགོངས་ཀྱི་འདུག།

ཏཱ་ལའི་སྒྲུ་མ། དེ་ནི་བྱ་བ་ཏ་ཅང་ལག་པོ་ཞིག་རེད། རོས་
 གྱིས་འབྲམ་མཉམ་འདི་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པ་བར་བསྐྱུན་ཐུབ་
 པར་བསམ་གྱི་མི་འདུག རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་གནོད་སྐྱོན་མང་
 པོ་ཞིག་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་རེད། རྒྱ་མཆན་འདིར་བཞུག་ནས་
 རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་དྲ་རོལ་བྱོང་བསྐྱར་བཞིན་བྱེད་དུས་དང་
 རྩོམ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲིམ་རྒྱ་དག་ལ་སྒྲིག་སྲོལ་གཏན་འབེབས་
 བྱེད་སྐབས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྲིད་གཞུང་ཚྭ་གསལ་འཕྲིན་གྱི་
 ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་རོས་གྱིས་ཉེན་བརྟེན་གཏོང་གི་
 ཡིད། མི་དམངས་ཆོས་དུས་རྒྱུན་སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་
 ལུགས་གཏན་འབེབས་བྱེད་པར་ཐབས་ཤེས་འབྲས་མཉམ་
 འཛུལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། རྩོམ་དངོས་སུ་ཁོང་ཆོ་ནི་སྒྲིག་
 ཁྲིམས་ལ་གྲ་ཤོས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ལེགས་ཤོས་དེ་རེད།
 ཡང་ན་ཁྲིད་ཀྱིས་སྒྲིག་སྲོལ་གཏན་འབེབས་དག་མེད་པར་
 བཞུག་ནས་རྩོམ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་འདི་བྱུང་བ་
 རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་དམ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆོའི་
 ནང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་དག་དེ་སྤྱ་ཏ་ཅང་ལག་པོ་ཡོད་པ་རེད།
 ཡིན་ཡང་། འགན་འཁུར་ཅན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་
 བརྩི་སྲུང་ལས་མང་བ་དགོས་འདུན་འདོན་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཡུལ་གྱི་ཀློང་། ལྷ་མོ་འབྲས་ཀྱི་ལྷོ་།

དུས་མཉམ་ཆུ་མིག་དགུ་སྒྲིལ།

ལུས་དོ།

གནའ་རབས་མེས་པོའི་སྒྲིལ་ཆུན་དོག་པས་བརྩིས།
དེང་རབས་རྩལ་འཕུལ་ཇི་བཞིན་ངས་མ་ཐོབ།
འདབ་གཤོག་གཉིས་སྒྲིང་འཕུར་འདོད་དགོད་རེ་བོ།
མེད་ཐུག་སྒྲོང་ན་བུ་ང་དུ་རེ་བོ།

སྒྲིལ་ལད་ཤེས་ན་གསུམ་ལྷན་སྒྲོབ་མ་རེད།
བདེན་པ་བརྟན་ན་དམིགས་མེད་སྒྲིལ་པོ་རེད།
བཟང་ངན་སྒྲོལ་བརྩིས་པའི་བྲིམ་གཞི་བུ།
མིག་ཆུ་རྩལ་ཁྱུང་ད་དུང་དུ་རེ་བོ།

ཤར་དང་ལྷོ་ཤར་གྱི་དབར་ན་འགལ་བ་རེ།
སྒྲིང་དང་བྱང་གི་དབར་ན་འགལ་བ་རེ།
ང་ལི་འདོད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་འདོད་པས།
འདོད་པའི་ཁམས་ན་བུ་ང་དུ་རེ་བོ།

གོམ་གང་མདུན་དུ་སྒྲིལ་ན་ཐོགས་རེག་མང།
ཁ་རོག་དབེན་པར་གནས་ན་ཟུར་བ་མང།
བོང་བུ་མངའ་ཐང་རྒྱས་སའི་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ།
རྟ་ཕོར་རིན་ཐང་མེད་འདི་དུ་རེ་བོ།

མཁས་པའི་རྒྱུད་ན་ཁེངས་རྟེན་འཛིན་པ་ཅམ།
སྤྱན་པོའི་སེམས་ན་ང་ལྷག་དོག་ལྷགས་གོང་ཅམ།
མཁས་སྤྱན་མི་མཐུན་རྟེན་པོའི་ལེའུ་དེས།
བུ་རྒྱུང་ང་རང་སྐར་ཡང་དུ་རེ་བོ།

བོང་ངན་རྒྱལ་ལ་བདག་པོ་མི་ངན་ཞིག།
མི་ངན་ལྷག་ཅར་གཡོ་ཁམ་ཐབས་བཀོད་ཞིག།
གཅིག་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བདགས་པའི་རྒྱ་ཐག་འདི།
གྲི་གུམ་གྱིས་ཁྱུང་གཅོད་མིན་དུ་རེ་བོ།

ནགས་རི་རྩ་རི་མཐོ་ནས་མཐོ་བུ་འཕགས།
ཉམས་རྒྱུང་རྒྱུ་མོ་ཐུར་ནས་ཐུར་དུ་སྒྲིང།
མཐོ་སྒྲིང་སྐང་མདའ་འཁྱེར་བའི་ཁོར་ཡུག་དུ།
གཞོད་དུས་ཁྱུང་ད་དུང་དུ་རེ་བོ།

བཙན་པོ་ཁྱི་རལ་ལྷག་རྒྱལ་སྒྲོག་ཏེ་བཀྲོངས།
སྐང་དར་མི་བུ་སྒྲོག་མདས་ཕྱི་མར་བརྩེངས།
ད་ནི་ཁྱོད་ཁྱུང་གཟབ་ཁྱུང་མ་བྱས་ན།
སྒྲིལ་ཆུ་གཟུ་ན་དུ་མཁན་གཅིག་གཉིས་ཅམ།

ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་ཚོའི་མ་རྩི་རེད།
ང་ལི་ཤེས་པ་དགུན་གྱི་ཁུ་བྱག་རེད།
ཁྱོད་ནི་མཐོ་ན་འཁྱེར་ཉམས་སེང་གེ་བཞིན།
ང་ནི་དམའ་ན་ནམ་ཡང་དུ་རེ་བོ།

མཛེས་དཔྱད་ཤེས་རབ་ལྷན་ན་བཀའ་པོད་ལྷ།
 ཐོགས་མེད་སྤངས་ནས་བྱད་མེད་སྟོང་ཆ་དེ།
 སྐྱོང་བར་བྱེད་དང་ཁྱོད་ཀྱི་གཟེ་བེད་ཡིན།
 དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ཁྱོད་ལ་སྤྱི་ཞིག་མཉེས།

ཁ་ནས་གང་བྱ་གར་མར་བྱིས་པ་མེད།
 ཞིབ་མོ་སྟོ་ཡིས་དཔྱད་དེ་བྱིས་པ་འདི།
 ཉམས་ལེན་ཤེས་ན་གསེ་བའི་བདུད་ཚི་ཡིན།
 མ་ཤེས་དྲུག་དྲུ་འཇུར་སྤྱི་ནག་རིལ་མ།

ཟུགས་ཁྲག་གིས་བསྐྱས་པའི་༡༩༠༡།

མཆོ་མ་མཆོ། དབུ་མ་གོང་མ་ལོག་གིས་པ།

དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་སྤྱུ་ཕྱུ་རམ་འདེགས་ཀྱིས།
 ག་དང་ཁྲག་གིས་རྒྱུ་པའི་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད།
 གདོང་དམར་བོད་ཀྱི་ཕུ་རུ་སྤྱན་ཆོས།
 རི་ལྷར་བསྐྱས་པའི་གོ་རིམ་རི་བཞིན་འབྱེ།

མདོ་སྤྱད་རེབ་གོང་གྲོང་གི་བོད་མི་ཆོས།
 རིགས་ཞེན་ལ་རྒྱ་ལྷོ་པའི་ཡོ་ལང་ཁྱོད།
 སྤྱུག་ཡུས་དུ་མའི་གདུང་འབོད་བྱས་འབྲས་སུ།
 སྤྱན་པའི་མཆོན་གྱི་མདའ་མོ་སྤྱི་ལ་ཟུག།

ཕྱགས་བཞིའི་གཞོན་ཤུགས་བྲག་པོའི་མཐུ་འོག་ནས།
 རེ་སྤྱུག་མིག་རྒྱུང་སྐམ་པའི་གཞིས་སྤྱན་ཆོས།
 སྤྱི་དག་སྤྱི་པའི་དུ་འབོད་ཕྱགས་སུ་བསྤྱུགས།
 འཆོ་མེད་བདེན་པའི་མཐུ་སྟོབས་སྤྱི་ལ་གྲགས།

ཉི་མ་ལྷ་སའི་གྲོང་གི་བར་སྐྱོར་རུ།
 དགེ་འདུན་སྤྱི་དང་ཆུ་གཞོན་དབྱེར་མེད་ཀྱིས།
 རང་དབང་འབོད་སྤྱུགས་ཀྱིས་བསྤྱུགས་པ་ལ།
 སྤྱི་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྲག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར།

ལོ་ངོ་ཞེ་དགའི་གསུམ་བཅུའི་དུས་བྲན་ཉིན།
 རྒྱུ་ཤེས་སྟོང་གི་མཆོ་མ་ས་ལ་ཐོར།
 རྒྱ་འདྲེ་དམར་པོའི་ཆོགས་ཀྱིས་དབང་ཆོད་བྱས།
 བོད་པ་གྲངས་མེད་མེ་མདའི་ཁ་ལ་ཤོར།

ཨ་མདོ་ཀའི་དགོན་གྱི་བྲ་པ་ཆོས།
 སྤྱི་པའི་བྲ་པའི་བཅན་ཆོལ་དེར།
 མཆོན་ཐོགས་དམག་སྤྱི་མང་པོ་ཡོངས་བྲངས་ནས།
 སྤྱི་པའི་ཉིད་དུ་ཆོ་སྤྱི་གྲངས་མེད་བཅོམས།

ལྷ་ས་ཏར་ཉི་ར་ཇའི་གྲོང་ཁྱེའི་སྤྱི་ཁྲུབ་པ་ཞིག་གི་འཆི་གསོན།

(The Life and Death of The Mayor of Casterbridge)

ཚུམ་པ་པོ། ཐའོ་མའོ་ས་ཏར་ཏེ།

ལྷ་རྩེ་མ་ལན། ཞི་བདེ་སྤྱོད་མ།

གཞི་ས།

སྤྱན་ནེ་བཟླག་སྟོར་དུ་འགྱུར་བ།

.....འདྲོན་ཐེངས་སྤྱི་མི་འཕྲོས།

ལོ་ཡི་འཁོར་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཉི་ལ་པོ་ཏག་ཏག་
འཁོར་བའི་རྒྱུ་སྤྱི་མི་ལ་བཞུགས་པའི་འཁྲུབ་ཀྱིས་ཁེངས་
པའི་ལྷ་ཏར་ཉི་ར་ཞི་ར་ས་(Wendon Priros)གྲོང་གསེབ་ཀྱི་
ལམ་ཆུང་དེ་ནི་དེ་གི་སྤྱི་ལུས་ཀྱན་མུ་ངན་གོས་ནག་
གིས་བསྐྱབས་པའི་བུད་མེད་གཞིས་ལག་རྒྱུ་ལ་གཅིག་དུ་
སྤྱོད་ནས་གོམ་པའི་འདེགས་འཛོག་དལ་བུའི་ངང་མདུན་
ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་ནས་ཡོང་བཞིན་འདུག

དེ་གཞིས་ནས་གཅིག་ཤོས་མོ་ལོ་བཞི་བརྒྱུ་ས་སོན་
པའི་སྤྱི་མི་ལ་ཏན་ཏན་(Susan Henchanrd)ཡིན་ལ་གཞན་
དེ་ནི་མོ་ལོ་དུག་གསུམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ལང་ཆོའི་མེ་དོག་
ཡོངས་སུ་བུད་པའི་བུ་མོ་ཞེ་ལི་ཇ་ལྷན་ཇན་(Elizabeth
Jane)རེད།

མ་སྤྱད་གཞིས་སྤྱི་མི་ལ་ཁེངས་པའི་ཞིང་ཐང་
ཞིག་དུ་འབྱོར་འཕུལ་བུ་མོ་ཞེ་ལི་ཇ་ལྷན་དེ་རེད་ཀྱིས་“ཨ་
མ་ལགས། ང་གཞིས་དཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་འཕྲང་དུ་མ་ཞིག་
ཅུང་བསད་ནས་གནས་འདིར་ཡོང་དོན་ཅི་ཞིག་གིས་སྤྱད་དུ་
ཡིན་ནམ་”ཞེས་རང་གི་མ་ལ་དྲིས།

“ས་འདི་ནི་ང་དང་གྲུ་པ་ནེ་ཏུ་སོན་(Newson)སོག་མར་
ཐུག་འཕྲད་བྱ་ཡུལ་དེ་རང་རེད།”ཨ་མས་དབུགས་རིང་
ཞིག་འཐེན་བཞིན་འབྲེལ་བཞིན་ཐུང་དུ་ཞིག་བྱས།

“ཨ་ལས། དེ་འདྲ་ཡིན་པ་རེད།”བུ་མོས་སྐད་ཤུགས་ཆུང་
དུས་བཤད།

“དེའི་སྐོར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྟོན་མཁའ་གསུངས་ཐུང་
ཡོད།”བུ་མོས་འདྲེ་འཛིན་གཏམས་པའི་ཁྲོམ་རྩ་རྒྱ་བའི་
མི་ཆོགས་ལ་བཞུགས་པའི་ཨ་མར་བཤད།

བུ་མོས་རང་གི་ཁྲུག་མ་ལས་གཤིན་པོའི་སྟོན་ཆོག་འཁོད་
པའི་ཤོག་བུ་ཞིག་ཕྱིར་བཏོན་ནས་ལེགས་པར་བཞུགས་པའི་

“ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ལྷ་ཏར་ཏེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་བྱིངས་
ནས་ང་ཆོ་དང་གཏན་དུ་ཁ་བུལ་བའི་པོ་ལོ་བཞི་བརྒྱུ་ཞེ་
གཅིག་སོན་པའི་གྲུ་པ་རི་ཆུར་ཏེ་ནེ་ཏུ་སན་ལ་ངན་གསོ་
བྱེད།”མོའི་ཡ་ཆུང་སྤྱི་མི་ས་གཏམས་བཞིན་མིག་ཆུ་
འཛར་འཛར་ངང་དལ་བར་བསྐྱགས།

ཨ་མ་ནེ་ཏུ་སོན་(སྤྱི་གའི་མིང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་སྤྱི་
དམན་ལ་འབོད་སྲོལ་ཡོད་པས་ང་ཆོའི་ངས་པར་དུ་མོ་ལ་
འདི་ལྟར་འབོད་དགོས།)ཀྱིས་རང་གི་བུ་མོར་སྤྱི་གཡའ་
བའི་ནམ་འགྱུར་སྤྱི་མི་ལ་དང་ལྟན་འདི་ལྟར་“ས་འདི་ནི་
ང་དང་སྤྱི་ཁྲུབ་མེད་ལལ་ཏན་ཏན་ཏེ་གཞིས་ཀྱི་ལས་

དབང་གི་ཐོང་ཐག་ཟད་ནས་མཐའ་འཇུག་གི་ཐུགས་
 འཕྲད་བྱ་ཡུལ་དེ་ཡང་རེད།”ཅེས་བཤད།
 “ཁོང་གི་སྐོར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐར་ནམ་ཡང་གསུངས་
 མྱོང་མེད་པས་དོན་དངོས་ཁོང་སུ་ཞིག་རེད། ཨ་མ་
 ལགས།”བུ་མོས་ཟེར།
 “ཁོང་འཆིགས་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ང་ཚོ་དང་ཤ་
 རུས་འདྲེས་པའི་གཞིན་འབྲེལ་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།”ཨ་
 མས་ལན་བཏབ།
 “ཁོང་ང་ཚོ་དང་ཤ་བགས་རུས་གསུམ་འདྲེས་པའི་སྐྱེ་ཉེ་
 ཞིག་རེད་དམ།”བུ་མོས་བཤད། ཨ་མས་དེ་འཐད་པའི་ཚུལ་
 ཏུ་མགོ་བོ་ལྡེམ་ལྡེམ་བྱས་བྱུང་། “པལ་ཆེར་ཁོང་གི་ང་འོ་
 ཤེས་རྒྱུ་མ་རེད།”མོས་བཅོས་ལྟ་བུའི་བའི་ནམ་འཇུག་
 དང་བཅས་སུ་མཐུད་དེས།

ཡུད་ཅམ་རིང་ཨ་ཅེ་ནེ་ལྷོ་སེན་ཁྱེད་སེམས་མེར་མགོ་
 བོ་སྐར་དུ་སྐྱད་ནས་བསྐྱད་ཅིང་དེ་ནས་དལ་བུའི་ངང་
 ལན་འདི་ལྟར་བཏབ།“རེད་ཡ། རེད་ཡ། ཏན་ཏན་
 ཁོང་གིས་ཞུ་ལ་ངོ་ཟླ་དཔེ་ཁྱོད་འོ་ཤེས་རྒྱུ་མ་རེད། འོན་
 ཀྱང་། ཨ་མའི་མཉམ་དུ་ལམ་འདི་བརྒྱུད་ནས་སུ་འཐུད་
 ཤོག་དང་།”མོ་ཞིང་ཐང་གཞན་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད།
 “ས་འདིར་ཁོང་གི་གནས་ཚུལ་སྐོར་འདྲི་མེ་ཉན་པ་འདྲ་
 ཞིག་རེད་དམ། ལོ་ངོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡར་སྔོན་ལ་ས་འདིར་
 བྱུང་ཞེན་ཅི་ཞིག་ལྷག་མིན་འདིར་ཡོད་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་
 བན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད།”བུ་མོས་ནན་བཤད་བྱས།

དེ་ལྟར་མོད། ཨ་མས་མོའི་སྐྱད་ཆར་ཡོད་འདྲི་ག་
 ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ན་བའི་ལྷག་རྒྱབ་བསྐྱར་ནས། བར་
 ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་སྔོང་འགྲམ་དུ་སྐྱོད་པ་གྲག་གྲག་གིས་མེ་སྐོར་
 རྒྱང་རྒྱང་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱོན་པའི་རྩ་སྔོན་ནང་ཅི་ཞིག་
 བཅོ་བཞིན་པའི་ཆད་མོ་དེ་ལ་འདྲེན་བྱེད་དང་དེ་བལྟས་
 ནས་བསྐྱད་ཅིང་། སྔོན་ཆད་ས་འདི་མོའི་སྤྱིང་དོར་ཆ་རྒྱས་
 ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་། ཆད་མོས་མགོ་བོ་ཁྱེད་དུ་སྤྱོད་ཞེས་ཞོར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ལྟར་ལྟ་དུ་ཆད་འཁོགས་སུ་ཁྱུར་པའི་སྐྱད་

ཤུགས་དམའ་ལ་སྒྲག་དངས་རྒྱབ་པའི་ངག་ནས་“ཐོ་སྤྱག་
 ཞིམ་པོ་འདི་ན་འཆོང་རྒྱུ་ཡོད།”ཅེས་པའི་ཆོང་བརྟམས་ཨ་ཅེ་
 ནེ་ལྷོ་སེན་གྱི་ཡོད་དོར་རང་ཉིད་ཀྱི་འདས་དོན་ཡོད་ཆད་
 ཁྱེད་མེར་འཆར།

“ཞུ་ལ་ངོ་ཟླ་དཔེ་ཁྱོད་འདིར་ཡུད་ཅམ་རིང་ང་སྤྱག་ཅིག་
 ངས་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆད་མོ་དེར་སྐྱད་ཆ་ཕན་ཅམ་ཤོད་དུ་
 འགྲོ།”

བུ་མོའི་འདོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མོས་ཆད་མོ་དེའི་
 ཕྱོགས་སུ་ཤར་རེར་བསྐྱོད་ནས་ཐོ་སྤྱག་མོར་པ་གང་ཉོས་
 ཤིང་ཁོ་གཉིས་ཡུན་རིང་སྤོང་མོལ་བྱས་མཐར་ཨ་ཅེ་ནེ་ལྷོ་
 སེན་རང་གི་བུ་མོའི་འགྲམ་དུ་ཕྱིར་ལོག།

“ཨ་མ། ད་འགྲོ་དང་.....། ད་འགྲོ་དང་.....།”ཞུ་
 ལ་ངོ་ཟླ་དཔེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་ཐང་ཆད་པའི་ནམ་འཇུག་སྐྱུར་
 མོ་ཞིག་བསྐྱར་ཞོར་འགྲོ་བར་བསྐྱུལ། “ངས་ངོ་མ་ཤེས་མ་
 སང་། ཅི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མོ་སྤྱོད་ཐོ་བའི་འདྲེས་འགྲམ་
 ནས་ཐོ་སྤྱག་ཉོས་སམ།”

ཨ་ཅེ་ནེ་ལྷོ་སེན་གྱིས་འདྲམ་མདངས་ལྷག་ལྷག་དུ་
 བཞད་ཅིང་ངག་འཇམ་པོའི་ངང་“ཁྱོད་སུ་ལ་སྤྱོད་པ་
 འདེབས། ཁོང་ལས་ངས་ང་ཚོའི་གཞིན་ཉེ་སྤྱོད་ཐངས་ཏན་
 ཆན་གྱི་སྐོར་ལ་ཕན་ཅམ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ཆད་མོའི་བན་
 འོ་ལྟར་ན། ཁོ་པོ་ཤེས་སྔོན་མོ་དང་སྤྱགས་འཕྲད་འབྱུང་
 བ་མ་ཟད་ད་ལྟའི་ས་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་གཏན་སྔོན་
 བྱེད་བཞིན་འདུག་ཟེར། ཁྱོད་སྤྱོད་དེར་བསྐྱོད་དགོས་ཆོ་
 ལམ་ཐག་ད་ཅང་རིང་མོད། ང་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ཡུལ་དེ་རང་
 ཡིན་པས་ངས་པར་བསྐྱོད་དགོས།”ཞེས་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པོས་
 ལབ།

སངས་ཞོགས་ཏ་བདུན་དབང་པོ་ཤར་རའི་ཕྱག་
 ནས་འདྲམ་པ་དང་མ་སྐྱད་གཉིས་མ་རན་ཏོར་སྐོར་གྱིང་
 ཆོ་ནས་དོག་ཐོན་གྱིས་ལམ་ཐག་རིང་སྤྱང་དེ་ཡོད་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་འགྲམ་པ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་བུར་
 བཞུགས།

འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ལམ་བར་དུ་ཨ་ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་རང་ཉིད་ཀྱི་
ལོང་བཅོ་བརྒྱད་སྟོན་གྱི་མེ་ཆེད་དཀའ་སྟུག་ཡོད་ཆད་བར་
པའི་མེ་ལོང་ངོས་སུ་སྟོག་བརྟན་བཞུག་འདི་ལྟར་ཤར། འདི་
ནས་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡར་སྟོན་ས་འདིར་ཁོ་མོ་རང་གི་
བཟའ་ཟླ་དང་པོ་ཉན་ཆན་གྱིས་མོ་གྲུ་པ་ནེ་ལུ་སོན་གྱི་ལག་
དུ་བཅོང་ཤིང་། གྲུ་པས་ཁོ་མོ་ཁོ་ན་ཁྲར་ཉམས་ཁྲིད་བྱས་
ནས་དེར་ལོ་ཤས་རིང་འཆོ་སྟོད་བྱས། བུ་མོ་ཨེ་ལེ་རྩེ་རྟ་
རན་མོ་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་གསོན་པ་དང་ཁོ་ཆོ་ནང་མི་
གསུམ་དེ་བྱིན་ཡུལ་དུ་བྱིར་ལོག་གིས་ཕུ་མཐུད་དེར་ཁྱིམ་
གཞི་བཟུང་།

གྲུ་པ་ནེ་ལུ་སོན་གྱིས་དེ་བྱིན་ཡུལ་དུ་གྲུ་བཟོའི་བྱ་
བ་གཉེར་ཁིང་བྱིས་སུ་ཁོ་ཉ་པར་འགྱུར་ནས་ཟླ་ནས་ཟླ་བ་
འཆོ་འགམ་ཁོ་ནར་མི་ཆོ་བསྐྱལ་ནས་བསྐྱད་དགོས་པས།
རང་ཁྱིམ་ལ་ལོག་ནས་མ་སྤྲད་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་མཉམ་
བཅའ་ཉམ་འཐུང་གི་དོ་སྦྱོང་ལྟན་པའི་འཆོ་བཞིག་རྩལ་རྒྱུད་
གོ་སྐབས་ཏུ་ཅང་ཉུང་མོད། མོའི་ལྟང་མེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་
ཕྱགས་ངོས་ཡོད་ཆད་དུ་གྲུ་པ་ནེ་ལུ་སོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་
མཐུན་གྱི་བཟའ་ཟླ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་དང་བཅེ་
འཛོག་བྱེད་བཞུག་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ཉན་ཞིག་མོའི་གྲོགས་
མོ་ཞིག་གིས་མོའི་གཉེན་སྒྲིག་དེ་བཞིན་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་
ཚུལ་བརྗོད་པས་མོ་རེ་ཞིག་ཏུ་ལས་དོན་ཐོར་གྱི་གནས་སུ་
གྱུར་རུང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟུག་ཡུས་ཡོད་ཆད་སྟེང་ཁོང་དུ་
སྐྱས་ཤིང་རང་གི་བཟའ་ཟླ་ནེ་ལུ་སོན་འཆོ་འགམ་ནས་ཁྱིམ་
ལ་བྱིར་འཁོར་འཆམས་སུ་དེའི་སྐོར་སྐད་ཆ་དྲིད་གོས་སྟེ།
དེ་ལྟར་ནའང་། སྦྱོང་པོ་གཉིས་བཅེགས་མེད་པར། སྟུག་
པོ་གསུམ་བཅེགས་ཟེར་བའི་དཔེར་ལྟར་ཁོ་མོའི་བཟའ་ཟླ་
ནེ་ལུ་སོན་ནས་ཡང་བྱིར་ལོག་མེད་པའི་གནས་སུ་བསྐྱོད་
ནས་ཁོ་མོ་དང་གཉན་དུ་ཁ་བྲལ། དེ་ཡང་། གྲུ་པ་ནེ་ལུ་སོན་
ཁོ་ན་ཁྲིམ་ཆོ་སྟོད་དུ་རྒྱུང་འཆུབ་ཀྱིས་དེད་ནས་རྒྱ་མཚོར་
བྱིངས་པའི་གཏམ་ངན་གྲོང་ཆེད་ཕྱགས་བཞེར་བྱུང་པས་
ཁོ་མོའི་ལུས་སེམས་སྟུག་བསྐལ་གྱི་འོབ་ནང་རྒྱུད་ཅིང་།

དཀའ་སྟུག་གི་ལོ་ཟླ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་འཐུད་དུ་རྒྱ་བོའི་
ཆབས་རྒྱན་བཞིན་ཁོ་མོའི་ཕྱགས་སུ་ཅོ་འདྲི་བ་ལྟར་བར་
མེད་འཕྱོ་བར་བྱས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཤ་ལས་བཅད་པའི་
བུ་མོ་ལོ་རྒྱུད་དེ་མེད་ཐུག་དང་ཡངས་གཏམས་ཤིང་གཏད་
སོ་འདི་སོ་མེད་པའི་འཆོ་བསྐྱུག་བྱོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱལ་
ནས་འཆར་ལོངས་བྱེད་བརྒྱུག་འདོད་མེད་པས་རང་གི་
བཟའ་ཟླ་དང་པོ་མེད་ཁལ་ཏན་ཆན་ཁྲེ་འཆོལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་
སྟོ་ཐག་བཅད།
འོན་ཀྱང་། ཨ་ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་ལ་སེལ་དཀའ་བའི་དོན་རྒྱུན་
ཞིག་མཆིས་པ་ནི་རང་གི་བུ་མོས་ད་དུང་ཡང་གྲུ་པ་ནེ་ལུ་
སོན་ལ་རང་གི་པ་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛོག་གི་ཡོད་པས།
བུ་མོར་སྦྱ་ཞབས་ཏན་ཆན་ཁྲེའི་སྐོར་དངོས་ཡོད་གནས་
ཚུལ་དེ་དག་གསལ་བཤད་བྱ་དགོས་མིན་དེ་རེད།
ཁོ་མོའི་ཡིད་ངོར་གལ་ཉིད་དུང་ཏན་ཆན་ཁྲེ་གསོན་པོར་
འཆོ་བཞིན་ཡོད་ཆོ་ཁོ་པ་རང་ཉིད་ངོ་མས་བུ་མོར་གནད་
དོན་ནམས་བརྗོད་སྟེ། གལ་སྟེན་ཁོང་འཛིག་ཉན་འདིར་
མེད་ན་བུ་མོར་འདས་དོན་དེ་དག་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་
ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྟེ།
མ་སྤྲད་གཉིས་ཡུན་རིང་འགྲུལ་བཞུད་བྱས་མཐར་རང་
ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ལ་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཁྲེ་ས་ཁྲར་ལྷེར་རིར་
བདེ་ཐང་ངང་འབྱོར། ས་ཆ་དེར་ཐོག་མར་ཁོ་གཉིས་ལ་
ན་སོ་རུང་ཀས་པའི་བུད་མེད་རང་གི་མཆན་འོག་དུ་བག་
ལེབ་ཉུང་ཅམ་སྐྱགས་པའི་སྟེ་པོ་འབྱེར་བཞིག་དང་འཕྲད།
ཨ་ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་གྱིས་རང་གི་གྲོང་པ་ལོང་ལ་འབྱར་ཅིང་
བཀའ་སྟུག་གིས་སྟུག་སྐད་རྒྱག་བཞིན་ཡོད་པ་ཆོར་བས་
ཀད་མོར་ས་ཆ་དེ་ནས་བག་ལེབ་ཆོང་ཁང་ཐག་ཉེ་གོས་དེ་
གང་དུ་ཡོད་མིན་དེས།
“ཁྲེ་ས་ཁྲར་ལྷེར་རི་ནས་ཁྲོད་ལ་བརུད་ལྟན་གྱི་བག་ལེབ་
ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད།” ཀད་མོས་ཟེར།
“དེ་ནི་གྲོང་ཆེད་ཐྱི་བྱུང་པའི་ནོར་འཁྲལ་ཞིག་རེད། ས་
གནས་འདིའི་མ་ཚོས་ལོ་དྲུག་གི་ཆོང་ལས་བཟོ་བྱ་རྒྱ་ཆེ་གོས་

དེ་ཁོ་པས་བདག་གཞིར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ད་ལོ་ཁོ་
 པས་ང་ཚོར་རྒྱ་སྤྲོས་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལོ་རྟོག་ཤ་སྟག་བཅོང་
 བྱུང་། དེ་འདྲ་དཔེ་སྤྲོད་མདོག་མེད། ངས་ཚོ་གང་ཁྲེ་ས་
 རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་འཛོ་སྤྲོད་བྱས་པའི་ནང་བག་ལེབ་ཀྱི་སྤྲོས་
 ཀ་འདི་ལས་ཞུགས་པ་ཞིག་མཐོང་ཚུང་མེད་ལ་བཟོ་ཚུང་དེ་
 བས་མེད། འོན་ཀྱང་། ཁྱོད་ས་གནས་འདིར་གསར་ཏུ་
 འབྱོར་བའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་སྐོར་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་
 མི་སྤྲོད།”ཀྱང་མོས་ཤུགས་རིང་དང་བཅས་སྤྲོས།
 ཨ་ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་གྱིས་ཀྱང་མོར་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུས་ཤིང་རང་
 གི་བུ་མོ་འཁྲིད་ནས་གོང་ཚོའི་དབུས་སུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱས།
 མི་ཚོགས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་ཁྲོམ་གཞུང་དེའི་ནང་གི་
 མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྟག་ལ་གཞི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་མགོན་ཁང་
 སྐྱོ་བྱང་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་ཡེལ་འཁོད་ཡོད་པ་
 ཞིག་གི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་འཛིན་འཁྲིགས་ནས་
 འདུག་ལ་མགོན་ཁང་དེའི་ནང་ནས་སྐད་ཤུགས་ཏ་ཅང་ཆེ་
 བའི་དགོན་སྐྱོང་ལྷང་ལྷང་སྐས་འཛིགས་འགམ་གྱི་སྐྱེའུ་ཁུང་
 བརྒྱད་ཁྲོམ་སྤང་དུ་གསལ་པོར་ཐོས་བཞིན་འདུག། གོང་
 མི་མང་པོ་ཞིག་ཁྲོམ་སྤང་ཁ་གཏད་ཀྱི་སྐས་འཛིགས་སྐྱེང་
 ཡར་འཛིགས་ནས་མགྱིན་པ་ཐུང་ཐུང་གིས་མགོན་ཁང་
 ནང་དུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་མིན་འཆང་ཀ་ཤིག་ཤིག་ངང་བལྟ་
 བཞིན་འདུག།

ཨ་ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ནས་འགྲིམ་
 འགྲུལ་བྱས་ཀྱིས་ལུས་བྱུངས་ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་དང་བཀྲེས་
 ལྟོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མནར་མོད། རང་གི་བུ་མོའི་རྩེས་སུ་
 བསྐྱེགས་ཤིང་མི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྐས་འཛིགས་སྐྱེང་
 ཡར་འཛིགས།

“མགོན་ཁང་ནང་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་གམ།”ཨི་ལེ་རྩེ་
 ལྷན་ཐོན་གྱིས་རང་གི་མདུན་ན་ལངས་པའི་ཀྱང་པོ་དེར་
 ངིས།

“ཁྱོད་ངོ་མ་གསར་འབྱོར་ཞིག་ཡིན་རྒྱུ་རེད།”ཁོས་རང་གི་
 འདེན་བྱེད་བྱུང་སྐྱེའུ་ཁུང་ངོས་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཁྲོམ་

གཞུང་དུ་བལྟ་ཅམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ལན་བཏབ།
 “འདི་ནི་གོང་ཚོའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་རྒྱས་སྤྲོས་
 ཆེ་བའི་དགོངས་ཚིགས་གསལ་སྟོན་ཞིག་རེད། ཁྱོད་སྟོས་
 དང་། གསལ་ཚིགས་རྒྱ་ཚོག་གི་གཤམ་མགོར་འཁོད་པའི་མི་
 སྣ་སྟོབས་ཆེན་དེ་གོང་ཚོའི་སྤྱི་བྱུ་བ་སྤྱོད་ཏན་ཆན་ཏེ་
 ལགས་.....”ཞེས་ཀྱང་པོའི་ཚིག་མཐུག་མ་རྒྱུགས་གོང་དུ་
 ཨི་ལེ་རྩེ་ལྷན་གྱིས་ཚིག་སྟེ་འཕྲོགས་ནས་“ཏན་.....ཏན་.....
 ཆན་ཏེ་.....ཏན་ཆན་ཏེ་”ཞེས་ངག་ལུབ་ལྟོས་ངང་ཡམ་མཆན་
 དང་བཅས་ངིས།

ཀྱང་པོ་དང་རང་གི་བུ་མོའི་གཏམ་སྐྱེད་ཏན་བཞིན་པའི་ཨ་
 ཅེ་ནེ་ལུ་སོན་གྱིས་མགོན་ཁང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཅེར་རེར་བལྟ་
 བཞིན་འདུག་པ་དང་འདེན་བྱེད་བྱུང་ལས་སོམ་ཞིའི་དྲི་
 ཏགས་གང་མང་ཞིག་མངོན་གྱིན་འདུག།

མོས་སྤྱོ་ཞབས་ཏན་ཆན་ཏེ་ཐུག་ཐེངས་མཐའ་མ་དེའི་
 སྐབས་ཁོ་པ་ཏ་ཅང་དབུལ་ཞིང་ཐོངས་པའི་རྩ་བཞུར་བ་
 ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྤྱི་བྱུ་བ་ཞིག་མི་ལམ་དུ་འང་མིས་ཐོང་
 མེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟོ་ཁོ་པ་ཁྲེ་ས་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་
 ལྷན་གྱི་བྱུ་བ་པའི་གོ་གནས་སུ་འཁོད་པའི་གནས་རྒྱུ་དེ་
 མཐོང་ཐོས་བྱུང་མ་ཐག། རེ་ཞིག་ལུས་སྤང་ཡོངས་རྒྱུགས་
 སེམས་མེད་ཀྱི་ཐེམ་པོ་བཞིན་འགྲུལ་བསྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡེ་
 བས་ཤོར་བས་སྐྱེང་དུ་འབྲེལ་ལ་ཁད་དུ་འཁྱུར་སྐབས་
 རང་གི་བུ་མོ་བྱུང་ནས་མི་ཞིག་གིས་བེན་པ་ཚོར་བས་ལེགས་
 པར་བལྟ་དུས་རང་གི་བུ་མོ་ཡིན་པ་རྟོགས།

“ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་ག་ཟིགས་བྱུང་ངམ། ཨ་མ་ལགས།”

“བྱུང་.....དངོས་སུ་མཐོང་བྱུང་.....བྱུང་།”

“ངས་ཁོང་ངོ་མ་མཐོང་བྱུང་ ད་ང་འདོད་སྤོ་ཡོངས་སུ་
 ཆོམས་སོང་། ང་ཁོང་དང་ཁ་ཐག་རིང་ས་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོད་
 བས་འཆི་བར་འདོད།”ཨ་མས་དུང་ག་དང་ལྷན་བཤད།

“ཅི་ཕྱིར་.....”ཨ་མའི་སྐད་ཆའི་ནང་དོན་རྣམས་རི་
 བཞིན་མ་རྟོགས་པས་བུ་མོའི་གདོང་ན་སོམ་ཞིའི་དྲི་ཏགས་
 གང་མང་ཞིག་མངོན་བཞིན་འདུག། “ཁོང་ངོ་མ་མི་བག་

སྔོ་པོ་ཞིག་འདུག་པ་མ་ཟད་བྱམས་བཅའི་འདྲམ་མདངས་
འཕྱར་བཞིན་པའི་ཞལ་རས་ལ་བཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁོང་
ཤེས་འཛིན་གཞིས་ལྷན་གྱི་ཕུལ་བྱང་མི་སྣ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐེ་
ཚོམ་མིན་འདུག དེད་གཞིས་པོས་ངེ་འདྲའི་ལམ་ཐག་རིང་
པོ་ཞིག་རྟོག་པས་བརྗེས་ནས་ཁོང་འཆོལ་དུ་ཡོང་བས་འདི་
འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།”བྱ་
མོས་མི་འདོད་པའི་ནམ་འཁྱར་དང་བཅས་སྐྱུ་འཕྱད་ལ་བ།
“ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཆང་མ་བདེན་པ་རེད། ང་འཇིག་རྟེན་
འདིར་སྐྱུ་འཕྱད་འཆོལ་དོད་པ་ནི་ཁོང་དང་ཁྱོད་ཡོད་པས་
རེད། འོན་ཀྱང་། ངས་སེམས་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ཁོང་ནི་
དཔུལ་ཞིང་པོངས་པའི་རྩ་བའི་བཞུར་བ་ཉམ་ཆུང་ཞིག་ལས་
ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བར་ངས་ནམ་ཡང་རེ་བ་
ཆུབ་མེད། ད་ལྟ་ཁོང་སྟོབས་འབྱོར་ལྟ་དང་མཉམ་པའི་
འབྱོར་ལྷན་པ་ཞིག་དང་བཞུ་བཟོག་པ་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེས་
དམན་ང་འདྲ་བ་ཞིག་ངོ་མ་.....བྱ་.....ཁོང་བསྐྱར་དུ་
མཐོང་མི་འདོད།”

ཨ་མའི་མིག་བྱང་ནས་ཡིད་ལྷུག་ལ་རེ་ཐག་ཆད་པའི་མིག་
ཆུ་རྟོག་པོ་འགའ་དབང་མེད་དུ་ཉིལ་བཞིན་མགོ་བོ་ཐུར་
དུ་སྐྱད། དེ་ལྟར་མོད། ཨི་ལེ་རྩེ་ལྷན་པོས་ཨ་མའི་སྐྱད་
ཆར་སྐྱང་འཇོག་ཙམ་ཡང་མ་བྱས། དེ་ཡང་འཕྱག་ཆ་དོད་
ལ་སྟོ་སྐྱང་ལྷན་པའི་གསོལ་སྟོན་གྱི་ཆུས་པོ་འདི་འདྲ་བ་ཁོ་
མོའི་ཆོག་ང་མིག་གི་ཡོངས་སྟོན་དུ་ཁྱུར་ཐོང་མེད་པས་གོ་
སྐབས་འདི་རང་གི་ཨ་མས་ཆུད་ཆོས་སུ་གཏོང་བཅུག་
འདོད་མེད། བུ་མོས་རང་གི་འདྲེན་བྱེད་བྱེད་ཅེར་རེས་
འབྲོག་པས་ཆངས་འཁོར་མཐོང་བ་བཞིན་བསྐྱར་དུ་
མགོན་ཁང་གི་སྐྱེའུ་ཁྱུང་བཅུད་ནས་གསོལ་སྟོན་ལ་རོལ་
བཞིན་པའི་མགོན་པོ་དག་གི་ཕྱོགས་སུ་བྱུགས་ནས་འདུག་
ཅོག་ཅིའི་ཐོག་ཤ་ཆལ་འདྲ་མིན་གྱི་བཟའ་ཆད་ང་ཆང་རག་
སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བདུང་བ་མཆོད་རྗེས་བཞིན་བཤམས་ཡོད་པ་
དག་ཅི་དགར་ཡོངས་སྟོན་ཞོར་ད་དུ་ཉུ་ཞེས་གཏམ་སྟེང་
འདྲ་མིན་བྱེད་བཞིན་པའི་མགོན་པོའི་དབུས་ནས་ཁོ་མོར་

སྐྱང་ཆུལ་བྱང་མཆར་ཞིག་སྐྱང་བ་ནི་རྒྱ་ཅོག་གི་མཐའ་ན་
སྟོར་བའི་སྐྱུ་མགོན་ནམས་ཆང་རག་མི་འཕྱང་མཁན་
གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད། སྐྱུ་ཞབས་དན་ཆན་རེ་ལགས་ཀྱི་
མདུན་གྱི་ཤེལ་པོར་ནང་ཆུ་རྒྱང་དངས་མ་ཞིག་བཀང་ནས་
བཞག་འདུག་ན་ཁོ་མོ་ལ་མཆན་འཇོག་མེད་དུ་སྐྱེས་པས་
མདུན་གྱི་པོ་གཞོན་དེར་ཅི་ཡིན་ངེས།

“ང་ཆོའི་སྐྱུ་བྱབ་པས་བཞེས་རག་ཐེགས་པ་གཅིག་ཀྱང་
ཞལ་ལ་རེག་ཐོང་མེད། ངའི་གོ་ཐོས་ལྟར་ན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་
ཀྱི་གོང་དུ་ཁོང་གིས་མི་ལོ་ཉི་ཤུའི་རིང་ཆང་རག་ལ་ལག་མི་
འཆང་རྒྱའི་དམ་བཅའ་ཕུལ་བ་རེད་ཟེར། ལོ་གཞིས་ནས་
ཁོང་གི་དམ་བཅའི་ལོ་དུས་གཅིང་བ་རེད། ཡིན་ཡང་།
ཁོང་གིས་དམ་བཅའ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅི་ཞིག་གི་སྐྱད་དུ་
ཕུལ་མིན་ད་ལྟའི་བར་མི་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་མེད།
ཕལ་ཆེར་ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་བོར་བསྐྱག་དུ་ཁྱུར་བ་དེས་མིན་
ནམ་སྟམ།”མོའི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་པོ་གསར་དེས་
དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་བཤད།

“ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་ནམ་ཞིག་ལ་བོར་བསྐྱག་དུ་ཕྱིན་པ་
རེད།”

“ཁོང་གི་བཟའ་ཟླ་དུས་ནམ་ཞིག་ལ་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་
བསྐྱག་སྟོར་ཕྱིན་མིན་ངེས་གཏན་ཞིག་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་
མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ནི་ཁ་ཞེད་གཞིས་མེད་གཅིག་རེད་
འདུག ལོ་ལྷན་རིང་པོ་འདི་འདྲའི་ནང་ཆང་རག་ལ་ལག་
པ་ཙམ་ཡང་མ་འཆང་བར་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡིད་ལ་
བརྟན་པོར་འཛིན་པ་མ་ཟད། རང་གི་ལས་མི་ཆོར་ཡང་
ཆང་རག་འཕྱང་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཏང་ཡོད་པ་
འདིར་གྱོང་ཆོའི་མི་ནམས་ཡིད་སྟོན་ཤོར་བཞིན་ཡོད།”པོ་
གཞོན་དེས་སྟོབས་ཉམས་དང་བཅས་ཟེར།

“ཁོང་གི་འོག་ལ་ལས་མི་ངེ་ཙམ་ཡོད་དམ་”

“གྱོང་ཆོའི་ཆོའི་སྐྱེས་པོ་མོ་ཕལ་ཆེར་ཁོང་གི་འོག་དུ་ལས་ཀ་
གཞིར་བཞིན་ཡོད། ཐོག་མར་ཁོང་ས་འདིར་འབྱོར་སྐབས་
གང་ལའང་བཞུ་བཟོ་མེད་པའི་པོ་ཕྱེད་ལག་སྟོང་ཞིག་རེད་

ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་འབྲུ་རིགས་བཙོ་གཤི་
འགན་འཛིན་བྱས་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་སློང་ཡོད་ཆད་ངས་
བཀའ་ཆོག།”

“ཁོ་པོའི་མདོན་འདོད་ནི་སང་ཞོགས་སུ་མོ་ནས་ཨ་རིར་
རྟོག་ཐོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་པ་བཟང་
པོས་བདག་ལ་ཆེ་མཐོང་གནང་བ་དེ་བདག་གིས་ལྟར་ལེན་
ཞུ་ཐུབ་པ་མིན་འདུག”

རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་མེ་ཡི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་དང་ནང་གི་འཛིན་ཐང་
སོགས་གཞན་རིང་མི་འཛིན་པ་དག་གིས་སྤྱི་ལོ་པའི་ཡིད་
དབང་ཡོངས་སུ་འཕྲོག་པས་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་མེ་རང་ཉིད་ཀྱི་
བཙོ་གཤི་ཉར་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྤྲོ་ལྷག་རེ་ཆེར་རྒྱས་
པས། རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་མེ་ཡི་ད་ལྟོ་བསམ་སྒྲོ་དེ་འབྱུར་ཐབས་
སུ་སྤྱི་ལོ་པས་ལུ་ཆུགས་ཆེན་པོས་ནན་བསྐྱུལ་རི་ཅམ་
བྱས་ཀྱང་པན་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐོན། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་པ་
པས་དེ་སྤྱི་རང་ཉིད་ཆགས་ས་བརྟེན་ས་གང་ཡང་མེད་
པའི་རྩ་བའར་བསྐྱོ་པོ་ཞིག་ནས་ཤོང་ཆོད་སྤྱི་ལོ་པ་ཞིག་
ཏུ་བྱུར་ཆུ་དང་རང་གི་གཅེན་པོ་འཛིན་ཉེན་ཕྱི་མར་འགྲོ་
དགོས་བྱུང་བ་སོགས་རང་གི་འདས་དོན་དག་ཆོར་ཤུགས་
ཆེན་པོས་བརྟོད་པས། རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་མེ་ཡི་སེམས་ཁོང་ཏུ་རང་
ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྤྲེངས་དེ་ཐལ་བྲགས་སོང་སྐྱམ་ཞིང་རང་གི་
རང་ལ་འཁང་ར་དང་བཙོད་མི་བདེ་བའི་ཆོར་འདུ་ལ་མ་
བཟ་ཞིག་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྲེང་ཀྱན་ཏུ་བྱུང།

མཐར་སྤྱི་ལོ་པས་རང་གི་རེ་འདོད་དེ་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་
མདོན་འབྱུར་གང་ཡང་མི་ཐུབ་པར་རིག་ནས་དབུགས་
རིང་ནར་ནར་ཏུ་རྒྱུ་ལྟོ་ལ་པ་མེ་གསལ་པོས་ལངས་བཞིན་
“ཁྱོད་ན་སོད་ར་ལ་བབས་པའི་སོ་གཞོན་ཞིག་རེད་ལ།”སྤྱི་
ལོ་པའི་སྐད་གདངས་སྤྱོད་པོར་བྱུར་འདུག “ད་ལྟོ་ནས་
བསམ་སྒྲོ་ནན་མོ་མ་གཏང་ཆོ། གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུ་མི་
ཆོག་ཅིག་གཞོང་འཁྱོད་བྱ་དགོས་པའི་ནོར་འབྲུལ་ཆབས་
ཆེན་དེ་འདྲ་བཙོ་ངེས་རེད། ངས་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་
དབུགས་རྒྱན་མཐའ་མ་དེ་མ་སོང་བར་ཡིད་ལ་རྟག་ཏུ་

བརྟེན་པར་དཀའ་བའི་སེམས་ནད་ཅིག་གིས་ངའི་སྤྱིང་ལ་
ཟུག་གཟེར་ལན་མང་སྤྱིན་བཞིན་འདུག དེ་ནི་ང་གཞོན་
ནུའི་སྐབས་སུ་རང་སེམས་རང་གིས་བཅུན་མ་ཐུབ་པར་
ནོར་འབྲུལ་ཆབས་ཆེན་ཞིག་བཙོས་པ་དེའི་མཚུག་འབྲས་
ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་། གཞོན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་
མདོན་འདོད་ལ་ངས་གྲས་བཙེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།”ཅས་
བཤད་པ་དང་རང་བྱིས་དུ་ལོག་པའི་གཞུགས་བྱས།
སྤྱི་ལོ་པའི་སྤྱི་ལོ་པའི་བཞིན་མདངས་དང་ཉམས་
དམའ་བའི་ཆོར་འདུ། ལྷག་པར་རང་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཐག་ཉེ་
པོ་དང་ཡིད་ཆེས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོས་འདིར་སྤྱོད་རྟོགས་ཞེས་
རེ་བསྐྱུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་ཁོ་པ་ཡང་བྱ་དཀའ་བྱེད་
གཏད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུར། ཁོས་སྤྱི་ལོ་པ་སྤྱོད་འགྲམ་བར་
ཐེབས་བསྐྱུལ་ཞུ་བཞིན་སྐད་ཤུགས་དམའ་པོས་“དངོས་
གནས་བྱས་ན་ང་འདིར་བསྐྱད་འདོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་། ང་
ངེས་པར་དུ་ཨ་རིར་འགྲོ་དགོས་ཡོད་པས་གདམ་ཀ་འདི་
དངོས་ནས་ཏ་ཅང་དཀའ་བཞིག་རེད་འདུག”ཅས་ཟེར།
དུས་ལུན་ཅུང་ཅམ་ནས་ཨ་ལེ་རེ་ལྷེད་ཇན་ཁང་པ་པར་
ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་གཞོན་དེའི་སྤྱོད་དག་བསྐྱུག་སོག་རྒྱག་པར་
བསྐྱོད།

མོས་སྤྱོད་དེ་དག་ཐབ་ཆང་ནང་བསྐྱུལ་ཆར་བ་དང་
ཁང་པའི་གྲུ་ཟུར་ཞིག་ཏུ་ཁུ་སེམ་མེར་ལངས་ནས་པན་ཆུན་
ཀྱ་རེ་ཅེད་ཞོར་བཞུད་བཀའ་ཀྱི་ཁུར་ཆེལ་ལེར་གནས་པའི་
མཁོན་པོ་ནམས་ལ་བལྟས་ནས་བསྐྱད།
ནོ་ལན་ཁེ་ནས་ཡིན་པའི་སོ་གཞོན་དེ་ཡང་མཁོན་ཁང་གི་
འོག་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་མཁོན་པོ་གཞན་དག་གི་དབུས་སུ་
འཆང་བྱུང་བས་དེ་ཡོད་མཁོན་པོ་ཆང་མའི་མིག་ཟུང་གི་
དོ་སྤང་ཁོ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་བྱུང་། ཁོའི་སྐད་གདངས་
ལུ་སྐད་དང་འབྲེལ་ཆེ་བས་མི་ནམས་ཁོའི་སྐད་ཆར་ལ་
མཆན་ཞིང་ཆང་མས་ཁོ་པར་རང་གི་ལུང་པའི་སྤྱི་གཞན་
གཏོང་དགོས་པའི་རེ་བསྐྱུལ་ཡང་ཡང་བྱས། དགོད་སྤྱོད་
དང་ཁུར་སྤྱོད་ཁེངས་པའི་མཁོན་ཁང་དེ་རེ་ཞིག་འཇམ་

ཨ་སྒོར་གི་ཤུའི་རིན་ཐང་།

ས་ལེ་སྐུལ་གྱིས་བསྐྱར།

ཕུ་ལགས་ལས་ཀ་གྲོལ་ནས་སྒྲར་ནང་དུ་ལོག་དུས་ད་ཅང་
འཕྱི་བོ་ཡིན། ཁོང་སྐྱེ་ལས་ཁག་ཡོད་པ་མ་ཟད་རྒྱུང་སྐྱ་
སྒྲུང་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་ཡོད། དུས་དེར་ལོ་ལྷ་ལ་སོན་པའི་ཁོང་
གི་བུ་རྒྱུང་དེས་སྒྲིའི་འགྲམ་ལ་བསྐྱེས་ནས་ཁོང་སྐྱེག་ནས་
བསྐྱད་ཡོད།

“ཕུ་ལགས། ངས་རང་ལ་འདྲི་བ་ཞིག་ངོས་ན་འགྲིག་གི་
རེད་དམ།”

“འདྲི་བ་ཅི་ཞིག་”

“ཕུ་ལགས། བྱིས་ཀྱིས་རྒྱུང་ཆོད་གཅིག་ལ་དངུལ་ག་ཆོད་
གསོག་སྐྱབ་བམ།”

“དེ་ཁྱོད་ལ་རྒྱས་གཏོགས་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ག་རེ་བྱས་ནས་
འདྲི་བ་འདྲི་ངོས་པ་ཡིན་” ཕུ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོད་འདྲི་བ་
དེ་ལྟར་བཤད།

“ངས་དེ་ཤེས་འདོད་པ་ཅུ་ཡིན། བྱིས་ཀྱིས་ང་ལ་གསུང་
ན་འགྲིག་གམ། བྱིས་ཀྱིས་རྒྱུང་ཆོད་གཅིག་ལ་དངུལ་ག་
ཆོད་གསོག་སྐྱབ་བམ།” བུ་རྒྱུང་གིས་དེ་ལྟར་ཁྱེ་བ་བྱས།
“གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ན། ངས་
རྒྱུང་ཆོད་རེར་ཨ་སྒོར་གི་ཤུ་རེ་གསོག་སྐྱབ།”

“འོ།” བྱིས་པས་མགོ་བོ་སྐྱར་ནས་ཡང་བཤད་རྒྱུར། “ཕུ་
ལགས། ང་ལ་ཨ་སྒོར་བརྒྱ་གཡར་ན་འགྲིག་གམ།”

ཕུ་ལགས་ཁོང་ཁྱོད་ལ་ངས་ནས། “གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་
སྐད་ཆ་དེ་ངོས་པ་དངུལ་བསྐྱངས་ཏེ་དགོས་མེད་ཀྱི་ཆེད་
ཆས་ཏོ་ཆེད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རང་གི་མལ་ཁང་དུ་ལོག་ནས་
ཏོ་ལ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་སྒྲོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོངས་དང་།
ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་འདྲི་འདྲེ་སྐྱར་སེམས་ཆེ་བ་རེད། ངས་ཉེན་
རྒྱུན་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ང་ལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་ནས་ལས་
ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། ཁྱོད་དང་མཉམ་དུ་བྱིས་པའི་
ཆེད་མོར་རོལ་བའི་དུས་ཆོད་མེད།”

བྱིས་པ་རྒྱུང་རྒྱུང་དེ་ཁྱེ་སེམ་པོའི་ངང་རང་གི་མལ་ཁང་དུ་
ལོག་ནས་སྒོ་བརྒྱབ་སོང་། ཕུ་ལགས་མར་བསྐྱད་ནས་ད་
དུང་ཁོང་ཁྱོད་མི་འདུག དུས་ཆོད་གཅིག་ཅུ་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱ་
ཁོང་བག་སྒྲོད་དུ་ཆགས་ནས་ཁོང་གིས་བུ་རྒྱུང་ལ་རྒྱབ་པོ་
བྱས་པ་རྒྱུང་ཐལ་དྲགས་སོང་བསམས་པ་དང་། གཅིག་
བྱས་ན་བྱིས་པས་དངོས་གནས་ཅད་དངོས་གང་རུང་ཞིག་
ཏོ་དགོས་ངེས་རེད། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་བྱིས་པས་ནམ་
རྒྱན་དངུལ་སྒོར་བ་ཉུང་ཚུ་ལ་སོགས་བསམ་སྒྲོར་འཁོར་བ་
རེད།

ཕུ་ལགས་བྱིས་པའི་མལ་ཁང་དུ་བྱིན་ནས།

“བྱ། ཁྱོད་གཉིད་ཟིན་པ་ཡིན་ནམ་”

“ཕུ་ལགས། ད་དུང་གཉིད་མེད། ང་གཉིད་སད་ཡོད།”
བྱིས་པས་ལན་སྐྱད་བྱུང་།

“ངས་ད་གིན་ཁྱོད་ལ་རྒྱབ་པོ་བྱས་པ་ཐལ་དྲགས་སོང་”
ཕུ་ལགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད། “ངས་དེ་རིང་གི་ཁོང་ཁྱོ་
ཆང་མ་སྐྱར་བྱུང་བ་རེད། འདྲི་ཁྱོད་ལ་དགོས་པའི་ཨ་སྒོར་
བརྒྱ་བོ་དེ་ཡིན།”

“ཕུ་ལགས། ཐུགས་རྗེ་གནང་།” བྱིས་པས་དགའ་སྟོབས་
ངང་རང་གི་སྐུ་འཕྲོ་འོག་ནས་གང་བྱུང་དུ་གཏོར་ཡོད་
པའི་དངུལ་སྒོར་འགའ་ཁྲངས་ཏེ་ག་ལེར་ཆེས།

“ཁྱོད་ལ་དངུལ་ཡོད་བཞིན་དུ་ག་རེ་བྱས་ནས་བསྐྱངས་པ་
ཡིན།” ཕུ་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྱོ་ཆེན་པོས་བཤད།

“རྒྱ་མཆན་ནི་དེ་སྒོན་འདང་མ་སོང་། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་
འདང་ཡོད།” བྱིས་པས་ལན་བཏབ།

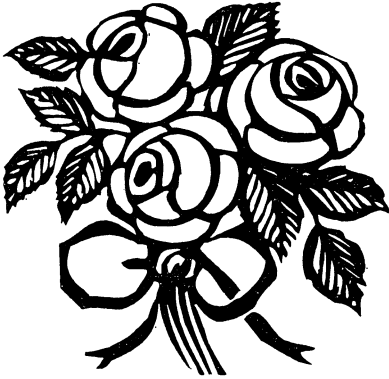
“ཕུ་ལགས། ད་ལྟ་ང་ལ་ཨ་སྒོར་གི་ཤུ་ཡོད། ངས་བྱིས་ཀྱི་
དུས་ཆོད་གཅིག་ཏོ་ན་འགྲིག་གམ། སང་ཉེན་སྐྱ་བོ་ནས་
ཕྱིར་ནང་དུ་ལོག་ཐེབས་དང་། ངས་ཕུ་ལགས་དང་མཉམ་
དུ་དགོངས་ཟས་ཤིག་བྲུ་འདོད།”

མེ་དོག་གི་རིན་པ།

(THE PRICE OF FLOWERS)

(བསྐྱུར་གཞི། རྒྱ་གར་རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཞིས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་སྒྲིག་དེབ་ལས་བསྐྱུར།)

པཌ་ཆེ་དབང་གིས་པཔ་བསྐྱུར་བྱས།

ད་ནི་རྒྱ་ཆེ་དང་པོ་ཟེན་ལ་ཞེ། ང་རང་གྲོད་
 པ་ད་ཅང་སྒྲིགས་བྱུང་བས་དཀར་ཟས་ཟ་ཁང་ཞིག་ལ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན། ཟ་ཁང་དེ་འདྲ་བ་ལོན་ཁོན་(དབྱིན་ཡུལ་
 རྒྱ་ཆུལ་ས་)དུ་གར་སར་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ཞིན་
 གུང་ཁ་ལག་གི་དུས་ཆེད་ལ་ལོན་ཁོན་གྱི་ཟ་ཁང་དུ་འཆང་
 ཁ་ཆེན་པོ་དེ་ཅམ་མེད་པས། མི་གསུམ་བཞི་ཅམ་ཞིག་ཟ་
 ཁང་ནང་དུ་བཞུད་འདུག། ངས་ཟུར་གྱི་ཅིག་ཅེ་ཞིག་
 བདམས་ནས་གསར་ཤོག་ལ་ལྟ་བཞིན་བཞུད།
 དེ་མུར་ཟ་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་མ་ཞིག་ཡོད་ནས་ངའི་བཀོད་
 པ་སྐངས་བ་དང་མཁྱེག་མུར་ཐབ་ཆང་དུ་བསྐྱེད་སོང་།
 སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇིའི་བུ་མོ་ལོན་བརྒྱ་གསུམ་བརྒྱ་བཞི་
 ཅམ་ལོན་པ་ཞིག་གིས་ང་ལ་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་།
 མོའི་ཁྱོད་གོས་ལས་ཁོ་མོའི་སྒྲིག་ནས་རྟོགས་ཐུབ། མོའི་
 འདྲན་བྱེད་ཁ་སྐོར་སྐོར་ཆེན་པོ་དེའི་འོག་ནས་སྒྲིབ་འཕྲི་སྐད་
 རྒྱུ་ཞིག་མངོན་བཞིན་འདུག།
 མོ་ཕྱིར་འབྱུང་སྐབས་ཟ་ཁང་གི་དུལ་གཞེར་དེ་ལ་སྐད་
 རྒྱགས་ཆུང་དུས་“སྐྱེ་ཞབས་ལགས། ཁོང་རྒྱ་གར་བ་ཞིག་
 རེད་དམ།”

“ངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་ནམ་སྟེ།”ཞེས་ཟ་ཁང་གི་དུལ་

གཞེར་གྱིས་ལན་བཏབ་སོང་། བུ་མོ་དེས་སྐར་ཡང་ང་ལ་
 ཟུར་ལྟ་ཞིག་བྱས་ནས་དང་སང་མདོག་གིས་ཕྱིར་བཞུད་
 སོང་།

དེ་ལ་ང་རང་ཡ་མཚན་བྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ། རོན་
 རྒྱ་གར་ལིན་ནམ། ཁོ་མོས་ངའི་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་བྱས་པ་
 དེས་ང་ཡང་ཁོ་མོར་དོ་སྣང་སྐྱེས་སུ་བརྒྱག་ ངས་གུང་ཟས་
 གུབ་རྗེས་ཟ་ཁང་གི་ཞབས་ཞུ་མ་དེར་“ཁྱོད་ཀྱིས་ད་གིན་
 ས་གིར་སྟོད་མཁན་བུ་མོ་དེ་ངོ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་དམ།”ཞེས་
 དྲིས་པར།

“མེད། སྐྱེ་ཞབས་ལགས། ངས་མོ་རེས་གཟའ་སྟེན་པ་ལ་
 གུང་ཟས་འདི་གར་ཟ་རུ་ཡོད་གིན་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང་།
 རེས་གཟའ་སྟེན་པར་སྐྱོ་ཕོག་སྟོང་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁོ་
 མོ་འདི་གར་ཡོད་གི་ཡོད་པ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་མོས་
 ཡོང་འབབ་མང་པོ་བསགས་སུ་བ་གྱི་མེད་པར་བརྟེན།
 ཞིན་ལྟར་འདི་གར་གུང་ཟས་ཟ་བར་ཡོང་སུ་བ་གྱིས་མེད་
 པ་རེད་”ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

ཁོ་མོའི་(ཞབས་ཞུ་མ་)སྐད་ཆ་དེས་ང་ལ་སེམས་འགུལ་
 ཐེབས་སུ་བརྒྱག་པས། བུ་མོ་དེ་ངས་དོ་སྣང་བྱ་ཡུལ་
 བརྟན་པོ་ཞིག་དུ་སྒྱུར། མོས་ངའི་སྐོར་ཤེས་འདོད་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ནམ། ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་བུ་མོ་དེ་སུ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ། ཁོ་མོའི་དུལ་ཞིང་པོ་ངས་པའི་གནས་སྐད་ས་
 དང་། སྒྲིག་དུང་། རེ་འདོད་ཀྱི་གཟུགས་རིས་བཅས་ལ།
 ངས་ངོ་ལྟར་བྱས་ནས་པན་གདགས་སུ་བམ་སྟེ།

“མ་རེད། གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཉེན་རྒྱུ་ཀྱི་དུས་
 ཚོད་ཚང་མ་དེ་རེད།” བུ་མོར་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་སྤྲོས་
 སོང་། དེད་གཉིས་ཀྱང་ཟས་གྲུབ་རྗེས་མཉམ་དུ་བྱིན་པ་
 ཡིན། དེད་གཉིས་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས། ངས་“ཁྱོད་
 ཀྱི་མིང་སྐད་ཆ་འདྲི་ཆོག་གམ།” ཞེས་དྲིས་པ་ཡིན།
 “དེའི་མིང་ལ་ལྷ་ལེས་ ལྷག་ལྷར་ཏེ་ ཁེ་ལེས་ཕོ་ཏེ་ཟེར་གྱི་
 ཡོད།”

“ཨོ། ཁྱོད་ནི་ཡ་མཚན་གྱི་དཔེ་(Alice in Wonderland)གི་
 ལྷ་ལེས་ཞེས་པ་དེ་རེད་དམ།” ཞེས་ངས་མོར་ཀྱུ་ལ་གྲུས་
 པ་ཡིན། མོ་མགོ་པོ་ཚོང་ས་སོང་། ངས་བསམ་པར་དབྱིན་
 རིའི་བུ་མོ་ཚང་མས་སྟན་ཀྱགས་ཅན་གྱི་བྱིས་སྐྱེད་དེ་
 བཟུགས་ཐོང་ཡོད་ཤག་གྲུས་པ་ཡིན།

“དེ་ནི་སྐྱེད་དེ་བ་སྟན་པོ་ཞིག་གི་མིང་རེད།” ཅེས་ངས་
 འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་དང་སྤྱགས་“ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཟུགས་
 ཐོང་མེད་དམ།” ཞེས་དྲིས་པ་ན། “མེད། ངས་
 བཟུགས་མ་ཐོང་།”

“གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་མས་ང་ལ་གནང་བ་ཐོབ་ཆོངས་སྐྱེད་
 དེ་བ་དེ་ཁྱོད་ལ་རྩན་པར་སྤྲད་ཆོག” ཅེས་སྤྲོས་པ་ཡིན།
 དེད་གཉིས་དགའ་སྐྱིད་བག་ལེབས་ངང་གཏམ་སྒྲིང་བྱེད་
 བཞིན་བསྐྱོད་པ་ན་ལྷན་དུ་ཏར་འཕྱིན་གཏོང་སའི་ལས་
 ཁུངས་ཤིག་གི་སར་སྤོབས་སོང་།

“འདི་ནས་Westminster(ལུ་པ་སློན་ཀྱི་)དུ་སྐྱོང་ས་འཁོར་
 སྤྱོད་ན།” ཞེས་ངས་བཤད་པ་ཡིན།

“སྐྱོ་ཉིད་ཞབས་ཐང་མར་ལེབས་རྒྱུར་ཐུགས་འདོད་མེད་
 དམ།” ཞེས་མོས་ཟེར།

“གལ་ཏེ་ཁྱོད་དཀའ་ལས་མི་ཁག་ན་ང་ལ་སྦྱོན་གང་ཡང་
 མི་འདུག།” ཅེས་ངས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན།

“དཀའ་ལས་མི་འདུག། ངས་ཉེན་ལྡར་བྱིས་དུ་རྒྱུ་ཐང་
 དུ་བསྐྱོད་བཞིན་ཡོད།” ཞེས་སྤྲོས་དེ་དང་བསྟུན་ནས་ངས་
 མོ་ལས་ཀ་གང་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྐོར་དྲིས་པ་ཡིན།
 ངས་“ཁྱོད་ལམ་འདིར་ཉུག་པར་འགྲོ་ཡོད་དམ།”

“ལགས་ཡིན། ང་མི་དམངས་ཞབས་ཁུ་ཁང་དུ་མཇུག་
 གོན་ལྷགས་པར་རྒྱག་མཁན་གྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཉེན་རྒྱུ་ཉུག་པར་ང་ལམ་འདི་བརྒྱུད་ནས་བྱིས་དུ་འགྲོ་
 ཡོ་ཡོད། དེ་རིང་ནི་རེས་གཟུང་སྤོང་པ་ཡིན་པས་ལས་ཀ་
 ལྷ་པོ་ནས་གྲོལ་བ་རེད།” ཅེས་ཁོ་མོས་ལན་བཏབ་བྱུང་།

“རྒྱུ་ལས་དེ་བརྒྱུད་ནས་འགྲོ་དང་། ཁྱོ་ལམ་ལས་འཆང་
 ཁ་ཉུང་བ་ཡོད་རེད།” ངས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་ཁོ་མོའི་
 དཔུང་པ་ནས་འདུས་བཞིན་རྒྱ་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་གཟབ་
 བ་བྱས་བཀལ་བ་ཡིན། ཁྱོ་ལམ་ལམ་སྤྱོད་མེད་ཏེ་
 (Embarkment) ཞེས་པ་དེ་ནི་རྒྱག་རྒྱ་ལྷ་ལེས་(Thames
 River) ཀྱི་ཉེ་འགམ་གྱི་བྱང་གཞུང་དུ་རྒྱག་བཞིན་མཆིས།
 “ཁྱོད་ཉུག་པར་འདི་ནས་འགྲོ་ཡོ་ཡོད་དམ།” ཞེས་ངས་
 ལམ་ཁར་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་དྲིས་པ་ཡིན།

“མེད། འདི་ནས་མི་ཆོགས་ཉུང་བ་བདེན་པ་རེད། འོན་
 ། མི་རྣམས་དེ་བས་བཅོག་པ་ཡོད་རེད། ང་ཁྱི་དུ་
 ཁྱོ་ལམ་དང་ཆོགས་ཁང་དཀར་པོ་(White Hall) བརྒྱུད་
 བས་འགྲོ་གི་ཡོད།” ཉམ་ཐག་གི་བུ་མོ་འདིས་ང་རང་པམ་
 ཉེས་སུ་བཏང་བྱུང་བས་ངས་དེ་ལ་ངོས་ལེན་ཞུས་པ་ཡིན།
 འདི་ནི་བདག་ལ་ཆ་མཚན་ན་དབྱིན་ཇི་བཙོན་མཛེས་
 སྤྱག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ལྷ་རྒྱུལ་དེ་ལ་དོགས་སེལ་བྱུང་བ་
 ཐེངས་དང་པོ་མིན།

དེད་གཉིས་ལུ་པ་སློན་ཟམ་པར་འགྱོར་སོང་། “ངས་ཁྱོད་
 ལ་ལྷ་ལྷ་རྒྱུང་ཁེ་ལི་ཕོ་ཏེ་དང་ཡང་ན་ལྷ་ལེས་ཞེས་བོས་ན་
 ལེགས་སམ།”

“ང་རང་དུང་ཡང་ཆེན་པོ་ཆགས་མེད་པས། ཁྱོད་རང་
 གིས་གང་འཕོད་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། དུས་རྒྱུན་ང་ལ་ལེག་
 ལྷས་ཞེས་འཕོད་ཀྱི་ཡོད་རེད།”

“ཁྱོད་རང་ཆེན་པོ་ཆགས་རྒྱུར་བྲེལ་བ་འདུག་གམ།
 “འདུག”

“ག་རེ་བྱས་ནས། ང་ལ་ཤོད་དང་།”

“ང་རང་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ང་ལ་སྤྱོད་པའི་མང་བ་

ཐོབ་ཀྱི་རེད། ངའི་ཨ་མ་ནི་ཆུན་འཁོགས་རེད།”ཅེས་མོས་
འགེལ་བརྗོད་བྱས།

“ཁྱོད་ཀྱིས་གཞིར་བཞིན་པའི་ལས་ཀ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་
ཚོགས་རེད་དམ།”

“མ་རེད། འདི་ནི་ཐུག་དེ་འཕྱུལ་ཆས་ཀྱི་ལས་ཀ་ཞིག་རེད།
ང་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྲམ་དུ་བཅད་སྟོང་བྱས་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་
འདོད་ཡོད། དཔེར་ན་དུང་ཡིག་ལྟ་བུ་རེད།” རེད་
གཞིས་པོ་ཟམ་པ་བཀལ་ཆེས་ལམ་ལྷན་ལ་འབྱོར་སོང་། དེ་
ནི་གྲོང་སྡེ་སྤྱོད་པའི་ཞིག་རེད།

“གལ་སྲིད་ང་དུང་ཡིག་ཅིག་ཆགས་པ་ཡིན་ན་” མེག་
ལྟས་ཀྱིས་བརྗོད་གསལ། “ངས་ཨ་མ་ས་ཆ་འདི་ནས་བྱིར་
འཁྲིད་འགྲོ་ཡི་ཡིན།”

“ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་དང་པོ་དེ་མི་བརྗོད་པར་མིང་
མཐའ་མ་དེ་འབོད་དགོས་དོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ།” རེད་
གཞིས་ཀྱི་ཁྱོག་གོས་ཇོར་ཇོར་གྱི་མཁའ་ན་ཀྱི་མི་ཆོགས་བརྒྱད་
དེ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ངས་འདི་ལྟར་དེས།

“ངའི་ཨ་མའི་མིང་ལ་ཨ་ལེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཅང་ངའི་ཨ་པས་
ང་ལ་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མིང་ཆོག་མཐའ་མ་དེ་འབོད་
གྱིན་ཡོད་པ་རེད།”

“ཁྱོད་ཀྱི་ཨ་པས་ཁྱོད་ལ་མེག་ལྟས་དང་ཡང་ན་མེག་སེས་
གཞིས་ནས་གང་འབོད་གྱི་ཡོད་དམ། ཁོང་གིས་ང་ལ་
གཅེས་པོ་ཡོད་དུས་མེག་སེས་ཞེས་འབོད་གྱི་རེད། ཁྱོད་
ཀྱིས་དེ་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཤེས་སམ།”

“རེད། རེད།” ངས་གཡོལ་ཐབས་སུ་ཡ་མཚན་མདོག་
གི་སྒོ་ནས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། “ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་གསལ་
ལྟར་ང་ཆོ་ནི་རྒྱ་གར་བ་རེད། ང་ཆོས་མ་འོངས་ལུང་བཞུན་
དང་སྐྱུ་མའི་རིགས་དེ་འདྲེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།”

“ངས་ཀྱང་དེ་ག་རང་གོ་བྱུང་།” མོས་ཟེར།

“དངོས་གནས་རེད་དམ། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཐོས་བྱུང་
ངམ།”ང་ཉང་སང་སོང་།

“ངས་གོ་ཐོས་ལ་རྒྱ་གར་དུ་མི་མང་པོ་ལ་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་ནུས་

པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ནུལ་འབྱོར་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་
རེད་ཟེར། ཡིན་ནའང་ཁྱོད་ནི་ནུལ་འབྱོར་བ་ཞིག་རེད་མི་
འདུག”

“མེག་ལྟས། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ནུལ་འབྱོར་བ་ཞིག་མིན་པར་ག་
འདྲ་བྱས་ནས་ཤེས་སོང་ངམ།”

“ནུལ་འབྱོར་པ་ཆོས་ཤིན་པའི་མཆོད་གྱི་མ་རེད་པ།”

“རྒྱ་མཆན་དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་དང་ཐོག་
དཀར་ཟས་པུ་ཡིན་མིན་སྐད་ཆ་དེས་པ་ཡིན་ནམ།” ཁོ་
མོས་འདྲུམ་སྟོན་པ་ལས་ཅི་ཡང་མི་ཟེར། རེད་གཞིས་སྲང་
ལམ་དོག་པོ་ཞིག་ལ་སྤེལ་སོང་། མེ་ལྟས་ཀྱིས་ཨ་མ་ཁྱེད་
ལས་ལྟེ་མིག་པུ་མོ་ཞིག་བཏོན་ནས་སྒྲིལ་སོང་། ཁོ་མོ་ནང་
དུ་འདྲུལ་ནས་“ཡར་ཐེབས་གནང་།”ཟེར། ང་ནང་དུ་
འདྲུལ་ཆེས་མེག་ལྟས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བརྒྱབ་སོང་། མོས་སྐས་
འདོགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་བསྒྲིད་བཞིན་སྐད་གསང་བུང་

མཐོན་པོ་འདི་ངང་ནས་ “ཨ་མ། ཁྱོད་ག་པར་ཡོད།”ཅེས་
བོས། “བྱུ་མོ། ང་ཐབ་ཆང་ནང་ཡོད། མར་ཤོག་དང་།”
འོག་ཁང་ནས་ཡར་ཨ་ལན་གྲགས། མེག་ལྟས་ཀྱིས་ང་ལ་
དོགས་མི་བདེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྟ་བཞིན། “ཁྱོད་ཐེབས་འདོད་
ཡོད་དམ།”ཟེར།

“ང་ལ་སྤང་དོགས་གང་ཡང་མེད། འགྲོ་དང་.....འགྲོ་
”ཞེས་ངས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན། རེད་གཞིས་མཉམ་དུ་ཐབ་
ཆང་གི་སྐས་ལས་མར་བབ་པ་ཡིན།

“ཨ་མ།”ཞེས་མེག་ལྟས་ཀྱིས་ཐབ་ཆང་གི་སྒོ་ཁ་ནས། “རྒྱ་
གར་གྱི་མི་དཀར་ཅིག་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཕྲད་དུ་ཐེབས་བྱུང་།”

“ཁོང་ག་པར་འདུག་གམ།”ཞེས་སྒྲིལ་དམན་ལྟ་བུ་དེས་རེ་
འདུན་ཆེན་པོས་དེས། ངས་འདྲུམ་དཔུལ་དཔུལ་ངང་མེག་
ལྟས་ཀྱི་རྒྱབ་ནས་ཐབ་ཆང་དུ་གོ་མ་ཁ་བསྐྱར་བ་ཡིན། མོས་
(མེག་ལྟས་ཀྱིས།)ང་ཆོ་དོ་སྟོང་བྱེད་དོན། “ཨ་མ། ཁོང་
ནི་སྐྱེ་ཞབས་གུ་པ་ཏ་ལགས་རེད།” ཡང་མོས་ང་ལ། “སྐྱེ་
ཞབས་གུ་པ་ཏ་ལགས། འདི་ནི་ངའི་ཨ་མ་རེད།”ཟེར།

“བཟླ་ཤིས་བདེ་ལེགས།”ངས་ལག་པ་བཏང་བ་ཡིན།

“ཐུགས་སུ་ཁྱེད་མོང་། ངའི་ལག་པ་”ཞེས་མོས་རང་གི་ལག་པ་བག་ཐུས་སྐྱུ་ཡོར་ཡོར་དུ་གོས་པ་དེ་ང་ལ་བསྟན་བྱུང་། “དེ་རིང་རེས་གཟུང་སྟེན་པ་ཡིན་སྟབས་”ཞེས་མོས་འགྲེལ་བཤེད་བྱས་དོན། “ངས་འཁྱར་ར་(Cake)བཟོ་ཡི་ཡོད། མི་ཚོས་དེ་རིང་དགོང་མོ་ནི་ཕྱི་ལོང་གི་རེད། དེ་རིང་དགོང་མོ་འདི་ཚོ་ཁྱེད་ཀྱི་བཙོང་རྒྱ་རེད། དཀའ་ལྷོག་ཅན་འདི་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱན་ལྗན་གྱི་འཚོ་ཐབས་རེད།”ཟེར། རེས་གཟུང་སྟེན་པ་འདི་དགོང་ཚོ་ནི་གྲོང་པ་དཀྱུས་མ་ཚོར་དུས་ལྡན་གྱི་སྒྲུང་བས་ཁེངས། ཅ་ལག་འབྲེལ་མེན་སྟེན་ཚོགས་ལག་འཁུལ་འབྲུད་འཁོར་ཐོག་ནས་འཚོང་བཞིན། ཁྱོམ་གྲང་ཡོངས་རྒྱུགས་དུས་རྒྱུན་ལས་མི་ཚོགས་རྗེ་ཆེར་འཕེལ། རེས་གཟུང་སྟེན་པ་ནི་མི་སེར་དཀྱུས་མ་ཚོ་ལ་སྐྱ་ཕོགས་ཐོབ་པའི་ཉིན་མོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ཁོ་ཚོས་འགྲོ་སྐྱོད་ཅུང་ཟད་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་རེད།

འཁྱར་ར་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ནི། སྒོ་ཞིབ་དང་། བྱེ་མ་ཀ་ར། རྒྱན་འབྲུམ་སྐྱམ་པོ། སྒོ་ང་སོགས་ཆ་ཚང་གྲ་སྒྲིགས་ཡང་གསར་གྱིས་ཐབས་ཆ་གི་བང་ཁྱིའི་ཐོག་བཞག་འདུག་བཟོས་མ་ཐག་པའི་འཁྱར་ར་གསོས་པ་གིན་ཁོག་ནང་སྒྲུགས་འདུག

“ཐབས་ཆ་སྒྱུ་པོ་འདི་འབྲེལ་ནང་ཁྱོད་རང་བདེ་པོ་ཡོང་མདོག་ཁ་པོ་མ་རེད།” ལྷན་པོ་མཉམ་སྦྲེལ་བཤེད་བྱུང་། “མིག་སྒྲུག་ཁོང་སྟེང་ཁ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ་དང་། ང་ལས་ཀ་ཆར་གྲ་བས་ཡོད་པས་སྐར་མ་གཅིག་གི་རྗེས་སྐྱབས་ཡོང་།”

“མིན། མིན། ང་འདིར་བསྟན་ན་འགྲིག་པ་འདུག་ཁྱོད་གྱིས་དངོས་གནས་འཁྱར་ར་ཞིམ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་བཟོ་གིན་འདུག”ཅེས་ངས་བཤེད་པས། ལྷན་པོ་མཉམ་སྦྲེལ་ང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཤེད་པ་དང་སྒྲུགས་འཛུམ་ཙམ་བྱས།

“དེ་མ་ཟད་ཨ་མས་བྱེ་རིལ་ཡང་ཞིམ་མདོག་ཁ་པོ་ཞིག་བཟོ་གི་རེད། ཁྱོད་གྱིས་ཁ་ཤས་ཤིག་མཚོང་ན་གང་འབྲེལ་

འདུག” མིག་སྒྲུག་གིས་མཚོང་སྐྱམ་ཞིག་སྒྲིལ་བ་དང་ལྷགས་གིན་གཅིག་བཏོན་བྱུང་། ངས་བྱེ་རིལ་ཁ་ཤས་ཟས་ནས་བསྟུགས་བཤེད་བྱས་པ་ཡིན། “སྐྱེའབས་ལགས། རྒྱ་གར་ནི་ལུང་པ་རི་འབྲེལ་རེད་དམ།”ཞེས་ལྷན་པོ་མཉམ་སྦྲེལ་ཐོག་ལས་ཐབས་མཐུག་སྒྱུར་བཞིན་དེ་ལྟར་དྲིས།

“མཛེས་སྤྱད་དང་ལྗན་པའི་ལུང་པ་ཞིག་རེད།”

“དེར་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་ནམས་ལ་གནོད་འཚེ་གང་ཡང་མེད་དམ།”

“གང་ཡང་མེད། ཡིན་ནའང་འདི་ནང་བཞིན་གནས་གཤིས་གྲང་མོ་ཡོད་མ་རེད། ཆ་བ་ཆ་པོ་ཡོད་རེད།”

“དེ་ན་སྤྱུལ་དང་སྟུག་མང་པོ་མེད་དམ། དེ་ཚོས་མིའི་ཆོ་སྤྱོད་ལ་གནོད་འཚེ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་དམ།”

“སྐད་ཆ་དེ་ཚོ་ལ་ཆ་འཛོག་བྱེད་རིན་གང་ཡང་མེད། སྤྱུལ་དང་སྟུག་སོགས་ནི་ཤིང་ནགས་སུ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་ཁོ་ཚོ་མིའི་སྟོད་ས་ལ་སྐབས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ཚོ་རང་ཉིད་འཚེ་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་རེད།”ཅེས་ངས་དགད་མོ་བགད་པ་ཡིན།

“ཆ་ནད་མེད་དམ།”

“རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་ལ་ན་ཆ་གཞན་པ་ལས་མང་བ་ཡོད་ཀྱང་ས་ཆ་ཚང་མ་ལ་གཅིག་མཚུངས་མ་རེད། ལོ་འཁོར་མ་ལ་གཅིག་མཚུངས་མ་རེད།”

“ངའི་བྱ་པན་ཇབ་(Punjab)ནང་ལ་ཡོད་རེད། ཁོང་དམག་མི་ཞིག་རེད། པན་ཇབ་ནི་ས་ཆ་གང་འབྲེལ་རེད་དམ།”

“པན་ཇབ་ནི་ས་ཆ་སྤྱིད་པོ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཆ་ནད་ཉུང་ཤས་ལས་མེད།”

“སྐད་ཆ་དེས་ང་རང་སྒོ་བདེ་སྐྱོང་།”ལྷན་པོ་མཉམ་སྦྲེལ་ཐོག་ལས་ཐབས་མཉམ་སྦྲེལ་ཞེས་བག་ལེབ་བསྟུགས་ཆར་རྗེས། “མིག་སྒྲུག་”ཞེས་ཐོས་ནས།

“སྐྱེའབས་གྲུབ་ཏེ་ལགས་ཐོག་ཁ་པོ་དྲུག་འབྲེལ་ཞུས་དང་། ངས་ལག་པ་བག་སྟུགས་ནས་གསོལ་རྩ་འབྲེལ་

སྤྱི་ལོ་འདོན་ཐེངས་ ༡༩ པ། ཁོང་གི་སྐོར་གནས་ཚུལ་གང་
ཡང་ཐོས་མཁུ་མི་འདུག་པས། གཅིག་བྱས་ན་ཨ་མ་གནས་
ཐུབ་པ་མི་འདུག་ཟེ་།”

ངས་མེད་ལྷན་ལ་མེམས་གསོ་གཏོང་ཅི་ཐུབ་བྱས་པ་ཡིན།
མེད་ལྷན་གྱིས་བཅོད་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་
གདུང་ལ་སྦངས་འདོན་བྱས་ནས། “སྐྱེ་ཞབས་ལགས།
ངས་ཁྱོད་ལ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད།”

“དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། མེད་ལྷན།”ཞེས་ངས་དྲིས་པ་ཡིན།
“ཡར་སྔོན་ཁང་དུ་ཐེབས་དང་ངས་བཤད་ཆོག”ཟེ་།
རེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྱིམ་ནས་ལ་ལ་སྤྱོད་པོ་
བཟོ་བར་དོགས་ནས་རྒྱ་ཁྱིམ་ནས་ལ་ལ་སྤྱོད་པོ་
ཁང་གི་ནང་དུ་གཤེད་བསྐྱོད། ཁང་པའི་དཀྱིལ་དུ་ཐེབས་
དུས་ངས་དེ་གར་ལངས་ནས་ཁ་ཕྱིར་བསྐྱོར་དེ་ “མེད་
ལྷན། རེ་བ་དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ།”ཞེས་ངས་དོན་དེ་བསྐྱར་
དུ་དྲིས་པ་ཡིན། མེད་ལྷན་གྱི་རེ་འཕོང་གིས་ཁེངས་པའི་
མེད་ལྷན་འདི་གཏོང་པ་ལ་ཅེར་ནས་འདུག་ ངས་ལན་ལ་
སྤྱོད་ནས་བཟུང། དེ་ནས་ཁོ་མོས་ལག་པ་གཉིས་པོས་
གཏོང་པ་བཀག་ཅིང་དལ་བྱར་བྱས་ཐུང་བས་ང་རང་ཅི་
བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་སྒྱུར། ངས་སྤྱོད་པོ་ལ་མེམས་གསོ་འདོན་
ཆ་ག་རེ་ཞིག་ཤོད་དགོས་སམ། མའི་གཅེན་པོ་ནི་མཐའ་
མཆོམས་ལ་དམག་འཁྲུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡང་སྤྱིང་ཁོ་
འཆི་གསོན་ག་རེ་བྱུང་ཡོད་མེད་ནི་དགོན་མཆོག་ལས་
གཞན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐེས་མི་ཐུབ། འདི་ག་ཉེན་འདི་འདོན་གྱི་
མོ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཨ་མ་གཅིག་པོ་དེ་རེད། གཤམ་ཁོ་མོ་ཕྱི་
མའི་ལྷ་ལས་དུ་བཞུད་ཆོམ་ཐུག་འབྲས་ཇི་འདྲ་ཡོད་སྤྱོད་
དམ། འཆར་ལོངས་འབྱུང་བཞིན་པའི་བུ་མོ་ཞིག་ལོན་ཏོན་
(དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ལས།)ཤོང་བྱེད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་གང་དུ་
འགྲོ་དགོས་རེད་དམ།

ངས་མའི་གཏོང་པ་ལས་ལག་པ་ཕྱིར་འཐེན་པ་
ཡིན། “མེད་ལྷན། ངས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་རེ་བ་
དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ང་ལ་ཤོད་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་ཐན་པའི་

བྱ་བ་ག་རེ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ངས་གནང་དག་ཞུ་ནས་
མེད།”

“སྐྱེ་ཞབས་གུལ་ཏ་ལགས།” མོས་བརྗོད་ཐུར། “ངའི་རེ་
བ་འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ག་རེ་བསམ་མིན་ངས་མི་ཤེས། གཤམ་
ཏེ་འདི་ནི་ནོར་འཁྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། “སྐྱེ་མཁུ་
ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་དགོངས་ཆོམ་མེད་པ་ལྟ།”

“དེ་ག་རེ་ཡིན་ནམ། ང་ལ་བཤད་དང་།”

“ཁ་སང་ཉིན་གྲང་ཨ་མས། གཤམ་སྤྱོད་སྐྱེ་ཞབས་གུལ་ཏ་
ཁོང་ཐེབས་ནས་རྗོད་པའི་ནང་ལ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཁོང་
གིས་ཏན་ཏན་མ་རན་སྐོར་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཟེ་། དེར་
བཞེན་ངས་ཁྱོད་ལ་ཡིག་དེ་བྲིས་པ་ཡིན།”

“མེད་ལྷན། གཤམ་སྤྱོད་ངས་སྐྱེ་ཞབས་ལ་ཆོད་ལྷ་ཞིག་བྱེད་
དགོས་ཡོད་ན་སོང་ནས་སོར་གདུབ་དེ་ངའི་སར་འབྱེད་
ཤོག་དང་། ངས་དེ་ལྷར་བསྐྱབ་ཆོག”

“ད་ཐེངས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་ཞབས་ལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
ཆོ་།” ངས་མེད་ལྷན་གྱིས་ག་རེ་ལ་བྱེད་མེད་དོན་
དག་ཆ་ཆ་ཤོས་སོང་། ང་རང་ཁ་ཁྱུ་མི་མེས་བཟུང་པ་
ཡིན།

“སྐྱེ་ཞབས་གུལ་ཏ་ལགས། རྒྱ་གར་བ་ཆོ་བ་དེ་ན་ལ་
དགའ་མོས་ཡོད་པ་ངས་བཟུགས་ཐོང་ཡོད། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་རྗོད་པའི་ལ་བཞུགས་ནས་ཨ་མ་ལ་མ་རན་བཤེས་དང་
ད་ལྷ་གསོན་པོ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་རྒྱ་
གར་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་དམ། དེ་ནི་ཏ་ཅང་གི་
མ་འོས་པ་ཞིག་རེད་དམ།”ཁོ་མོས་སྐད་ཆ་དེ་དག་ཤོད་
སྐབས་མེད་ལྷན་མཆོམས་གཏམས་འདུག།

ངས་དེ་ལ་བསམ་སྒོ་ཐེངས་ཤིག་བཏང་རྗེས་དེ་ལྷར་བྱ་
ཐུར་ཁས་སྐྱེད་ “མེད་ལྷན། སྐྱེ་མཁུ་མ་ཏུ་དང་། སོར་
གདུབ་ག་པར་ཡོད་དམ། ངས་དེ་ལ་དེ་རིང་ལག་པོ་བྱས་
ནས་བཞུགས། གཤམ་སྤྱོད་ངས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྷར་བྱ་ཆོག” མེད་ལྷན་གྱིས་སོར་
གདུབ་དེ་འབྱེད་བྱུང་། ངས་དེ་སྐད་བཞིན་“ཁྱོད་ཀྱིས་ཨ་

མ་ལངས་ཡོད་མེད་སྟོན་དང་།”བརྗོད་པས།
“ངས་ཨ་མ་ཁྱེད་ཉིད་འདི་གར་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བྱས།”
“ངས་ཁོ་མོ་ད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུར་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གས།”
“ཐེབས་གནང་དང་།”ངས་ཨ་མའི་ཤལ་ཁྱིའི་འགྲམ་དུ་
ཕྱིན། སྐར་གདུབ་དེ་དེའི་ལག་དུ་ཡོད། ཁོ་མོ་ལ་ཞོགས་
པའི་འཆམས་འདྲིའི་ཞུས་ནས་“ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལགས། ཁྱེད་
ཀྱི་བུ་ད་ལྟ་གསོན་པོ་དང་བདེ་ཐང་རེད་འདུག”ལོ་ཆུན་གྱི་
སྐྱེད་མན་དེས་སྐྱེས་འབོལ་ལས་མགོ་བོ་ཅུང་ཟད་སྟེགས་
ཅམ་བྱས། “ཁྱེད་ཀྱིས་རྗོད་ཤེལ་ལས་དེ་ལྟར་མཐོང་སྐྱོང་
དམ།”ཞེས་མོས་དྲིས་བྱུང་། “ལགས་རེད། ངས་མཐོང་
བྱུང་།”ཞེས་ངས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ལན་བཏབ། མོས་མགོ་
བོ་ཕྱིར་བཞག་སྐྱོང་། མིག་མཐའ་ན་དགའ་སྟོན་མིག་ཆུ་
འབྱེལ་འདུག མོས་སྐད་གསང་དལ་བུའི་སྟོན་ནས་“དཀོན་
མཆོག་གིས་ཁྱེད་ལ་གཟིགས་པར་ཤོག དཀོན་མཆོག་
གིས་ཁྱེད་ལ་གཟིགས་པར་ཤོག”ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ལོང་སང་
བྱས་ཕྱིན་སྐྱོང་།
ད་ནི་ང་རང་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་རན་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་
རེད། ངའི་འདྲོད་པ་ལ་ང་རང་ལམ་ལྷན་ལ་ཕྱིན་ནས་མ་
སྐད་གཉིས་ལ་བདེ་མོ་བཞུགས་ཨང་ཞེས་བརྗོད་འདྲོད་
ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁ་སྐྱོན་ཟླ་བ་གཅིག་གི་སྐྱོན་ཆུང་མིག་
ལྷན་གྱིས་ང་ལ་འཕྲིན་ཡིག་གི་མཐའ་སྟོར་ནས་པོ་བྱས་པ་
དེ་གཏོང་བའི་སྐབས། སྐར་ན་ནི་དམག་འཁྲུག་ཁྱེད་གཡུལ་
སར་ཆོ་སྟོག་ཤོར་བྱ་པས་ད་ཆ་མི་ཆང་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཀྱི་
གནས་སུ་ལྷུང་ནས་ཡོད། ངས་སྐྱོ་ཆོས་ལ་གངས་ཀ་བཅིས་
པ་ན། དེ་ནི་ཉག་ཉག་ངས་མའི་ཨ་མ་ལ་སྐྱོ་རན་བདེ་པོ་
དང་གསོན་པོ་རེད་ཅེས་མ་བརྗོད་པའི་ཉིན་ཤས་སྐྱོན་ལ་
སྐྱོ་རན་གི་བྱིན་པ་གཤེས་བྱུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ལོང་སྟེགས་
རོ་གཏོང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་ངས་ཁོང་ཆོ་ལ་འཕྲིན་ཡིག་
གཅིག་བྲིས་ནས་ང་རང་ཕྱིར་སྐྱོན་ཆུ་བྱས་པ་དང་ཁོ་ཆོ་ལ་
བདེ་མོ་བཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

ང་རང་དོ་དགོང་མཆོན་མོ་སྐྱོན་ཆུ་ཡིན་པས་ང་

རང་ལོན་ཁོན་གྱི་ཞོགས་པའི་སྐྱེད་མེད་ཁྱེད་བཟུང་རྒྱུ་
ཆེས་མཐའ་མཐུག་གི་ཉིན་མོ་རེད། ང་རང་བཟུང་སའི་
གནས་ཆང་གི་ནང་མི་དང་ལྷན་དུ་ཞོགས་བས་ལ་རོལ་
བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་སྐྱོ་བཟུང་བྱུང་། དུས་ལུན་སྐར་མ་
ཁ་ཤས་རྗེས་བཟང་གི་ཞབས་ཞུ་མ་སྐྱེབས་ནས་ “སྐྱེ་
ཞབས་གུལ་དུ་ལགས། ཨ་མེ་ཁོ་མོ་མེད་པ་ཁྱེད་རང་སྟེགས་
འཕྲད་དུ་སྐྱེབས་འདུག”

ངས་ཞོགས་བས་ཀྱང་བཟང་མེད། མིག་ལྷན་
གྱིས་ང་རང་གྱིས་བྱུག་ཞུ་སྐྱེབས་པ་རེད། མོ་ལས་ཁུངས་
སུ་འགོ་རྒྱུ་འབྱེལ་ཡི་རེད་སྟེ་སྐྱེས་ནས། ངས་གནས་མོ་ལ་
དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་མཐུན་ཅོག་ལས་བྲལ་བ་ཡིན། མིག་
ལྷན་ཆོམས་ཆེན་དུ་ལངས་ནས་འདུག། མོས་མུ་དན་གྱི་
ཁྱོན་གོས་ནས་པོ་བཟུབས་འདུག། ངས་ཁོ་མོ་ཉེ་འགྲམ་
ཀྱི་དཔེ་ཁང་དུ་འཁྱེད་ནས་མར་སྟོད་དུ་བཅུག་པ་ཡིན།
“ཁྱེད་དེ་རིང་སྐྱོན་ཆུ་ཡིན་ནམ།”མོས་དྲིས་བྱུང་།
“ཡིན། མིག་ལྷན། དེ་རིང་ནི་ང་སྐྱོན་ཆུའི་ཉིན་མོ་དེ་རེད།”
“ཁྱེད་རང་ལུང་པར་སྐྱེབས་རྒྱུ་དུས་ཚོད་རི་ཅམ་འགོར་
གྱི་རེད་དམ།”

“བདུན་ཕྲག་གཉིས་ལྷན་ཅམ་འགོར་གྱི་རེད།”
“ཁྱེད་རང་རྒྱ་གར་གྱི་ས་ཆ་ག་པར་ཕྱོགས་སུ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་
དམ།”
“ང་པན་ཐབ་མི་དམངས་ཞབས་ཞུ་ཁང་བཅུད་ནས་འགོ་
ཡི་རེད། ང་རང་གང་དུ་བསྐྱུལ་གྱི་ཡོད་མེད་དོན་སུ་མ་
འབྱོར་གོང་གསལ་པོ་དགོ་ཡི་མི་འདུག”
“དེ་ནས་བཅིས་ན་མཐའ་མཆམས་བར་ཐག་རིང་ལོས་
ཡོད་རེད་དམ།”

“རིང་པོ་དེ་ཅམ་ཡོད་མ་རེད།”
“སྐྱོ་རན་གྱི་དུར་ཕུང་རྟར་ག་རྗེ་ལུན་གྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་
པའི་ལྷོ་རྫོ་རོ་མཁར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཡོད་རེད།”སྐད་ཆ་འདི་
བཤད་སྐབས་ཁོ་མའི་མིག་བྱུང་མཆོམས་གཏམས་འདུག
“ང་རང་ས་ཆ་དེར་འབྱོར་དུས་ངས་ཁྱེད་ཀྱི་གཅེན་པོ་འི་

དུར་ཕུང་ལ་བལྟ་བུ་ཕྱིན་ནས་ངས་ཁྱེད་ལ་འཕྲིན་ཡིག་
བསྐྱར་ཆོག”

“དེས་ཁྱེད་ལ་སྐབས་མི་བདེ་བ་དང་སྐྱེད་ལ་འཕྲད་ཀྱི་མ་
རེད་དམ།”མེག་ལྷས་ཀྱིས་དྲིས་བྱུང་། “དེ་ལ་དཀའ་ལས་
གང་ཡང་མེད། རྩེ་གཞི་ལྷན་ནི་ང་འགྲོ་ས་དང་ལམ་ཐག་
རིང་པོ་མ་རེད། ཉན་ཉན་ང་དེ་ཕྱིན་ཁ་ཤས་རིང་བསྐྱོད་
རྒྱུ་ཡོང་གི་ཡིན་པ་རེད། ངས་དེའི་སྐོར་ཁྱེད་ལ་ཡིག་གཏང་
ཆོག”

མེག་ལྷས་ཀྱི་གདོང་ན་དགའ་སྣང་གིས་ཁེངས། ཁོ་ཚོས་ང་
ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཟོས་སྐབས་འདྲར་སྐྱེད་རྒྱག་གིན་འདུག
མོས་ཡམ་ཁྲག་ནས་ཤི་ལ་ལིང་(དེ་ཕྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁ་
ཀ)ཀླང་གཅིག་བཏོན་ནས་ངའི་མདུན་གྱི་ཅོག་ཅེའི་ཐོག་
ཏུ་བཞག་ནས་“ཁྱེད་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཤིང་ལིང་འདིས་མེ་ཏོག་
ཅིག་ཉོས་ནས་ངའི་གཅེན་པོའི་ཆེད་དུ་དུར་ཕུང་གི་ཐོག་ཏུ་
བཞག་རོགས།”ཞེས་བཟོས་བྱུང་།

བདེ་སྐྱེག་གི་ཆོར་བ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་ནས་ངས་མིག་འོག་
ཏུ་མར་བལྟས་པ་ན། བུ་མོ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་འདིས་དཀའ་སྐྱེག་
ཆོད་མེད་ཐོག་ཤིང་ལིང་འདི་ཉིད་གསོག་འདྲིག་བྱས་པ་
རེད། ང་ཆོའི་ལུང་པ་ལ་མེ་ཏོག་ནི་ཕྱོགས་གང་སར་འཛད་
མེད་དུ་སྒྲིལ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཟོས་བྱུང་སྐྱོན་གྱི་བྱ་
འདོད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ངས་བསམ་གཞིག་བྱེད་དུས། ངས་
ག་རེ་བྱེད་ནས་ཁོ་མའི་དཀའ་སྐྱེག་ཁྱེད་ནས་ཐོབ་པའི་བདེ་
བ་དེ་བཀག་འགོག་བྱེད་དམ། ཤི་ལ་ལིང་འདིས་ཅི་ཞིག་
སྤྲོད་ཐུབ་པ་ནི་ཁོ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཅེན་པོ་ལ་བཅངས་
པའི་བཙེ་དུང་ནལ་མ་ཞིག་མཆོན། སྐོས་གཏོང་གི་བྱ་
གཞིག་ཁྱེད་ཐོབ་པའི་བདེ་བ་ནི་དཔུལ་ལོར་གྱིས་ཀྱང་
གཞལ་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། མའི་སེམས་ནང་གི་དཀའ་
སྐྱེག་ལ་ཁུང་ཟད་དེ་ཐུགས་དཔུང་ཐོབ་སྲིད། ངས་ཁོ་མའི་
སེམས་པ་བསད་ནས་གང་བྱེད་དམ། ངས་ཤི་ལ་ལིང་དེ་
སྤངས་པ་ཡིན།

མེག་ལྷས་ཡར་ལངས་སོང་། “ངས་ཁྱེད་ལ་རི་ལྷོར་བྱས་

ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བཟོས་པམ། ད་ང་ལས་ཀར་འགྲོ་
རྒྱུ་དུས་ཆོད་ཟིན་སོང་། ག་ལེར་མེབས་ཡང་། ཡིག་
བསྐྱར་རྒྱུ་མ་བཟོས་རོགས།”ཞེས་བཟོས་བྱུང་།
ང་རང་ཡར་ལངས་བཞིན་ཁོ་མའི་ལག་པ་ནས་འདུས་པ་
ཡིན། “ག་ལེར་མེབས་ཡང་མེག་ལྷས། དཀོན་མཆོག་གིས་
ཁྱེད་ལ་གཟིགས་པར་ཤོག”ངས་དེ་ལྟར་བཟོས་པ་དང་
སྐྱེགས་ངས་ཁོ་མའི་ལག་པ་ལ་མཆུ་སྐྱར་བ་ཡིན། མེག་ལྷས་
བཞུད་ཐལ།

ངས་མིག་མཐའི་མིག་རྒྱ་རྒྱ་ཤོག་པོ་དག་པར་བྱས་
ཤིང་འོག་ཁང་དུ་ཐོན་གྱི་སྒྲིག་པར་བྱིན་པ་ཡིན།

(སྤྱི་ལོ་༡༠༠༥ ཟླ་བ་༡༡ ཆོས་ལེ་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ ༡༧ བར་རྒྱགས་
པར་པ་བསྐྱེས་བྱས་པའོ།)

ཚུམ་པ་པོའི་རོ་སྤྱོད་རགས་བསྐྱེས། བར་སྐྱེད། ཀྱུ་མར། ལུ་ཀྱ་
པན་རྟེ་ཡན་(Prabhat Kumar Mukhopadhyay 1873-
1932)མཆོག་ནི་རྒྱ་གར་རྩོད་ལྟ་ལར་འབྱུངས། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༥ལོར་
ཀ་ལི་ཀ་ཏར་མཐོ་སྤྱོད་ནས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་དེ་ཕྱིན་ཡུལ་དུ་བཞུད།
སྤྱི་ལོ་༡༩༠༡ ལོར་ཁོང་སྐར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་ཁྱིམ་ལ་སྐྱེད་པ་བྱས་
ནས་མེབས། ཁོང་དགྲ་ལོ་གཞིན་དུས་ནས་རྩོད་ལྟ་ལའི་དུས་དེབ་
ཐོག་སྐྱོན་ཚུམ་པ་པོ་སྤྱོད་ཡོད། འདྲམ་སྤྱིང་ན་ཆོས་ཤིན་དུ་
གྲགས་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐྱོན་དག་སྐྱོབ་ཉིད་བང་མགོན་པོ་འཕྲུལ་
ཐོན་གྱི་(Rabindranath Tagore) སྤོ་བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་
ནི་སྤྱོད་ཐུང་དང་སྤྱོད་ཚུམ་རིང་གསལ་འབྲི་མཁན་གྱི་མདུན་བྱུང་
བའི་ཚུམ་པ་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར་རོ།

སྒྲུང་མེད་དུ་བསྐྱུར་བའི་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཤོགས་པོ་ཞིག།

ཁུ་ལུ་རྟོ་ཨར་ཕིས་བཟུམས།(Claude Arpi)

བསྟན་འཛིན་དབང་མོས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཕྱི་ཟླ་༩པ་ནི་དུ་ལའི་སྐུ་མ་དང་
 ཁོང་གི་རྗེས་འདུག་པ་ནས་པ་བཅོད་བྱོལ་དུ་འཁྱོར་ནས་མི་
 ལོ་སྐུ་ལོ་ལྔ་བར་འཁོར་བའི་ལོ་ཞིག་རེད། དུས་རབས་
 ཕྱི་ལོ་འདིའི་ནང་དུ་བོད་མིའི་དབུ་ཁྲིད་ཁོང་གིས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་སློན་པོ་ཆོད་ཀྱིས་དུ་ལ་ཕྱག་པའི་རྒྱ་གར་ལ་རྒྱ་པ་སློར་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་རྒྱ་བ་དུ་བརྟན་པོར་བཞེངས་ཡོད། དུས་
 ད་ནི་རྒྱ་གར་ལ་མཆོན་ན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་
 ལགོངས་མཆོག་གི་ཞི་བདེ་དང་བཅོད་བསྐྱོན་གྱི་མཛད་
 འཕྲིན་ལྡན་པོ་ཆེ་དག་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁོང་ལ་ཆེ་མཐོང་
 གི་གཟེངས་རྟགས་ ‘རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཆེན’ (Bhatat
 Ratna)ཞེས་པ་འབུལ་བའི་དུས་ཤིག་ལ་ཡིན་ནམ།

དེ་ཡང་། ལོ་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་ཏུ་ལབ་
 ཆགས་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཉིན་མོས་དགའ་སྟོན་དང་ཡང་སྟོ་
 བུར་དུ་ཨོན་ཐོར་དགོས་པའི་ཆོར་འདུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་
 འབྱེད་དེ། ཉིན་དེར་པ་རྒྱ་ཕྱི་ཞེས་པའི་བྱ་དགའ་གསལ་རས་
 ཐོབ་མི་སུ་ཡིན་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལོ་རྒྱ་གར་
 མ་ལང་དབྱིངས་ཉམས་ཞིབ་ཆོགས་པའི་(Indian Space Re-
 search Organisation)ཆོགས་གཙོ་སྐྱེའབས་མདུན་བན་
 བློ་རྟེན་(Mr Madhavan Nair)ལྟ་བུ་ལའང་དཔེ་བཟང་མི་
 སྤུང་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་བྱ་དགའ་ཙ་ཆེན་དེ་ལྷ་པའི་ཐེག་
 པའི་ལས་གཞི་(Chandrayan Project)རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་པའི་
 ཐོག་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་གཞེར་ལས་གཞི་ཐོག་མ་དེ་ལ་ཐོབ་
 པ་དང་། སྐྱེའབས་ཙ་ཐིལ་གྲོ་གྲོ་རྩར་གྲར་(Mr Anil
 Kakodkar)ལ་གཟེངས་རྟགས་དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཁྱེན་གྱིས་ཆ་ནས་ལོ་འདིའི་འབྲེལ་ལམ་(Deal of the
 Year)ཞེས་པར་ཐོབ་ལ། ད་དུང་འོས་མི་སྐོར་ཞིག་ནི་དེ་
 ལས་ཀྱང་ཨོན་ཐོར་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་རེད།

གཅིག་ནི་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོའི་བྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་གི་ཡེ་
 བླ་ཆོས་སྤེལ་ཐེབས་ཆའི་གོང་རིམ་དྲུང་ཡིག་ཨ་མ་གྱིའི་རི་
 སི་ (Mother Teresa) ལགས་ཀྱི་ཤུལ་འཛིན་པ་བཙུན་མ་
 བླ་མ་ལཱ་ (Nirmala) རེད། ཨ་མ་གྱིའི་རི་སི་མཆོག་ལ་རྒྱ་
 གར་གྱི་རིན་ཆེན་ཞེས་པའི་ཆེས་མཐོའི་གཟེངས་རྟགས་དེ་
 རྩ་མ་ནས་ཁོ་མོས་བྱི་ཟླ་ལས་གཞི་དང་ལྷན་དུ་མཛད་
 འཕྲིན་བསྐྱུངས་པར་ལུལ་ཟེན་ཞིང་རྒྱ་གར་ནང་ལས་ཀ་
 དེ་འབྲུ་བ་ (དེ་ལས་ལེགས་པ་འང་ཡོད་) གཉེར་མཁན་
 གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོག་པ་སྤྱོད་ཆོ་མང་པོ་ཡོད་པས།
 ཅིའི་བྱིར་རྒྱ་གར་གྱི་ཆེས་མཐོའི་མི་སེར་གཟེངས་རྟགས་
 ཨང་རིམ་གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཆོག་པ་གཅིག་མཚུངས་
 ཞིག་ལ་སྤྲད་པ་ཡིན་ནམ། བླ་མ་ལཱ་ལྷོ་ཤིའི་མོ་རང་བུམ་
 ཟེའི་བྱིམ་ཆང་ཞིག་དུ་སྐྱེས་ (ཁོ་མའི་ཨ་མ་ནིན་རྩ་ལ་ཆོས་
 དད་ཆེ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་དམག་མའི་ལས་བྱེད་ཅིག་རེད་)
 མོད། རང་ཉིད་མོ་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཨ་མ་གྱིའི་རི་སིའི་ཤན་ཤུགས་
 འོག་རོ་མན་གེ་ཐོ་ལིག་ (Roman Catholicism) གི་རྩེས་
 འབྲང་བ་ཞིག་དུ་གྱུར། ཡེ་ཤུའི་ཆོག་པ་སྤྱོད་ཆེ་བསྤྱོད་ཀྱི་
 གཟེངས་རྟགས་དེ་གོ་སྐལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་མཛོ་བསམ་ཞིབ་མོ་བདེ་དང་
 གཏོང་བཞིན་ཡོད།

གནད་དོན་གྱི་བྲག་པ་འདིར་ཚོད་སྒྲིང་བཅའ་
 གྱེད་རྒྱ་འཛམ་ས་བཞག་ནས། ལོང་མང་པའི་ནང་དཀིན་
 ཏུ་ནས་ཡ་མཚའ་སྒྲིལ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་
 སྐུ་མ་སྒྱུ་མེད་ཀྱི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ལ་རྒྱ་ཀར་
 གཞུང་ནས་ཆེ་མཐོང་གཟེངས་རྟགས་གང་ཡང་(གྲ་། རྒྱའི་
 ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་)སྤུལ་སྤྱོད་མེད་པ་རེད།
 ལ་ལས་ཁོང་གི་མི་ཞིག་རེད་ཅེས་ནན་བཤད་བྱ་སྲིད།

ལོན་ཀྱང་། རྒྱ་གར་གྱི་རིན་ཆེན་ཡང་ན་གཟེངས་རྟགས་
གཞན་གང་ཡིན་ཡང་འབྲུལ་ཡུལ་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་
ཡུལ་མི་འབབ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ལམ་
ལུགས་དང་ཆ་རྒྱུན་སྟགས་གང་ཡང་གསལ་ཁ་མེད།

༡༩༩༠ལོའི་“རྒྱ་གར་རིན་ཆེན”ཞེས་པའི་ཆས་
མཐོའི་གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་མི་ཡག་ནིས་གོ་ན་རྒྱ་
བོད་ལྷོ་(Agnes Gonxha Bojaxhiu) (ཨ་མ་གྱི་རི་སི་
ལགས་ཀྱི་མཚན་གཞན་ཞིག) བོ་ཨ་ལ་བུ་ནི་ཡན་
(Albanian)དུ་འཁྲུངས་པ་ཞིག་རེད། ད་དུང་རྒྱ་གར་མིན་
པ་གཉིས་ནི་ཨ་བ་རུལ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་(Abdul Ghaffar
Khan)(༡༩༡༢)དང་སྤྱི་ཐོབ་སྐྱེད་ལས་ན་ མེན་དུལ་(Nelson
Mandela) (༡༩༩༠)ལའང་ཆས་མཐོའི་གཟེངས་རྟགས་
དེ་ཕུལ་ཡོད།

དེང་གི་དུས་སྐབས་འདིར་དུ་ལའི་སྐྱེས་མཚན་ནི་
རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ཙམ་མིན་པར་གོ་ལ་ཕྱི་ལ་པའི་སྤྱི་
འཆོམ་ཞེ་པའི་ཉམས་ལེན་པ་གཙོ་ཆོས་སམ་ཨང་དང་
པོ་དེ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་གར་དུ་ལོ་༢༥༠༠ཡི་ཡར་སྔོན་དུ་ཕེབས་
པའི་སྔོན་པ་གོ་ཉམ་གྱི་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་བྱམས་པ་
དང་བཙུང་བའི་འཕྲིན་བཟང་རྣམས་རྒྱ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་
ཆོས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྐོར་པོ་རིན་ཐང་སྐྱེད་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་
ཀྱང་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་༣པ་ནི་དུ་ལའི་སྐྱེས་པ་དང་
ཁོང་གི་རྒྱུ་འབྲུག་འབྲུག་གཅིག་ལྟ་ཅམ་བཙན་བྱེད་དུ་
འབྱོར་ནས་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་པོ་༥༠ཉག་ཉག་འཁོར་པའི་དུས་དེ་
ཆགས་རྒྱ་རེད། དུས་རབས་བྱེད་ཀྱི་འདིའི་ནང་དུ་བོད་ཀྱི་
དབུ་ཁྲིད་ཁོང་གིས་ཐེངས་མང་རྒྱ་གར་གཟི་བརྒྱེད་དང་
སྐབས་པ་སྐྱེས་དགོས་པ་བཅོས་ཡོད། ད་དུང་ཉེ་པའི་ཆར་
རྒྱ་བཙོགས་པའི་སྤྱན་གྲགས་ཅན་གྱི་དུས་དེ་བའགའ་ཞིག་
གི་ནང་ཁོང་ནི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འཐོ་ཀྱན་གྱིས་གྲུས་
བཙུང་ཆོས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་རེད་ཅེས་པའི་མཚན་
མཐོང་ཡང་ཕུལ་ཡོད། གང་ལགས་ཞེན། ཁོང་གིས་རང་

གི་མི་ཆོའི་གདམ་ཀྱང་དང་པོ་ནི་འགྲོ་བ་མའི་རིན་ཐང་སྤྱི་
བྱམས་བཙུང་། སྐྱོས་གཏོང་། བཅོད་བསྟན། ཆོག་ཤེས་དང་
ཁྲིམས་རང་འཁུར་གྱི་ཀྱན་སྦྱོང་སྟགས་གོང་མཐོར་གཏོང་
རྒྱུ་དམ་བཅའ་བས་རེད། བྱམས་བཙུང་སྟགས་གོང་དུ་
བརྒྱུད་པའི་རིན་ཐང་ཡོད་ཆད་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་ནང་
གཏིང་ཟབ་གྱིས་ཙུ་བ་བཙུགས་ནས་ཡོད། བོད་ཀྱི་དཀྱུང་
རྒྱུ་ནི་ཁོང་གི་གདམ་ཀྱི་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་ལ་དང་པོ་དང་
གཉིས་པ་གཉིས་ལ་ཁོང་གིས་“འཛིན་རྟེན་ཀྱན་ལྷུ་བའི་
འགན་འཁུར་”རམ་“འཛིན་རྟེན་ཀྱན་སྦྱོང་”ཅེས་བོད་ཀྱིན་
ཡོད་པ་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འཐོར་གྲགས་ཆོས་ལུགས་
ཀྱན་གྱི་བར་པན་ཚུན་འཆམ་མཐུན་དང་གོ་རྟོགས་སྤེལ་
རེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོང་གིས་ཡང་ཡང་འདི་ལྟར་
གསུངས་ཀྱིན་ཡོད་དེ་“ཆོས་ལུགས་ཡོངས་སྤྱོད་གས་གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་གྲུས་བཙུང་ཞུ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་ཆེ་ལ་པན་
ཚུན་གྱི་ལེགས་བྱང་དང་རིན་ཐང་གང་ཡིན་དེ་ཡང་ངོས་
འཛིན་བྱ་དགོས།” ཁོང་གིས་རང་ཉིད་ནི་བོད་ཀྱི་བདེན་
པའི་འཐབ་ཚུང་གྱི་རང་དབང་ལྷན་པའི་མགྱོག་ཆབ་པ་
ཞིག་ལ་བཙུང་མོད་ཁོང་གི་མི་མང་གི་ལས་དབང་ནི་རང་
ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་ཨང་གསུམ་པ་ཁོ་ན་རེད།

ལོ་ཤས་སྔོན་ནང་པ་གསར་མའི་གྲ་པ་སྐོར་ཞིག་
གིས་དུ་ལའི་སྐྱེས་པ་ནི་“སངས་རྒྱས་མིན་”པ་དང་ཁོང་ངེས་
པར་རང་གི་ལུང་པར་བྱིར་ལོག་བྱ་དགོས་ཚུལ་བྲུབ་
བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྟོག་སྤྱི་ཞིག་འཕྱར་ཡོད། དེ་ལྟར་
མོད། བོད་མའི་དབུ་ཁྲིད་ཁོང་གིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པ་ནམ་ཡང་ཚོགས་རྒྱས་བྱ་སྤྱོད་མེད་(ཁོང་གིས་རྟག་དུ་
རང་ཉིད་ནང་པའི་གྲ་པ་ཉམ་ཚུང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
ཀྱི་ཡོད།) དེ་ཡོད་རྒྱ་གར་ནང་གནས་པའི་བོད་མི་ཆོས་རྒྱ་
གར་གྱི་རྣམ་པ་གལ་ཆེན་ཞིག་འཛམ་གླིང་ནང་མཐོར་
འདེགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་རྒྱ་གར་དཀྱུང་ལ་ནང་
ལྷང་པའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱ་བཙོག་གྱི་བྱེད་སྐོག་མང་སྤེལ་
ཡོད། དུ་ལའི་སྐྱེས་པ་དང་ཁོང་གི་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་

ཁབ་འདི་ལ་(ཁྱ་གར་)ཁ་གཏད་ཀྱི་ཁ་གཏོར་ནམ་ཡང་
བཏང་མྱོང་མེད། དེ་ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་གར་འདི་བཞིན་གོང་
བྱུག་ཅིག་འགྱུར་གྱི་འཐབ་ཚུད་ལ་ཁོ་ཆོས་ནམ་ཡང་མཐུན་
དུ་ཕྱོགས་ནས་ཡོད། ཁྱ་གར་གྱི་མེ་མོང་དང་བརྒྱུད་ལམ་
ཁག་གིས་གནད་དོན་དེ་དག་ཡོད་ཚད་ལ་སྤང་མེད་མ་
བྱས་མོད་ཡང་བ་ཞིག་ལ་བསྒྲིག་དུ་མེད་པའི་གནད་དོན་
དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་ནམ་ཡང་བྱུང་མྱོང་མེད།

༡༩༧༡ནང་གི་བུ་ལ་རྒྱ་ཤིའི་(Bangladesh)བཅའ་སྲོལ་
ནང་བོད་མི་ནམས་ཀྱིས་འཕྱུལ་བཞུགས་བྱས་པ་ཙམ་མིན་
པར་ཅིའི་ཏྲོང་(Chittagong)གི་འཐབ་ཚུད་ནང་གི་རྒྱས་
ཤུགས་ཀྱི་ལག་ཆ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་ཁ་
གསལ་ཡོད་མཁན་ཁྱ་གར་ནང་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དམ།

ཨ་རིའི་ཁ་གསལ་མེད་པའི་ཡིག་ཆས་(ཕྱེ་བྲག་དུ་
ཉེང་རིའི་གི་སིང་ལྷར་གྱིས་ཁྱ་གར་དང་ལྷན་དུ་གསང་བའི་
གྲོས་མོལ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆའི་འདྲ་བཤུས།)བདེན་པའི་རྩས་
བཟང་ཞིག་སྤྲད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཨ་རིས་ཁྱ་གར་དང་བུ་
ལ་རྒྱ་ཤིའི་དབར་གཡོ་བྱས་ཀྱིས་སྐོལ་ཡོད། མི་སུ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་མཐའ་མཆམས་དམིགས་གསལ་དཔུང་དམག་གི་
བོད་དམག་དཔལ་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཁུ་སིམ་མེར་རྩེས་
དན་གང་ཡང་བྱས་མེད།

ཁྱ་གར་གྱི་ཐུག་ཏི་ལྷག་ནིའི་(ཁུལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རང་སྟོན་སྒྲིལ་བཏང་བ)ཞེས་པའི་དམག་མའི་ཕྱི་སྐོག་ས་
འོག་བོད་མའི་དམག་མི་ཀོ་མ་མན་ཁོ་ལས་
(Commandos)ཤར་པ་ལྷ་སེ་ཏན་(དེའི་སྐབས་བུ་ལ་རྒྱ་
ཤི་ཆགས་རྒྱ་རེད)ནང་དམག་འཁྲུག་འགོ་མ་བཅུགས་གོང་
གི་བདུན་པ་ལག་འཤམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་གསང་འཕྱུལ་བྱས་
ཤིང་། ཁོ་ཆོས་སྤྱེའཁྲིད་པའི་འཇལ་སྐོལ་དཔུང་དམག་གིས་
པ་ལྷ་སེ་ཏན་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་མངའ་སྡེའི་གཏིང་རུམ་དུ་
ཆགས་པའི་ཟམ་པ་དང་འབྲིམ་འགྲུལ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་
གཏོར་སྒྲོན་བཏང་ཡོད།

དམག་འཐབ་དེ་བཞིན་ཏ་ཅང་གསང་བ་ཞིག་

ཡིན་པས་ཀོ་ལི་ཀླ་དུ་ནང་གི་ཁྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དམག་
སྤར་གྱི་བྱལ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་མཐོ་རིམ་དམག་དཔོན་
ནམས་ཀྱིས་བོད་མའི་དམག་གྱིས་བོད་དམག་༡༠༠༠ལ་
བཀའ་སྒྲིལ་པའི་ལས་འགུལ་ལམ་བྱ་བཞག་དེ་གོ་མེད་ཆོར་
མེད་ངང་རྟོགས་མེད།

ཕྱིས་པ་ལྷ་སེ་ཏན་མགོ་བཏེགས་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་
མཆམས་དམིགས་བསལ་དཔུང་དམག་(SST)ནང་ནས་
དམག་མི་༥༦འདས་གྲངས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་༡༩༨༠ཙམ་ཆས་
སྒྲིན་ཤོར། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཆོས་ཤར་ཕྱོགས་པ་ལྷ་སེ་ཏན་ནས་
བུར་མའི་ནང་བྱོས་ཡུལ་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་བདེ་པོ་དེ་བཀག་
བསྡུས་ནན་མོ་བྱས་ཤིང་ཁོ་ཆོས་དཔུང་པ་ལྷ་སེ་ཏན་གྱི་
རང་དབང་རུ་ཤོག་༩༧ཀྱི་ནང་ཆན་དང་། ཀོ་མ་མན་
ཁོ་ལས་(Commandos)དམག་སྡེ་གཞིས་ཙམ་ཅི་ཏྲོང་རི་
བརྒྱུད་དུ་བཀག་བསྒྱུལ་བྱས་ཡོད།

༡༩༩༩ལོའི་ནང་ལ་དུ་ལའི་སྐུ་མར་ཏག་ཏག་ནོའོ་མེལ་
འཛམ་སྤང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་སུ་ལ། ཁོང་གིས་དུས་
རྒྱུན་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་གནང་ཐུར་ལན་རེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་དང་རྒྱབ་འགུལ་ཕྱིན་ཡང་ཏག་དུ་རྒྱ་
གར་གྱི་རྒྱབ་དུ་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་བཞེངས་ཡོད། དཔེར་ན།
པོག་ཏ་རན་(Pokhran)གཞིས་པའི་རྩེས་སུ་ཁོང་གིས་འདི་
ལྷར་གསུངས་ཡོད་“ཁུལ་ཁབ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་
མཆོན་ཆ་བཟོ་ཆོག་ཤག་ཤག་དང་འགའ་ཞིག་གིས་བཟོ་མི་
ཆོག་པའི་ནམ་གཞག་དེ་ནི་མང་གཙོ་མིན།” དུས་དེ་གི་རྒྱ་
གར་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་ཁོང་གི་འཛམ་སྤང་ཞི་བདེ་དང་།
ཀླན་ཁུབ་སེམས་འཁུར་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་ལུགས་རིན་
ཐང་ཅན་ནམས་སྤང་སྒྲོབ་གནང་བཞིན་པའི་ངས་དོན་གྱི་
མཛད་འཕྲིན་ནམས་ངོས་འཛིན་དང་བཅི་བཀྱར་བྱ་རྒྱའི་
དུས་ལ་བབ་པ་ཞིག་མིན་ནམ།

མཆན། གོང་གི་ཆོས་ཐུང་འདི་བཞིན་ཆོས་པ་པོ་ཁུ་ལུ་ལྷ་སེ་ཏན་(Cluade
Arpi)ལགས་བྱས་ཤིང་༡༩༩༩/༡༩/ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་ཉིན་རེའི་གསར་ཤོག་མཐུན་བརྒྱུད་
(The Pioneer)ཅས་པའི་སྤྱིང་བཀོད་འདུག།

ཐུགས་སྦྱང་གི་ཀླུ་ལོན་ཐོག།

བསྟན་འཛིན་སློབ་བཟུང་། བསྟན་ལོ་གཉིས་པ།

གཅིག

དེ་ཡང་ང་ཅི་བག་ཡངས་ཅི་གར་རྒྱ་བའི་ཆོ་ཁག་གཅིག་གི་མི་ཞིག་སྟེ་རང་གི་དུས་ཚོད་པལ་མོ་ཆེ་ཆང་ཁང་དང་ཇ་ཁང་དེ་བཞིན་མི་ནམས་འདྲ་ཆོགས་བྱེད་པའི་གནས་ཡུལ་ཆེ་ཁག་དུ་དུས་འདུག་པར་བྱེད། དེར་བརྟེན་ང་ལ་མི་ནམས་ཀྱི་སོ་སོའི་སྟོང་ཚུལ་དང་རང་གཤེས་སྣ་མང་ཞིག་ལ་རང་གི་མཐོང་ཆོས་ལྟར་བསམ་གཞིག་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་བྱུང་། དེ་ནི་མི་ཞིག་གི་རང་གི་འཆར་སྟོལས་བྱུང་བའི་མི་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་ལས་མིག་ཁའི་མི་ནམས་ཀྱི་ལྟན་སྟེས་སུ་བྱུང་བའི་རང་གཤེས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ་བས་ཆེ་བར་སྟེ།

ཞེ་བའི་ཆར་ངས་གང་སར་ཉལ་ཞིབ་བྱས་པའི་ཁོངས་མཁྱེན་ལྟ་བུ་(Gentle men) དུག་ལས་གྲུབ་པའི་མི་སྟེ་ཞིག་དང་སྟེ་དབང་གིས་འཕྲད། ཁོང་ཆོ་ནི་དོན་གྱི་སྐྱར་དང་དེའི་ཐག་ཆོད་ཐོག་གོས་མོལ་བྱེད་ཅིང་། བན་ཚུན་རང་རང་གི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱོགས་ཁག་སོ་སོར་གྱུས་པས་མཐར་ང་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྐྱར་བྱ་རྒྱུའི་སྟོག་ཏད་བྱེད་པར་བརྟེན་ང་ཡང་དབང་མེད་དུ་ཁོང་ཆོའི་སྒྲིང་སྒྲིང་ཁོད་དུ་ཚུད།

གཉིས།

བརྗོད་གཞི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ཁོངས་ལས་ང་ཆོས་ལོ་རོབ་སྒྲིང་ཆེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཀླུ་ཁབ་ཁག་གི་མི་རིགས་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་སྐྱར་སྒྲིང་འགོ་བཙུགས། སྐབས་དེར་མཁྱེན་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཁྱེ་མོ་ཡར་འདེགས་ཅམ་ (སྟོབས་སེམས་མཆོན་པ་) ཀྱིས་

དུ་ལམ་དུ་བྱིན་ངའི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་དུ་འཛོམས་ཡོད་མདོག་ངར་རང་ཐག་ཆོད་པོས་“ཉོ་ལྷན་ཁའི་མི་ནམས་ནི་འདྲོད་རམས་ཅན་ཐ་གལ་ཆ་སྒྲིག་པ་གསུག་དང་སྟེ་རན་སའི་མི་ནི་རོ་དགའ་སྟེལ་ལད་ལ་དགའ་ཞིང་སྐར་སེམས་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་འཇར་མུན་གྱི་མི་ནམས་སྐྱར་འགོང་ཆེ་ལ་སྟོང་ཅན་དང་ལྟག་པར་དུ་དབང་ཆ་ལོག་སྟོང་གིས་སྐར་དོན་ཁོ་ན་གཞེར་མཁན་ཞིག་འོན་ཀྱང་སྟོང་སྟོབས་ཆེ་ལ་གཏོང་མོད་ཅན་དང་ངར་རྒྱད་འཇམ་པ་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་བཟུང་སྟོང་ཀྱན་འཛོམས་པའི་དུ་བྱིན་ངའི་བ་ནི་འཇམ་སྒྲིང་འདིའི་ཐོག་མཆོག་དུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན།”

གསུམ།

དེ་ལྟར་གོང་གི་མཁྱེན་ལྟ་བུ་དེ་དང་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་ལེགས་ཤེས་འབྱེད་པའི་བཀའ་མོལ་དེར་དེར་ཡོད་མཐུན་གྱོགས་ཆང་མས་སྟོང་ཡིད་ཆོམས་པའི་འཇམ་མདངས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ནུས་འགྱུར་ཞིག་བསྟན། འོན་ཀྱང་ངས་རང་ཚུགས་ཟིན་ཁུལ་གྱི་འབད་ཚོལ་གང་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་རང་གི་གུམ་པ་ལག་པས་སྐྱོར་ཞིང་མཐོ་བསམ་གཏོང་གིན་ཡོད་ཚུལ་དུ་བྱི་ལུས་ཀྱི་སྟངས་སྟབས་གཅིག་རང་དུས་ཡུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཐུ་མཐུད་ནས་བསྟན། དེ་ཡང་ངས་རང་ཉིད་དོན་དག་གཞན་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་མཐོ་བསམ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་གོང་གི་བརྗོད་གཞིའི་ཐད་སྟངས་བཞེད་ཚུལ་བྱས། རང་གི་བསམ་ཚུལ་སྟེལ་བར་གཡོལ་བ་ནི་ཁོང་ཆོའི་སྟོང་ཁང་མི་མཐུན་

པས་ཐོན་གྱི་མཐུན་ལྷ་པ་དེའི་འཆར་སྤང་གི་དགའ་
སྤྲོད་པ་དེ་མེད་པའི་ཐོག་ཐུག་བྱུང་བར་འདྲེས། །

བཞེ།

ཡིན་ནའང་། ངའི་བཅོས་མའི་རྒྱལ་ཞེན་གྱི་
བསམ་པས་ང་ལས་སྤྲོ་མོར་མི་འདྲི་ཞེ་རྒྱལ་མཆོད་གང་
ཡང་མེད་པར་ཁོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་འདྲི་སྤྲོད་པ་ནི་
རང་ཉིད་ལ་སྤྲོ་མེད་ཆོས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་
མཐུན་ལྷ་པ་ཁོང་ནི་རང་གིས་གང་བཤད་པ་དེར་སྤྲོ་ཐག་
གཙང་བཅད་གྱིས་ཁྲུང་སྤྲོད་བྱུང་བས་པ་ནི་རང་གི་
མཐུན་ཐོག་མཆོད་རྒྱལ་སྤྲོད་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།
དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཁོས་ངའི་མཐུན་ལྷ་པ་འདྲི་གྱི་མི་ལང་བའི་
གདེང་ཆོད་ཆེ་མདོག་གིས། ཁོས་ང་ལ་འདྲི་བར། གལ་
ཏེ་ངའི་བསམ་ཚུལ་ཁོ་རང་དང་གཅིག་པ་མིན་ཆེ་ང་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཟུར་ཅམ་ཡང་སྤྲོད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐ་ན་
ང་ལ་རྒྱལ་མཆོད་དང་ལྷ་པ་རང་འི་བསམ་ཚུལ་ནི་ཡིད་
རྒྱུ་མི་འཕེར་བ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་གྱི་གནས་ལུགས་བཟང་ས་
རྒྱུ་ཡིད་ཀྱང་འདྲི་བྱུང་བའི་བཟུག་དེར་བཞེན་ངས་རང་ཉིད་
ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཡང་འདྲི་བྱུང་བའི་ལྷ་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པ་
ཀྱི་ཡོངས་ཀྱིས་ཀྱི་ལྷ་པ་ཐོག་ནས་རང་གི་སེམས་གཏིང་
གི་སྤྲོད་ཆས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་མཆོད་པར་བྱེད། དེར་
བཞེན་ངས་ཁོ་ལ་བཤད་པར་ “ང་ལ་མཆོད་ན་གདེང་
ཆོད་ཆེན་པོས་མི་རིགས་དེ་ལྟར་བྱེད་བྱེད་པའི་བསམ་ཚུལ་
དེ་ལྷ་པ་ཐོག་མི་ཐོད་དེ། དེ་ཡང་མ་མཐར་ངས་ཡོ་རོབ་ཏུ་
ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་སོ་སོར་སྤྲོད་བྱུང་གྱིས་མི་
རིགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུལ་ལ་སྤྲོད་གཡོང་མེད་པར་ཞིབ་
འདུག་ནན་ཏན་བྱས་པ་མ་གཏོགས་གང་མིན་ཅི་མིན་དུ་དེ་
ལྷ་པ་འདྲི་བྱུང་། སལ་ཆེར་གང་གཟབ་གཟབ་ངང་
ཐོག་སེམས་མེད་པར་དཔག་པ་ལས་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཆོག་
ཐག་གཅོད་མི་རུང་བ་ནི། དེ་ཡང་རྟོ་ལྷ་པ་ཏའི་མི་རིགས་
ནི་རྟོ་ལ་བསྐྱེད་ཆགས་བྱེད་མཁས་པ་དང་རྟོ་ལ་བཅོན་

ཅན་ཞིག་སྤྲོད་མི་མི་རིགས་ནི་བཟོད་སྤྲོད་ཆེ་ལྷ་པ་
ཞབས་དང་ལྷ་པ་ཞིག་འདྲར་མན་མི་རིགས་ནི་ལས་ལ་
བཅོན་ཞིང་ལྷ་པ་རང་ལ་ཆོས་ཆེ་བའི་ལས་རིགས་དག་
ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ལྷ་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་དེ་བཞིན་
སྤྲོད་པ་ཀྱི་མི་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་སྤྲོད་པ་
ཞབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲོད་ཆེ་བ་
དང་གཏོང་མོད་ཅན་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བས་ཐེ་ཆོས་མི་དགོས།
དེ་དང་ལྷ་པ་མི་རིགས་དེ་དག་ནི་སྤྲོད་མེད་ཆེ་ལྷ་པ་
ཞིང་རྒྱལ་སྤྲོད་ཆེ་བ་བཅས་ཡོད་པ་མ་ཟད་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་ཞེན་དང་དགའ་སྤྲོད་ལ་འདྲེས་ཐོན་བྱེད་པ་ཡང་
ཡོད།”

ལ།

ངས་དངོས་གསལ་དོད་པོས་རྟོགས་ཐུབ་པ་ནི་
མཐུན་ལྷ་པ་དེ་རྣམས་ངའི་ལན་འདྲེས་ཆ་ཆང་མ་ཆར་
གོང་ནས་ང་ལ་སྤང་མིག་བཟང་འགོ་བཟུགས་བྱུང་བས་
ངས་ལན་རྣམས་མ་ཆར་རུང་གང་མཐོག་སེམས་མཐོག་ས་
བཟུག་པ་ཡིན། དེ་ནས་རྒྱལ་ཞེན་ཅན་གྱི་མཐུན་ལྷ་པ་
དེས་བསམ་གཞིག་དང་བཅས་ཁྲུང་གསོད་ངང་ཁྲུང་
དགོད་ཅིག་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ལ་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་
པ་ནི་མི་འགའ་རེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་
མེད་བཞིན་དུ་དུང་རྒྱལ་ཁབ་དེར་གནས་སྤོང་བྱེད་པའི་
བསམ་སྤྲོད་འདྲི་བྱས་ནས་འཁོར་བ་མ་ཟད་རྒྱལ་ཁབ་
ནས་མགོ་འདོན་འཆོ་སྤྲོད་བྱས་པར་ལོངས་སྤྲོད་ནའང་
དེའི་ཆབ་དུ་དེ་ལས་སྤྲོད་སྤྲོད་སྤྲོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་འཁོར་
འདྲི་ཆེ་བའི་དག་པོའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འདྲི་བ་ནི་རྟོ་ལ་
བྱས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ངས་རང་གི་ལྷ་པ་མ་གསང་ངང་
པོར་འདྲི་ཞེས་མཐུན་ལྷ་པ་ཆོར་འདྲི་བའི་བཟང་
ཐོག་གྱི་ལྷ་པ་རྣམས་ཀྱང་དོར་དགོས་བྱུང་བ་དང་
སྤྲོད་ཆེ་ཆོར་ངའི་ཆབ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོག་བཟོ་
སྤྲོད་པའི་འདྲི་གཞི་འཕར་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་། མ་ཟད་

ཁབ་ལ་བཅངས་པའི་ལ་རྒྱ་ཞིག་ཏུ་མཆོན་ཐུབ་པམ། དེར་
བརྟེན་དེ་ནི་ལོག་མར་མ་གཞོན་པར་གོང་མ་ཅ་མེད་བཅོས་
མི་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ངས་དེ་ལྟར་ལན་དུ་དེ་ནི་ཆབས་ཆེན་
ཀྱི་ནོར་འབྱུལ་ཞིག་དང་དང་བདེན་མིན་པ་ཞིག་རེད།
གལ་ཏེ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་ཡོད་པ་
མཆོན་ཀྱི་ཡོད་ན་ངས་དེ་ཁས་ལེན་ཆོག་ ཡིན་ན་ཡང་དེ་
ནི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འཕེལ་བར་དུ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་
ངས་དེ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན། རྣམ་ཤོག་དང་མོངས་དང་
གཞིས་ནི་ཆོས་ལུགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་
སུའི་བསམ་སྒྲོར་གཏིང་ཚུགས་པ་ན་སྐྱེ་བོ་དེར་ངས་པར་
དུ་ཆོས་ལུགས་གང་དེའི་ཡང་དག་པའི་དགེ་མཆོན་ཀྱང་
རྒྱུད་ལ་ལྷན་དགོས། བྱེད་རང་གིས་བྱས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
སྤྱང་རྒྱུད་བརྟན་པོར་ཚུགས་པའི་ལྷ་ཤིང་དེར་གལ་སྤྱིད་
རང་བྱུང་གི་ལལ་ག་རྣམས་མེད་ཆོད་ཡི་ཅུ་བར་དོ་ཕོག་
གང་ཡང་མེད་པར་རང་གར་ལྷ་ཤིང་དེ་གཅོད་ཐུབ་པམ།
མ་རེད། གལ་སྤྱིད་ལན་ཅིག་གཅོད་ཐུབ་པའི་དབང་དུ་
བཏང་ཡང་མཆོར་སྐྱེལ་གི་ལྷན་ཤིང་དེ་ནམ་ཡང་སྐྱོན་མེད་
བདེ་ཐང་དང་སྟོབས་ལྷན་ངང་འཆར་ལོངས་ཡོང་མི་སྤྱིད།
ཡང་ན་འདི་ནི་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་དགའ་ཞེན་མཆོན་

ཆེད་དུ་མི་རིགས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྤང་བ་མེད་པར་
ཡང་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། ངས་འདིར་དང་དོད་ཆེན་
པོས་དཔལ་སློ་ཁོག་དང་ལྷན་པ། སྐྱེས་སྤང་མེད་པའི་
ཐབས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས། བྱིས་ས་ལུགས་
དང་རང་དབང་ངང་སྤྱང་སྟོབ་བྱེད་པ་ལས་དེ་ཡང་སྤར་
མའི་ངང་ཚུལ་དང་འཛིགས་སྤང་གིས་རང་ལས་གཞན་
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྤང་བ་མི་བྱེད། འདི་ནི་ཨ་ཅང་བརྗོད་
མེད་ཡིན། གལ་སྤྱིད་འདི་ལྟར་མིན་ཆོངས་གང་གི་ཆེད་
མི་སྤྱིད་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལ་སློ་གཏད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་
ལྟར་དེ་ནི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེར་བརྟེན་
ངས་ངས་པར་དུ་རང་གི་སློ་ངོར་འཐད་པའི་གནའ་བོའི་ལྷ་
བྱུང་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཅི་བཤད་རྒྱུ། ‘འཛམ་གླིང་གི་མི་མེར་
ཞིག་ལས་འདི་ནི་དབྱིན་རི་བ། སྤར་ན་སི། ཡོ་རོབ་བ་
ཡང་ན་ཕྱོགས་རིས་གཞན་གང་ལ་ཡང་།

མཆན། ཚཱ་ཡིག་འདི་ནི་ཚཱ་པ་པོ་ཨོ་ལཱ་མ་སྒོ་ལྟ་མི་མི་ལཱ་
(Oliver Gold Smith)ལྷགས་ཚཱ། ཨོང་། བེལ་ན་ལཱ། ལྷ་
དུཌ་སི།(On National Prejudice)ཞེས་པ་ནས་ཐབ་བསྐྱར་བྱས།

བཟའ་ཚང་།

ཀུན་དགས་རང་གི་བཟའ་ལྟར་“ངས་ངོ་མ་ཤེས་མ་སོང་། དཀོན་མཆོག་གིས་ཁྱོད་པོ་བརྒྱ་མཉམས་ཤོར་སའི་
མཛེས་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་བཅོས་གནང་བུང་། སྤང་བྱུང་སྤྱི་ཅན་མེད་པའི་སྤྱི་ལྷགས་འདི་འདྲ་ཅི་བྱིར་བཅོས་པ་
ཡིན་ནམ།”ཞེས་ལབ།

བཟའ་ལྟར་“ང་གཞིས་བཟའ་ཚང་ཆགས་རྒྱུ་ཆེད་བཅོས་གནང་བ་གསལ་པོ་རེད།”ཅེས་ལན་བཏབ།
“འདི་གང་འདྲ་སྤྱི།”ཀུན་དགའ་ངེས།

བཟའ་ལྟར་ཁྱེལ་དགོད་དང་ལྷན་“འདི་གསལ་པོ་རེད་པ། ང་ཕྱི་ཚུལ་མཛེས་དགས་ནས་ཁྱོད་ང་ལ་མཉམས་
ཤོར་བ་རེད། ང་སྐྱེས་དགས་ནས་ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་རེད། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་དེ་འདྲ་སྤྱི་བཟའ་ཚང་ཆགས་པ་རེད།”ཅེས་
སྐྱེས།

सुभाष चन्द्र बोस

११

ཡུལ་གྲུང་བའི་སྐྱུག་གཏམ་རིང་མོ།

ས་ལེ་སྐུམ། དབུ་གོང་ལོ་དང་པོ།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆག་སློང་འདི་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 འདོན་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱུག་རྒྱུ་ཡིན་དུ་སྤྲོད་ཀྱང་། སྐབས་
 ཐོབ་ཀྱི་ལན་ཆགས་འདི་འང་ང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱས་ཉེས་
 དང་ཚིངས་ལས་ཀྱི་ནུས་སྤོམ་ཡིན་ཆག་མོད། འོན་ཀྱང་།
 ཉེ་ཁྱེད་མཐུད་ཀྱི་ཆག་འཛིགས་འདི་སྤྲོད་ཀྱི་བཅའ་ཀྱིས་
 བཀལ་བའི་ཉེས་ཆད་ཡིན། ཐེག་པར་དཀའ་བའི་སྐྱུག་དུང་
 གི་མྱོད་ཤུགས་དེ་དང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ན་ཟུག་གི་
 འཁུན་སྒྲ་དེས་བདག་གི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་ལ་གཞོན་
 ཤུགས་སྒྲིང་དུས། བལ་ཆེར་ཡོད་ཆད་ལ་ནག་ཉེས་ཕོག་
 པའི་སྤང་བ་ཞིག་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཞོར་འཕྱུག་ཤོར་བའི་
 ཚོར་ཤེས་ཤིག་བྱུང་། དེ་བས་སྐབས་རེར་རང་གི་པ་མེས་
 ཡང་མེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཞབས་རྒྱུ་ཟབ་མོ་དེ་ཡང་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ནག་ཐིག་ཅིག་དུ་མཐོང་ནས་ཉེས་སྒྲོན་ཡོད་ཆད་
 ཁོང་ཚོའི་དུར་བྱང་ངོས་སུ་བཀོད་པའང་ཐེངས་གཅིག་ག་
 ལ་ཡིན།

སྐབས་དེར། བོ་དྲུ་ལའི་གཟི་མདངས་སྤར་
 བཞིན་རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་། སྐུ་མགོན་དང་སྐུ་བླ་མ་ལུང་
 ཕྱི་ནང་འདྲེ་ཆོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློ་བུར་ཐོལ་རྒྱག་ལ་
 ཏམ་སེམས་ཀྱི་མེད་དུང་སྤར་བས་བོ་དྲུ་ལར་ཐུང་ངན་གྱི་
 རྟག་ཐིགས་འཛིག་འགོ་བཅུམས། ཏམ་པས་ཐྱོས་པའི་སྐུ་
 བླ་དེ་ཆོས་བོ་དྲུ་ལ་བདག་གིར་འདོན་པའི་འདྲེ་ལག་རྒྱུང་
 བཞིན་ཡོད་ནའང་། སྐུ་མཐུང་རྒྱས་པའི་སྐུ་བླ་དེ་ཆོས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཕོར་བ་དང་རྒྱུ་བ་སྤྲེགས་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞིས་
 ཀ་འཆར་བཞིན་པར་སྤང་དོགས་མེད་ཅིང་། དུང་ཅི་
 ཞིག་འདོན་ཡོད་མདོག་གིས་མགོ་བོ་ལྷག་པར་དཀྱིས་ནས་
 ལྟོད་ལྟོད་བྱས་བསྐྱད་པས་ད་གཞོད་གཞུང་མང་གཉིས་

ཀའི་བདེ་སྐྱུག་ལ་ཁྱུང་ཆེན་ཕོག་པ་རེད། འདི་ནི་སྤོན་
 རབས་པའི་བྱས་ཉེས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་ལ་ད་ལྟའི་ན་ཟུག་
 གཟན་ཤོས་དེ་ཡང་ཡིན།

འདི་ལྟར་བཅན་འདྲུལ་དང་ནང་རུལ་གྱི་ཚོལ་
 རྱང་ཞིག་གིས་གནས་ས་སྤོམ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་འཛིགས་
 རམ་ཞིག་ཕྱིན་པས་ད་གཞོད་པོ་དྲུ་ལའི་བཞིན་ཉམས་ལ་
 ན་ཟུག་གིས་ཕྱི་མིག་མི་འདོག་ཀ་མེད་བྱུང་།

ལོ་རྒྱུས་གཙང་པོ་ལྟར་བཞུར་ཞིང་ཐུང་ན་མཆོམ་
 ལྟར་འབྱེལ་བས། བསྐྱར་མི་ཚུགས་པའི་ན་ཟུག་གི་འཕར་
 སྒྲ་གཟན་པོ་དེ་ཡང་པོ་དྲུ་ལའི་ཐེམ་སྐྱས་བརྒྱད་འཛིན་སྤྱིང་
 གི་ཕྱོགས་གང་སར་བྱབ། ཐུང་ན་གྱི་དུས་ཡུན་ཅི་ཙམ་རིང་
 ན་སྤྱོད་ག་གི་མཆི་མ་དེ་ལྟར་མོད་ལ། པོ་དྲུ་ལ་དང་རྒྱང་
 ཐག་ག་ཙམ་རིང་ན་བྲན་གདུང་གི་རིམ་དེ་ལྟར་བྱབ། ལྷག་
 པར་དུ་གཞན་ཡུལ་གྱི་བརྒྱས་བཅོས་དང་དམའ་འབེབས།
 བཅན་གཞོན་དང་ཐུབ་ཆོད་སོགས་ཡང་ཡང་ཐུང་དུས་
 རང་རེའི་མི་རིགས་འདི་ནི་དངོས་གནས་འཛིན་སྤྱིང་སྤྱིའི་
 བན་འཁོལ་མིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བྱུང་། བ་
 རོལ་བའི་ངོ་གདོང་སྤང་བའི་སྐབས་བཅོལ་གྱི་འཆོ་བ་སྐྱར་
 མོ་འདི་ལ་མཆོན་ན་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཆད་
 སྤངས་ནས་བོར་ཟེན་མོད། རང་སྟོག་ཕྱ་མོ་འདི་འཆོད་དུ་
 ཡིན་ནམ་ཡང་ན་རང་རིགས་ཉམ་ཆུང་འདི་འདོན་དུ་ཡིན།
 གཞན་དབང་སྐབས་བསྐྱར་གྱི་འཆོ་བ་ཙམ་པོ་དུང་ལུ་
 ཚུགས་ཀྱིས་སྤྱིང་།

འཆོ་བས་སྤང་པའི་དཀའ་ངལ་འདི་དང་ཁོར་
 ཡུག་གིས་བསད་པའི་མི་ཆོགས་ཤིག་དུང་འདི་ལྟར་
 འགྲུལ་གྱིན་ཡོད། ལ་ལ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བརྒྱས་དམོད་

དང་བཅན་དབང་ལོག་ཐ་ན་རང་ལུས་འདྲོམ་གང་པོ་ཡང་
 རང་ལ་མི་དབང་བའི་ཆོད་དུ་འདུག ལ་ལ་ཞིག་གིས་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཐོད་ཁོག་དང་དབུལ་སྒྲོལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐོབ་པར་
 དཀའ་བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ལང་ཆོའི་མེ་ཏོག་ཀྱང་གཞན་གྱི་
 ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཐུལ། ལ་ལས་ཡུལ་གྱུ་གཞན་དང་གཞན་
 དུ་གསང་སྤྱོད་འཁྱུ་བ་དང་བཤང་གཅི་སྒྲོལ་བའི་ལས་ཀ་
 གཞེར། སྤྱིར་ལས་ཀ་ལ་ཡག་སྤྱད་ཅི་མི་རུང་མོད། མི་
 རིགས་སྤྱིའི་འཛོག་ནས་ལ་གཞིགས་ཆེད་དག་དེ་ནི་ཨ་ཆད་
 འུ་ཐུག་གི་ལས་འབང་ཞིག་ལགས་པས་དེ་ལ་འོས་པའི་ཆ་
 ཞིག་གང་ན་ཡོད།

སྤྱིར་ཡིན་ན་ང་ཆོད་མིགས་འབེན་ཞིག་དང་དམ་
 བཅའ་ཞིག་གིས་འདི་རུ་བསྐྱུས་ཤིང་སྐྱབས་བཅོལ་གྱི་འཛོ་
 བར་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་
 བཀག་ཆུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཉམ་ཐག་པའི་རང་རེའི་སྤྱོད་
 གྲུ་ཆོད་དུང་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུ་ཐུད་དུ་བཏང་དང་
 གཏོང་གིན་འདུག སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་ལྟར་ཁ་འཐོར་དུ་ཐུར་
 མོང་ན་མེས་པོ་ཆོའི་ལལ་ཆེམས་སུ་ཡིས་བསྐྱབ། ཡུལ་བུ་
 སྤྱོད་ལས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཉམས་སུ་ཡིས་བསྐྱབ། པོ་དྲུ་ལའི་རྣམ་
 ཤེས་སུ་ཡིས་འགྲུགས། ཡར་ཁྱུང་གཙང་བོའི་བཞུར་རྒྱུ་
 སུ་ལ་བཅོལ། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་སྤིང་གི་གཅེས་ནོར་དུ་
 ཐུར་བའི་སྤོལ་རྒྱུ་རིང་མོ་སུ་ཡིས་རྒྱུ་འཛིན་ཕྱིད།
 གཞན་ཡང་། མི་ཡུལ་ན་བཅན་འཇུལ་གྱི་ཁ་སྐྱངས་མཐུག་
 ཅིང་རིགས་ཞེན་གྱི་ལྷ་བ་ལྷོད་པ་སྟེ། མི་རིགས་ཀྱི་བཅན་
 འཇུལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཅན་འཇུལ། རྒྱུ་ཡིག་གི་བཅན་
 འཇུལ། ཐ་ན་སྤྱི་ནང་གི་རྣམ་འགྱུར་ཡན་ཆད་ལ་བཅན་

འཇུལ་ཐེབས་པས་ང་ཆོས་རང་རིགས་རྣལ་མ་ཞིག་རྟེན་
 པར་དཀའ་ཞིང་རིགས་ཞེན་དག་མ་ཞིག་དེ་བས་ཀྱང་
 མཐོང་བ་དཀོན།

རྒྱལ་ཁམས་འགྲིམས་མ་ཐོང་བའི་མི་བུ་ཞིག་ལ་
 མཆོན་ན་སྤྱི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་ནི་མི་ལམ་གྱི་ཞིང་བཀོད་
 ཅིག་གམ་ཟས་རང་གྲུབ་དང་གོས་རང་གྲུབ། འགྲོ་འཆག་
 ཉལ་འདུག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་
 པར་སེམས་ངེས། དེར་བརྟེན། མང་པོ་ཞིག་ཏོད་རྒྱུག་དང་
 རྟོང་བསམ་གྱིས་གཞན་ཡུལ་འདིར་སྤྱུགས་པའང་འུར་
 གཏམ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། གཞན་ཡུལ་གྱི་དཀའ་
 སྤྱུག་གམ་ཐབས་རྒྱགས་ཀྱི་འཛོག་ནས་དེའི་ནང་དངོས་སུ་
 ལྟུང་དུས་ད་གཞོད་དམར་རྒྱུང་སེམས་པར་ཆག་གུམ་ཤོར་
 ཏེ་ཨ་ར་འོ་དོད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཐེངས་མང་ཤོར།

མདོར་ན་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཁ་བའི་རང་མདངས་དབེན་
 ཞིང་བྲག་ཆར་གྱི་གདུག་རྒྱུབ་འཕྱོ་བས་མི་སེམས་ཀྱི་ནམ་
 མཁར་གསལ་ཁ་ཤོར། དེ་བས་ཀྱང་ཐན་ལྷས་དང་རྩལ་སྤྱོད་
 ཀྱི་འཕྱོ་བ་མ་ཞོད་པས་མི་སེམས་ཀྱི་ཞི་འཇགས་ལ་གཏོར་
 བཅོམ་དང་འཐོར་བཞིག་གི་ཆག་སྒྲོ་ལྟར། འདི་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རང་མཆང་རྟེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་
 བོད་དང་ངའི་འཁོར་ཆོགས་ཀྱི་ལན་ཆགས་ནག་པོ་དེ་ཡིན་
 ཟུར། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ངར་བདེན་ཟེར་བ་ཞིག་
 དང་ལས་འབྲས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་ཅིས་ཀྱང་རྒྱ་
 འབྲས་དང་གནས་ལུགས་ལྷན་པའི་ཁྱུ་ཐག་ཅིག་གཙོད་
 རན་རེད།

**ཚུམ་པ་པོའི་མིང་འཁོད་ཚུམ་ཡིག་རྣམས་འདི་ག་ཚུམ་
 སྤྱིག་ཁང་གི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་མ་བྲུབ།**

ཨ་མ་ལགས་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱོ་དུས་མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་མི་ཅན།

ཟླ་བ་སྐྱེལ་མ། དབུ་གོང་ལོ་གཉིས་པ།

བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
སྐལ་ལྷན་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ།
དཀར་ཕྱོགས་བཀོད་པའི་ལས་དབང་རང་བཞིན་གྱིས།
ཀྱན་བཟང་བྱམས་ལྷན་ཡུམ་ཆེན་ཁྱེད་དང་མཇལ།

ཀ་བ་ལས་ཀྱང་བརྟན་པའི་སྐྱོད་མ་ཁྱོད།
དཀར་དམར་བྱག་པའི་མཛེས་ལྷན་མ་ཡིན་ཡང་།
དཀར་བའི་ལས་ལ་བརྟན་པའི་བཟང་མོ་སྟེ།
དཀར་ཕྱོགས་ཆོས་ལ་མོས་པའི་དད་ལྷན་ཡིན།

ཨ་མ་ལགས། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མཆོད་ཆང་
རིམ་འདྲེ་མང་རྒྱུ་བས་ཟིན་པའི་དེ་རིང་གི་བརྗོད་
བྱ་དེ་ཅང་ལྟོ། འུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལེ་དབར་བརྒྱ་ཕྱག་གི་
བར་ཐག་ཡོད་ཀྱང་། དམ་ཆོག་གི་འཆིང་ཞགས་བརྟན་
པོར་བཅིངས་པས་ངས་འདི་ལྟར་གཞན་ཡུལ་དུ་སྐྱོད་པའི་
ཁེར་རྒྱུ་གི་ཆོར་བ་གསོན་པོ་ཞིག་ཁྱོད་ལ་ཁྱེད་འདྲོད། ཨ་
མ། སྐྱེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཐོང་རྒྱ་དང་
བསམ་རྒྱ་སྟེ་དྲིན་ཅན་གྱི་མ་ཡུམ་ནི་འཛིན་ཏེ་ཀྱི་ཡོད་
ཆད་ཡིན་པས་མཐའ་ཡས་པའི་མ་སྐད་བཅེ་དུང་ནི་སུས་
ཀྱང་ཆད་འཛིན་མི་ཐུབ།

ཨ་མ་ལགས། ཁྱེད་ཀྱི་སེམས་དབུས་སུ་ང་སྟོག་
བཞིན་གཅེས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མིག་སྒར་ང་མེ་ཏོག་ལྟར་མཛེས།
འོན་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱོ་དུས་མ་གཏོགས་ཁྱེད་རང་མི་ཅན།
ཨ་མ་ལགས། དེ་རིང་ངས་ཡོད་ཆད་ཅན་གསོས་ཀྱི་འདུག་
ལ་ཐམས་ཅད་མིག་ལས་དུ་མཛོན་གྱི་འདུག དེད་གཉིས་
ལྷན་འཛོམས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་སྐྱོད་ལྷན་པའི་འཆོབ་དེ་ཆ་སུ་

ལའང་བརྗོད་ཐབས་བྲལ། འོན་ཏེ་མཆོད་མའི་མི་ལམ་ནང་
གི་འཇལ་འཛོམས་དེས་ཀྱང་། ངའི་ཁེར་རྒྱུ་གི་སྐྱག་
བསྐལ་འཕར་མ་ཞིག་སེལ་བ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཨ་ཏོག་སེལ།
དེ་དུས་ངའི་སེམས་ནང་མི་སྐྱོད་པའི་ཆོར་བ་ཏིལ་འབྱུང་ཅམ་
ཞིག་མེད་ལ་ལུས་ལ་མི་འདྲོད་པའི་ན་ཆ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་
དཀོན། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་འཆོབ་ནི་འཇལ་ཆོན་ལས་
ཀྱང་བཀྲག་མདངས་ཆེ། ཨ་མ་ལགས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅན་
ནམ། ཉེན་ཞིག་ལོགས་རྒྱབ་སེལ་པའི་མཆོད་རྟེན་སྟེང་
གི་བྱེ་རིལ་བརྒྱུས་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉེན་གཅིག་རྒྱ་མ་ཆེ་
གཅིག་རྒྱ་མ་ཞེས་འཇམ་པོའི་ཆོག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་
དེ་ནི་ངའི་ཆོག་ཅིག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། ད་དུང་སྤོང་
མཁན་མི་ལ་སྐྱོན་དགོས། འཕྲོག་མཁན་མི་ལ་མ་ཤོར་
དགོས་(ཡུལ་སྐད་)ཞེས་ཁམས་པའི་གཏམ་དཔེ་དེ་ངས་ད་
ལྟངས་སེམས་ལ་བཞག་ཡོད། དེ་མ་ཟད་ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་
པ་བཞིན་མི་ལ་རེ་བ་བརྒྱབ་པ་ལས་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
ན་དགའ་ཞེས་པ་ནི་ངའི་འཆོབ་པའི་སྟེང་བརྒྱད་དུ་གྱུར་

འདུག ཨ་མ་ལགས། རྒྱུ་དུས་ཁྱེད་ཀྱིས་ཉིན་ལྟར་བདག་གཅེས་གནང་བའི་ངའི་སྐྱོད་པོ་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཁྱེད་དང་བལ་བའི་འཆོལ་ཤེས་ཐུབ། རྒྱུ་མཆན་ནི་ང་ལོ་དགའི་སྤྱི་ལྟར་ལ་སྤྱོད་སྐབས་མཐུན་སོ་གཉིས་གསར་དུ་བརྒྱུ་སྤྱོད་པའི་དུས་ཆ་མཐུན་སོ་རི་བོང་ལྟ་བུ་དེའང་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅེས་སྤྱོད་བལ་བས་ལན་པ་རེད། རྒྱུ་ལྟར་ལོ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པའི་དུས་ཆ་ལག་པའི་ཟེ་སྤྱོད་ལྟར་བལ་བའི་འདིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་འཁུར་པ་ཐེངས་མང་ཡིན། ཆོས་ལུ་མའི་བྱམས་སྤྱོད་དེ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་མེ་པན་ཞེས་པ་ཅི་མི་བདེན། ད་ལྟ་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་མི་ཡུལ་འདིར་རྟག་བརྟན་མེད་པའི་མཛའ་གོགས་དག་མཐོང་དུས་ཁྱེད་རང་ལྟག་པར་བརྟན་དོན་ཅི།

ཨ་མ་ལགས། རྒྱུ་དུས་ཁྱེད་བརྟན་པ་དེ། ངའི་ཁྱེད་ལ་བཅོལ་དུང་རྒྱུ་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ནམ་ཡང་སྤྱོད་བརྟན་མེད་པས་རེད། འདི་ལྟགས་སུ་གནས་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མཆོས་ཨ་མ་ཁྱེད་རང་བརྟན་བཀས་ནས་སྤྱོད་དཀར་སྤྱོད་འདུག ད་དུང་ཨ་མ་ཁྱེད་ལ་

དགའ་སྤྱོད་ལོ་ཆོར་བ་གང་བྱུང་ཡང་། ངའི་མཛའ་གོག་ལྟར་མ་ཁི་བཞིན་བཟང་གིས་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་གོ་དུས། ངའི་སེམས་པ་དེ་བས་ན་ཟུག་ཆེ། ཨ་མ་གཉིས་ལ་ལྟ་ལྟར་བཀའ་བའི་ཨ་མ་ཁྱེད། རྒྱུ་ལྟག་ནམས་ལ་སྤྱོད་ལྟར་གཅེས་པའི་ཨ་མ་ཁྱེད། ཁྱིམ་མཆོས་ཆོར་སྤྱོད་ལྟར་མཐུན་པའི་ཨ་མ་ཁྱེད། ངའི་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཡོད་ཆད་ཡིན་ལ་རིགས་བཟང་པ་མའི་དུང་དུ་སྤྱོད་པ་ཤོག་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོད་ལས་དེའང་ངས་ནམ་ཡང་བརྟེན་མེད།

མདོར་ན་བདག་གི་ཡོད་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་དེན་ཡིན་ལ་ཁྱེད་མེད་ན་བདག་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡུལ་འདི་སུ། ངས་ཁྱེད་རང་བརྟན་པ་ཐེངས་མང་ཡིན། རོ་མ་ངས་ཉིན་མའི་མེ་དོག་གསེང་དུ་ཁྱེད་རང་འབོད་ལྱོད་ལ་མཆན་མའི་སྐར་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་ཁྱེད་རང་འཆོལ་ལྱོད། ལས་དབང་གི་རྒྱུང་འཆུབ་ཅིག་གིས་ང་ཁྱེད་དང་ས་ཐག་རྒྱང་བ་ནས་བཟུང་། ངའི་ཉི་མ་ལོ་ལས་རིང་བ་ཆོར་ལ་འཁྱོལ་དཀར་བའི་ལོ་སྤྱོད་དེའི་ཁྱོད་དུ་འདས་ཟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ད་ཆ་མི་ལས་ཞིག་དང་མཆུངས་སོ།

དཔེ་དེབ་ལྟ་སྟོག་གྱེད་པ་དེས་མི་ནམས་སུན་སུམ་ཅེ་ཆོགས་སུ་འཁྱུར་འགོ་བ་དང་། སྤྱིང་བརྟེན་བྱས་པ་དེས་མི་ནམས་སྤྱང་བྱུང་དོད་དུ་འགོ་བ། ཚོམ་རྒྱག་པ་དང་ཟིན་བྲིས་འགོད་པ་དེས་མི་ནམས་གནད་འཕེགས་སུ་འགོ་བ། ལོ་རྒྱུས་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པ་དེས་མི་ནམས་སྤོ་རིག་གསལ་དུ་འགོ་བ། སྤྱོད་པའི་གིས་མི་ནམས་ཐབས་མཁས་སུ་འགོ་བ། ཕྱིས་རིག་གིས་མི་ནམས་ཞིབ་ཆགས་སུ་འགོ་བ། དངོས་མང་བཤམས་སྟོན་གྱིས་མི་ནམས་སྤྱགས་ཟབ་དུ་འགོ་བ། ཆད་མ་རིག་པས་མི་ནམས་བབ་བསྐྱེད་ལྟར་པར་འཁྱུར་བ། གནད་ཆོགས་རིག་པ་དང་ཆོག་སྤོར་རིག་པས་མི་ནམས་ཚོད་སྤྱིང་བྱ་མཁས་སུ་འགོ་བའོ།

མེ་རན་སིས་ལྷེ་ཀུན་གྱིས། (Fransis Bacon)

ཐུག་མེད་ས་མཐའི་འཛོལ་ཁྲིད་ནས་དཀའ་ལྷག་ལོ་ཟླ་གདོང་གིས་བསུས།
 མེད་ལྷག་སྟོང་གི་འཛོལ་ཁྲིད་ནས་ཕྱི་ནང་ཤེས་བྱའི་རིམ་གྱོ་རྒྱལ།
 བཙུན་པའི་ཚུ་རྒྱན་རིང་དུ་བཞུགས་པས་མ་རིག་ཚུངས་བའི་མདུད་རྒྱ་གྲོལ།
 འཇུར་མེད་དམ་བཅའི་ཚུད་སེམས་ཤིག་གིས་ལུགས་བསམ་རིམ་མཛོན་པར་བྱས།

མཐོ་བ་མི་ཡི་རྩེ་དཔོན་མདུན་ནས་བཙོས་མའི་སྒྲེལ་ལད་འཁྲབ་མི་ཤེས།
 དམའ་བ་ལམ་མདོའི་སྒྲུང་བོ་ཡིན་ཡང་ཁེངས་བའི་མགོ་བོ་དགྲེ་མ་ཚུང་།
 སྤང་བདེན་ལྷ་བའི་སྟོག་ཤིང་བཟུང་ནས་ལུགས་མཐུན་མི་ཡི་འགྲོ་ལུགས་བསྐྱངས།
 ཟང་ཟིང་འཛོལ་ཁྲིད་དཀར་ནག་འཛམས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཟླ་མེད་ལྷ་སྟོད་མཁོ།

ཚུལ་གསུམ་ངི་མའི་འདུལ་ཁྲིམས་གཙང་བས་དུར་སྟོག་གོས་ལ་གཟི་མདངས་མདོན།
 དུས་གསུམ་སྟོད་པའི་གཤེས་ལུགས་འཇམ་པོས་མཐོན་པོའི་དབུ་ལ་གཙུག་རྒྱན་སྟོས།
 མཚོག་གསུམ་མི་བསྐྱེད་ལྷ་ལ་དད་པས་འཇུར་མེད་དམ་བཅའ་དོ་བཞིན་སྟ།
 དུག་གསུམ་ངི་མ་རིང་དུ་དོར་བས་དག་པའི་དགེ་སྟོང་མཚན་ཉིད་སྤངས།

མི་རིགས་སྟོབ་གསའི་བྱ་གཞག་ཕྱིར་དུ་མི་ཆེ་ཤིང་ཐོར་འབད་པས་བསྐྱབས།
 གངས་མེད་བྱིས་པའི་མདུན་ལམ་ཆེད་དུ་ལྷ་བྱང་རིག་པའི་སྟོབ་སྤྲིང་བསྐྱུན།
 ཉིན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་མདུད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་དོ་དཀར་ནག་འཇུག་གིས་བསུས།
 རྩེས་ལུས་གོམ་ཁའི་འདེགས་འཛོག་བསྐྱར་བར་ཤར་བྱུང་བྱུང་ལ་ཁབ་ཁབས་ཀྱིས་བཅགས།

འཆད་པའི་རྩ་སྟོགས་བཞེར་བསྐྱུག་པས་སྐྱེས་འགྲོའི་སེམས་པ་བདེ་ལ་བཀོད།
 ཚོད་པའི་མཆེ་སྤར་ཤིན་དུ་རྩོད་པས་ལོག་རྟོག་བདུད་ཀྱི་སྟོབ་སྤྲིང་འབྲིད།
 ཚུམ་པའི་ལེགས་བཤད་རི་ལྷར་བརྩེད་པས་མཁས་རྒྱའི་ཡིད་ཀྱི་དང་བ་འབྲེན།
 འཆད་ཚོད་ཚུལ་ལ་ཐོགས་རིག་བྲལ་བས་གངས་རིའི་ལྷངས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ལྷུང་།

ཤེས་བྱའི་བུམ་བཟང་རབ་དུ་གཏམས་པས་ཕྱག་ན་པར་འཛིན་སྟེ་པོར་ལྷུང་།
 ལྷག་བསམ་ཅ་སྐབས་དགྲ་དུ་འཇུར་བས་ཟམ་གདོང་སྒྲ་མའི་ལུགས་ན་བརྩེད།
 ཤེས་འཛོན་རྒྱས་བའི་ཚལ་སྟོབས་རྩོགས་པས་གངས་མེད་སྟོབ་ལྷག་བུམས་ཀྱིས་བསྐྱངས།
 ལྷམ་མེད་སྟོབ་ལོ་ཆ་བསྐྱབས་ནས་གཙུག་ལག་སྟོབ་སྤྲིང་རྒྱས་པར་བྱས།

སྤྱིས་སྤྱིངས་རིག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅུ་ལྟ་སྤྱིས་སྤྱི་རིག་སྤྱི་མར་མངའ་དབང་བསྐྱར།
ཉེར་གཅིག་བོད་མིའི་མིང་བྱང་འཁུར་ནས་གནའ་དེང་རིག་པའི་ཤིང་རྩ་འཛིན།
སྤྱིང་འདུས་དགེ་འདུན་ཆུབས་སྤྱིང་རོགས་ནས་ལྷ་རམས་དམ་བཅའི་དབུ་ཞུ་བཞེས།
བསེལ་ལྷན་ཁ་བའི་ཞིང་ཁམས་འདི་ན་ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་པ་འོད་དུ་འཛོར།

སྤྱིན་ནག་ཡལ་བའི་རམས་ཁ་མཐུག་པོའི་གནམ་འོག་གོ་ལའི་གྲུ་ཁ་འདིར།
བོལ་ངན་སྤྱིར་བའི་དུ་ཁ་ཞོད་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་དཔའ་བོའི་སྤྱོད་མ་ཞུས།
སྤྱི་དང་གོ་སའི་བཟེལ་བཅན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པའི་སྤྱི་མ་གཡོས།
ཕྱག་དོག་དུག་གི་མེ་ལྷེ་འཕྱར་ཡང་ཁྱེད་སེམས་ཞི་བདེ་ཞིང་ན་སྤྱིལ།

བདེན་པའི་གནས་ལུགས་འཛོལ་ཐེངས་གཅིག་གིས་གཡོ་སྤྱི་འཕྱལ་གྱི་ངན་མཚང་འབྱིན།
ཡང་དག་བསྐབ་བྱའི་སྤྱིང་ཅི་ཞིག་གིས་ལེ་ལོ་གཡེང་བའི་དུག་ཅ་འཛོམས།
ཞབས་རྩེས་རི་མོ་འཛོག་ཐེངས་རེ་ལ་མཛད་འཕྱིན་སྤྱིང་གི་གདམ་རྒྱུད་བསྐྱངས།
ལ་རྒྱའི་དཔུང་བ་འདེགས་ཐེངས་རེ་ལ་ས་ཡ་དུག་གི་བདེ་སྤྱིག་གྱེར།

སྤྱི་ཡི་ཞབས་སོར་སྤྱིང་བཞེར་བསྐྱར་ནས་ནང་བསྐྱར་རིག་པའི་སྤྱོད་མེ་སྤྱིར།
གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཆར་དུ་སྤྱིལ་བས་འགྲོ་བའི་སྤྱོད་གདུང་སྤྱིག་བསྐལ་སེལ།
སྤྱིགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རབ་དུ་ཡངས་བས་རིས་མེད་ལྷ་བའི་དར་ཆ་བསྐྱངས།
སྤྱི་གསུང་སྤྱིགས་ཀྱི་མཛད་འཕྱིན་རེ་རེས་དུས་རབས་འདི་ཡི་སྤྱི་སྤྱིག་བསྐལ།

དམར་སེར་མཚམས་སྤྱིན་གོས་སུ་བསྐྱབས་པའི་ལྷ་བྱང་རིག་པའི་བདག་པོ་གྱེ།
སྤྱིད་འདིའི་འགྲོ་བའི་བདེ་སྤྱིག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་གངས་རིའི་ལས་དབང་ཆེད།
ལྷག་བསམ་བཅེ་བའི་སྤྱིན་དུས་མི་སྤྱིད་སྤྱི་ཆོ་ཞབས་པད་བཏན་ནས་ནི།
ས་གསུམ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིང་བ་སེལ་ནས་འགྲོ་བ་བདེ་ལ་འགོད་པར་ཤོག།

༢༩། །དགའ་བའི་སྒྲུབ་མཁའ་ལྷོ་བའི་དབང་སྒྲོལ་ཉི་ཤེས་མ།།

དཔེ་བུ།

འཛིག་ཉེན་བྱེད་པོ་གདོང་བཞི་མོས་པོ་ཡི།
བུ་མོར་གྲགས་པའི་དབང་སྒྲོལ་ཅན་གསུང་གི་ལྷ།
སྒྲོན་འཛེབས་རྒྱུད་མངས་ལྷང་ལྷང་དྲེལ་བའི་ལུས།
ཁོ་པོའི་མགྲིན་པའི་དོ་རྩ་གར་མཛོད་ཅིག།

ཤར་རིའི་སྤྲུག་ནས་ཉེན་བྱེད་འཛེབས་ན་པ་སྒྲོལ་མོ་གོ་སྐབས་སྟོང་།
བཙོ་ལུ་དྲུང་སྒྲུབ་མཛོད་པ་དོམས་ན་རྒྱ་གཞིར་རྒྱས་པ་དངོས་པའི་གཤིས།
དབང་གི་རྩ་བོས་ལྷོ་སྒྲུབ་སྤྲུག་ན་མདོངས་མཐའ་གར་ལ་མི་རོལ་ཅི།
ལུས་སེམས་དགའ་བ་སྟོང་གིས་སྒྲོན་ན་ཉམས་འགྱུར་སྒྲོན་ངག་ཅི་ཡང་འབྱི།

རྒྱ་སྒྲོལ་ལའི་མཁའ་དབྱིངས་དབུས་ནས་གཏམ་བཟང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འཛེབས།
ལྷ་ཆའི་སྒྲིང་འདིར་རྟ་བདུན་ལ་ཆེབས་ཟེར་བརྒྱའི་སྒྲོན་བ་སྒྲོས་དང་ལྷན།
སྒྲོབ་སྒྲིང་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་སྒྲོབ་ཀྱན་ནས་དགའ་སྒྲོའི་པད་འདབ་ཡོངས་བཞད་ལ།
བསྟོད་དབང་སྒྲོལ་ཟེའུ་ཁྱེད་སྒྲོགས་གཏོར་བ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལས་ཡ་མཚན་མིན།

སྒྲོན་ངག་འབྱིལ་ཁེངས་སྒྲོམས་རྩ་ཚ་དགྲུང་ལ་རྒྱག་པའི་སྒྲོན་ངག་པ།
ངས་དོན་བསྟོད་ཡུལ་མདུན་དུ་ལྷག་པར་བསྟོད་པའི་མེ་ཏོག་མི་གཏོར་བར།
ཆགས་སྟེད་ཞུགས་ཆེན་ཞེ་ནས་འབར་ཏེ་བུད་མེད་ལང་ཆའི་ཁ་རྒྱུ་པ།
བསྟོད་པའི་ངལ་བརྒྱ་སྤྲུག་ཏུ་སྒྲོན་ནས་སྒྲོག་ཅེ་བཟར་བ་སྟོང་པ་ཉིད།

ཀྱ་ཤེའི་གྲང་ཁྱེད་འདབས་སུ་ཆགས་པའི་དྲང་སྟོང་སྒྲོལ་བ་ནགས་སྟོང་ན།
ཕྱི་མཛོད་ནང་ལེགས་ཀྱན་ཡིད་རྒྱ་བའི་སྟོ་པའི་གཞུག་ལག་སྒྲོབ་ཆེན་གྱི།
ཉེ་བའི་རིགས་བདག་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོལ་མེད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས།
བགྲངས་ཡས་སྒྲོབ་བྱུར་མི་ཆའི་རིན་ཐང་ཆེ་ཆེར་བསྒྲོན་ལ་སུས་མི་བསྟོད།

ངག་རིག་སྒྲ་བར་ཁས་ཆེ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གཙུག་རལ་པའི་གདན་སྟོང་དུ།
དབང་བསྐྱར་ཞབས་བྱུང་མེ་ལྷུ་ཟེར་བརྒྱ་ཅི་དགར་སྒྲོས་པའི་རྣམ་མཐུ་ལས།
བསམ་འཕེལ་པསྒྲ་མའི་གཟེངས་རྟགས་ལྷག་ལྷག་བཞད་པའི་འཛུམ་མདངས་བཞིན།
གཏན་དུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཆར་དེ་ངོ་མཆར་བས་ཀྱང་ངོ་མཆར་ཆེ།

བྲག་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་འཇུག་ལམ་ནས་ཡར་ལུང་གཙང་པོའི་འགྲམ་ངོགས་སུ།
གདོང་དམར་མི་ཡི་ཡ་ཤོག་གི་སྒྲ་འཛུམ་བྱ་སྤྱིང་འདིར་བཏབ་དང་ལྷན།
ས་ཡ་དུག་གི་ཁྲིམ་རྒྱད་ཆགས་ཤིང་དར་རྒྱུད་འཕྲང་ལམ་འགྲིམས་ནས་བབྱང་།
པསྒྲའི་དཔལ་གྱི་མཆན་གཞུང་དབུས་སུ་ཆམ་ཟན་མགོ་ནག་ཁྲོད་ཉིད་ཅམ།

ཐོབ་དང་གོ་སའི་ཆོ་ལོ་ངོམས་ནས་དབང་ཡོད་དཔུང་པས་འཕྲོག་པ་མིན།
རྒྱ་ལོར་གསུག་ངན་ལྷག་སྒྲོ་འགྲིམ་ནས་སྒྲོག་གཡོ་ནག་པོས་བསྐྱས་པ་མིན།
ཆོངས་སུན་གཙོད་མཛད་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་འཛུམ་དབྱངས་གཞོན་རྒྱུའི་རལ་གྱི་ལ།
པསྒྲའི་དཔལ་དེ་ཡིད་དབང་རབ་འཕྲོག་གང་གི་ཕྱག་དུ་ཤོར་བ་ཡིན།

སྟོལ་རྒྱན་རྟེན་ཞེན་ཁོག་ན་སྤྱུམ་པའི་ཁྲད་པ་ལྷང་ཁྲའི་ཁྱུག་པ་མིན།
དེང་དུས་འཛུམ་ཆོན་གཡེམ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཙལ་རྒྱུང་ཁྲད་སྟོང་མོ་རྟག་མིན།
གནའ་དེང་ཤེས་བྱར་ཉེ་རིང་མ་བཏང་འདབ་གཤོག་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ནས་ནི།
ས་གསུམ་ས་མཐའ་ཡུག་གཅིག་བརྒྱལ་ལ་སྟེངས་པ་དབེན་པའི་བྱང་ཆེན་ཡིན།

གཞུང་ཆེན་པོད་ལྷ་ལོ་མའི་རྒྱ་གཏེར་ལུང་རིགས་དུབ་ཀྱིས་འཐུང་བ་ན།
མཁས་མང་འབྲུམ་ཁྲག་འདུས་པའི་ཆོགས་སུ་གྲ་སྒྲོར་དམ་བཅའི་ངར་སྐད་ཀྱིས།
མཁས་རྒྱན་གཉིས་འཐུང་ཁྲད་པ་འགེམས་ཤིང་ངེས་དོན་མཁས་རྣམས་ཡིད་འཕྲོག་ནས།
ལྷ་རམས་དག་བཤེས་ཆོ་ལོའི་སྤང་བ་བྱེད་ཀྱི་མགུལ་དུ་ལུལ་ཞེས་ཐོས།

དབྱིན་སྐད་དངས་གཙང་ངག་ནས་འཁྲོལ་དུས་མཁས་སྒྲོམས་མགོ་མེར་ཏད་དེ་ལུས།
ལེགས་སྐྱར་བཅད་སྒྲོད་ཐོགས་མེད་འཆད་ཆོ་ལོ་ལོན་བམ་ཟེ་ཡིད་དབང་འཕྲོག།
ཉིན་སྐད་སྒྲ་སྒྲོན་ཆོག་སྒྲོར་རེ་རེ་རྒྱ་གར་བས་ཀྱང་བརྗོད་རྣམས་བལ།
འོན་ཀྱང་གཞན་སྐད་རང་ལ་བསྐྱེས་བའི་ཡ་མེད་སྒྲོབས་པ་ཁྲོད་ལ་མེད།

བརྩ་ཕྱག་ཤེས་བྱའི་ཁོ་ལག་ཡོད་དོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ལ་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་།
 མད་བྱང་ལྷག་བསམ་ཟླ་མེད་འཛིན་ཐང་ཁྱེད་ལ་ཕྱོགས་ཀུན་འཛོམས་པ་བས།
 ཤར་རྒྱབ་ངེས་དོན་མཁས་དབང་ཆོགས་ཀྱིས་སྒྲ་བའི་ངག་སྒྲིག་ཅིག་གྲགས་ཀྱིས།
 ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པའི་དབྱངས་སྟན་འཐེན་པ་ཁོ་བོས་བསམ་ན་ཉུང་ཉུང་མིན།

ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་མངོན་པ་རྒྱ་བའི་སྤྱ་ཤེད་སྤྱོད་དགའ་ལྡན་ནས།
 གོ་ཏམ་ཟམ་གདོང་བསྟན་འགྲུའི་དོན་དུ་བྱང་ཕྱོགས་དེ་སར་གཤེགས་ཤུལ་ཏུ།
 འབྱུང་འབྱུར་སོན་ཅ་ལྟ་བུའི་ཆོགས་ནམས་དེ་ནི་སྤྱ་ཡིས་ལམ་སྟོན་ཞེས།
 སེམས་སྤྱག་ཆར་པ་མིག་ནས་འབབ་དུས་ཁྱེད་ཉིད་མི་པམ་ཚུལ་གྱི་བྱོན།

འགའ་ཞིག་ཚུལ་པའི་འདྲ་བ་མོ་བདེ་རུང་ཚོད་ན་བྱང་རྒྱལ་ལ་བ་བརྗོད་མོད།
 ལ་ལ་ཚོད་ན་རིག་པ་སྟོད་ཀྱང་ཚུལ་པའི་ཆོན་ལག་པ་རུམ།
 ཁ་ཅིག་འཆད་ལ་རོ་འཛིན་འབྱུག་མོད་ཚུལ་དང་ཚོད་ལ་དབང་པོ་རུལ།
 འཆད་ཚོད་ཚུལ་ལ་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ་ཁྱོད་ནི་མཁས་པའི་དོག་ན་མངོན།

རེ་འགའ་ཤེས་རབ་མདའ་ལས་རྗོ་ཡང་ལྷག་བསམ་གོ་ཆ་མོ་གཤམ་བུ།
 རྟོར་ཞིག་ལྷག་བསམ་ལུས་བྱངས་རྒྱས་ཀྱང་ཤེས་རབ་དམིགས་བུ་ཡེ་ནས་ཞར།
 གང་གིས་ཤེས་ལྷག་བྱང་དུ་འཁྱེར་ནས་སྤྱོད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཆ་ཤས་ཅམ།
 བདག་གི་སྤྱག་ཆེད་སྤང་སྤངས་འདི་ཡིས་ངེ་ཅམ་བརྟོས་ཀྱང་མཆོད་རྒྱས་མིན།

སྤྱ་ལ་མཆན་བཟང་བརྒྱད་ཅུ་དབུལ་མོད་དུར་སྤྱིག་གོས་བཟང་སྤྱ་ལ་མཆར།
 གསུང་ལ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབེན་རུང་སྤྱད་བཞི་སྒྲ་བའི་ལོ་ལྟ་བ།
 ཐུགས་ལ་ཐུགས་ཇིའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཀྱང་ན་གཞིན་བདག་ཆོ་བམས་པས་བསྐྱངས།
 སྤྱ་གསུངས་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟན་ངག་པ་ཡིས་རབ་རྟོག་མིན།

ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྟོད་བརྩད་དུང་ཟླ་སྤྱ་གཅན་སྟོ་སྟོ་དམར་པོ་ཡིས།
 བག་མེད་འདོད་རེས་གདུག་རྩལ་ཁ་ཡིས་ཁྱུར་མིད་གདོང་བའི་མར་ངོ་རུ།
 རྒྱལ་བའི་དབང་པའི་བཀའ་དགོངས་བསྐྱབ་ལ་ཁྱོད་ནི་ཁྱབ་འདྲུག་འཁོར་ལོ་བཞིན།
 སྤྱ་ཅན་དམར་པའི་མཁུན་པ་གཙོད་ལ་བསྐྱབ་དུ་མེད་པའི་མཆོད་ཆ་ཡིན།

མིལ་མིལ་སྒྲུབ་གཟུགས་གོ་ལ་གང་སར་བཅན་དུ་བྱོལ་བའི་མགོ་ནག་ཆོ།
 ལེགས་ལེགས་འབྱུང་འབྱུར་བཀའ་སློན་ཁྲི་པ་ཤེས་འདོན་བྱང་ལྡན་དགོས་ཆོན།
 མིག་མིག་མིག་གིས་ཡུན་རིང་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་འབྲུམ་ཕྲག་དོར་བྱས་ནས།
 ལྷུར་ལྷུར་སྒྲུབ་ཆེན་འདི་ཡི་ཉེ་བའི་རིགས་བདག་ཁྲི་ལ་འདོག།

བསྟོད་པའི་ཞིང་ལ་བསྟོད་པའི་ཉེ་མ་པའི་སྒྲུག་ཁ་ནས་ཤར་བ་ན།
 སྒྲག་རུམ་ཕུན་པར་གནས་ཆང་བཅའ་བའི་ཕྱ་དོག་འབྱུང་པོའི་བྱ་ཆོགས་ཀྱན།
 ངན་སྒྲས་ཅ་ཅོས་དུ་སྐད་ཤོར་རུང་ཉེ་ཤར་སྒྲར་མོས་མི་ཁེབས་ལྟར།
 ལུག་མིག་ལོང་བས་བདེན་དོན་མི་སྒྲུང་ལས་དབང་ནག་པོའི་རྒྱ་རྒྱས་ཡིན།

མེད་ལ་ཡོད་ཅེས་སྒྲོ་བཏགས་རྩ་སྒྲས་སྤྱུ་ལད་གར་འཆམ་འཁྲབ་པ་མིན།
 ཡོད་ལ་མེད་ཅེས་སྒྲུར་འདེབས་ལུང་སྒྲས་རྒྱལ་ཁམས་གཡོ་ཡིས་ཟས་པ་མིན།
 གནས་ལུགས་དོན་དམ་བཅོད་པའི་གཏམ་འདི་ལྷོག་ལྷོག་སྒྲུག་གུའི་ཚེ་མོ་ལས།
 དགའ་སྒྲོའི་ཉམས་འཇུར་དྲག་པོས་བསྒྲུལ་ནས་ཤོག་དཀར་སྤྱང་དུ་ལུད་པ་ཡིན།

མ་བཅོས་སེམས་ཀྱི་ཉམས་འཇུར་ཟབ་མོ་དགའ་བའི་དབྱངས་སུ་བཀྱག་པ་འདི།
 མ་རུང་འགའ་ཡིན་བར་གཟན་ཡང་དཔྱོད་ལྡན་ན་བའི་བྱ་རམ་ཡིན།
 མ་དག་གཞན་ཀྱི་ཟེར་སྒྲོས་བསྐྱར་ནས་ནི་ཅོས་ལད་སྒྲོས་བྱས་པ་མིན།
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་སྒྲུང་བསྟོད་སྒྲུ་ཁོ་བོས་ཡིན་སྒྲུར་མི་ཤེས།

ང་ཆོས་མི་གཞན་གྱིས་གསར་གཏོད་ལས་གནང་བའི་འབྲས་བུ་
 ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། ང་ཆོས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་སོ་སོའི་གསར་
 གཏོད་གྱིས་མི་གཞན་ལ་ཞབས་འདེགས་ཁུ་སྤྱོད་པ་བྱ་དགོས།
 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

བཀའ་ཚིག་འཁམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་

བསྟན་བཅོས་ལ་རིམ་གཉིས་པ།

དུས་ཀྱི་རྒྱང་འཛུབ་གཡུག་ཐངས་གཅིག་གིས་ཁ་བའི་ཡུལ་ལྗོངས་དཀྱུགས་པའི་ཆོ།
 ཕྱི་ལ་འཛོམས་བའི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ནམས་མོངས་པའི་མིང་གི་ཁྲུང་ཆེན་འདིས།
 དག་དུ་གཞོན་པའི་ན་ཟུག་ཆེན་པོ་རྩལ་རྒྱའི་ཐོས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་སྐབས།
 ཉམ་ཐག་འགོ་འདྲིའི་དུད་པའི་མགོ་བོ་གྲུན་ལ་འདེགས་པའི་ཀ་བ་ཉིད།

ཁ་སྤྱིའི་ཕྱིས་ཐང་ཁ་ལས་མཐོ་བའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་གྲོགས་པོ་དང་།
 རྩས་འཕུལ་རིག་པའི་མགོ་འཕང་མཐོ་བ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་སུ།
 ཐུན་མིན་གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོའི་ཟེལ་ཤུགས་སྒྲུག་གྱའི་ཆེ་ལ་བསྒྲོན་པའི་དབྱངས།
 ལྷང་ལྷང་སྟན་གྱི་གསོས་སུ་འབབས་ཁྱེད་གངས་ཅན་རིག་པའི་རྒྱངས་སྒྲོགས་ཉིད།

འགོ་བ་འདི་ཡི་སེམས་པའི་ངོས་འདི་དཀར་མིན་ཁ་ཁྲའི་དར་ཡོལ་ཞིག།
 རྒྱང་དང་ཆར་བས་ཡུན་དུ་བརྟེགས་ཀྱང་ཡལ་མེད་དུག་ལྡིའི་རི་མོ་ནམས།
 ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་མངོན་སུམ་རྒྱ་ཡང་ལྷག་བསམ་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་ཁྲུང་།
 མ་འོངས་གངས་ལྗོངས་གསར་བའི་དོན་དུ་འདེགས་ལ་བཟོད་པའི་སྒྲོལ་ཆེན་ཞིག།

ཉེ་ལྷས་གོམ་པ་རེ་རེ་སྟོས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་མེས་པོའི་སྟོལ་འདིས་ཆོམས།
 རྒྱ་ཆོད་འཁོར་ལོའི་མདའ་ཆེ་རེ་རེ་ལར་ཅིག་མི་བརྟན་འཇུར་བར་ཚོམ།
 གཡག་རུའི་ཆེ་ཚོན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནའ་དེང་རིག་གཞུང་ཐག་པའི་སྟེ།
 གཅིག་དུ་མདུད་ལ་སྟོ་བ་བརྟན་ཁྱོད་དུས་རབས་འདི་ཡི་དོ་རིང་ཉིད།

མེས་པོའི་མཆན་གྱི་མི་ལམ་དུ་ཡང་གོ་སྐབས་གནམ་གྱི་པ་སྟོའི་ཟུར།
 མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་རིག་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུའི་མདུན།
 གསལ་ལེར་སྟོན་མཛད་གཞན་རིག་མཁས་པ་འབད་བརྒྱས་བསུ་ལ་སྟོ་བ་ཁྱེད།
 ཐུན་པའི་སྤིང་ལ་ཉེ་མའི་དཀྱུལ་འཁོར་ཁད་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་སྐྱ་རངས་ཉིད།

གཙུག་ལག་རིག་པའི་མིང་གིས་མཛེས་པ་ཆ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟོབ་སྤིང་འདིས།
 དཀའ་བའི་མདུད་པ་ཐོད་ལ་གཉེར་དུས་དཀའ་ལག་ཁྱེས་པའི་སྐྱ་རྒྱ་དང་།
 རྒྱག་གི་ཁྲུང་བོས་གཉའ་ནས་གཞོན་དུས་སྐྱག་གཏམ་བཤད་སའི་དྲིན་ཆེན་མ།
 མ་ནོར་ལམ་བཟང་གསལ་བར་མཆོན་ལ་བདག་ཅག་ཡིད་ཀྱི་རེས་སྟོན་པ།

ཤིས་ཆེག་པད་དཀར་ཚུན་པོ།

དབང་ཆེན་རྟོ་རྒྱུ།

ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྲལ་ནམ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ།
སྤྱོད་ཆོག་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་བཞིན།
སྤྱིང་འདིར་སྤྱོད་མཁས་ལྷ་མེད་ནམ་འདྲེན་གྱིས།
ཉམས་ཐག་འགྲོ་བ་གཏན་དུ་སྤྱོད་བར་མཛོད།

ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་རིག་པའི་ཚུ་སྤྱོད་ནས།
སྤྱོད་མེད་ཐོས་བརྗོད་བྱུང་གི་གྱུར་ཞུགས་ནས།
རྟོགས་སད་དར་ཆ་སྤྱོད་བའི་འགྲུལ་བཞུད་ཁྲོད།
གྲགས་སྟན་མཁས་པའི་ཆོ་ལོ་སྤྱོད་ན་འབར།

ཁྲོད་ཀྱི་འབས་རྩིས་གོ་ལའི་ཁྲོན་ན་རྒྱ།
ཁྲོད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འབར།
ཁྲོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཆེན་བྱ་བཞག་གིས།
འཕགས་པོད་རིག་གཞུང་མདུད་པ་དམ་དུ་སྤྱོད།

མེས་པོའི་སྤྱོད་ཚུན་རིག་གཞུང་གཅིག་དུ་བཀྱར།
དེང་རབས་སྤྱོད་ཆོག་རིག་པར་ཐུགས་དུ་ཁྲོས་ཡངས།
མི་གཞིའི་སྤྱོད་གསོ་སྤྱོད་བའི་རིག་སྤྱོད་ཐུར།
མདོར་ན་ཁྲོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་ལས་འགོད།

མཁས་མང་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་རིམ་ན།
སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་རིགས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཆུང་དང་།
ཟབ་ཆུས་གཞུང་ལུགས་བསྟན་བའི་སྤྱོད་ཐོས་འདིས།
སྤྱོད་ཐོན་ལོ་པའི་ནམས་དང་ཁྲོད་ཡོད་མིན།

ནང་བསྟན་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་བའི་ལྷ་གྲུབ་མཁན།
ཐེག་ཆེན་གཞུང་ལུགས་འཆད་པའི་བསམ་སྤྱོད་བ།
འབྱུང་འགྱུར་མི་རབས་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་གསོ་བ།
ཁྲོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆེན་མཛད་པར་སྤྱོད་མི་གས།

གཞན་པན་ལྷག་བསམ་འོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀ་ནས།
ནམ་དུ་ཁྲོད་རིག་པའི་གར་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྷན།
ཆོས་རིག་གཟུངས་རྟོགས་བཞེས་པའི་དུས་བཟང་འདིར།
ཤིས་ཆེག་མེ་དྲོག་དཀར་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབུལ།

པད་མ་མེད་གཟུངས་རྟོགས་བཞེས་པ་ལ།
བཀྱར་ཤིས་མཚན་མ་སྤྱོད་གི་ཁ་གཡང་སྤྱོད།
བདེ་ལེགས་སེམས་ཀྱི་གསོལ་ཆང་སྤྱོད་ཀྱིས་འདྲེན།
ཞུ་འཕྲིན་སྤྱོད་འགྱུར་རོལ་མོ་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱུང་།

Prof R.S Tripathi མཚན་ལ་པར་སྤྱོད་ཐོངས་རྟོགས་པོལ་པར་ལུལ།

གཟེངས་ཉགས་ལས་འཕྲོས་པའི་བསྟོད་ཆིག་ཚུལ་ལུ།

ཆེ་རིང་ཨག་སྟོ། དཔུའོག་ལོག་གིས་པ།

ཁ་སང་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐའ་ལྷན་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་
སྒྲོགས་བརྒྱངས་ཤིང་། མཐོ་སྒྲོང་ཁ་བའི་ལྗོངས་དེར་ལས་
སྒྲོན་གྱི་མུ་ཐག་ལ་འཇུག་ནས་དུས་རབས་ཀྱི་ཡོ་ལངས་
དག་པོའི་སྒྲག་རུམ་ཁྱོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་ཐུན་སེལ་གྱི་
མར་མེ་ཇི་བཞིན་འོད་སྤང་གི་མཛེས་སྒྲུག་དང་ལྷན་དལ་
གིས་བྱོན། དེ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དཔེ་མཛུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྷན་པའི་
ཁྱོད་ཀྱི་དངས་གཙང་ལྷན་མེད་ཀྱི་བཙེ་བ་སྟེ་འཛིངས་
དཔག་དཀའ་བའི་ཆུ་གཏེར་གྱི་ཆུ་མཚོ་དང་གཉིས་སུ་མ་
མཆིས། ད་དུང་། སྤྱི་འདོད་པ་ཞིག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རིགས་
ལ་འཁྲུག་པའི་བཙེ་བ་ནི་གངས་དཀར་གྱི་ལྷན་པོ་ལྷར་
རྟག་བརྟན་འཇུག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཤང་ཤང་ཉལ་
འགྱུར་བཞིན་ཆད་མེད་དུ་བབས།

གཞན་ཡང་ཆ་མི་སྟོམས་པའི་དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་
ཁྱོད། ཁྱོད་ཀྱིས་མི་རིགས་ཤིག་གི་རྒྱུ་བདེན་ལ་ཕམ་ཁ་
བྱུང་བའི་གདུང་བ་དག་པོ་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་བསྐྱེལ་
ནས། གནའ་དེང་གི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་འཛོལ་
བ་སྤྱི་པོ་ཞིག་གིས་དཔུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཐང་ཆེན་
བཀྲལ་བར་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྟ་པོ་ལྷག་གིས་སྐྱེལ། དེ་ནི་
ཁྱོད་ལ་མཚོན་ན་མི་ཆེའི་འགྲུལ་བཞུད་ལ་བཏོགས་པའི་
ལུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་སྟོབས་ཞིག་དང་འོ་སྟོལ་གྱི་རིག་གཞུང་
ལ་བཀྱར་བའི་དངས་གཙང་གི་ལོགས་སྟེན་ཤིག་ཡིན། མ་
ཟད། ཁྱེད་ཀྱི་དུས་འཇུག་ནས་པོའི་བཞུར་བྱུང་དང་
དཔལ་ཡོན་གྱི་གོ་མ་ཁ་སྟོད་ཅིང་ཆེན་ཆལ་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་
བསྐྱགས་པའི་ལོ་རྒྱུད་ཁྱོད། གཅེས་པར་འོས་པའི་པ་ས་
སྤྱག་པོ་དག་ལྟ་ཤིང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱབས་བཙོལ་བའི་
མིང་བྱང་གཡར་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་གནའ་དེང་བརྟུ་ཐག་རིག་
པའི་གཟབ་འཕྲོར་སྤྱོད་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རིག་

ཆལ་འགན་པའི་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་མང་པོར་ཆུལ་ཁའི་བ་དན་
མཐོན་པོར་བསྐྱངས་ནས་དཔྱད་ལྷན་མཁས་པའི་རུ་
དཔུང་སྤར་བའི་སྟེ་རུ་ཤེས་རིག་གི་གར་སྐབས་མཉམ་དུ་
བསྐྱར། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ནམ་དཔྱད་ལས་འབར་བའི་གཟི་
བརྒྱུད་ཀྱི་འོད་སྟོང་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

དེ་ལས་ཀྱང་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ནི་ཁ་སང་
ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཁ་བའི་ལྗོངས་སུ་འཇུག་ཐུལ་ལེར་
འཕགས་པའི་བསྐྱལ་བཟང་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
རང་ཆུལ་གཞན་པམ་གྱི་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་འགན་ཚུད་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ནམ་དཔྱད་ཀྱི་སྟོ་མོ་ཡངས་པོར་བྱས་
ནས། རལ་གྱི་ལྷ་བྱའི་སྤྱག་གུའི་མཚོན་ཆ་བསྐྱམས་ཏེ་དཔྱད་
ལྷན་མཁས་པའི་སྟོ་ཁ་འགན་པའི་གཡུལ་ས་ནས་གཟེངས་
སུ་ཐོན་པས། ཆེས་སྟན་གྲགས་ཀྱི་བ་དན་དཀྱང་དུ་གཡོ་
བཞིན་པའི་བསྐྱེད་ཤིང་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་བདག་པོར་ལུང་།
དེ་བས་ཁྱོད་ནི་ཚུལ་རིག་སྤྱི་ཆལ་གྱི་ནམ་དཔྱད་མཁས་
ལས་ཡངས་ཤིང་འཆར་ཡན་རྟགས་སད་རིང་མའི་སྤྱི་
དབྱངས་ཀྱི་ར་མཁན་ཆལ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། མདོར་ན།
ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་གྱི་སྤྱན་རླབས་པོར་སེམས་ཤུགས་
འཕར་མ་ཞིག་གིས་པོན་སེམས་ངོགས་ཀྱི་ཞིང་སར་བདེ།
ལོ་ལི་འཁོར་ལོ་རེ་རེ་དལ་གྱིས་ཟད་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་
ཤིང་གཟེངས་རྟགས་སྤངས་པའི་མཛད་བཟང་ང་ཆོས་ལོ་
རྒྱས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཞིག་གི་བརྗོད་བྱར་བཀོད་ནས་འབྱུང་
འཇུག་ཀྱི་མི་རབས་རྣམས་ལ་དཔེ་བཟང་གི་གཞི་རྟེན་སྟེ་
མཛད་ཞིག་བསྐྱུན་ངེས། དེ་བས་ཁྱོད་ནི་ཤེས་རིག་གི་བང་
མཛད་ད། མི་རིགས་ཀྱི་མཇུབ་སྟོན་པ། གནའ་དེང་གི་ཤེས་
བྱར་དབང་སྤྱར་བའི་མཁས་པ། ད་དུང་.....

སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་བརྗོད་ཐོར་བུ།

ཁ་སྐར་གཡང་འབྲུམ་ཆེ་རིང་།

གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོས་མཐོང་བཞིན་དུ་
 ལྷང་མེད་ལ་ཤོར་བཞིན་ཡོད་ལ། གནས་ལུགས་མང་པོ་
 ཞིག་ང་ཚོས་རྟོགས་བཞིན་དུ་འཐུས་ཤོར་ལ་གཏོང་གི་ཡོད།
 ལྷན་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ལྷན་གྱི་སྤང་ཚུལ་འདིས་ང་ཚོ་
 བཅ་ཡང་སྤྲུག་གྱིང་གི་དོང་དུ་འདྲད་ཅིང་མུང་ན་གྱིག་ཡང་
 ཉུ་འཕེན། རང་ལ་རང་གིས་གཅེས་མ་ཤེས་པ་དང་རང་
 རིགས་རང་གིས་སྦྱང་མ་ཤེས་པའི་གནས་སྤངས་འདིའི་འོག་
 བཅ་ང་ཚོར་བབས་འོས་ཤིག་གམ་དགོས་ངེས་ཤིག་མཆིས་
 པ་ནི་རང་རིགས་རང་གིས་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་
 བབས་པའི་འགན་འཁུལ་ཞིག་ལེན་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་
 བདག་ཅག་གི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་ཡགོང་ས་རྒྱལ་བའི་
 དབང་པོས་ཀྱང་ཉག་ཏུ་ང་ཚོར་ནན་གྱིས་གསུངས་དོན་
 ལྟར་ང་ཚོར་ཕོད་པ་གསུམ་ལྷན་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ་མི་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་བཞག་ལྷབས་པོ་ཆེའི་དོན་དུ་བསམ་ཕོད་པ་དང་
 བཤད་ཕོད་པ། སྐྱབས་ཕོད་པ་ཞིག་དགོས། འདི་ནི་ང་
 ཚོའི་ཆ་བའི་དམ་ཆོག་གོ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཞེན་གྱི་འཕར་
 ཆ་མ་ཉམས་པའི་ཁོ་པོས་ཀྱང་འདིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་
 ཚོར་ནམ་ཡང་བརྗོད་འདོད་པའི་སྐད་ཆ་འགའ་སྤང་
 བརྗོད་ཅིག་གི་ཚུལ་དུ་སྟེལ་འདོད་བྱུང་ན་མི་རིགས་སྤྱིའི་
 རྫོལ་དང་མ་མཐུན་ཡང་རང་དང་བསམ་སྤྱིའི་ཁ་སྐར་གཡང་
 འདྲ་བ་ཁ་ཅིག་ལ་བྲན་གསེའི་འཕོད་བརྗོད་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཀྱན་སྤོང་ན་ལ་མས་བསྐྱལ་བ་ལགས།

ཆིག་སྒྲིལ་དང་སེམས་ཤུགས་སྤང་བ།

ལོ་ངོ་འདི་དག་གི་རིང་ལ་ང་ཚོས་སྤྲུག་གི་སྤང་དུ་
 སྤྲུག་བཅེགས། མཆི་མའི་སྤང་ལ་མཆི་མ་བསྒྲིལ་ནས་
 དཔུལ་ཁམས་ཀྱི་ཉམས་སྤང་ལྟ་བུའི་ཉམས་ངའི་འཆོབ་ཞིག་

རོལ་དགོས་བྱུང་། དེ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་ཅིག་
 གམ་དུས་རབས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་དེ་ལ་ལེ་
 ལན་དང་འཁང་ར་བྱེད་ས་ཅི་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་། དེ་
 འདྲའི་འཕེལ་འགྲིབ་དེ་ནི་རང་རེའི་མི་རིགས་ཉག་གཅིག་
 གིས་བཟོས་པ་ལགས་ན་དེ་བསྐྱར་གསོ་བྱ་བའི་ནུས་པ་འང་
 ང་ཚོ་ཁོ་ནར་ཡོད་ངེས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན། དེ་ཡང་ཆིག་
 སྒྲིལ་དང་བཅོལ་སེམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མངའ་ན་མངོན་དུ་མི་
 འགྱུར་བའི་དམིགས་འབེན་ཞིག་མི་སྲིད་པས་ན་ང་ཚོས་
 ཉག་ཏུ་ལག་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཅིང་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་
 རྫོབས་རྒྱ་དུ་སྒྲས་ནས་མདུན་མཆོང་བྱ་དགོས།
 རྒྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་“ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་
 བཅ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་གྱུར་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་
 འདུ་ཤེས་འཛིན་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན།”ཞེས་ནན་གྱིས་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདི་ལྟར་བརྗོད་དགོས་དོན་ནི་
 ང་ཚོར་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་གོ་ཆ་དང་མདུན་སྦྱོང་གི་སྒྲོལ་པ་མི་
 འདུག་ཅེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ང་ཚོར་
 གཞན་ལ་ངོ་མ་ཆོག་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཞིག་དང་སྤོ་སྒྲོལ་
 ཤིག་མཆིས་མོད། བཟུལ་མ་དང་སྤྲོ་ནག་མ་ཞེས་པའི་
 དཔེ་བཞིན་དོན་དག་ལ་ལེགས་ཤིག་འཆར་གཞི་ལྷན་པའི་
 ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་ལ་གཤམ་སྤྱོད་དང་གཏོར་བཤིག་
 ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་བྱེད་སྤངས་
 ལ་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཆོད་བོར་ནས་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཆ་
 དོན་གཤམ་ཆེན་དེའང་སྤང་མེད་དུ་བསྐྱར་བའམ་སེམས་
 ཤུགས་ཉམས་པ་ནི་ཉན་ཆབས་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་
 དང་འདི་ལྟ་བུའི་བྱེད་སྤངས་རྒྱགས་པོ་འདིས་ད་གཞོད་
 ཉམས་ང་བའི་རང་རེའི་མི་རིགས་འདི་ལ་སོས་པར་དཀའ་
 བའི་མ་ཁ་ཞིག་དང་བསུབ་ཐབས་དཔེན་པའི་ནག་ཐིག་

ནག་གི་སྲིད་དབང་སྒྲིབ་འཛིན་པ་དེ་ཚོ་སྐྱུག་ལང་ལ་
གཏོང་བ་དང་འདྲ། ཡང་གཅིག་བཤད་ན་གཞུང་མང་
གཞིས་ཀའི་ལངས་ཚྭ་གས་གཅིག་རང་གཅིག་འཛིན་པ་
འདི་ཆིག་སྒྲིལ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན་འང་དུས་
ཀྱི་བབ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཤུགས་བརྟན་པོ་ཞིག་
དགོས་མྱེད་ཀྱི་ལ་ངས་པར་དུ་བསམ་ཞིབ་ཅིག་བྱ་དགོས་
ཆོད་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་
བཞིག་ལ་ཁ་གཡས་ནས་གཡོལ་ཅི་ཐུབ་དང་། ཡང་ན་རང་
ཉིད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མེད། དེ་ནི་གཞུང་གི་འགན་ཡིན་
ཞེས་རང་ཉིད་ལ་འགན་འཁུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་
རྒྱན་འཁྲུངས་བྱས་ནས་བཟད་པ་ཡིན་ན། ད་ནི་མི་རིང་
བར་དངོས་གནས་གཞུང་འདི་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་
ཆགས་ངེས་ལ། ཐ་ན་མི་རིགས་འདི་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་
གནས་དགོས་པའི་དུས་ཤིག་ཤར་ངེས། སྐབས་དེར་སློབ་ས་
ཆེ་དག་མེད་སྒྲིལ་མི་དཔོག་པའི་ཁྱེད་ཆེན་དེ་སྤུ་ལ་པོག་
ཡོད་པ་ངོས་ཟིན་ཐུབ་ངེས། མ་གཞི་ནས་ང་ཚོས་འདས་
སོང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་འང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ་མེད་པ་དང་
གོ་ཚུར་ལ་མ་ཚུར་བ་བྱས་ནས་བཟད་པས་མགོ་ལ་ཆག་སྒྲོ་
ག་ཆོད་ཅིག་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་འང་ངོས་ཟིན་ཐོབ་དགོས་ཆོད་
ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་ཅིག་བལྟས་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
ནག་ཐིག་བཟང་བ་ནི་མེས་པོའི་སྐྱེས་པའི་ཆེད་དུ་མ་
ཡིན་པར་ད་ལྟ་དང་འབྲུང་འཁྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁོད་དེ་འདྲའི་
ནོར་འབྲུལ་བསྐྱར་དུ་འབྲུང་མི་འདུག་པ་དང་ལེགས་ཆའི་
རིགས་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། འདིའི་ཐད་
མཁས་དབང་ཆབ་སྐྱེལ་ཆེ་བརྟན་ཐུན་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་།
“ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་དེས་མི་རིགས་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་
ཀྱི་ལ་རྒྱ། མི་རིགས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་གསལ་ལྟོགས་
ཡོང་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གྱི་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་ཐུབ་པ་མ་
ཟད། ད་དུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། སློ་
གྲོས་ཀྱི་བྱང་ཆད་རིམ་ཐོར་འཁྱུར་བ། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱོགས་
བསྐྱེམས་བྱེད་པ་བརྒྱུད་མི་རིགས་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགེ་

མཆན་རྣམས་དར་སྤེལ་གཏོང་བ་དང་། སྐྱོན་ཆ་རྣམས་
རང་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱུར་བཅོས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
ལ་འང་པན་འབྲས་དང་བྱེད་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཉིན་
བཞིན་གསལ་ལྟོགས་ཐུབ་”ཅེས་གསུངས་གནང་བ་མ་
ཡིན་ནམ།
ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བཤད་ན་ཡགོང་ས་
རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཐུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆོས་བརྒྱད་ནང་ཁྲུལ་དང་ཆོས་ཁ་པན་རྒྱན་
བར་ཕྱོགས་ཞེན་དང་འཐེན་འཁྲེར་གྱི་རིགས་དེ་ཅུང་ཟད་
ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་ན་འང་། རྟོལ་རྒྱལ་གྱི་དཀའ་ལྷོག་དང་
དེ་འབྲེལ་གྱི་སྐྱད་ཆ་དང་གནས་ཚུལ་མི་ཉུང་བཞིག་གིས་
ང་ཚོའི་ཆིག་སྒྲིལ་དང་སྤྱིར་སྟོབས་ལ་འགལ་རྒྱུན་བཟོ་
བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་གི་དཀའ་ལྷོག་དང་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་འདིར་གཟུགས་ནས་བོད་རིགས་ནང་ཁྲུལ་ལ་
དབྱེན་དཀྱུག་དང་ཁ་འཐོར་འཁྲོ་བའི་ལས་གཞི་བཙུམས་
དང་ཚུམ་ཐུས་ཡིན་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཆོད་རེད།
དེ་འདྲ་ཡིན་པས་ན་ང་ཚོས་འགན་ཁྲུང་ལེན་དང་རང་
འཁྱུར་བྱས་ནས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྩར་གྱུར་བའི་
ཆིག་སྒྲིལ་དང་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་སྟོག་རྩར་རྒྱ་བའི་སེམས་ཤུགས་
དེ་རི་སྲིད་རང་རེའི་དམིགས་འབེན་མ་འབྲུག་པ་དེ་སྲིད་
དུ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་ཞིག་འཛོག་
དགོས། མདོར་ན་ང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་འཛོན་དང་
གང་རྒྱས་པ་དེ་མ་སྐུལ་དང་སྐྱང་གིས་མཐུབ་མོ་ལྟ་
བཅངས་ཁྲུལ་ཞེས་པའི་དཔེ་བཞིན་དོག་ཅ་གཅིག་དུ་
བསྒྲིལ་ནས་མདུན་མཆོང་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཁོ་བོའི་སྒྲིང་
བརྗོད་ཐོག་མའོ།

ཤེས་ཡོན་གྱི་དགོས་ཀལ་དང་རིག་གཞུང་གི་
རིན་ཐང་སྦྱང་བ།
དུས་རབས་གསར་བའི་སྒྲིག་ཀྱི་ཡོ་ལང་དངོས་
གནས་པ་དེ་ནི་ཤེས་ཡོན་རེད། ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཐུག་པའི་

ཐུལ་ཁབ་ཅིག་ལ་མཆོན་ན་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྡོན་
ཐོན་དང་ཡར་ཐོན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་ཐོན་ཡོད་པ་
མངོན་སུམ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་ཡོན་གྱིས་ཐོངས་ཤིང་
སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་ཆོག་ཤིག་གམ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ངོས་ནས་
བཤད་ན་ཡར་ཐོན་དང་སྡོན་ཐོན་ཅན་དུ་འགྱུར་མ་ཐུབ་
པའི་འགག་ཆ་དེའང་ཤེས་ཡོན་ཆད་ལྡན་ཞིག་མེད་པའི་
ཁྱེན་གྱི་རེད། ཏུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་སམ་སྤྱོད་ཆོག་
ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱི་ཐད་ནས་བཞུགས་ཀྱང་ཤེས་ཡོན་
གྱིས་ད་གཟོད་མེད་འདོད་བདེའི་ཀྱན་ལ་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་
གྱིས་སྡོན་ཐོན་གྱི་དུས་པ་མ་ཟད། རང་གཞན་གཉིས་
ཀའི་བདེ་སྐྱེལ་ལ་འགན་ལེན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་འདུ་ཤེས་
སྒྲུབ་མེད་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་
སྒྲོབ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་བའི་དགོས་མཁོར་གྱུར་
ཡོད་ན་ང་ཚོས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་གི་གོ་
སྐབས་ལ་བརྩི་ཐང་བཞག་ནས་སྡོན་ཐོན་ཐུལ་ཁབ་དག་
གི་གསུམ་སུ་ཞེ་ཆུད་འབད་དགོས། སྤྱིར་ང་ཚོར་ཡང་ལྷ་མོ་
ནས་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལ་གདོང་འཛིན་གྱི་དུས་པའི་དགེ་
མཆོན་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལྡན་པ་ཉི་མོ་སྒྲོབ་གྱུ་དང་དགོན་ཆེ་
སྤྲོད་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཉི་མོ་གནས་མང་དུ་བཅུགས་ཡོད་པས་
རྟོགས་ནུས་མོད། ཆ་བའི་ཆ་ནས་དེའི་དགོས་དམིགས་
དངོས་གནས་པ་དེ་མ་རྟོགས་པར་ལུགས་སྒྲོལ་ཅམ་དུ་
བཞག་ནས་ལག་ལེན་གྱི་ཆ་ལ་དུ་ཅང་སྤྲོད་པས་ཤེས་
ཡོན་ཤེས་ཡོན་དུ་མ་གྱུར་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་བྱུང་བ་རེད།
གཞན་ཡང་ང་ཚོས་རྟོག་དུ་ཐུག་གྱུང་ཁྱད་དམར་བོ་
སྤྱི་གཞུང་གིས་ང་ཚོར་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་ལག་པོར་སྤྱོད་
གྱི་མི་འདུག་ལ་ང་ཚོར་རང་གི་རིག་གཞུང་ལ་སྒྲོབ་གཞུང་
དང་བདག་གཅེས། ཐུན་འཛིན་བཅས་བྱ་བའི་རང་
དབང་སྤྱོད་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་སྤྲོད་འཕྲོད་དང་སྤྱོད་
འགམ་དུ་འདོན་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་དངོས་བདེན་ཡིན་
ཏེ་ཐུག་དམར་བོ་སྤྱི་གཞུང་འདིས་རང་རེའི་མི་རིགས་
འདི་ཆ་མེད་དུ་བཟོ་ཆེད་བསམ་གཟུགས་ནས་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་

གསའི་གོ་བབས་ལ་བཅན་འདུལ་བྱས་པ་རེད། ཡང་
གཅིག་བཤད་ན་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཁེ་སྤོང་དང་རིག་
གཞུང་གི་མཐུ་ནུས་སྤྲོད་གོ་ནས་སྤོང་མར་དེ་མེད་
བསྐྱེད་ཏུ་གཏོང་བའི་འཆར་གཞི་འདི་བཏིང་བ་རེད། དེ་
ལྟར་ཡིན་ཆོང་ཆོས་ཐུག་གཞུང་གི་དམ་སེམས་ཀྱི་འཆར་
བཀོད་དེ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཁ་གདོང་ཅིག་གཅོག་དགོས་པའི་
དམིགས་ལུལ་འཛིན་པ་ལས་དེ་ལ་མཐུན་ཐུག་སྤྱོད་མེད་
པ་ནི་ར་འཕྲོད་དེས།

དོན་དངོས་སྤོང་རང་རེའི་མི་རིགས་འདིའི་ཞན་
ཆ་ངོ་མ་ནི་དེར་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་སྒྲོ་མིག་ལྡངས་པ་
དང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་གོ་རྟོགས་ཞན་པས།
ཐུལ་ཁབ་གཞན་དང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ཆབ་དཔལ་རིག་
གསུམ་གྱི་ཐད་ནས་དངོས་གནས་རྒྱུས་ལུས་སྤོང་ཡོད།
དེར་རབས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་བཅུགས་མ་ཐུབ་པའི་ནུས་མེད་
གྱི་མི་རིགས་འདི་ཏུས་རབས་ཀྱི་དུས་པ་མཆོས་ཤིག་
ནས་གཞན་གྱི་སྤྱི་ལོ་འདོན་སྤྲོད་ཀྱི་འཕྲོད་པའི་སྤོང་
པས་མི་བཟོད་པའི་ཐུང་ན་དང་ངོ་ཆ་འཕྲུལ་མའི་ན་ལྷག་
ཅིག དེ་ལྟར་འང་ང་ཚོར་དུང་རང་རིགས་སྒྲོབ་པའི་
ནུས་མཐུལ་ལག་ཆ་སྤོང་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་
སྒྲོབ་འདི་རེད། ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་འདིས་ད་གཟོད་སྤྱོད་
ཆོག་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འགྱུར་དང་མཐུན་པའི་
གོ་མ་སྤོང་སྤྱོད་ཐུབ། དེ་བས་ན་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་སྒྲོབ་འདི་
ལ་དུར་ཐག་མཐའ་འཁྱུལ་བྱས་ནས་ཐུལ་སྤྱོད་ཁྱེད་མས་
ལུགས་དང་མཐུན་ཞིང་འགྲོ་བ་མིའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་
ཐང་ལ་སྤོང་བའི་ལས་འགུལ་རབས་དང་རིམ་བར་
བཅམས་ནས་རང་དབང་ཆོད་ལེན་བྱ་བྱ་ནི་ཁ་ཆད་གོས་
གཏུགས་ཀྱི་དོན་གནད་ཅིག་གོ། གལ་ཏེ་ཤེས་ཡོན་སྒྲོབ་
སྒྲོབ་གི་ནུས་མཐུ་སྤྱོད་ནས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་འགྱུར་བདེ་སྐྱེལ་
འགན་ལེན་མི་ཐུབ་ཀྱང་མ་མཐའ་ཡང་རང་གི་མི་རིགས་
འདིའི་ད་ལྟ་དང་འབྲུང་འགྱུར་ལ་སེམས་ཁུར་དང་འགན་
ལེན་ཆེན་པོའི་སྤོང་ནས་མཆོར་སྐྱེལ་འདོད་སྤྱོད་འབར་བའི་

གངས་མཛེས་གསར་བཞིག་འདྲེགས་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་ཆོ་
ཐུན་མོང་གི་རེ་སྟེག་ལགས།

དེ་དང་མཚུངས་པར་རང་རེའི་སྐྱེད་འབར་བའི་
རིག་གཞུང་དེ་དག་དང་ལྷག་པར་དུ་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རིན་ཐང་དང་གོ་བབས་
ཅིས་ཀྱང་རྟོགས་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས། ང་ཚོས་རང་གི་རིག་
གཞུང་ལ་དེ་འདྲའི་གདེང་འཛིན་དང་ཆེས་བསྟོད་ཆད་
མཐོན་པོར་བྱེད་པ་ནི་ངན་པའི་རང་བསྟོད་ཅིག་གཏན་
ནས་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ར་སྟོང་བྱེད་
སྟངས་ཤིག་ཡིན། སྤྱིར་ན་ནང་བའི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ད་
ཐོག་མར་རྒྱ་གར་དུ་དར་བཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དུས་ཀྱི་འཕོ་
འགྱུར་དང་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་དབང་གིས་དང་།
ལྷག་པར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ཅུ་གསུམ་ནས་
བཅམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལོ་ཤ་དང་དེའི་ཕྱི་མཐའ་ས་པ་
ནམས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རེའི་ཁ་བའི་
མཛེས་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་རེད། ཁོང་ནམས་པའི་
ཐུགས་རྗེ་དང་དཀའ་སྤྱད་ལས་བྱུང་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་འདིས་ད་གཞོན་མི་རིགས་འདིའི་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བརྒྱུན་
འཁྱོངས་ཐུབ་ཡོད་ལ་དུས་དང་ནམས་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་རིགས་
འདིའི་བདེ་སྤྱུག་ལ་མགོན་སྐྱབས་མཛད་ཀྱིན་ཡོད། ཨ་
ལགས་དཔུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་“ངས་ནི་བོད་
རང་ལ་གཞན་ལ་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་པའི་རིག་གནས་ཤིག་
ཡོད་པ་འདི། སྤྱི་ནོར་ཅན་སྤང་བཅན་དང་བཀའ་ངེན་
ཅན་ཐོན་མི་སམ་སྟོང་གཉིས་ནས་བཟུང་། རང་གི་སྐྱེ་
མའི་བར་གྱི་མཐའ་དབང་ནམས་ཀྱི་དྲིན་རེད་བསམ་ཡོད།
རིག་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་ན། མི་རིགས་ཚུང་ཟད་
ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལྟར་རྒྱ་མིན་གཞན་མིན་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། ཡང་ན། མི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལྟར་རིག་གནས་
དཔལ་འབྱོར་གང་ཐད་ནས་རྗེས་ལུས་ཐུག་དུ་འགྱུར་བ་
དང་། ཡང་ན་མི་རིགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལས་ལྷག་མེད་རྒྱ་
རེད་སྟེ།”ཞེས་གསུངས་པས་སོ། དེང་སང་འཛམ་

སྐྱིད་ལུལ་གྱི་གང་སར་བོད་པར་མཐོང་དོག་ཅན་སྟོང་པ་
འདི་ཡང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་བྱེད་མཐུ་འབའ་ཞིག་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཆོ་
འདི་བྱི་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་མགོན་པོ་གོང་ས་རྒྱལ་བ་ཡིད་
བཞིན་འོར་བུ་ལ་ཡང་ལུལ་གྱི་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་
བགང་ལས་འདས་པས་དད་པ་དང་གུས་བཅི་སྐྱེ་མེད་ཞུ་
བཞིན་པ་འདིའང་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་མཐུ་རྒྱས་ཁོ་
ན་ལས་བྱུང་བ་བསྟོན་མེད་རེད། དེ་ལྟར་མིན་ན་པོ་གོང་
ས་མཆོག་ཆབ་སྲིད་དབང་ཐང་གིས་ཕྱག་པའི་དཔོན་ཆེན་
མིན་ལ་རྒྱ་མོ་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་ཕྱག་པའི་འབྱོར་ལྷན་དེ་
བས་ཀྱང་མིན་ནོ། འོན་ཀྱང་དེར་སྐབས་བོད་བྱི་ནང་
གཉིས་ཀ་ནས་རིག་པ་གསར་བར་སྒྲོམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་རིན་ཐང་དང་མདོ་དོན་ཅི་ཡང་
མ་གོ་ཞིང་མ་རག་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་
བཞག་གི་གོ་མཆོན་སྤང་བཞིན་མཆིས་མོད། དེ་ནི་རིན་
ཆེན་ཐབ་རྩོམ་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེན་ཆབས་ཆེ་ཞིང་རང་
མགོ་རང་གིས་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སྟེ་རེའི་ཁ་བར་བ་
དང་ཁྱད་པར་ཅི། ཡར་རྒྱས་དང་སྟོན་ཐོན་གྱི་ཅེ་ན་
འཕག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་གིས་བཅི་མཐོང་དང་འགམ་
རྒྱ་ལྷང་བཞིན་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ལ་ང་ཚོས་ནམ་རྟེན་གྱི་
གིས་རྟོག་བཞིས་བཅམས་ན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་མ་རུང་བ་
ཞིག་གོ།

སྤྱིར་མི་རེ་རེའི་བསམ་སྒྲུབ་ཁ་ལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་
ཁ་ཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་དང་ཞེན་ལོག་སྐྱེས་སྲིད་
ཀྱང་། སྟོན་ལས་ཡོན་ཏན་མི་མཐོང་ཞིང་གྲོང་ལས་ཁེ་
མན་མི་ཤེས་པའི་བསམ་སྒྲུབ་བདེ་ཆོས་ནམ་ཡང་སྤྱི་ཆོགས་
ལ་དཀྲོག་གཏམ་བཟོ་བ་ལས་ལུགས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཀ་
ཞིག་གཏན་ནས་བཏོད་མི་ཐུབ། མ་གཞི་ནས་དེ་འདྲའི་
རིགས་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་པོ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་
བསྐྱེད་སྐྱས་པ་ཞིག་ལོས་ཡིན་སྟེ། གཞན་ཡང་། རང་
ལྷ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལྟོས་པའི་མི་བུ་དེ་དག་གིས་གནས་

དཔུང་པོ་སྟེ་རང་གི་པ་མ་སྤུན་ཟླ་གསོད་མཁན་གྱི་ལག་
དམར་དེ་དང་ཡང་འཁོན་འཛིན་གྱི་ལས་སྤངས་ནས་ཞི་
མོལ་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཅི་ཐུབ་བྱེད་ནུས་ན་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ང་
ཚོས་ང་ཚོར་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་སྐྱེར་དང་
རོགས་རམ་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་བར་འཁོན་སྤོང་དགོས།
གལ་ཏེ་རྒྱ་གར་བ་རེ་འགས་དངོས་གནས་ང་ཚོར་ཐུབ་ཚད་
དང་བརྟམས་བཅོས་གཏོང་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་ང་
ཚོས་དེ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཚོག་རྒྱ་གར་
སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་དབང་སྒྲེར་
འཛིན་པ་རེ་འགའི་བྱེད་སྤངས་བཞིན་དང་བདེན་མིན་
པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་མི་སྲིད། ད་དུང་ང་ཚོས་རང་དང་
རིགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དེ་མ་ལའི་རི་བརྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་
དག་ལ་སྤུན་ཟླ་དང་མཇུག་བཤེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅངས་
ནས་མཐུན་གྲོགས་བཅོ་རྒྱུ་ནི་མི་རིགས་དང་རིག་གཞུང་
གཉིས་ཀར་སྤུན་པའི་དགེ་མཚན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་
ལ། ང་ཚོ་ནི་རིག་གཞུང་གཅིག་གིས་སྤེལ་བའི་མི་རིགས་
ཤིག་ཡིན་ཕྱིར་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་བྱ་རྒྱུ་ནི་འོས་
བབས་ཤིག་ཀྱང་རོ།།

ནང་བའི་ལྷ་བའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་ཡང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་ཡོད་
པ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱིས་གནས་ཡོད་པ་ནི་བསྟོན་མེད་
རེད། དཔེར་ན་ཨ་རི་ལྷ་བུའི་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་
ཅིག་ལ་མཚན་ནའང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གང་ལའང་མ་
བརྟེན་པར་རང་རྒྱུ་འཕར་བའི་སྒོ་ནས་གནས་ཐབས་མེད་
ལ། ཁོང་ཚོའི་ཚན་རིག་དང་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཚྭ་གས་
གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་མིག་གི་
མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་གི་ཁེ་སྤོང་ཡོད་
ཚད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་
ངོས་ཟིན་ན་ད་གཟོད་གཞན་ལ་རིན་ཐང་འདྲིལ་ཐུབ་པ་

མ་ཟད། དེ་དང་མཐུན་འབྲེལ་མཉམ་གནས་བྱ་དགོས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟར་བཅོན་ཐུབ། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་བར་ལ་མཇུག་འབྲེལ་དང་
སེམས་ཁུར། རོགས་རམ་བཅས་སྤེལ་ནས་འཛུལ་སྤྱོད་
ཕྱི་ལོ་འདི་ཁྲིམ་གཞི་གཅིག་ལྟ་བུར་འགྱུར་ངེས་པ་རྒྱུས་
དཔག་ཚད་མས་གཞལ་ཐུབ་པས་སོ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
ན་ང་ཚོས་ཀྱང་ཡོངས་ཁྱབ་དང་ཀུན་མཐུན་རང་བཞིན་
གྱི་མཐུན་འབྲེལ་དམ་པོ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ལ་ཐུ་
མཐུད་ནས་འདུགས་ཞེ་ཐུབ་ལྟ་རྒྱུ་ནི་ད་ལྟ་དང་འབྲུང་
འགྱུར་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་སྤྲུལ་ཅིག་ལགས་ན་དེ་ལྟར་
འབད་དགོས་ཏེ་ཐ་ན་རྒྱ་གར་སྲིད་གཞུང་དང་མི་མང་ལ་
ཡང་གང་ནུས་ཅི་སྟོགས་ཀྱིས་མཐུན་འབྲེལ་ཡག་པོ་
བཙུགས་ནས་གནད་དོན་ཅི་ཡོད་ཞི་མོལ་དང་བསམ་ཤེས་
ཀྱིས་གཉིས་པན་གྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཞེ་ཡོད་ལྟ་རྒྱུ་ནི་རང་
རེའི་གཞུང་དང་ལྷག་པར་མགོངས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་
དགོངས་དོན་གཤམ་མ་དེ་མ་ཡིན་ནམ།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེང་བ།

རྒྱལ་ཁབ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་མཚན་ན་ཡང་སྲིད་
གཞུང་དེ་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པ་ཞིག་དང་མི་མང་
དེ་ཡང་སྲིད་གཞུང་འགོ་བས་སྤུང་བྱ་ལུ་ཉག་གཅིག་པོ་
དེ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྲིད་གཞུང་གང་ཞིག་གིས་མི་མང་གི་
བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན་དང་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱུག་ལ་
ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ན་དེ་འདྲའི་སྲིད་གཞུང་དེ་ནི་སྤྱི་
ཕྱི་ཅུ་མ་གཏོགས་མགོ་རྟོག་ངེས་པ་གཏན་འཁེལ་
ཐུབ། དེར་བརྟེན། སྲིད་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གིས་
མཉམ་རུབ་བྱེད་པ་དང་མི་མང་གི་དོན་དུ་སྲིད་གཞུང་
གིས་གང་ནུས་འདོན་རྒྱུ་ནི་བྱལ་མེད་སྟེས་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་
ཞིད་དམ་པ་ཞིག་གོ། དེས་ན་རང་རེའི་གཞུང་དང་མི་མང་
གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཕྱིར་མི་མང་གི་
དཀའ་སྤྱུག་དང་འདོད་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་

དང་གཞུང་གི་ལྟ་བུ་དང་ལངས་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་མང་ལ་གོ་
 རྟོགས་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ལྷག་པར་དུ་འཛམ་གླིང་གླིའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ལྟགས་དང་འགྱུར་འགྲེས་ལ་གཞུང་མང་
 གཞིས་ཀྱང་གསལ་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས། ཆབ་སྲིད་ཟེར་
 བ་འདི་དགོས་དབང་སྟབས་བསྟུན་ཞིག་ཡིན་པས་དེའི་ཁེ་
 རན་ལ་ཅིས་ཀྱང་ལྟ་རིགས་པ་སྟེ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ལྟགས་
 དང་ཁེ་དབང་། རྒྱུ་ལྡེངས་བཅས་མ་ནོར་བའི་སློན་ནས་
 རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྟེས་
 ཀྱང་བཀག་འགོག་དང་དགག་རྒྱག་བྱེད་མི་སྤྱབ་ལ། བྱས་
 པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་དེ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མི་སྲིད་
 པས་འཛམ་གླིང་གླིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ལྟགས་གཞི་རུ་
 བཞག་པའི་སློན་ནས་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་ཞིག་འཛིན་རྒྱ་
 གནད་དུ་ཆེ། དེ་མིན་རྒྱལ་གླིའི་ཆབ་སྲིད་ལ་གོ་རྟོགས་
 ལྟ་ཅི་ཐ་ན་རང་རིགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲུབས་བཅའ་ལའི་ངོ་
 བོར་ཡོད་པ་འང་ངོས་མ་བཟེན་པ་ཡིན་ན་ནམ་ཞིག་རང་
 རིགས་རང་གིས་བཙོང་བའི་ནག་ཉེས་ཀྱང་གསོག་མི་སྲིད་
 པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཡིད་གཟབ་དང་དོ་
 ལྷང་བྱ་དགོས།

བོད་རྒྱུ་གནད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་དཀའ་ལྷོག་ཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཉི་ལ་
 བོར་འཁོར་བའི་དུས་ལུན་ནང་རྒྱ་ནག་གྲང་ཁྲག་སྲིད་
 གཞུང་གིས་མི་མང་གི་སློལ་སྐྱུར་བའི་འཆར་གཞི་རིམ་པར་
 བཏང་བ་སྟེ། རྒྱ་བ་བརྒྱད་གསར་འབྱེད་ཆེན་མོ་དང་ལྷགས་
 ལམ་འཛུགས་བསྐྱར་བྱེད་པ་སོགས་འགྲོ་གྲོན་མི་ཉུང་བ་
 བཏང་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་འབྲོག་གི་འཆོ་བ་ཁྲུང་ཁྲུང་ཅན་
 བསྐྱར་བ་སོགས་ཁ་བོད་ཡར་རྒྱས་ལ་གཡུག་ནས་དོན་ལ་
 རྒྱ་ནག་ཁོར་རང་ཆོད་ཁེས་ན་རྒྱང་རྒྱུ་བ་བཞིན་ཡོད། དེ་
 ལས་ཀྱང་བོད་མི་མང་གི་དཀའ་སྐྱུག་དང་སེམས་ངལ་ཆེ་
 རུག་དོར་བཞིན་ཡོད། གོང་དུ་བྱས་ཟིན་པ་བཞིན་མི་མང་
 གི་བདེ་སྐྱུག་ལ་འགན་མི་ཁྲུང་བ་མ་ཟད་དེ་ལས་སྐྱོག་སྟེ་མི་
 མང་ལ་དཀའ་ངལ་བསྐྱོར་བའི་སྲིད་གཞུང་དེའི་རིགས་ནི་

བས་ཡང་ཅ་གཏོར་དུ་གཏོར་དགོས་པ་དང་ངོ་མོག་ཐུག་
 དགོས་པའི་ཡུལ་ལས་མ་འདས། རང་ཅག་ལ་མཆོན་ན་
 ཅང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ནི་འཆོལ་སྟེག་དང་རེ་འདོད་ངོ་
 མ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་བདེ་སྲིད་དེ་ཡང་རང་དབང་གི་
 ཐོབ་ཐང་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་
 དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་དང་། བཅན་འཛུལ། གཞན་དབང་
 སོགས་ལས་བདེ་སྲིད་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྟེན་པས་ཀྱང་།
 ཤེས་སོ། ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གི་དགུང་གིས་ད་དྲུང་དེ་
 རྒྱན་འཁྱེད་པ་བྱས་ནས་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་ཁུབ་
 བསྐྱུགས་ཅི་ཅམ་བྱས་ཀྱང་གཏུམ་སྡོད་དང་ཏམ་སེམས་
 ཀྱིས་གཏའ་གཞོན་ཡང་ཡང་གཏོར་བ་དེར་མི་མང་གིས་
 བཟོད་མ་ཐུབ་པར་ངོ་ཚྏ་ལྷགས་དྲག་བྱས་ཡོད་པ་ནི་
 གསུམ་གཅིག་བཞིའི་དོན་ཀྱི་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཀྱས།
 འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ད་དྲུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་
 བཟན་པོ་ཞིག་འཛུགས་སུ་བཏུང་། གཞིས་བཞུགས་སྟེན་
 རྒྱ་ནམས་ནི་བཅན་གཞོན་དང་དབང་ལྷགས་ཁོ་ནའི་འོག་
 ཡོད་པས་དེ་ལ་བསམ་ཤེས་སུ་བྱས་ཀྱང་། རང་དབང་གི་
 མཁའ་དབུགས་གཙང་བའི་བཅན་ཕྱོལ་སྒྲིལ་ཆོགས་སུ་ད་
 དྲུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མ་ཁྲའ་བཟན་པོ་ཞིག་ཚུགས་སུ་བཏུང་།
 པ་ནི་ཏུ་ཅང་པངས་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་གོ། དཔེར་
 ན་བོད་ཀྱི་གཞོན་སྐྱེས་ཏེ་མ་འོངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་
 པོར་རེ་བའི་རྗེས་རབས་པ་གསེས་སྲིད་བྱེད་སའི་སློབ་གྲ་ཁག་
 ལ་མཆོན་ན་ཆབ་སྲིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདི་ནི་ད་དྲུང་
 རྒྱུ་མེད་ཆོག་པའི་གསང་ཆོག་ནག་པོ་ཞིག་ གནས་སྟངས་
 དེ་ལ་བཞུགས་ན་ང་ཚོ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ལྷག་དབང་
 གིས་གནས་འདིར་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་སྟེབས་པ་དང་མི་འདྲ་
 བ་དང་། འཛམ་གླིང་སྒྲིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་ཅན་མིན་ནམ་
 སྟམ་པའི་ཆོར་འབྱུང་། ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་དབང་
 ཡོངས་སུ་ཤོར་ཟིན་པས་ཡང་བསྐྱར་སྐྱར་གསེབ་བྱེད་འདི་
 ལྟར་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་ལྷག་པ་མ་གཏོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་
 དབང་ཡོངས་སུ་སློབ་གཏོར་བའི་ཆེད་དུ་ཅ་བ་ནས་མིན།

གཅིག་ཏུ་ཆབ་སྲིད་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་ཞེན་ཆབ་ས་ཅན་ཞིག་
ཡིན་པས་ཆུ་གར་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤངས་འཛིན་དང་
བཀག་སྡོམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལ། ཆུ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་
གཞོན་ཤུགས་སྤང་དང་སྲོད་སྤྲོས་ཡིན་པ་དངོས་བདེན་
ཡིན། གཞན་གྱི་སྤངས་འཛིན་དང་དགག་བྱ་ལ་མགོ་
འདོགས་བྱས་ནས་བཀག་སྡོམ་དང་སྡོད་འཇགས་སུ་
གནས་པའང་ཆབ་སྲིད་གྱི་འགྲོ་སྲོལ་དང་དགོས་དབང་།
ཁེ་སྤོང་སོགས་དང་གཏན་ནས་མི་མཐུན་པས་རང་ཉིད་ལ་
ཆབ་སྲིད་གྱི་ཅ་བ་བཟན་པོ་ཞིག་དང་གཞུང་ཉ་བླ་མོ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གདོང་མཆོངས་བྱས་པ་ཡིན་ན་
གཞོད་རང་དབང་ཞེས་པའི་འདོད་འདུན་དེ་དང་ཐོབ་

ཐང་ཞེས་པའི་བདེ་མཉམ་དེ། ལྷག་པར་དུ་དམིགས་འབེན་
ཞེས་པའི་རང་ཅག་སྤྱན་མོང་གི་འཛོལ་སྒྲིག་ངོ་མ་དེ་བདག་
ཏུ་ཐོབ་ངེས། དེ་བས་ང་ཚོས་མི་རེ་རེ་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་
གྱི་བསམ་སྒྲོལ་དང་གོ་རྟོགས་སྒྲེལ་ནས་ཆབ་སྲིད་པ་མང་པོ་
གསོ་སྦྱང་བྱེད་དགོས་ལ། ཆབ་སྲིད་པ་དེ་ལྟ་བུས་དག་ཐོན་
མི་མང་གི་སྡེ་ཁྲིད་ནས་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་བསྐྱར་
གསོ་བྱ་བྱུང་ངེས་ཡིན། མདོ་དོན་ཆབ་སྲིད་ནི་ཆུ་ལ་ཁབ་
དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སྤོང་སྒྲུབ་པ་དང་བདེ་སྤྱད་སྤྱང་བའི་
ལག་ཆ་ལུ་ལུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ངོ་མེས་པར་བྱེད་
པ་དང་བདེ་སྦྱོང་གཏོང་མེས་བྱ་བྱ་ནི་གལ་ཆེན་ནང་གི་
དོན་ཆེན་ཞིག་གོ།

མི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རིང་ཐོད་དུ་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་གྲུང་ཁབ་གྱི་སྲིད་བྱས་ ལག་གཅིག་ལ་དབུད་པ།

དཔལ་ཆེན་དབང་ཆུལ། བསྟན་འཛིན་གཞིས་པ།

སྐད་བརྗོད།

དམར་པོའི་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་བྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་རིང་
ལུགས་དང་། གཅིག་བསྟན་ལམ་ལུགས་དེ་རང་རེའི་ཐོད་
ལྗོངས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ བཟང་བྱ་ལྔ་བརྒྱའི་ལོ་
ཟླའི་འཁོར་བསྐྱོད་ཀྱི་རིང་སྲིད་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་སྤྲོད་ཆོག་
སྤེལ་བས། ཐོད་ལྗོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ། ཆོས་དང་།
རིག་གཞུང་། རྐྱད་ཡིག་ གཞིས་ལུགས། མི་རིགས་དང་
བཅས་པ་ཅ་བཅུག་དུ་བཏང་ནས། དོན་དམ་ཐོད་ལུ་
དེ་ཆུ་ལུ་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཆུ་ནག་མི་མེར་རིང་ལུགས་
ཆེན་མོ་ཞིག་ཏུ་འཕུར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་།

དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ནས་འགོ་ཚུགས་ཏེ་རིམ་
བཞིན་མི་དམངས་ཁྱེད་ཁང་། ཆོས་བསྟན་ཐོབ་སྤོང་། ཏུ་ལའི་
རུ་ཆོགས་དང་འཐབ་ཚོད། རྒྱང་རྒྱུ་ཆ་ནན། དེང་རབས་
ཅན་བཞིའི་འཕུགས་བསྐྱར། མཆོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་ལམ་
ལུགས། ལུ་བ་བརྒྱད་ཐོན་བསྐྱོད་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ།
ཆུ་གཅིས་ཆོས་གཅིས་ཀྱི་སློབ་གསེལ་སོགས་པའི་སྲིད་
རྒྱུས་འབྲེལ་(༡༠༠)མ་ཟིན་ཅམ་ལག་བསྟར་བྱས་དང་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དོན་སྲིད་རྒྱུས་ཆེ་བ་ལག་
གཅིག་ལ་དབུད་གཞི་བྱས་པའི་ཆུ་ལུ་འགོད་རྒྱ།

༡ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར།

གོང་གི་སྤྱད་རྩམ་དེ་ནི་བོད་དྲུ་མུ་གེ་ཐེབས་པའི་
 ལམ་འགོ་བཅུགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་། ༡༩༥༥ལོར་
 ཁམས་དང་ཨ་མདོའི་ས་ཆ་ཁག་གཅིག་ནས་སྤྱད་རྩམ་དེ་
 འགོ་བཅུགས་ཤིང་རིམ་བཞིན་གྱིས་༡༩༥༥ལོར་བོད་དྲུ་
 དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཆེན་མོ་ཞེས་བོད་མྱོངས་
 ཡོངས་སུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་མང་དག་ཅིག་བཅུགས་ནས།
 སྐར་དང་དགོན་པ་ཁག་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་ཁོར་ཡོད་ཆད་
 གཞུང་བསྐྱས་བྱས་ཏེ། སྐར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་
 ཡོངས་རྒྱུགས་མེད་པ་བཅོས་ནས་རྒྱ་ཁོར་དེ་དག་ཀྱལ་
 གཅས་མྱི་འབྱུང་དང་། འབྱུ་ལྷག་སྐྱས་ཆོང་། མྱི་དམངས་
 གསོག་འདོག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བཅུགས་ཆོགས་རྒྱུང་
 (༡༩༥༠)ཙམ་ཆ་བཀོས་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ནམས་ལ་
 བྲལ་རིགས་ཆེན་པོ་བཅན་བསྐྱས་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས། སྤྱད་
 རྩམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་མི་སྒྲིམས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་
 ལུགས་ལ་གོགས་བར་ཆེན་པོ་ཕྲད་ཅིང་རིམ་བཞིན་བཟུང་
 བཏུང་མི་འདྲང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུང་སྟེ། བྱང་ཁུལ་
 དྲུ་གལ་རིམ་གྱི་འཐབ་ཚོད་ལངས་ནས། མངའ་བདག་
 གསུམ་ཞེས། གཞུང་ཞབས་དང་འབྱོར་ལྷན། ལྷ་སྐྱལ་
 བཅས་གྱི་བར་རྒྱུང་རུ་ཆེན་གྱི་འཐབ་ཚོད་རྒྱུགས་ཏེ། བོད་
 མི་འབྲུམ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དུས་བེད་དེ་ཡི་འོག་རྒྱུ་འདས་
 སུ་གུར་ཡོད།

༡ རིག་གནས་གསར་བཟུང་ཆེན་མོ།

གཡོ་ཐབས་གྱི་སྤྱད་རྩམ་འདི་ནི་༡༩༥༥ལོའི་ལྷ་
 «པའི་ནང་དམར་ཤོག་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་གཏན་འབེབས་
 བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ཙམ་མིན་པ། རྒྱ་ནག་ཀྱལ་
 ཡོངས་སུ་སྐལ་འགོ་བཅུགས་ཤིང་༡༩༥༧ལོར་མི་ལོ་གསུམ་
 ཙམ་གྱི་ཡོ་ལང་བྱས། ལས་འགུལ་ཆེན་མོ་འདི་ཡི་བྱ་སྤྱོད་
 གཙོ་བོ་ནི། མཐོ་རིམ་མི་སྤྱོད་དགག་རྒྱུ་མང་ཆོགས་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁྱེད་ལོག་དབང་ཆ་འཐབ་ཚོད། མི་བཞི་ཤོག་

ཁག་པམ་པར་རྒྱག་པའི་འཐབ་ཚོད། འབྱོར་ལྷན་གལ་
 རིམ་དང་བཟུགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ལ་སྒྲིན་བརྟེན།
 སྐབས་གསོ་བཅོས་བསྐྱར། རིག་ཙལ་བཅོས་བསྐྱར། མྱི་
 ཆོགས་རིང་ལུགས་གྱི་མང་གཞི་ལ་བཅོས་བསྐྱར་བཅས་
 རྒྱུད་ཡོད་པས་ཁྱོད་དུས་རིམ་ཁག་གསུམ་ཙམ་དེ་བྱེད་
 སྐབས་དོན་རང་རེ་བོད་དྲུ་གོད་ཆག་རི་བྱང་སྐང་བ་ནི།
 རིག་གསར་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་ནི་བོད་དྲུ་ལག་བསྐྱར་
 བྱས་ནས་བཟུང་། རིམ་བཞིན་མི་དམངས་དང་སྐྱེས་ལ་
 དབར། མི་དམངས་དང་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་བཅས་
 གྱི་བར་འགལ་སྒྲུ་ཆེ་བྱེད་ཀྱིན་པ་དང་། བོད་གྱི་སྐལ་རྒྱུན་
 རིག་གནས་ནི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་
 འགག་དོར་བཅིས་ནས་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་སོགས་ནང་།
 ལྷ་འདྲེ་གདོན་འགོགས་གཙང་བྱག་ཅེས་པའི་འཐབ་ཚོད་
 འོག་དགོན་པ་དྲུག་སྟོང་ཙམ་ཙམ་མེད་དུ་བཏང་། དེ་བཞིན་
 འཐབ་ཚོད་ཁོ་ནའི་འོག་གི་བ་དང་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་
 རང་གི་བརྒྱུ་པ་སོགས་རྒྱུ་འདས་སུ་གྱུར་བ་གངས་ལས་
 འདས་ཞིང་རང་གི་པ་མ་དང་དགེ་ཆུན་སོགས་ལའང་
 འཐབ་ཚོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་མ་ཟད། བོད་རིགས་
 གཞེན་སྦྱིས་ནམས་བོད་གྱི་རིག་གཞུང་གོ་མས་གཞིས་
 སོགས་ལས་རྒྱུང་ཐག་རིང་དྲུ་གཏོང་ཆེད། དམར་སུང་
 དམག་ཅེས་པའི་སྤྱི་བཅུགས་འདུགས་འོག་དམར་ཤོག་གི་དུག་
 ཅའི་སྒོ་བ་གསོ་དང་། གསོད་འཕྲོག་བཅོམ་གསུམ་གྱི་ལས་
 འགུལ་སྐལ་དུ་བཅུག་ནས་ཐ་ན་ཁང་བྱིའུ་དང་ཞི་མི་ཡན་
 ཆད་བསད་པ་དང་། སྐར་གྱི་བཏུབ་པའི་མེ་དོག་ཡན་ཆད་
 ལ་སྟོང་ཞེན་དུ་བཏུགས་ནས་ཙམ་མེད་བཅོས་པ་སོགས་
 མདོར་ན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་མེས་དཔོན་ནམས་ནས་རིམ་
 པ་བཞིན་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྱག་གཞིས་མ་བེན་ཙམ་གྱི་རིང་སྐྱུ་
 ངལ་བསྐྱོན་པའི་བོད་གྱི་རིག་གནས་དེ་དག་སྐོ་བྱར་དུ་རིག་
 གསར་གྱིས་གོད་ཆག་འོག་བརྒྱུ་ཆ་བདུན་བཅུ་ཙམ་ལྷལ་
 མེད་དུ་གྱུར་བས་ཡང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་ཐུགས་ཀྱིས་
 མ་བཟོད་པར། ཡུཀ་གཞིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་

གིས་རྒྱ་ལྷན་ལ་ཡིག་འབྲུའི་བདུན་གྱི་སྟན་ལྷ་དེ་མི་སྤུལ་
ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་། སྟན་ལྷ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རོ་ལངས་བརྒྱབ་པའི་ཉེས་མིང་
འོག་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་རིང་བཅོན་འོག་དུ་ལྷང་ནས་དམར་
པོའི་མནར་གཅོད་མྱོང་དགོས་བྱུང་།

༡ ལྷ་བ་རྒྱུད་ཐོན་འབྱེད་ཆེན་མོའི་ལས་
འགུལ།

སྲིད་བྱས་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ལྷ་བ་
ཕྱགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་དྲག་པོའི་ཐེ་བྱས་ཡོང་བའི་ཉེན་
ལ་མཐོང་སྟེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ཕྱི་ཟླ་༡༡ནང་རྒྱ་ནག་དབུས་
གཞུང་གི་དམར་པོའི་སྒྲེར་གཅོད་དབང་འཛིན་པ་ཆོས་
བོད་དུ་དྲག་པོའི་དམག་གི་རྟེན་གཞི་སྤྲོད་དང་དབུས་
གཞུང་གི་ཐད་ཀར་བཀོད་འདོམས་འོག་བོད་ཡོངས་
རྫོགས་བཅན་བཟུང་བྱེད་བདེ་དང་། བོད་མི་ཞི་ཁོལ་བ་
ནམས་ལ་དྲག་གཞོན། རྒྱ་ནག་དུ་རྒྱ་སྟོག་སོགས་ཀྱི་དཀའ་
ངལ་སེལ་ཐབས་ལས་བོད་དུ་པན་པའི་འཛུགས་བསྐྱར་སྒྲ་
ཀའི་མེད་ཡང་། འཛུགས་བསྐྱར་ལ་ཁག་ཡར་ནས་གཏིང་
པའི་སྲིད་བྱས་ངན་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་འཛུགས་བསྐྱར་ནམ་གྲངས་ཆེ་ལག་བཞི་
ཡོད་པ་ནི།

བོད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་རང་བྱུང་ཆངས་ཇུས་དཔོར་འབྲེན།
༡ རྒྱའི་བྱས་ཤུགས་ལས་སྟོག་ཤུགས་བྱས་པ་ནམས་རྒྱ་ནག་
ལ་འབྲེན་པ།

བོད་དུ་ཕྱགས་ལམ་འཛུགས་བསྐྱར་བྱས་ནས་རྒྱ་མིའི་
༡ འཕོར་ནམས་བོད་དུ་སྟོན་ནས་བོད་དེ་རྒྱ་ནག་མི་སེར་
ལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་རྒྱ།

བོད་ཀྱི་རྒྱ་བོ་ཆེ་ལག་ནམས་ལ་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་
༡ ཏང་རྒྱ་བཅས་ཡིན། འཛུགས་བསྐྱར་བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་
རྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་དུ་དྲག་དམག་སྟོང་ཕྱག་མང་
ལས་བཟོ་བར་ཁག་ཡར་ནས་བོད་དུ་ཡོང་བ་དང་བོད་

ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྐྱག་བཅོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནམ་གཤིས་
ཀྱི་ཆ་རྟོག་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐྱངས་འོག་བོད་མི་
ནམས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕར་མ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ལྷག་
པར་དུ་འཛུགས་བསྐྱར་ཨང་གསུམ་པ་ཕྱགས་ལམ་གདིང་
རྒྱུ་དེ་ལོགས་གྲུབ་བྱུང་ནས་བཟུང་བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་མི་འབོར་
སྟོན་ཤུགས་ཆེ་དུ་ཕྱིན་ནས་བོད་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱད་ཅམ་མིན་པར་
བོད་མི་ནམས་རང་གི་ཡུང་པའི་ནང་ཆེས་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་སུ་གྱུར་བ་མ་ཟད་བོད་མི་རང་གི་སྟོན་ལྷན་རིག་
གནས་གོམས་གཤིས་སོགས་ཙུ་བསྐྱུ་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱ་ནག་
གི་མི་སེར་རིང་ལུགས་དར་སྤེལ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་
པ་སོགས་མདོར་ན་བོད་ཞི་བདེའི་ཡུལ་ཡུང་དེ་ཞེ་གི་ཡའི་
དྲག་པོའི་དམག་གི་རྟེན་གཞི་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་
དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ཡོད་པ་ཡིན།

༢ རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སྟོབ་གསོ།

སྲིད་བྱས་དེ་ནི་གཙོ་བོ་མགོང་ས་མཆོག་གི་མཆོན་
སྟན་མཛད་འཕྲིན་ལག་ལ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ཀྱིས་གྲས་
བཅེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་མ་བཟོད་པར། གདོང་ལེན་
དང་བཀག་འགོག་ཆེད་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་མགོང་ས་
མཆོག་ལ་དད་མོས་བྱེད་མཁན་ནམས་ཙུ་གཙོད་བྱས་
ནས་ཙུ་མེད་བཟོས་ཏེ་མགོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་དཀོངས་
མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱས་ངན་བཤམས་ཤིག་ཡིན། ལས་
འགུལ་དེ་ནི་༡༩༩༥ཕྱི་ཟླ་མཆོས་༣༩ཉིན་བོད་རང་སྲྀང་
མྱོངས་དམར་ཤོག་བྱུང་ཆེ་ཞིན་ཁུའི་ཡོན་ཀྱིས་ལྷ་སར་ལས་
འགུལ་དེ་དངོས་སུ་སྤེལ་འགོ་བརྩུགས། དེ་རིམ་བཞིན་སྟོབ་
གསོའི་ལས་དོན་ཁྱུ་ལག་བརྩུགས་ནས། དཀོན་ལྷེ་ལག་ནང་
གཙོ་དོན་བརྩུ་བེར་བའི་སྒྲིག་གཞི་གཏན་འཕེབས་བྱས་ཏེ་
བོད་ཀྱི་དཀོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ནང་ལག་བསྐྱར་བྱ་
དགོས་པའི་བཀོད་བྱ་བ་དང་ཡོད་པ་དང་། དཀོན་པའི་
ནང་མགོང་ས་མཆོག་ལ་དད་མོས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་དང་ཐ་
ན་སྐྱུ་པར་ཅམ་ཡང་སྒྲིག་གཞི་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཅན་

དུ་གཞུང་ཆོང་མ་ཐོན་ཆེ་གནས་སྤོང་བྱས་པས་ཐོད་མི་
ནམས་རང་ཡུལ་དུ་གྲངས་འབོར་རྒྱུ་དུ་ཕྱིན་ནས་རྒྱུ་མི་
མེར་སྤོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། ༡༩༩༩ ལོའི་ཟླ་
༥ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཟླ་ཁྲི་དྲུག་ཅིག་གཉིས་གསང་
བའི་ཆོག་མཆོག་འདྲེ་འོག་ཐོད་ནང་ཐོད་མིའི་རྩལ་ཤུགས་ཉམས་
དམས་སུ་གཏོང་ཆེད་རྒྱ་ནག་ནས་མི་འབོར་སྤོང་ཆད་ལས་
ལྷན་བཅུ་མང་དུ་བཏང་ནས་སྤོང་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་བཏང་ཡོད་
པ་དང་། ལོ་རྒྱུ་ལྷིས་ཆེས་མི་འབོར་ས་ཡ་༡༠༠འཕར་
སྤོང་བྱ་དགོས་པ་བཀའ་བྱུང་བཏང་ནས་ཐོད་ཡོངས་
རྫོགས་ཅུ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བསྐྱེགས་པ་ཞིག་ཡིན།

༥ གཅིག་འགྱུར་དཔུང་འབྱུར་ལམ་ལུགས་
ཀྱི་སྲིད་བྱས།

སྲིད་བྱས་དེ་ནི་ཐོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཞི་མོ་ལ་ཆོག་ས་
འདྲེ་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྤྱི་ལོ་འགོ་བཏོན་ནས། གཙོ་
ཐོ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐོད་ནང་མ་ཅུ་ཐོན་ཆེ་བཏང་སྟེ།
རྩལ་ཕན་མཆོན་ཆ་གཙོས་པའི་བཟོ་གྲུ་ཆེ་ལག་བཅུགས་ཏེ་
ཐོད་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁེད་བང་ནམས་རྒྱ་
ནག་དུ་དཔོན་འབྲེན་དང་། ཐོད་དུ་རྩལ་ཕན་མཆོན་ཆའི་
སྤྱིགས་རོ་ནམས་གཞུགས་ནས་གཙང་བཟིད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་
དེ་སྤྱོད་བཙོག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་བྱས་ངན་ཞིག་ལས་མ་
འདས། ལས་འགྲུལ་དེ་ལ་དབུལ་ཐོངས་ལྷན་འགྱུར་གྱི་
མིང་བཏགས་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ནང་དངོས་སུ་ལས་གཞི་
བཅུགས་ནས། སྤྱི་ཡང་རྒྱུ་མི་འབོར་འབོར་ཆེན་ཞིག་
ཐོད་དུ་སྤོང་ནས་རིམ་པས་ཐོད་ནང་རྒྱུ་མི་འབོར་དང་།
བཟོ་གྲུ་ཟུ་ཁང་། ཆོང་ཁང་སོགས་མང་དུ་ཕྱིན་ནས། ཐོད་

མིའི་འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་ལ་གཞོན་སྐྱོན་བྱུང་བ་མ་ཟད།
ད་ལྟའི་ཆར་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་
འཇུགས་བསྐྱུན་ལས་མི་སོགས་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་རྒྱ་
རིགས་གྱུར་ནས། ཐོད་མི་ནམས་དང་། ལྷན་པར་གཞོན་
སྐྱོན་ནམས་ལས་མེད་འབྱུངས་ཐོར་གྱུར་བ་མང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད།

མཇུག་ག་ཏུ།

དེ་ལྟར་མི་ལོ་ལྷ་བཅུའི་རིང་ཐོད་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་
རྒྱུང་ལྷ་ཞིག་བྱས་ན། དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་གཡོ་ཐལ་
ཆེ་བའི་སྲིས་བྱས་དང་། སྤྱོད་མ་ཅན་གྱི་ལམ་ལུགས། སྲིད་
དོན་སྤྱི་ལོ་འགོ་བཏོན་གྱི་བྱ་ཐབས་བཅས་ཀྱི་བཀོད་གཞི་མས་
འོག། ཐོད་དེ་རིམ་བཞིན་ཐལ་བའི་རྩལ་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་
ངན་བྱས་སྤོང་ཆོག་ས་བཤམས་ནས། ཐོད་ཡུལ་རྒྱ་བསྐྱུར་
དང་། རང་བྱུང་གནས་བབ་ཡོངས་སུ་བཙོས་བསྐྱུར།
ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད། བཙོན་འཇུག་དང་། དམར་
གསོད་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གཞོན་དང་། བརྒྱུང་
རྟེན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། ད་དུང་དེ་ལྟར་སྲིད་བྱས་
ཏེ་མཆོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་ལམ་ལུགས། དེང་རབས་ཅན་
བཞིའི་འཇུགས་བསྐྱུན། ཞིང་བྱན་འཆོ་གོས་གཅིག་རྒྱལ།
རྒྱུང་རྟེན་ཆ་ནན་ལ་སོགས་པའི་སྲིད་བྱས་མང་དག་ཅིག་
ལག་བསྟར་བྱས་དང་བྱེད་སྤྱོད་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དོན་
སྲིད་བྱས་ཁག་ཅིག་ལ་དཔུང་གཞིའི་རྒྱལ་དུ་བཀོད་ཡོད་
པས། སྤོང་དང་ནོར་འབྲུལ་མང་དག་བྱུང་ངེས་པས་རྒྱ་
ཆེ་སྤྱོད་པ་པོ་ནམས་ནས་དགོངས་འཆར་ཡོད་པ་མཐུན།

ཁ་བཅུ་མས་ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་ཡི་ཡོད་ཞེ།

བསྐྱོན་འཛིན།

སྐྱོན་ངག་འབྲི་ཡི་ཡོད་ཟེ། དེ་རིང་ཁ་སང་ཁ་
 བཅུ་མས་ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་ཡི་ཡོད་ཟེ། འགན་ཁུར་དང་
 དཀའ་ངལ་མེད་ས་དེར་སྒྲུགས་པ་ཅི་ཡིན། ད་ནི་ཁྱོད་རང་
 ཡང་ཆོག་གྲུབ་བཟོ་བའི་ལམ་བུ་དེར་ཁྱུགས་ཟིན་ནམ།
 རེད། གནས་ལུགས་མི་འགྲོ་བའི་མདུན་ཐང་འདིར།
 གནད་དོན་ལ་གཡོལ་འགྲོ་བའི་ཁོར་ཡུག་འདིར། སྐྱོན་ངག་
 འབྲི་བ་ནི་ཏ་ཅང་འཆམ། ཁ་བཅུ་མས་ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་
 བ་ནི་དེ་བས་འཆམ། གནས་འདི་ན། སྐད་ཆ་གོ་མཁན་
 མང་པོ་མེད། སྐད་ཆ་མི་གོ་མཁན་གྱི་འཆང་ཁ་ཏ་ཅང་ཆོད།
 ས་འདི་ན། མི་སྐད་བཤད་མཁན་མང་པོ་མེད། མི་སྐད་
 གོ་མཁན་མང་པོ་མེད། མེད་ལུག་གི་བར་གསེང་འདི་ནས།
 ཁྱོད་རང་གིས་འདམས་ཀ་ནོར་མི་འདུག ཤོག་དང་། སྐྱོན་
 ངག་འབྲི་བར་འགྲོ། འོན་ཏེ། ཁྱོད་རང་གི་སྐྱོན་ངག་འབྲི་
 སྐད་ས་འདི་སྐྱོན་ངག་འབྲི་སྐད་ས་ཤིག་མ་རེད། ཁྱོད་རང་
 གི་འདིར་གོ་རྒྱུ་འདུག ད་ལྟ་ང་ཆོས་ཅིས་མཐོང་ཆེ་ཤོས་
 བྱེད་པ་ནི། རྒྱུག་མཁན་གྱིས་མི་གོ་བ་ཞིག་འབྲི་ཞེ་ཐུབ་ལ་
 ཤ་ཐང་དུ་འབད་པ་དེ་ཡིན། ངས་བལྟས་ན། ཁྱོད་རང་
 གིས་ཁ་བཅུ་མས་ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་རིང་
 ཁ་སང་གི་སྐྱོན་ངག་པ་ཆོའི་ཚུ་ལ་ཡན་གར་བ་དེ་སྦྱོང་
 དཤོས་ནས་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁྱོད་རང་གི་སྐྱོན་
 ངག་འདིས་དོན་དག་ཅིག་བཤད་ཀྱི་འདུག གནད་དོན་
 ཅིག་སྐྱོན་གྱི་འདུག གནས་ལུགས་ཤིག་བཟང་གི་འདུག
 འདི་ཁ་སང་དེ་རིང་གི་སྐྱོན་ངག་འབྲི་སྐད་ས་དེ་ཁྱོད་ནས་
 མ་རེད། ཤོག་དང་། སྐྱོན་ངག་འབྲི་བར་འགྲོ། ཁ་བཅུ་མས་
 ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་བར་འགྲོ། འགན་ཁུར་མི་དགོས་པའི་
 ཆོག་གྲུབ་བཟོ་བར་འགྲོ། མཐོང་རྒྱུད་གཟེད་མི་དགོས་པའི་

ཆོག་གྲུབ་བཟོ་བར་འགྲོ། ཁ་རྩུང་གཟེད་མི་དགོས་པའི་ཆོག་
 གྲུབ་བཟོ་བར་འགྲོ། འདི་ནི་དག་ཟོད། ཁ་སང་དེ་རིང་
 གི་རི་ཁྱོད་འདིར་འཆམ་ཤོས་རེད། ཁྱོད་རང་གི་སྐྱོན་ངག་
 འདི། ཁ་བཅུ་མས་ནས་བྲིས་པ་ཞིག་མ་རེད། ཁ་བཅུ་མས་
 ནས་འབྲི་རྒྱ་ཡིན་ན། ཞེ་མ། ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཡོད་ཆད་ཅེས་
 པའི་ཆོག་གྲུབ་ཐོ་ཤེས་པ་ལྟར་དགོས། ཆོག་གྲུབ་དེའི་
 བར་ནས་དོན་དག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་འབྲི་དགོས། དེ་
 བྲི་དག་ཟོད། དེ་རིང་གི་སྐྱོན་ངག་ཡིན། སང་ཉིན་གྱི་འང་
 སྐྱོན་ངག་ཡིན་ནོ། ངས་ཁྱོད་རང་གིས་ཁ་བཅུ་མས་ནས་
 སྐྱོན་ངག་འབྲི་དོན་ཤེས་ཡོད། ངས་ཁྱོད་རང་གིས་ཁ་
 བཅུ་མས་ནས་སྐྱོན་ངག་འབྲི་བ་ཞེས་འདིའི་རིན་ཐང་
 རྟེན་པ་ཆོར་ཡོད། འདི་ནི། ཁོར་ཡུག་འདི་ནས་གསོན་
 སྐད་ས་ཤིག་རེད། འདི་ནི་ཁོར་ཡུག་འདི་ནས་མི་ཆོས་གཉེར་
 པའི་སྐད་ས་སྐད་ས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་། སྐྱོན་ངག་འབྲི་
 བ་ནི་དམའ་རིམ་གྱི་སྐད་ས་སྐད་ས་ཤིག་ལ་ས་ཅི་ཡང་མ་རེད།
 སྐད་ཆ་སྐད་ས་བདེ་ཞིག་གིས་བཤད་ན། ཁྱོད་རང་སྐར་
 ཡང་དེ་རིང་ཁ་སང་གི་དམའ་རིམ་སྐྱོན་ངག་པ་ཆོའི་ཁྱོད་
 དུ་ཁྱུགས་ཏེ། ཁ་རྩུང་གཡོལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་འགྲིག་འདུག
 དཀའ་ངལ་ལ་གཟུར་འགྲོ་སྐད་ས་དེ་འགྲིག་འདུག ཁྱོད་
 རང་མི་སྐད་བཤད་མཁན་ཞིག་ནས་མི་སྐད་ལ་གཡོལ་བའི་
 ཆོག་ས་དེར་ཁྱུགས་པ་འགྲིག་འདུག ཁྱོད་རང་མི་སྐད་
 བཤད་ཤེས་མཁན་ཞིག་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ཆོའི་ཁྱོད་ཁྱུགས་པ་
 འདི་འགྲིག་འདུག་ཅེས་ངས་ནམ་ཡང་བསམ་མི་ཤོད་དོ།
 མདུག་འདིར་ཁྱུ་གཅིག་ཡོད། དེ་རིང་ནས་མི་སྐད་བཤད་
 མཁན་གཅིག་གིས་རྒྱུང་ལ་སོང་། རྒྱུ་རྒྱུ་མཁན་
 ཆོར་ཆོག་ས་མི་གཅིག་མང་དུ་སོང་།

ཡ་རྒྱལ་དང་སྤྱི་ལ་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་དང་
ཆག་འཛིག་ལ་ལྟ་བ།

ནག་མཚོ། དབུ་གོང་ལོ་རིམ་གཞིས་པ།

དང་པོ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་འཕེལ་རྒྱས།

ལྷོ་མ་འཛོག་གིས་བཤད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་
དུ་ཅང་གིས་བྱལ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་རང་རེ་མེས་
མོ་བ་ཆོས་སྒྲོབ་བཞིན་པའི་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རིག་གནས་
དང་། སྐུ་བོ་ཆོས་སྒྲོབ་བཞིན་པའི་འཛིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱི་
རིག་གནས་ཡོད་ཆད་ཀྱི་མང་གཞི་དབྱངས་བཞི་གསལ་
བྱེད་སྲུང་ཚུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༧༤༧ལོར་ཡར་སྔོན་བོད་ལ་ཡི་གེ་
མེད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་༧༤༧ལོར་སྒྲོབ་དཔོན་ཐོན་མིས་དབྱངས་
བཞི་གསལ་བྱེད་སྲུང་ཚུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་
གསར་དུ་གཏོང་བ་ནས་ད་གཞི་དང་ཅན་བོད་ལ་ཡི་གེ་
ཡོད་པར་གྱུར། དེ་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཁོང་གིས་རིམ་པས་ཕོ་
བྲང་ནང་གི་བཅའ་པོ་དང་སྔོན་ཆོག་ལ་ཡི་གེ་བསྐྲུབས་
ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོག་ནང་དབྱངས་གསལ་ཕོ་བཞིའི་
བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་གསར་དུ་གཏོང་བ་ཙམ་མ་
ཟད། ཁོང་གིས་སྐུ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བཤད་
ལ་སྐུ་རིག་གཞི་གསལ་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་མོག་ཆོས་
ཆོན་མང་པོ་ཞིག་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་གསར་དུ་བཅོས་
མ་ཐག་པའི་བོད་ཡིག་དེ་འཆར་ལོངས་འབྱུང་རྒྱུར་རམ་
འདེགས་སྐྱ་ལྟ་བུ་བྱས་ཡོད། འདི་ནས་རེ་རེ་བཞིན་ཅ་
བ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་བཅས་སུ་བཀར་ནས་ཞིབ་
བཤད་བྱས་ན་རེ་རེ་འང་པོ་ཉིར་ལོང་ངེས་བས་གཤམ་ནས་
བདག་གིས་མཐུ་བ་མོས་རི་སྟོན་གྱི་ཚུལ་དུ་དུ་ཅང་མདོར་
བསྐྱས་ཤིག་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རིམ་དང་པོ།

སྔོང་བཅན་གྱི་བཀའ་བཀོད་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་
ཐོན་མིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་སྐུ་རྒྱུར་ལྟེ་ཆོན་དེས་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་དེ་ལྟར་འཆར་ལོངས་ཀྱི་ཆད་རིམ་
མཐོ་ཤོས་སུ་བསྒྱུལ་ཡོད་པ་མ་ཟད་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་
སུ་གོ་མ་པ་སྒྲོ་འགོ་བཅུགས་ཡོད། ཁྱི་སྔོང་ལྟེ་བཅན་གྱི་སྐུ་
རིང་ལ་བསམ་ལས་སུ་སྐུ་རྒྱུར་ལོ་པ་ཆ་སྤྱིང་བཅུགས་ཤིང་
ཆུ་གར་ནས་ཆོས་ཆོན་དུ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བསྒྱུར་བ་དེས་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་སྔར་དང་བསྐྱར་ན་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་
པོ་བཏང་ཡོད་ནའང་ད་དུང་དེ་འདྲའི་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་
ཆད་བཞིག་དུ་གྱུར་མེད། དེར་བརྟེན་ཁྱི་སྔོང་ལྟེ་བཅན་
གྱི་སྐུ་རིང་ལ་མཁས་པ་མང་པོ་གདན་འདྲོམས་ནས་སྐད་
གསར་བཅད་བྱས་པ་དང་སྐུ་རྒྱུར་བཅའ་གཞིས་མང་དུ་ནས་
ཡིག་སྐུར་གྱི་ཅ་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྐུར་ཐབས་གཙོ་
བོ་བཞི། བསྐྱར་སྐབས་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་བཟུང་གཏན་
ལ་པབ་པ་དེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ཆོན་རིག་དང་སྔོ་
ཀྱན་ནས་མཐུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་རྒྱུར་དབུ་ཁྱུད་
ཅིག་བྱས་པ་ལྟར་གྱུར་ཡོད་དོ།

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རིམ་
གཞི་མ་པ།

བོད་སྐལ་བུའི་སྐབས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་
པོས་ཆུ་གར་ནས་མདོ་སྐྱེས་ཅམ་མ་ཟད་གསོ་རིག་གི་
གཞུང་མང་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དེའི་ཕྱིས་སྐུ་པ་ཆེན་

བོད་ཀྱི་སློབ་སྒྲུབ་ཆང་མར་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་ཅེ་བཏགས་ནས་
བོད་མིང་འདྲགས་མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད། དེའི་དགོས་
དམིགས་དངོས་ནི་བོད་མི་རིགས་ཚུ་མེད་བཟོ་བའི་ངན་
རྒྱུ་རང་ཡིན་པ་རེད།

བོད་སྐད་ཡིག་ཆག་འཛིག་གི་དུས་རིམ་
གསུམ་པ།

དུས་རབས་སྔོན་མའི་ལོ་རབས་བརྒྱད་བརྒྱའི་
༡༩༥༧ནང་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྱེད་བརྒྱ་
བ་མཆོག་དང་ང་ལོ་དང་ག་དབང་འཛིགས་མེད་གཉིས་
ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་བོད་
རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བེད་སྤྱོད་
དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབ་འགའ་ཞིག་
ཆོད་ལྷ་ཅེས་པ་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
ལ་༡༩༥༥ལོར་དེ་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་ཞིབ་སློལ་
གཏན་འབེབས་གནང་། འོན་ཀྱང་བོད་མི་རྣམས་ཡིད་སྦྱོ་
ཞིང་སེམས་པམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་

རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་༡༩༥༧དང་༡༩༥༩ལོའི་
གཏན་འབེབ་གཉིས་ཆ། རྒྱ་ལ་༡༩༥༧ལོ་ཆོས་༡༡ཉིན་
བོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་སྐབས་བདུན་པའི་མི་དམངས་
འཐུས་མི་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་འཆམ་བུར་
བའི་བོད་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་
དང་བེད་སྤྱོད། འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབ་
ནང་ཆད་དེ་ནག་བསུབས་བཏང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟའི་
མ་རུང་ཁོག་བཅངས་ཀྱི་གཏན་འབེབ་དེ་ནི་ཉག་ཉག་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གཤེད་མར་ལྟར་ཡོད། ལྷག་
པར་བརྒྱ་འཕྲིན་དུས་རབས་སུ་འབོད་པའི་དུས་དེ་རིང་
བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་ཚུགས་སྐབས་པའི་ཐོག་ནས་ང་བ་
བརྒྱད་ཁ་འཛུལ་སྤྱི་ལོ་ལྟུགས་ཏེ་ཆས་ཟིན་པ་འདི་ནི་ཉག་
ཉག་དུས་རབས་དང་མཐུན་པའི་བོད་སྐད་ཡིག་འཕེལ་
རྒྱས་ལ་དགོས་ངེས་ཅན་གྱི་གསལ་བྱགས་གསར་པ་ཞིག་
ཡིན་འདྲ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་
ང་རྒྱུའི་ནང་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དམར་གསོད་གཏོང་གི་
ཡོད་དོ།

དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་ལྟ་སློག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པ་དང་། དཔེ་དེབ་འགའ་ཞིག་
སློལ་ཚུད་སྐབས་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་པ། དཔེ་དེབ་ཉུང་ཤས་ཤིག་མཛོ་བསམ་བཏང་ནས་དོན་སྟོང་
ཞིབ་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོལ་རྟོགས་པ་བྱ་དགོས། དེའང་གསལ་པོ་བཤད་ན། དཔེ་དེབ་འགའ་
ཞིག་དེའི་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཤིག་བལྟས་ན་འགྲིག་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཆ་ཆང་བལྟ་དགོས། འོན་
ཀྱང་ཞིབ་ཆགས་པོ་དེ་ཙམ་རང་བལྟ་དགོས་དོན་མེད། དེ་བཞིན་ཡང་དཔེ་དེབ་ཉུང་ཤས་ཤིག་
ཆ་ཆང་ལྟ་སློག་བྱ་དགོས་པ་མ་ཟད། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྟ་སློག་བྱ་དགོས་ལ་སློ་ཅེ་གཅིག་སྒྲིམ་གྱིས་
ལྟ་སློག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

ཕེ་རན་སིས་ཇོ་གན་གྱིས།(Fransis Bacon)

སློག་ཏོང་དགོས་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་
ཟེར་དུས་ཤེས་བྱ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི། མིའི་སློང་དང་རིག་
པ་སྟེ་ནམ་དུ་ཕྱི་སློབ་ཤིང་ཡི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཐུབ་པའི་ཆད་
དང་ལྷན་པའི་སློབ་གསུམ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་རེད།

༡ ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་དགོས་དམིགས།

ཅ་པའི་ཆ་ནས་བསམ་སློང་བྱས་པ་ཡིས་ཤེས་ཡོན་
སློབ་གསུམ་མ་ཐོབ་པའི་མི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆ་དགྲ་བཅུ་ལྷག་གིས་
བསམ་སློང་དང་ཀྱན་སྦྱོང་། འགྲོ་འདུག་སྦྱོང་ལམ་གསུམ་
སོགས་རྗེས་ལུས་དང་ཐུན་ཀློག་འོ་དོད། འགག་འཕྲང་
ལྷ་བྱའི་ངོར་ཡོད་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོ་སློབ་རྒྱུ་དང་པོ་འགྲེམས་པའི་ཉིན་མོ་སྟེ། ཡི་
གེ་དང་པོ་སྦྱངས་པའི་ཉིན་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་ཁོར་
ལུག་ནས་འཆར་ཡོངས་བྱུང་བ་སྟེ། ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་
བབ་དང་ན་ཆོད་ཀྱི་གནས་བབ། ཀྱན་སྦྱོང་གྱི་གནས་བབ་
སོགས་ཚུགས་ཀྱན་ནས་གོང་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་ཡོན་
སློབ་གསུམ་མ་རེག་པའི་མི་བྱ་བ་ཞིས་བསྐྱར་ན། ལས་ཀ་
གཞེར་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས་དང་ཀྱན་སྦྱོང་འཁུར་སྤངས་ཀྱི་
ཆ་ནས། བསམ་སློང་གཏོང་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས། འཆོ་བ་སྦྱུལ་
སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས། མི་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྤངས་ཀྱི་ཆ་ནས།
མཐུན་ལམ་བཟོ་སྤངས་ཀྱི་ཆ་སོགས་མདོར་ན་ཁོང་གཞིས་
བར་ལ་ས་དང་གནམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་
དུ་དེ་གཞིས་ཀྱིས་སྦྱོལ་གསུམ་སྟེ་ཁྱིད་བྱེད་ཐུབ་མིན་དང་དགེ་
པན་འདོན་མིན་ཏེ། ཆེས་ནས་བཤད་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་
མི་རིགས། རྒྱུ་མ་ནས་བཤད་ན་བཟའ་ཆ་དང་བྱ་ལྷག་
བར་ལ་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ་ང་ཚོས་མཐོང་
དང་མཐོང་བཞིན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
རེད། གླུ་ཆ་འདི་ལྷར་བཤད་ཡོང་དུས་ངས་གཞི་འདྲིན་
ས་ནི་རང་རེ་བོད་རང་གི་རིག་གཞུང་དང་ཤེས་ཡོན་སློབ་
གསུམ་འི་དམིགས་ལུལ་དང་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས་རང་རྒྱལ་
གཞན་པམ་གྱི་སློབ་གསུམ་འི་དགོས་པ་དང་དེའི་དམིགས་

ལུལ་དེ་བཤད་ཀྱི་མེད། དེ་ནི་ཁོང་ས་སྐྱབས་མགོན་
མཆོག་གིས་“དེང་རབས་ཚན་རིག་པར་ནང་བསྟན་ཤེས་
ཡོན་སློབ་གསུམ་སྟེ་འདྲན་མིག་དཔེ་བསྟན་ཐུབ་ན་ལེགས་
པོ་འདུག”ཅེས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་རེད། དེ་ལྷར་
མ་ཡིན་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་
མི་དེ་དག་གིས་ནམ་དུ་ཕྱི་དེ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་བེད་སྤྱོད་
བྱས་ནས་རྗེས་འབྲུལ་སོགས་ཐོན་དངོས་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་
སློབ་པ་ཡིས་དུས་སྦྱོར་གསུམ་ནང་དུ་སྟོན་དུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་
གི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་དགོས་པ་དང་
དམིགས་ལུལ་ཡང་དག་ཞིག་ཏུ་མ་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་གཞན་ཞིག་ལ་
ང་ཚོས་སྦྱོར་གསུམ་དེ་ཡར་རྒྱས་ཡིན་དང་མིན་ཞེས་པ་འདི་
མཐར་དེད་ན། སྦྱོར་གསུམ་དེའི་ནང་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་
གསུམ་བསྐྱེད་པའི་མི་སྟོན་གྱི་ཆོད་ཡོད་མེད་དང་། མི་དེ་དག་
གིས་བསྐྱེད་པའི་ཐོན་དངོས་ཏེ་འཆོ་བའི་དགོས་མཁོ་སྤོང་
ཐུབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་འདྲིམས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་པན་ཚུན་
གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ལྷ་བྱའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་
དུས། ངས་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་
དགོས་པ་དང་དམིགས་ལུལ་ཡང་གཙོ་བོ་དེ་ཆགས་བསྟན་
ཡོད་པ་རེད།

༡ ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་འི་རིན་ཐང་སྟོར།

དེ་ཡང་སྟོན་མ་བོད་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ནང་དུ་འདི་འདྲིམ་གནས་
ཚུལ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་དེས་མིང་ད་
ལྷགས་ལ་པོ་ཞིག་བྲན་གྱི་མི་འདུག གང་ལྷར་ཁོང་བོད་
སྤྱངས་སློབ་གྲ་ཆེན་མོའི་ཀླུ་ལགས་ཤིག་རེད་འདུག ཁོང་
གིས་དེང་སང་བོད་སྤྱངས་སློབ་གྲ་ཆེན་མོའི་ནང་གི་ཤེས་
ཡོན་སློབ་གསུམ་དེ་ཏུ་ཅང་གི་སྦྱོར་བོ་ཞིག་ཆགས་བཞིན་ཡོད་
པ་དེ་ཁོང་གིས་རྟོགས་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསུམ་དེ་ཡར་རྒྱས་
དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ལོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཁོང་
རང་གིས་ངོས་ནས་དཀའ་ལས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱུ་གནང་

འདུག ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཡང་ཁོང་ལས་དོན་
 དེ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཆེད་ཐེངས་མ་བཞི་ལྷོ་ཁྲི་མེ་མོ་སོང་ནས་ཡར་
 རྒྱ་གཞུང་ལ་རེ་བ་ཞུས་འདུག ཡིན་ནའང་ཁོང་རང་གི་རེ་
 བ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚན་ཞོག་ཁོང་རང་ལ་གཞུང་གིས་ངོས་ནས་
 ལྷངས་འཛིན་དང་བཀག་འགོག་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་
 པ་མ་ཟད་ཁོང་རང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་འཆོ་བའི་ཐད་
 དུ་ཡང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད། དེས་མ་ཆད་
 ད་དུང་ཁོང་རང་གི་གཅེན་མོ་ཨ་ཁེ་ཡིན་པ་ཁོང་གཉིས་
 གུང་བྱིར་བཏོན་བྱེད་དགོས་ཆགས་འདུག ཐ་མ་ཁོ་རང་
 ལ་ཐབས་ཤེས་མེད་པར་ལས་གནས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་
 དགོས་ཐུག་འདུག ཁོང་རང་གིས་མཇུག་སྒྲིམ་ག་རེད་
 བརྒྱབ་འདུག་ཟེར་ན་“གལ་ཏེ་བོད་མི་སྤྲོད་ཐུག་ཁ་ཤས་
 ཤིག་དམར་གསོད་བཏང་ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ཡར་
 རྒྱས་གཏང་གི་ཡིན་ལའང་པ་ཡིན་ན་ཁོང་རང་མིག་བཙུམས་
 ནས་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་པ་
 འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིམ་ཆོག་ཅིག་བཞག་པ་དེ་ལས་ང་ཆོས་ག་རེ་
 ཏེ་གོ་དགོས་པ་རེད་ལའང་ན། མི་སྤྲོད་ཐུག་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་
 ཆོ་སློག་ལས་གུང་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དེ་ཏེ་ཅང་རིན་ཐང་
 ཆོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་བོར་བཞུག་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་
 རྒྱ་གསལ་གཞན་ཞིག་ནས་ཞུས་ན་རྩོ་སྤྱོད་ལྟ་མཁས་པ་དག་གི་
 བཤེས་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གིས་གུང་འདི་འདྲ་ཞིག་

གསུངས་པ་རེད། ‘ཨ་ཁྱོ། དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་མི་གཅིག་
 བྱངས་པ་དེ་ཡང་ས་བ་ལ། དེ་ལས་མི་སྤྲོད་ཐུག་གཅིག་
 བྱངས་པ་ཡིན་ན་སྤྲོད་མི་འདུག་’གསུངས་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡང་མཐར་གཏུག་ན་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དེ་ཏེ་ཅང་
 གི་གལ་ཆོ་བ་ཞིག་དང་རིན་ཐང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་ར་
 སྤྲོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

༥ མཇུག་གི་གཏམ།

དེ་རིང་འདི་ནས་ངས་རང་གི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཆད་ལ་
 མ་སྤྲོས་པར་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་
 ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད་མེད་དང་། དེའི་དགོས་པ། དམིགས་
 དུལ། རིན་ཐང་སོགས་རང་གི་དུས་བསམ་ཚུལ་གཙོ་
 བོར་བཟུང་སྟེ་བཤད་པ་ནི་ང་རང་ཆུང་དུས་ནས་ཤེས་ཡོན་
 སློབ་གསོའི་གོ་སྐབས་རིམ་པར་ཐོབ་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་
 ནས་བཤད་པ་ཡིན་དུས། འདིའི་ནང་དུ་བཤད་ཤིང་དང་
 གནས་ལུགས་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་པེས་པ་ཡིན་དུས་
 དགོངས་སེལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་ང་རང་དང་མཉམ་པའི་
 སློབ་གྲོགས་ཆོར་བསམ་སློབ་གཏོང་ས་རེ་རག་ན། དེ་ནི་ང་
 རང་རིམ་པར་བརྒྱུད་ཆུང་བའི་སློབ་གྲོགས་དང་ལྷག་པར་
 དུ་རང་རེའི་མཐོ་སློབ་འདིའི་བཀའ་ཇིན་ཡིན་པ་ག་དུས་
 ཡིན་ནའང་བསམ་སྤྲོད་གྱིན་ཡོད། །

གྲོགས་པོ་དང་ཆུང་མ།

མཆན་མའི་ཆེད་ཀྱི་ལོ་ཡང་ཆུང་མ་ད་དུང་ལས་ཁུངས་ནས་ལོག་མ་ཡོང་བས། ཀྱན་དགས་བྲེལ་འཛུབ་འཛུབ་
 ངང་རང་གི་གྲོགས་པོ་སློབ་ཐུབ་བཟུམས་ལ་ཁ་པར་འདི་ལྟར་བཏང་། “གྲོགས་མཆོག་ ངའི་བཟའ་ཟླ་ནམ་བུའི་རྒྱལ་
 བའི་དུལ་འཁོར་ཟིན་ནའང་ད་དུང་བྱིམ་ལ་ལོག་མ་བྱུང་ལམ་བར་ལ་རྒྱུན་དུ་འདྲུག་པ་ནི་ཨི་ཡིན། ང་སེམས་
 ཁྲལ་གྱིས་ཤིས་རེད།” ཅེས་བཤད།

བཟུམས་ཀྱིས་སྤྲང་བ་རྣམས་ཉོག་གང་ཡང་མེད་པར། “གྲོགས་པོ་རང་སློབ་དེ་པོ་བྱོས། རང་གི་བཟའ་ཟླ་ལས་
 ལ་རྒྱུན་དུ་གང་ཡང་མ་འཕྲད་པར་བདེ་ཐང་ངང་དོ་རྒྱུབ་སྦྱིད་པོ་བྱས་པའི་འགྲམ་ན་ཉལ་ནས་བསྐད་འདུག གཟིམས་
 འདྲག་གནང་།” ཞེས་ལན་བཏབ་པ་དང་ཁ་པར་གྱི་བརྗེ་ཐག་ཆད་སོང་།

བཀའ་འགྲུ་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལྟུང་ལྟུང་།

ཆོ་རིང་ཨག་ཟླ། དབུ་ལོག་ལོག་གིས་པ།

སྒྲིབ་གཞིའི་ལེའུ།

གནའ་དེང་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་ལ་རྣམ་
 དཔྱད་གྱི་རལ་གྱི་འབྱར་བཞིན་པའི་དཔྱད་ལྟ་སྟོན་པ་པོ་
 ལགས། སྒྲིབ་སྐད་ཡིག་ཅེས་པ་དེས་མི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་
 ལ་དོན་གྱི་བརྟུང་ལན་སྟོང་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱེད་པོ་འཕམ་
 བརྒྱད་ལམ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ལ་གོ་ན་སུ་ཡིས་མི་
 འདོད་པའི་ཟུར་བུ་དང་སྒྲིག་དམིགས་བྱེད། མ་ཟད་མི་
 རིགས་ཤིག་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་གོ་ལ་འདིའི་སྒྲིབ་ཆགས་
 འཛིག་གི་གནད་ཁག་ཐུགས་མིན་ཡང་མི་རིགས་རང་ལ་
 མཆིས་པའི་སྐད་ཡིག་འཆིགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རག་ལུས་
 པ་ནི་གནའ་དེང་མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་
 བྱས་ཤིང་གས། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་སྒྲིབ་མིའི་ཚུལ་པ་པོ་
 གྲགས་ཅན་ཨར་སྒྲིབ་ཏིས་ཀྱང་“རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་བྲན་
 གཡོག་དུ་གྱུར་བའི་མི་རིགས་ཤིག་ལ་མཆོད་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་
 སྐད་དང་མཐུན་པའི་སྐད་ཡིག་ལ་སྒྲིབ་ནས་དང་བ་འདྲོན་
 དགོས་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་བཅོན་ཁང་གི་སྟོན་འབྲེད་པའི་ལྟ་
 མིག་ལག་དུ་གསོན་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས།”དེ་བཞིན་
 དོན་གྱི་ཆ་ནས་རྒྱུད་ཟུང་འདྲ་བཞིག་སྟོན་མཐུན་སེུ་ལེས་
 ཀྱང་བཀའ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་སྐད་ཡིག་
 ཅིག་གི་རིན་ཐང་སྒྲིབ་སྐབས་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་རྣམས་
 ཞིག་དུ་བཀོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ལས་མི་རིགས་ཤིག་གི་སྐད་
 ཡིག་ལ་བྱེད་ལས་དང་རྣམ་སྟོབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་
 ཡོད་པའི་དན་རྟགས་ཤིག་ཡིན་པོད། རྒྱུ་ཆོས་ཀྱང་
 ཐུགས་བསམ་བཞེས་དང་དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཡིག་གི་རིན་
 ཐང་ནི་འོ་སྐལ་གྱི་སྐད་ཡིག་ལའང་ལྟན་པ་གཅིག་མཆོངས་
 ལགས། དེ་ལས་ཀྱང་ཉམས་ཐུག་པ་ཞིག་ནི་འུ་ཅག་གི་སྐད་

ཡིག་ནི་དེང་རབས་ཆོན་ཚལ་རིག་པའི་ཁ་ཕྱོགས་བཟང་
 བའི་སྒྲིབ་ཆགས་ཁྲོད་རིག་གསར་གྱི་གོམ་སྟབས་དང་མཉམ་
 གཤིབ་སྐབས་འདི་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་གི་རྒྱུད་ལམ་
 ཡང་བོད་སྐད་ཡིག་ཁོ་ནར་རག་ལུས་པས་དེ་བས་དམིགས་
 བསལ་རྣམས་ཚལ་ཆེ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འདྲིག་པའི་སྐད་ཡིག་
 ཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕྲོ་འཁྱུར་དང་
 དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲན་ཚོད་ཚོད་པའི་སྒྲིབ་ཆགས་ཀྱི་འཆོ་
 བའི་ཐ་སྟོང་ཁྲོད། རང་རིགས་རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་ཕྱི་
 བདེ་བ་དང་ཁེ་སན་སྟོན་མཐོང་ན་ཐུགས་སྟོང་དམིགས་
 མེད་ཀྱི་ཕོར་ཁ་ཁོ་ནའི་སྐད་རི་སུལ་གྱི་བྱི་སྐད་ལ་དམར་
 བསུ་རྟེན་པ་བཞིན་མཐུག་མ་རིལ་རིལ་ངང་གཡམ་རྒྱག་
 བྱེད་པ་ལས། རང་རིགས་ཀྱི་འཆོག་ནས་དང་དེའི་སྐད་
 ཡིག་གི་རིན་ཐང་ལ་གཟུགས་པའི་དོན་འཁྱེལ་གྱི་བྱ་གཞག་
 སྐབས་མཁན་ནི་ད་ལྟོ་བོད་པའི་སྒྲིབ་ཆགས་ནང་སོར་བཅུར་
 བཤང་བཤེར་མི་སྐབས་པ་གལ་མཆིས།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་མིན་གྱི་བྱ་སྟོད་ལས་ད་ལྟོ་ང་ཚོའི་
 སྒྲིབ་ཆགས་དང་བོད་སྐད་ཡིག་བར་འབྲེལ་བ་རྗེ་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲོ་
 བ་ནི་དཔྱད་ལྟ་ཆོད་མའི་འདྲོན་ལམ་དུ་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཕེལ་འཆར་མོད། དེ་ལྟ་བུ་འཆར་
 བའི་བྱང་རིམ་རྒྱུད་ཅུ་མཁའི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་སྟོང་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱའི་འཁར་བར་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་ན།

༡) སྟོབས་གྲུའི་སྟོབས་གསོད་དང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ།

མདོ་བསམ་ཞིག་ལྟུང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟོབས་
 གསོའི་ལངས་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱལ་པམ་གཉིས་ཀྱི་

ས་མཆམས་གང་དུ་ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ཁྱེད་གནད་ཀྱིས་
 བཀྲོལ་ཐུབ། དེ་བས་དཔུང་སྤྱོད་པ་གྲགས་ཅན་ཞིག་ས་
 ཉུང་ལགས་ཀྱིས་ཀྱང་“རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དར་རྒྱུད་ནི་མི་
 ལུས་ཐག་གིས་གཙོ་བོ་ཅིང་། མི་ལུས་དར་རྒྱུད་ནི་སྤྱོད་
 གསེས་ཐག་གིས་གཙོ་བོ་ཅིང་།”ཅེས་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་གསེས་རིན་
 ཐང་དམ་ཁྱེད་ལས་ཁྱེད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ལྷོ་ཁྱེད་པ་
 འགྲེལ་བཤེས་གནད་ཡོད། ལྷོ་ཁྱེད་ཆོའི་གཏམ་དཔེར་མཛོ་
 ལུས་ཀྱང་རྒྱུ་མི་འདྲ་བྱུང་། ཞེས་པར་ལྷོ་ཁྱེད་ལས་མི་
 འདྲར་སྤྱོད་གསེས་སྤྱོད་ལྷོ་ཁྱེད་པ་ལྷོ་ཁྱེད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་
 རང་གི་སྤྱོད་ལྷོ་ཁྱེད་དང་གོམས་སྤྱོད་གཞི་ཅན་བྱས་པའི་
 ཁར་དུས་རབས་ཀྱི་ཡོ་ལང་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 འཆོ་བའི་གོམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསེས་སྤྱོད་ཡོངས་པོར་འབྱེད་རྒྱུ་ནི་སྤྱོད་
 གསེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷོ་ཁྱེད་དེ་རེད་ཅེས་
 བཤེས་ན་སྤྱོད་པའི་འདོད་པའི་རོ་སྤྱོད་ཁྱེད། ལྷོ་ཁྱེད་དུ་
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་ལ་མཆོའི་ན་རང་དབང་དཔུང་ལག་དུ་ཤོར་
 བའི་གནད་འཕྲང་ཅན་ཀྱི་དུས་ལ་ཐུག་ཡོད་པས། དེ་བས་
 རང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷོ་ཁྱེད་དང་གོམས་སྤྱོད་གཞིར་བཟུང་
 ཐོག་དེང་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསེས་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ནས་མི་
 དམངས་ཀྱི་དང་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་གསེས་སྤྱོད་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེའི་ནང་གི་
 དོན་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་བསྟན་མེད་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཁབ་
 ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ནི་དུ་ལྷོ་ཁྱེད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་འབྲུང་འབྲུང་ཀྱི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སངས་ཉིན་ནི་དེ་རིང་གི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པས་སོ།

ཡིན་ནའང་དུ་ལྷོ་ཁྱེད་བཅན་ཕྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གསེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི། དེ་ལས་ལྷོ་ཁྱེད་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤ་
 འདྲེས་ཁག་འདྲེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷོ་ཁྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི་དབྱིན་
 ཡིག་གཙོ་བོར་འཛིན་ནས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྤྱོད་ཀྱི་

ཡོད་པ་ནི་ཀྱན་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་མོད། མ་གསང་
 རང་པོར་བཤོད་ན་གཞི་རིམ་འཛིན་གྱུ་བྱུག་པ་ཡན་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཐུག་ལ་བོད་སྤྱོད་ཡིག་གི་སྤྱོད་ཆེན་གཅིག་པོ་མ་གཏོགས་
 གཞན་སྤྱོད་ཆ་ཆང་མ་དབྱིན་ཡིག་གི་ལས་ནས་སྤྱོད་
 དགོས་པའི་སྤྱོད་གསེས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་ལག་བསྟར་བྱས་
 པས། རང་བཞིན་ཀྱི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་དང་
 འབྲེལ་ཐག་རེ་རིང་དུ་འགྲོ་བར་གདོན་མི་ཟ། ཐ་ན་ཉིན་
 གཅིག་ལ་འཆར་ཅན་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་དགོས་པའི་བོད་ཡིག་སྤྱོད་
 ཆེན་མང་མཐར་གཉིས་ཡོད་སྤྱོད་པས་དེ་ལྷོ་ཁྱེད་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་དང་དང་བ་འདྲེན་མི་ཐུབ་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཡོལ་ཐབས་ཁྱེད་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དང་བསྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱོད་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ན་ཤེས་ཡོན་དོན་
 གཞིར་བྱེད་མཁན་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གཞིར་བཞིག་རེད་ཅེས་བཤེས་པ་ཡོད། དེ་ལས་ལྷོ་ཁྱེད་
 ཉི་དེའི་རིགས་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་དེ་བེད་མེད་
 དུག་ཅན་ཀྱི་རོ་བོར་འཛིན་མཁན་ཤ་སྤྱོད་རེད་ཅེས་བཤེས་
 བ་མི་འགྲིག་པ་མེད། དུང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆེན་ཆེན་ལྷོ་ཁྱེད་རག་གི་མེད་པ་ནི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དག་འཆོལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཕྲང་པའི་དོན་ཆེན་ལས་གསལ་
 ལེར་ཉོགས་ཐུབ། དེ་འདྲ་བའི་དཀའ་ངལ་ནི་དབྱིན་ཡིག་
 དག་ཆེན་ཐོག་སལ་ཆེར་འཕྲང་སྤྱོད་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་
 བོད་སྤྱོད་ཡིག་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལྷོ་ཁྱེད་པ་རོ་བོ་ཅན་དཔག་ཐུབ།
 མ་ཟད་བོད་དག་རག་པ་དེ་དག་གྱང་མང་ཆེ་བ་རང་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་ཡོན་བཅོང་མཁན་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འབྲུང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དབང་
 བསྟར་འོག་ཤེས་ཡོན་ཉོ་མཁན་ཞིག་ལས་དོན་ཀྱི་བོད་སྤྱོད་
 ཡིག་ལ་འབྲུང་ཞེན་དང་བོད་རིགས་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་
 ཁག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡིག་སྤྱོད་བཀོལ་
 ཁྱེད་མཁན་ནི་བཅའ་ན་རྟེན་དཀའ།

ད་དུང་སློབ་གྲིའི་ཁོར་ར་ཁོར་ཡུག་ནང་སློབ་ཕྲུག་ནང་ཁྲུལ་
དང་དགེ་སློབ་བར་སྤྲོད་མོལ་བྱེད་སྐབས་ད་བྱིན་ཡིག་གི་
ལམ་ནས་བྱེད་པ་ལས་རང་སྐད་བཀོལ་སྦྱོང་བྱས་ཆེ་
དུལ་ཤོག་སོགས་ཀྱི་ཆད་པ་སྦྱོང་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱང་
གཏོང་གི་ཡོད་པ་ནི་ཉུང་ཉུང་མིན། རྒྱུགས་གཞན་ནས་
བཤད་ན་སྦྱོང་ཡོངས་ཀྱི་བཅན་འབྱོར་སློབ་ཕྲུག་གི་སློབ་སྦྱོང་
གནས་ཆད་ནི་ད་བྱིན་ཡིག་སོགས་རང་རྒྱ་འཕེར་བ་མི་ཉུང་
བ་ཞིག་མངོན་ཡང་བོད་སྐད་ཡིག་ཐད་སོར་བཅུར་བཟང་
བཤེར་མི་ཐུབ་པའི་སེམས་ཁུལ་ཅི་ནས་ཀྱང་མ་མཆིས།
དེའི་མི་ཆད་སློབ་ལོ་ལོན་པའི་བྱིས་པ་ནམས་ལ་རང་རང་
གི་ཕ་སྐུན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་ཀུན་ནས་ད་བྱིན་ཡིག་ལ་
འབད་པ་ཕར་མ་ཞིག་འདོན་དགོས་ཚུལ་དང་ད་བྱིན་ཡིག་
སྦྱང་ན་དེང་རབས་མཐོ་རིམ་སློག་ཆགས་ཀྱི་སྦྱོང་ཆོགས་
ནང་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་འཁྱར་མདུན་ལམ་ལ་འོད་སྟོང་གི་
ལམ་སྟེ་འདྲེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་དགེ་མཚན་བཞི་དང་། ཡིན་
ནའང་། བོད་སྐད་ཡིག་སྦྱངས་ན་དེ་ལས་སྟོན་ཏེ་ཐ་ན་རང་
ཉིད་ལ་སྟོ་གོས་མི་རག་པའི་ངལ་བ་ཁོ་ནའི་ང་བ་ལས་
བཀལ་མི་ཐུབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཡང་ཡང་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་རེད། སློབ་གསོ་དེའི་རིགས་ནི་བྱིས་པ་དེ་དག་
དང་བོད་སྐད་ཡིག་བར་འབྲེལ་བ་རྗེ་རྒྱ་དུ་གཏོང་བའི་
རམ་འདེགས་ངོ་མ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

སྦྱར་ང་ཆོས་ལས་འགྲུལ་གང་འདྲ་ཞིག་སྟེལ་ཡང་
དུས་ཆེད་འདུའ་རིམ་བཞིན་ལས་འགྲུལ་ཀྱི་ནམ་པ་དང་
སྦྱས་ཆད་རྗེ་ཡག་དང་རྗེ་ཟབ་གཏོང་རྒྱ་ནི་ལས་འགྲུལ་དེ་
རིགས་ལམ་སྟོངས་ཡོང་ཆེད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་མེད་དུ་མི་རུང་
བ་ཞིག་ཡིན་ལ་ལས་འགྲུལ་དེ་ཡར་རྒྱས་སུ་བྱིན་པའི་དན་
ཉུགས་གཤའ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་མོད། ཡིན་ནའང་ད་ལྟའི་
ཆར་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་བོད་སྐད་ཡིག་གི་ཐད་སློབ་གསོ་
སྦྱོང་སྐབས་ནི་འདས་པའི་ལོ་ཤས་དང་བསྐར་ན་ཆད་རྗེ་
དམའ་རུ་སོང་ཡོད་པ་དེ་ལས་བོད་སྐད་ཡིག་དང་སློབ་གྲུའི་
སློབ་གསོ་སྦྱོང་སྐབས་བར་འབྲེལ་བ་རྗེ་རྒྱ་དུ་གནས་ཡོད་

པ་ཞིག་དང་ཉམས་ཆགས་ཀྱི་ནམ་པ་གསར་པ་ཞིག་དུ་
རེས། གཉིས་ནས་སློབ་ཕྲུག་ནམས་ཀྱང་བོད་སྐད་ཡིག་
བཀོལ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་འབད་འབྱུངས་དང་གནས་ཆད་མི་
འདང་བ་སོགས་ལས་སློབ་གསོའི་ཆད་དམའ་རུ་བཏང་བ་
ཡིན་མོད། མདོར་ན་གོང་གསལ་སྦྱོབ་བྱེད་དེ་དག་ལས་
སློབ་ཕྲུག་དང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་རྗེ་ཅམ་ན་ལྷག་
མིན་ཤིས་ཐུབ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་ལྷག་རྒྱུན་ཡང་སློབ་ཕྲུག་ཁོ་ནའི་
ནོར་འཁྲུལ་དང་ཞན་ཆམ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་སློབ་གྲུའི་སློབ་
གསོ་སྦྱོང་སྐབས་ལས་བྱུང་བའི་མདུག་འབྲས་ཤིག་ཀྱང་
ཡིན་པ་ཤིས་དགོས་སོ།

༡) བཅན་བྱོལ་གྱི་ཆོགས་པ་ཁག་དང་བོད་
སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ།

སྦྱར་བཏང་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་གི་རྒྱལ་གཞིས་ཀྱ་ནོམ་
ངང་སྦྱོལ་བའམ་གཞུང་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་གཞི་
ལེགས་བཅོས་སུ་རམ་འདེགས་བྱེད་པར་གཞུང་འབྲེལ་
དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསར་
བཅུགས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནད་ཁག་ཅིག་རེད། དེར་
བརྟེན་བཅན་བྱོལ་གྱི་ཆོགས་ནང་དུ་འང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
གཙོས་པའི་ཆོགས་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མཆིས། དེ་དག་གི་
ལངས་རྒྱུགས་ཀྱང་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་ལེགས་སྦྱོས་
འབྲུལ་བའི་བྱ་གཞིག་འབའ་ཞིག་དུ་བཙོན་གྱི་ཡོད་ཅིས་
པའི་ཁ་གཡང་གི་ཆོག་སྒྲུབ་དན་བཞིན་གང་སར་གྲགས།
དེ་ལྟར་ན་ཁོ་བོའི་བསམ་པར་ཐོག་མར་མི་རིགས་རང་ཉིད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་ནུས་ཤུགས་མི་ཉམས་གོང་མཐོར་གཏང་
རྒྱུའི་ཐད་ལེགས་སྦྱོས་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བའི་
སྟོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་ཞིག་ཡིན་པ་ཆོགས་པ་ཆང་མར་
སྦྱོ་སྟམས་ལས་མ་འདས། དེའི་ཐོག་ནས་ཆོགས་པ་དེ་དག་
དང་དེའི་ཤ་འདྲེས་ཁྲག་འདྲེས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བར་འབྲེལ་བ་
ཅི་འདྲ་ཡོད་པའང་ཤུགས་ཀྱི་འབྱེད་ཤིས། ཡིན་ནའང་དེ་
རིང་ཁ་སང་གི་ཆོགས་པ་དེ་དག་གི་ལས་འགྲུལ་ནི་དངོས་

ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞི་
 ཚར་བཞག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཙམ་མེད་པའི་སྤྲོད་
 བརྒྱུད་གསུམ་མ་ཞིག་ཁོ་བོའི་བླ་མ་འཛིན་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་
 ཡང་ཡང་དུ་འཆར། རྒྱ་མཚན་ནི་ཆོགས་པ་དེ་དག་གི་ཉིན་
 རེའི་ལས་འགུལ་སྤྲོད་ཐུགས་ཐད་ཡིག་ཆ་གང་མང་ཡོད་པ་
 དེ་ནམས་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དེ་བྱིན་ཡིག་གི་ལམ་ལས་བོད་
 ཡིག་ཐོག་ཤིན་ཏུ་ནས་དཀོན། ད་དུང་ཁོ་ཆོས་དེ་བྱིན་ཡིག་
 གི་ལམ་ནས་བྲིས་ན་འབྲི་བ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྲོད་པ་དང་སྤྲོད་པ་
 ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྤྲོད་པ་ཡོད་པུ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་དེ་བཞིན་གྱི་ཡོད།
 ད་དུང་ཞིབ་པོར་བརྒྱུད་ན་ཆོགས་པ་དེ་དག་གི་ཆོགས་
 མིའམ་མཛད་གཙོ་ནམས་ཀྱང་པལ་ཆེ་དེ་བྱིན་ཡིག་ཐད་
 འབྲི་སྤྲོད་ཐོག་གསུམ་ལ་རང་ཚུགས་མི་ཤོར་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 བོད་ཡིག་ཐད་ཡིག་ཆ་ཐུན་ཐུན་རེའང་འབྲི་སྤྲོད་ཀྱི་དེ་
 སྐབས་དཀའ་ངལ་གྱི་འོབས་དོང་ནང་ལུང་བ་ཉུང་ཉུང་ག་
 ལ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེས་ཁོ་ཆོ་དང་བོད་སྐད་ཡིག་བར་
 འབྲེལ་བ་རྒྱུ་རིང་པོ་ཡོད་པ་དེས་ཤེས་རྟོག་ཐུབ། དེ་འདྲ་
 བའི་གནས་སྤངས་ནི་ཐ་ན་བཅན་བྱོལ་བོད་གཞུང་
 དམངས་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྟན་གྱི་ནང་ལའང་གཅིག་
 མཚུངས་སུ་མཆིས། དེ་འདྲ་སོང་ཙམ་དེང་སང་བོད་གཞུང་
 གི་ཆོགས་རའི་ནང་མཛད་གཙོ་ནམས་དེས་པར་དུ་བོད་
 སྐད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་སྤྲོད་མོལ་གནང་དགོས་པ་དང་ཡིག་
 ཆ་ཐུག་འབྲི་གནང་དགོས་པ། མ་ཟད་ཆེ་མཐོའི་ཁྲིམས་
 ཞིབ་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་གཞུགས་ཀྱི་སྐབས་དེས་པར་
 དུ་བོད་སྐད་མ་བསྐྱོན་ཆེ་དེའི་གནས་ཚུལ་བདེན་མཐུན་
 སེལ་བར་འགག་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྲོད་འཇུགས་
 ཤིག་བཅོས་ཡོད་འདུག གལ་སྲིད་ཁོང་ནམས་པས་ནམ་
 རྒྱན་ནས་བོད་སྐད་ཡིག་བཀོལ་སྤྲོད་གནང་ཆེད་གཙོ་དེ་
 དེ་འདྲ་བའི་སྤྲོད་འཇུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་ནང་བཅན་གྱིས་
 བསྐྱེད་དགོས་དོན་ཅི་ནས་ཀྱང་མ་མཆིས། ད་དུང་ཡོངས་
 རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱོད་ཁྲི་པའི་འོས་མི་དེ་དེ་དག་གི་རང་
 ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེད་འབྲུང་བའམ་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཀྱང་བོད་པའི་

སྤྲོད་ཆོགས་ནང་འབྲེལ་སྤྲོད་སྐབས་དེ་བྱིན་ཡིག་གི་
 ལམ་ནས་འབྲི་མཁན་ནི་བོད་ཡིག་འབྲི་མཁན་ལས་མང་
 བ་ཡོད་ཚུལ་གྱས་པས་བརྒྱ་མོགས་ནས་མཐོང་ཐོས་བྱུང་།
 དེའི་མི་ཆད་ཆོགས་པ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་བསམ་བློགས་
 མཐུན་པའི་སྤྲོད་ཐུགས་དེ་བཞིན་དང་ཆོགས་ཤོག་འགའ་ཤས་
 བོད་ཡིག་ཐོག་འདོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་གི་
 སྤྲོད་སྤྲོད་དང་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཉིང་ཁུའི་ཐད་སྤྲོད་པ་པོ་
 དུ་མ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་བདེ་སྤྲོད་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་པས་འོ་དོད་
 ཀྱི་དམ་ཁུ་མང་། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་ཆོགས་པ་ཁག་
 དང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་པ་
 ར་སྤྲོད་ཐུབ། དང་པོར་སྤྲོད་ན་བོད་སྐད་ཡིག་གི་གནས་
 ཆད་ཞན་པོ་ཡོད་ཆུན་གཙོ་བོ་ནི་རང་ཉིད་སྐད་ཡིག་དེ་
 དང་རྒྱུ་ཐག་རིང་པོར་བསྐྱེད་པའི་མཚུགས་འབྲས་ནམ་མ་
 ཞིག་ཡིན་པར་དེས་སོ། མ་ཟད་བཅན་བྱོལ་སྤྲོད་ཆོགས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་སྤྲོད་ནའང་། དེས་ཡོད་བཅན་
 བྱོལ་སྤྲོད་ཆོགས་ནང་སྤྲོད་བསྐྱེད་ཐུག་པའི་ན་གཞན་ཞིག་
 གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་དེ་བཞིན་དང་ཆོགས་ཤོག་འདི་
 བདོན་པ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་དེ་བར་ཁོ་བོའི་སྤྲོད་ཐུགས་
 ཐོས་མ་ཚུངས་ལ་འདྲེན་ཀྱི་ལམ་དུ་དེ་བས་མཛོན་ཚུང་
 མེད། ད་དུང་དེ་ལས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ཀྱི་མེས་པོ་དམ་པས་
 བཞག་པའི་བོད་སྐད་གསུམ་མ་དེ་ལའང་སྐད་རིགས་
 གཞན་དེ་བྱིན་སྐད་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པས་སེམས་ཆེན་པོས་
 བསེས་ལྟ་བུ་བཞིན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། དེ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་བཞག་ན་འདི་ལོའི་མཛད་སྤྲོད་མ་འབྲུན་
 བསྐྱེད་སྐབས་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་ཚུང་ཆོར་
 བརྒྱུད་སྐབས་“ད་རེས་ང་རང་Miss Tibetan ལ་” partici-
 pate བྱས་ནས་winnerཆགས་པ་དེ་ཞེས་པའི་ཉེད་ཉུང་
 མ་བསེས་པའི་སྐད་ཡིག་བེད་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག འོ་ན་སྐབས་
 དེ་དུས་ཀྱི་བུད་མེད་དེ་དག་གིས་“བོད་པའི་མཛད་སྤྲོད་མ།
 འཇུལ་བཞུགས། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ།”སྤྲོད་ཀྱི་ཐ་སྤྲོད་དེ་
 དག་མ་མཐུན་པ་ནི་པལ་ཆེར་ཡིན་མི་སྤྲོད། གཙོ་བོ་ནི་“ཁ་

གོམས་ཤོར་གྱི་སྒྲུབ་ཅུང་དེ། ཡབ་ཨ་ཕ་ཤེ་ཡང་སྒྲུ་རེ་
ལེན།”ཞེས་པ་ལྟར་ནས་རྒྱ་ཁོ་ཆོད་བྱིན་ཡིག་བཀོལ་སྤྱད་
བྱེད་པར་གོམས་ཞེན་ཆེ་བླ་མ་པ་དང་རང་སྐད་དང་རྒྱ་
ཐག་རིང་པོ་བཟད་པས་ཡིན། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
མཚུངས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་བསེས་ལྟར་གྱི་ཞན་ཆ་ནི་གཞི་བྱས་
གཞིས་སུ་དབྱིད་ཀྱི་མེ་ཏོག་ཤར་བ་བཞིན་མང། མདོར་
ན་གོང་བཀོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལས་སྒྱིར་བོད་པ་
དང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ་སྒྲེས་སུ་བཅན་བྱེད་ཆོག་ས་
པ་ཁག་དང་བོད་སྐད་ཡིག་གཞིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅི་འདྲ་
ཡོད་པ་བདེ་ཆག་ཏུ་ཤེས་ཐུབ།

༡) དམར་པོའི་སྤྱི་དུས་ལས་བོད་པ་དང་
བོད་སྐད་ཡིག་གི་འབྲེལ་བ།

རྒྱ་དམར་གྱིས་བོད་ལ་མི་དམངས་ཞི་བའི་
བཅིངས་ཁྲོལ་གཏོང་བེར་བའི་ཁ་ཡག་ཆོག་ཡག་གིས་ངོ་
བསུས་ནས་བོད་ཡོངས་བཅན་འཐབ་བླ་མ་སྤྱི་དུས་སྤྱི་སྒྲོན་
དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་ཁོ་ཆོད་སྤྱི་དུས་
ཀྱི་དམིགས་པ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་མི་རིགས་དེ་འཛམ་གླིང་
འདྲིའི་སྤྱི་དམ་ཅ་མེད་སྤྱི་དགས་དུ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་
གཞན་མ་མཆིས། དམིགས་ཡུལ་དེ་བསྐྱབ་པར་མི་རིགས་
དེའི་སྐད་ཡིག་འཛིག་སྒྲུབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཐབས་ལམ་ཡུལ་
དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་པས། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་ནང་གི་སྒོ་བ་
གྲ་ཁག་གི་སྤྱང་བྱ་ཚང་མ་རྒྱ་ཡིག་ཉག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་
ཀྱིས་ཡོད་ལ་སྒོ་བ་གྲའི་ནང་གི་དགེ་ཆན་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་
བརྒྱ་ཙམ་རྒྱ་མི་རིགས་ཡིན་པས། བོད་ཡུག་ནམས་རང་
སྐད་ལ་སྤྱི་དུས་བའི་འདོད་པ་ཆེ་བས་ལྟར་འཕྱར་ནའང་
དམར་པོའི་བཅན་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་སྒོ་བ་གསེའི་སྤྱི་དུས་
དང་ཁོར་ཡུག་གིས་ཤུགས་རྒྱུན་ལས་སྤྱི་དུས་ཐབས་ཡུལ་དེ་
ལྟར་གྱི་སྒོ་བ་གསེའི་ཡོ་ལང་བླ་མ་པོ་དེ་གོང་ཁྱེད་དང་གོང་
གསལ་གཞིས་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་གཅིག་མཚུངས་སུ་
བྱུང་།

དེ་ནི་དེ་སྒོ་ཁོ་བོའི་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་དབྱངས་
རྟ་ཐོག་མར་གྱུར་སའི་ཡུང་ཁྲག་གི་སྒོ་བ་གྲ་དེར་ད་ཆ་རྒྱ་
དགེ་དང་རྒྱ་ཡིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་སྒོ་བ་ལྟ་བུར་
གྱུར་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དེ་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ། གང་
ལྟར་དམར་པོའི་སྒོ་བ་གྲའི་སྒོ་བ་གསེའི་སྤྱི་དུས་ལས་བོད་
པའི་སྒོ་བ་ཡུག་ནམས་དང་བོད་སྐད་ཡིག་བར་རྒྱ་བྱེད་
རིང་དུ་བཏང་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཐུབ། དེ་ནི་རྒྱ་མི་
རིགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ་གཟེ་བརྒྱུད་
ཀྱི་མགོན་པ་གཟེངས་སུ་བཏོགས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད།
རང་མི་རིགས་ཀྱི་དེ་ནི་ངོ་ཆའི་མགོ་བོ་སྤྱོད་ཏུ་འདྲད་
དགོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

སྒྱིར་དམར་པོའི་འཆར་ཅན་དང་བཀོད་བྱས་
ལྟར་པའི་སྤྱི་དུས་ཀྱིས་ལོ་རེར་རྒྱ་མི་འབོར་ཆེན་བོད་ནང་
དཔོར་འབྲེན་བྱས་པས། ད་ཆ་བོད་མི་གཞི་ལུས་ནམས་
རང་སར་གང་ཉུང་མི་རིགས་ཆགས་པ་བསྒྲོན་མེད་ཡིན།
དེའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞིན་
རའི་འཆོ་བའི་ཁྲོད་རྒྱ་སྐད་བཀོལ་སྤྱད་བྱེད་མཁན་ནི་བོད་
སྐད་དགོལ་སྤྱི་དུས་ཀྱི་མཁན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ལས་མཐོ་བས་
བསྐྱར་ཐབས་དཔེན། ད་དུང་ཁོ་ཆོས་རྒྱ་སྐད་སྤྱད་ན་ཆོལ་
ཁམ་གཅིག་པའི་བོད་མི་པན་རྒྱུན་བར་གོ་བར་འཕྲོད་སྟེན་
པ་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་རི་བཞིན་གཞན་ལ་
འཆད་སྐབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་
ཀྱི་འདུག སྐད་ཆ་དེ་བདེན་པ་ཞིག་ཏུ་ངས། རྒྱ་མཚན་ནི་
མཚན་མ་རེ་ཁོ་བོས་ཀྱང་བོད་ནང་པ་སྒྲུན་པན་རྒྱུན་བདེ་
སྒྲུག་གི་སྐད་ཆ་སྤེལ་ཞོར་དུ་“ངས་རྗེས་སུ་ལག་འཁྱར་ཁ་
པར་དང་སྟོག་ལྟར་བརྒྱུད་ནས་གང་སྐབ་འབྲེལ་བ་བྱ་ཡོང་
ཞེས་ལབ་ཆོ། ཁོ་ཆོར་གོ་བའི་རྟེན་པ་དང་”ཡང་ཐ་སྐད་
དེ་དག་རྒྱ་སྐད་ཐོག་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཆེ་དེ་མ་ཐག་རྟོགས་
སྐབ་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱིད་ལས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་
ནི་ཁོ་བོའི་ཡུང་ཁྲག་ལའང་འདུག་པས་གོང་ཁྱེད་དུ་སྒྲུ་མི་
དགོས། གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གུས་པས་ཅུང་ཙམ་དབྱེད་

དུས་བོད་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གོ་བར་འཕྲོད་པའི་
 སྤྱི་སྐད་དེ་རྒྱ་སྐད་མིན་ནམ་སྐད་པའི་བྲི་རྟགས་ཤིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་འཆར་ཆུང་། ད་དུང་འདྲང་རྒྱག་གཅིག་ཕྱིས་
 དང་། བོད་ནང་ལ་ཆོང་ཁང་དང་ཟ་ཁང་སོགས་མི་འདྲ་
 བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་དོད་ག་བོད་པ་ཡིན་བཞིན་
 དུ་སྒྲིལ་བྱེད་རྒྱ་ཡིག་གིས་བ་ལས་བོད་ཡིག་གིས་བ་ནི་
 ཅི་ནས་ཀྱང་དགོན། དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི་བཙན་
 ཕྱོལ་སྤྱི་ཆོགས་རྒྱུ་རྒྱུ་འདི་རུ་འང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག།
 གོང་གསལ་དེ་དག་ལས་བོད་པ་དང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་
 འབྲེལ་བ་རྒྱུ་ཐག་རིང་པོ་ཆགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 སུབ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྟེ་བ་ནི་དམར་པོའི་སྲིད་རྒྱས་ཀྱིས་ས་
 བོན་བཙུགས་པའི་འབྲས་ངན་ཞིག་ཡིན་ནོ།

བས་མཐའི་ལེའུ།

ག་རུས་གདུང་བརྒྱད་གཅིག་པའི་བོད་རིགས་
 སྤྱན་རློན་ཆམས་པ་ད་དུང་ང་ཚོས་གོ་རྒྱུ་ཆོར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར་
 རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཉོ་བའི་ཆེད་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་མ་བཙོང་བར་མི་རིགས་ཤིག་གི་བདེ་སྤྱད་དང་དེའི་
 སྐད་ཡིག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་སྐད་རང་ཉིད་ཀྱི་

བདེ་སྤྱད་བཙོང་དགོས་པ་ནི་ཆེས་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་
 ལེགས་སྐྱེས་ནལ་མ་ཞིག་ཡིན་ལ། རང་ཉིད་མི་རིགས་དེའི་
 ཁོངས་སུ་ཉེ་ཁྱེད་འཕྲོས་པའི་དགོས་པ་འང་དེ་ལས་ཐ་དད་
 པ་ཞིག་མེད་པས། དེ་བས་ང་ཚོས་ད་ལྟ་ནས་བརྒྱུད་དུས་
 དང་བསྐལ་བ་ཀྱན་དུ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་སྤྱད་ཀྱིས་
 བོད་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྤྲོད་ཆ་
 བཀའ་སྤྱོད་ཐག་རིང་ཉེར་གཏོང་བར་འབད་པ་ལྟར་ལེན་
 ཅིག།

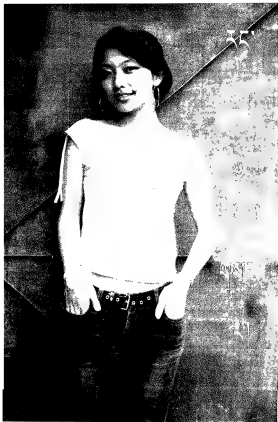
བོད་པའི་ལ་རྒྱ་བོད་པས་སྤྱད་བཅི་བྱས།
 བོད་པའི་བདེན་མཐའ་བོད་པས་བསེལ་བར་བྱས།
 བོད་པའི་ཡིག་གེ་བོད་པས་འབྲི་སྒྲིག་བྱས།
 བོད་པའི་བོད་སྐད་བོད་པས་བཀོལ་བར་བྱས།

བོད་རིགས་ཡིན་ན་རང་རིགས་ཞེན་པར་བྱུངས།
 བོད་ཡིག་འབྲི་སྒྲིག་བཙོན་པར་ངོ་གཞོངས་ཅི་མ་བྱུངས།
 བོད་སྐད་སྤྱི་འཕྲིན་གནང་བར་ཤེས་དམན་དེས་མ་བྱུངས།
 བོད་པ་མི་ཉུང་གནས་པར་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་པར་བྱུངས།

ལོ་ཐོ།

ནམ་རྒྱུད་དཔེ་དེ་བའི་ཁོ་ན་སྤྱོད་རྒྱུ་མགོ་གཡངས་ནས་ཕྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་དམན་ལ་ཁ་དེ་ཙམ་ཡ་ཙམ་མི་བྱེད་
 པའི་སྤྱན་ངག་པར་སྤྱོད་དམན་གྱིས་“ཨེམ། ང་དཔེ་དེ་བའི་ཡིན་ན་དགའ་བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱག་གིས་དམ་པོར་བརྒྱུད་
 ནས་རྟག་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱས་ན་སྤྱོད་པ་ལ།”ཞེས་ངག་ནས་ཀྱུར་བས།

སྤྱན་ངག་པས་“ཨ་ནོ། སྤྱོད་དམན་ཟེར་བ་དེ་ལོ་ཐོ་ཞིག་ཡིན་ན་དགའ་བ་ལ། ལོ་ལྟར་བརྗེ་པོ་རྒྱག་རྒྱ་བྱུང་
 ན་དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པ་ལ།”ཞེས་ཟེར་བཞིན་སྤྱོད་དཔེ་དེ་བ་བསྐྱེད་པ།

ཁ་སང་དེ་རིང་། ངས་ཁ་བཙུམས་ནས་སྟན་པལ་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
 ཁ་སང་དེ་རིང་གི་སྟན་པལ་མི་ཆེན་ཆོའི་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཁྱོན་ཡིན།
 ཤོ་ར་སྟོང་མཁན་མི་ཆེན་ཆོེ། ལོ་གསེས་ལྷག་གསེས་ཀྱི་ཕག་པ་བཞིན།
 གཅིག་རྒྱལ་གཅིག་གིས་བཀའ་ནས། མི་ཡུལ་ན་དཔའ་བོའི་ལག་རྩེ་ལ།

ཁ་སང་དེ་རིང་། ངས་ཁ་བརྩམས་ནས་སྟན་ངག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
 ལྷང་མེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་མང་པོ། ཞེན་ཁོག་གི་རྩ་ཁག་བཅན་པོ།
 ཡོད་ཆད་ཁ་རྩུང་གི་བྱར་ན་རི་བོའི་གྲིབ་གཟུགས་ལས་ཆེ་ཨང་།
 ཁ་སང་དེ་རིང་། ངས་ཁ་བརྩམས་ནས་སྟན་ངག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
 མེམས་མགོ་རྩོལ་བཞག་ནས་ལྷ་རྩུགས་ཀྱིས་སྟན་ངག་འབྲི་བཞིན་ཡོད།

དབྱུགས་རིང་གི་རྩམ་ཁ་དངོས་པོ་འདི་ལས་ཐོར་
བཅོལ་ཞེན་གྱི་ལག་པས་ཡང་ཡང་འདི་ལ་འཆིང་
སྐབས་དང་སྐབས་སུ་
མིག་མཐའ་ལ་ལྷགས་རི་མེད་ཀྱང་
མིག་ཟུང་འདི་འགྲུལ་འདོད་མ་བྱུང་
དངོས་པོ་འདི་མིག་ལ་ཆུང་ཡང་
སྐྱུག་བསྐྱལ་འདི་སེམས་ལ་ལྷེ་ཨང་།
ཀྲུ་ཀྲུ་.....སེམས་བ་ལགས་
ལྷེད་ཆེ་བའི་མགོ་བོ་ཐུར་ལ་དབྱངས་དུས་
སྐློའོགས་ལྷ་བྱའི་སྤམ་བཟོ་འདིས་གྲེན་ལ་འདྲེགས་སྐབ་བཟ།

༤

ནམ་དག་གྲ་བཅུན་གྱི་གཟན་བཤམ་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་ཕྱད་ཅིང་།
ཤེས་ལྷན་ལས་བྱེད་པའི་ལྷག་བསམ་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་བཅོམ། ཨ་ན།

༥

ཆུང་འདྲིས་མཛའ་མོའི་མཐུན་འབྲུག་དངུལ་སྒྲོར་དང་བསྐྱེབས་ཤིང་།
སེམས་སྤང་བྱ་མོའི་བཙེ་འདང་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་བསྐྱེས། ཏ་ན།

༦

སྒྲོབས་འབྱོར་ལྷག་པོའི་ལུས་ཕུང་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་བདུམས་ཤིང་།
ཉམ་ཆུང་སྤང་པོའི་མི་ཆོ་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་ཤོངས། ཉཱ་དུ།

༧

ནོར་ནག་དུད་འགྲོའི་ཆོ་སྒྲག་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་འཇལ་ཞིང་།
ཞིམ་མངར་འོ་ཇའི་རོ་བཅུད་དངུལ་སྒྲོར་དང་བསྐྱེས། ཉཱ་མ།

༡༠

འཇིག་རྟེན་སྦྱིད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་བསྐྱེན་ཞིང་།
འཁོར་བ་སྐྱུག་གི་སེམས་གཙོང་དངུལ་སྒྲོར་གྱིས་འབེབ། ཨ་ཏུ།

ཁྱོད།

དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དབུ་འོག་ལོ་གཉིས་པ།

ཁྱོད།

གདོད་མ་ནས།
སྤྲིང་རྩིལ་པོ་ཡིས་གྲུབ་པའི་འོད་དཀར་རྒྱུ་པོ།
གངས་རིའི་ཐུ་བྱུང་གིས་སྤོང་ལ་བཞད་དེ།
ཞི་བདེ་ཡིས་འོད་སྤང་ཀྱན་ལ་འཇུམ།
ཁྱོད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྐྱུ་པོ།
ང་ཚོ་ལ་སྦྱིན་པའི་བདུད་ཅི་མངར་མོ།
རི་སྤྲིད་འཆོ་བའི་བར་དུ།
ཆད་མེད་པའི་སྤོང་གིས་ཆོར་བ་རྒྱུད་ལ་གདོར།

ཁྱོད།

རི་རབ་ལྟར་བརྩིད་ཅིང་།
མཛད་འཕྲིན་སྟོན་ཟླ་ལྟར་རྒྱས།
དམ་གྱིས་བཅིངས་པའི་འཁོར་བའི་ལྷུབ་ཁྲག་ན།
སྤྲིང་རྩིལ་པོའི་མདངས་ཁྲིམ་འབུམ།
ལྷམ་མེར་འབྲིལ་ཞིང་།
ཀྱན་ལ་ཞི་བདེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས།

ཡིག་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་ཕྱིར་བྲིས་པའི་སྟུན་ངག།

དུག་སྒྲ་དང་ཆ་བའི་རྒྱལ་ཁམས་པར་བཀལ་རྗེས།

ཆོག་གསར་དང་རྩི་བ་མང་བའི་ཡུལ་ཁམས་ཤིག་ཚུར་མངོན་ཡོང་།

ཐོག་མའི་རོལ་དབྱངས།

༡

ན་ནིང་ཡིག་རྒྱགས་མ་འཕྲོད་པས།

《མིག་འདུན་》ཞེས་པའི་སྒྲ་གཏམ་ཞིག་ལེགས་བྲུབ་
བྱང་།

ད་ལོ་ཡིག་རྒྱགས་མ་འཕྲོད་ན་.....

༢

ཟུར་སྒྲོང་བ་དག

ཆ་བ་ཆེ་འདུག་དང་དུག་སྒྲ་མང་འདུག་མ་ཟེར།

ཨ་ཏི་གཞོགས་ཁང་འདི་ལས་ཆ་བ་ཆེ་ལ།

དུག་སྒྲ་དེ་དག་ལ་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་གཏོ་ཡོད།

༣

སྤྲུའབ་པར་བཞུགས་འདུག

མེ་མེད་དང་ཀྱུ་ཅོ་མེད་པར་འབར་བཞུགས་འདུག

ཁ་སང་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་ཆ་བས་མི་འགའ་ཤི་འདུག་ཟེར།

གསལ་བོར་བཤད་ན་ཁོ་གཉིས་འབར་བཞུགས་པའི་སྤྲུའབ་

ཆོས་པ་རེད།

༤

གཅེར་བུར་འགྲོ་བ་དག

ཟླ་ལྷ་བའི་སྤྲུའབ་ཆོག་སོང་།

བགས་ཆག་གྱུན་པ་དག

ཟླ་ལྷ་བའི་སྤྲུའབ་རུལ་འགྲོ།

༥

ལག་པ་སྒྲིང་ཁར་སྒྱུར་ནས།

ཡང་དག་ལྟ་ལ་བྱག་བྱེད་དུས།

ང་ཞི་བའི་ཁམས་འདི་ནས་ཡོངས་སུ་དཀྱོགས་སོང་།

༦

ཟུར་སྒྲོང་དུ་སོང་བས།

ཆན་ལགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རང་ནམ་བཤད་དེ།

ཉིན་གསུམ་འགོར།

རང་སྒྲོང་དུར་ཐག་བྱེད་དགོས་པར་བསྐྱལ་ཏེ།

ཞག་གསུམ་འདས།

མཆོད་བརྗོད་དང་ཚོམ་པ་དམ་བཅའ་བྲིད་དེ།

ཉིན་གསུམ་བྱད།

ཡིག་ཆད་ཀྱི་ཟེལ་ཤུགས་ཤེས་པའི་ཆན་ལགས།

ཡིག་ཆད་གཏང་བར་ཉིན་གསུམ་ལས་མི་འདུག

༧

ཟུར་སྒྲོང་བ་མང་པོས།

རྩ་མ་པ་ལའི་མཆོད་རྟེན་ལ་གཡས་སྒྲོར་རྒྱག་དུས།

རྒྱ་གར་སྒྲོལ་མའི་རྒྱལ་གཟུགས་ལ་བལྟས་བལྟས་པས།

ཡིག་ཆད་ཅེས་པའི་འཇིགས་དང་ངས་ཅན་དེ་ཅད་དེ་

གཏིང་བརྗོད་དུ་སོང་།

༨

རང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཁོ་བོས་ཀྱང་།

འགག་ཐུག་དུས་ལྷག་སྒྲོ་བརྒྱུད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་འཁོར་བྱུང་

སྟེ།

དགོར་གཉེར་ཐ་ཆན་དེར་སྒྲོར་ཀྱི་འབུལ་བ་ལུལ་ཏེ།

འཇིག་རྟེན་རིག་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་ཤིག་བཙོལ་དགོས་སྟུམ།

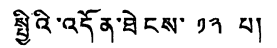
༩

ངས་མདང་དགོང་མི་ལམ་ཡག་པོ་མེས་བྱང་།

ཡིག་ཆད་ཀྱི་རྟེ་ལས་ཐར་བ་མེས་བྱང་།

ཡུལ་སྒོར་མུན་སེལ་སྒོར་མེ།

བསེད་ནམས་སྟོབས་ལྡན། སྟོབ་དཔོན་ལ་གཉིས་པ།

སྐྱུག་ཡིན་པས་མགོན་པོ་ལ་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མི་འདུག
ཞོགས་པའི་རྒྱུད་ ༡༩༡༠ ཙམ་ལ་ང་ཚོས་ཞོགས་ཟས་ལོངས་
སུ་སྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོགས་གཞོན་བསྟན་པ་སྒྲོན་ལམ་
ལགས་ཀྱིས་དེ་རིང་གི་ལས་རིམ་སྒྲོར་ང་ཚོར་གསལ་
བཤད་གནང་དོན་ནི་ང་ཚོའི་ཤེས་ཡོན་ལྷ་སྒྲོར་གྱི་ཆེད་དུ་
དམིགས་པའི་ནང་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་གསུམ་སྟེ། རྟན་
གི་རྒྱུ (Ratnagiri) རི་ན་ཆེན་རི་དང་ཡུ་དྲི་ཡ་
གི་རྒྱུ (Udayagiri) འཆར་རི། ལྷ་ལི་དུ་གི་རྒྱུ (Lalitgiri) ཡིད་
འོང་རི་གསུམ་ལ་གནས་མཇུག་ལྷ་བར་འགོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་
འདུག

ཨ་རི་ས་མངའ་སྡེའི་རྒྱལ་ས་བླ་མའི་ཤེ་མར་
(Bhubmneswar) གས་སྤྱི་ལེ་གྲུ་བཞི་མ་བརྒྱའི་མཆོམས་
དང་ཨི་སི་ཡ་ (Assia) རི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒོང་དུ་ཆགས་པའི་ནང་
པའི་གནས་ཆེན་ཁག་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་ད་བར་ང་ཚོའི་སྤྱི་
ཆོགས་ནང་ཆེས་སྒྲིག་དུ་འགྱུར་བའི་གསང་བ་ཞིག་རེད། ད་
ལན་གྱི་ཤེས་ཡོན་ལྷ་སྒྲོར་བ་ཆོས་ཤོགས་ཆོ་དང་ལྷན་དུ་
གསང་བ་དེ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་ནམས་ལ་ངོ་
སྤྲོད་བྱེད་པར་འདོད།

ཞོགས་པའི་རྒྱུད་ ༡༠༩༠༠ པར་ང་ཚོ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤངས་
འཁོར་བསྟན་ནས་ཅན་རྟར་གོལ་ (Chandrakol) ཞེས་པའི་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་འབྱོར་སྐབས་སུ་ཞོགས་པའི་རྒྱུད་ ༡༡༩༠ ཙམ་
ཟིན་ཆར་འདུག

འདིར་ང་ཚོས་གྲང་ཆོགས་ལ་རོལ་རྩེས་སུ་མཐུད་
ནས་བསྐྱོད་པས་ཞིན་རྒྱབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་པོར་གནས་ཀྱི་ཐོག་
མ་རིན་ཆེན་རི་ (Ratnagiri) ལ་འབྱོར་ཞིང་། དེའི་སྐབས་
སུ་ངའི་སེམས་ནང་བརྗོད་ཀྱི་མི་ལངས་པའི་སྤྱོད་སེམས་ཞིག་
ངང་གིས་འཕྱར། གནས་འདི་ནི་རྟན་ (Ratna) རིན་ཆེན་
གྲོང་གསེབ་ཀྱི་རི་ཁར་ཆགས་འདུག སྤྱིར་བཏང་དགོན་
པ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱང་ཐག་རིང་བའི་དབེན་པའི་གནས་སུ་
བཞེངས་སྤོལ་ཡོད་པས་རིན་ཆེན་རིའི་གནས་དེའང་རི་
གཤམ་གྱི་གྲོང་གསེབ་དེ་མ་ཆགས་པའི་སྤྱོད་དུ་བཞེངས་

ཡོད་པར་སེམས། གནས་དེ་ལ་མཇུག་བར་ཞིན་སྐོར་ལྷའི་
འཛིན་བྱང་ཉོད་གོས་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འཛུལ་མ་ཐག་
ལམ་ཕན་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་ད་ཅང་མི་མཐོ་བའི་ལ་ཞིག་
འཛིགས་ནས་ལ་ཁར་འབྱུང་སྐབས་དབུ་ལྷུ་ཅན་གྱི་
མཆོད་རྟེན་བདུན་ཅུ་ཙམ་སྟེ་བས་གཅིག་དུ་མཇུག་རྒྱ་
འདུག མཆོད་རྟེན་དེ་ནམས་རིང་ཐུང་དང་ཆེ་ཆུང་མི་
སྒྲིམས་ཀྱང་སེལ་ཆེར་བྱ་གཅིག་དང་བྱེད་ཀ་ལས་རིང་བ་
མེད་ཅིང་དེ་དག་གི་མདུན་ངོས་སུ་སྒྲོན་པའམ་འཇུག་
དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་བློས་འདུག ཀྱང་ད་ཆ་གསལ་
བར་མི་མངོན་པས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད།
དེ་ནས་གོམ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མར་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཀྱི་མང་
གཞིའི་གནའ་ཤུལ་དེ་མཇུག་བར་འགྲོད་གོས། བཟོ་བཞོད་
ལེགས་ཤིང་ལྡོག་རིས་མཛེས་པའི་རྩོམ་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོན་
འཛུལ་ཉེ་མཐའ་བཞིར་སོ་སོལ་གི་རྩེག་པས་བདུམས་ཤིང་
ཐོག་ཡབ་མེད་པའི་འདུ་ཁང་གི་ཤུལ་འདིར་ཡོད་པའི་
གནའ་རྩེས་ནམས་མཇུག་སྐབས་རྩོམ་ཆོས་བརྒྱབ་པའི་
སྒྲོན་པའི་དབུ་འགའ་ཤས་དང་། རྩོམ་ཀྱི་བཀྲ་དབུ་
མེད་པའི་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་ཆ་ཆ་སྤྱོད་པའི་བྱག་བཞི་ཅན་གྱི་རྩོམ་
ཆག་རོའདི་ནི་སེལ་ཆེར་སྒྱུར་རས་གཟིགས་བྱག་བཞི་ཅན་
ཡིན་པ་ནི་ཕྱིང་བ་དང་པོ་སྤྱོད་མཆོན་ལས་གསལ་པོ་ཤེས་
ཐུབ། དེ་ཙམ་མ་ཟད་ཀྱང་ངོས་སུ་དབུ་དང་བྱག་བཞི་ལྷན་
གྱི་སྒྲུ་འདི་ལྷ་སུ་ཞིག་ཡོད་པས་གོང་གི་སྒྲུ་དེ་སྒྱུར་རས་
གཟིགས་བྱག་བཞི་ཅན་ཡིན་པ་གསལ་བོར་ར་འཕྲོད་ཐུབ།
དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟེད་པ་གཅིག་སུ་ལྷན་པ་དང་ཀ་བའི་
ལྡོག་རིས་གཅིག་སུ་ཡོད་པའི་རྩོམ་ཆོས་དང་ལྷགས་པའི་
ནང་དུ་བརྒྱུག་པའི་སྒྲུ་སྟགས་རྩོམ་བཟོས་པའི་སྒྲུ་བརྟན་
དང་ཡོ་བྱང་མང་དག་ཅིག་འདིར་མཇུག་ཡུལ་དུ་ཁྱུར།
གནས་ཙ་ཆེན་རིན་ཆེན་རིའི་གདེར་རྩེས་འདི་ནམས་ཐོག་
མར་ཨེམ་ཨེམ་ཅཱ་ཀར་ལྷ་མེད་ (M.M. CHAKRAVARTI) ཡིས་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཉེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ དང་
༡༩༦༡ ལོར་རྒྱ་གར་གནའ་རྩེས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་སྤྱོད་

འདོན་ཆུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཟག་དཔུང་གྲུབ་རྗེས་ལོང་བཟུ་ཕྱག་
མང་པོར་ས་འོག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་གནའ་བོའི་སྤང་བརྟན་
དེ་ཡང་བསྐྱར་སྒྲེས་འགྲོའི་སྤྱན་རྒྱར་བཤམས་པའོ། བཟག་
དཔུང་པས་གནས་དེ་ནི་དུས་རབས་༩པ་དང་༡༠པའི་ནང་
བྱུ་མུ་ཀུ་རས་ (Bhaumakaras) རྒྱལ་གྱི་དེ་སྐབས་སུ་
བཞེངས་བཅོ་ཆུ་སྒྲིབ་བྱང་བའི་དགོན་པ་ཡིན་པ་གནས་
ཡིག་རོ་སྤྲོད་དུ་འཁོད་འདུག།

རོ་མཆར་ཆེ་བའི་གནས་ཤུལ་འདི་ལས་ང་ཆོར་སྒོ་
བསྒྲིབ་ཐོབ་པ་ནི་སྤར་དགོན་པ་འདི་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱུ་ཆེར་དར་ཡོད་པ་ནི་སྤྱན་རས་
གཟིགས་དང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་སྒྲོལ་མའི་སྐྱུ་
བརྟན་རྟེན་པ་འདི་དག་ལས་ཕ་ལེར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན།
འདུ་ཁང་དེའི་ནང་རྟེན་གཙོ་པོ་ནི་ཁང་པའི་སྤྱུག་ཏུ་ཡར་
བཞེངས་པའི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟན་ཆེན་པོ་རྩོ་
ཡིས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡིན། དེ་དཀོས་ཐོགས་ནམས་མཉམ་
འཛུམས་ཀྱིས་གནས་འདིར་ཡར་བསྐྱར་ནང་བསྟན་དར་
བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་
ལས་གྲོལ་བར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱུ་བྱང་དུ་གསོལ་
འདེབས་སྟེང་ནས་ཞུས་པ་ཡིན།

གནས་འདིའི་གཤམ་དུ་སྤྱེ་ཆན་བཞིར་དབྱེ་བའི་
འགྲེམས་སྟོན་ཁང་ཞིག་ཁྱང་འདུག དེ་རུ་སྤར་རིན་ཆེན་
རིའི་ས་འོག་ནས་རྟེན་པའི་རྩོ་སྐྱུ་རྟེན་པ་དང་ཟངས་ལྷགས་
ཀྱི་གནའ་རྗེས་ནམས་ལེགས་པར་བཤམས་འདུག།

རིན་ཆེན་རིའི་གནས་སྐྱོར་ཆར་བ་དང་ང་ཆོས་སྤྱི་
སྤྱོད་ཆངས་འཁོར་ནང་བསྟན་དེ་ཆུ་ཆོད་ཕྱེད་ཀྱི་བསྐྱོད་
པའི་རྗེས་གནས་གཉིས་པ་ (Udayagiri) འཆར་རི་ལ་
འཕྱོར་སོང་། གནས་ས་འདི་ནི་རིའི་གཤམ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་
འདུག ཁུ་སིམ་ལ་ལྷོ་པ་སྤྱུག་པའི་རི་བོ་འདིས་ངའི་ཡིད་
དབང་འཕྲོག་སོང་། གནས་འདི་རུ་མཆོད་རྟེན་དང་ཁང་
པའི་ཤུལ་འགའ་རེ་མཇུག་ཆུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་རིན་ཆེན་
རིའི་གནའ་རྗེས་ལྟར་མེ་འདུག གནས་འདིའི་སྤྲོད་ཀྱི་ཁང་

ཤུལ་ཞིག་ལ་རྩོ་ཡིས་བསྐྱོས་པའི་སྟོན་པའི་སྐྱུ་བརྟན་ཞིག་
ཡོད་པ་ནི་གནས་འདིའི་སྤང་བརྟན་གཙོ་བོར་གྱུར། འཆར་
རིའི་གནས་འདི་ད་ལྟའི་ཆར་ཉར་ཆགས་དེ་ཙམ་གྱི་ཡག་པོ་
བྱང་མེད་པར་སེམས།

གནས་གསུམ་པ་ (Lalitgiri) ཡིད་འོང་རི་ནི་
འཆར་རི་ནས་རྒྱང་ཐག་སྐར་མ་ཉི་ཤུའི་མཆོམས་སུ་གྲང་
གསེབ་ཅིག་གི་རི་ཅེར་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཆགས་འདུག ཡིད་
འོང་རི་འདི་འང་ཕྱི་ལོ་༡༩༠༥ལོར་ཨམ་ཨམ་ཅཱ་གར་སྤར་ཏི་
(M.M.Chakravarti) ཡིས་ཐོག་མར་རོས་འཛིན་གནང་
ནས་ཕྱིས་སུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༤ནས་༡༩༩༡བར་དུ་རྒྱ་གར་གནའ་
རྗེས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཟག་དཔུང་
བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱུག་འདོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་གནས་ཀྱི་ཅེ་
མོར་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཤུལ་རྟེན་པ་དེ་དེང་གི་
ཆར་བསྐྱར་བཞེངས་བྱས་ནས་མཇུག་ཆུ་འདུག མཆོད་
རྟེན་འདིའི་ཁོག་ནས་སྟོན་པའི་རིང་བསྐལ་སྐམ་རྒྱང་
གཉིས་རྟེན་འདུག་ཁྱང་གནས་འདི་རུ་མཇུག་ཆུ་མེ་འདུག།
མཆོད་རྟེན་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོགས་ན་ཡོད་པའི་མཛེས་སྤྱུག་གཞན་
ཞིག་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རི་བཤམ་གྱིས་གཞིའི་སྟོ་བར་གསལ་དུ་
འབུས་པའི་ཞིང་ཁའི་ལྗང་ལྷག་དག་དང་དལ་གྱིས་གཡོ་
བའི་སྟོན་པའི་ཡལ་འདབ་ད་དུང་རྒྱང་རིང་ན་རབ་རིབ་དུ་
གསལ་བའི་རི་བོའི་ཆོགས་ཀྱི་མཛེས་ལྗངས་འདིས་ཐག་
རིང་ནས་ཡོང་བའི་གནས་སྐྱོར་བའི་སེམས་ལ་ངལ་གསོ་
ཞིག་ངང་གི་རྟེན།

ད་དུང་གནས་འདི་རུ་དགོན་པ་ཁག་བཞི་དང་
མཆོད་རྟེན་ཀྱི་ཤུལ། རྣམ་པ་འདྲ་མིན་གྱིས་བཞེངས་པའི་
སྟོན་པའི་རྩོ་བསྐྱོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟན་ནམས་ལ་གཞིགས་ན་ཡིད་
འོང་རི་ཡི་གནས་འདིར་སྤར་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤྱེ་ཆོགས་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཆགས་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་
སྐལ་གསུམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་བསྟོན་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས་སྟུག། དུས་རབས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའི་ནང་
མཇུག་སྐལ་ལ་ཉེ་བའི་མྱ་རི་ཡན་ (Mauryan) རྒྱལ་བརྒྱུད་

སྐབས་སུ་ཡི་གེ་བཀོས་ཡོད་པའི་གནའ་རྫས་ཆག་རོ་རྟེན་
 སོན་བྱང་བ་དག་ལས་ཡིད་འོང་རི་ཡི་གནས་འདིར་གནས་
 བཟན་སྟེ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྟེ་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་
 ར་འཕྲོད་བྱང་བ་གནས་ཡིག་ཏུ་གསལ། ཕྱིས་སུ་དུས་
 རབས་དགུ་པ་དང་བརྒྱ་པའི་ནང་རྩ་མུ་ཀླ་རས་
 (Bhaumakaras) རྒྱལ་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་སུ་དགོན་པ་འདིར་
 གསང་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་གནས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་
 པའང་དེར་གསལ། དེར་བཟོན་ཡིད་འོང་རི་ནི་མྱོ་རི་ཡན་
 (Mauryan) རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི་རྩེས་ནས་དུས་རབས་བརྒྱ་
 གསུམ་བར་མ་རྒྱད་རྒྱུ་འདྲིན་དུ་གནས་པའི་ཨོ་རི་སྐའི་
 (Orissa) ནང་དུ་ནང་བསྟན་དར་བའི་གནས་ཆེན་ཞིག་
 ཡིན་པ་ངོས་འདྲིན་བྱུ། བལྟས་བས་མི་ངོམས་པའི་ངོ་
 མཚར་ཅན་གྱི་གནས་ཆེན་གསུམ་ལ་ང་ཚོས་ཡང་ཡང་དུ་
 བསྟོད་པ་བྱེད་བཞིན་བཟོན་ཆེན་གྱི་བརྟན་པར་གང་མང་
 བརྒྱབ་དེ་རྒྱང་པའི་གདེགས་འདྲིན་དལ་གྱིས་སྤངས་འཁོར་
 རྟོགས་སུ་བསྐྱར། དགོང་འོ་རྩེ་ཆུ་ཆོད་༦:༡༥ ཟླ་ཞིང་
 མཚམས་སྤྱོད་གཞོན་པས་བྱུབ་རྟོགས་སུས་མོད་ཡིད་
 དབང་བཀྱག་བྱེད་དུ་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་ཞོར་

བུ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་ཡུལ་དེ་ས་གཞི་ཆེན་པོ་ལུན་གྱིས་སྤྱིབ་
 ཁར་ང་ཚོའི་སྤངས་འཁོར་གྱིར་(Hotel Zoopark) ལ་གདང་
 ནས་ལྷུར་ཆད་གང་ཡོད་གྱིས་བདང་སོང་བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ཨོ་རི་སྐའི་(Orissa) འདྲིན་མའི་པང་དུ་རིམ་གྱིས་མི་མངོན་
 པར་གྱུར།

ཟུར་ལྟའི་ཡིག་ཆ།

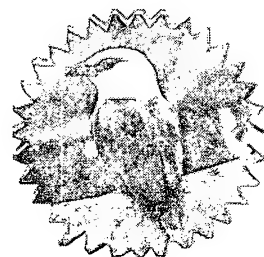
1. EXCAVATED BUDHIST SITE LALITGIRI
- Archaeological Survey of India
2. EXCAVATED BUDHIST SITE RATNAGIRI
- Archaeological Survey of India
3. ARCHAEOLOGICAL MUSEUM RATNAGIRI
- Archaeological Survey of India

ཟུར་མཆན།

གོང་གི་གནས་ཆེན་ཁག་གསུམ་གྱི་མཚན་བྱང་ནམས་ཉིན་རྒྱང་
 ནང་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱིས་གཟུགས་སུ་ཕྱན་གྱིས་མཐོང་ཐོས་
 མ་བྱུང་བས་ཤོགས་ཆོ་དང་མཉམ་དུ་ཤོས་བསྐྱར་གྱིས་སྤྱོད་
 འཁྱར་བྱས་དེ་བོད་རྒྱུད་དུ་བདགས་པ་ལས་ཤེས་ཆོས་ཀྱིས་བྱས་མེད་
 པས་ཀྱན་གྱིས་ཐུགས་འཇགས་འཆལ། །

ལང་ཚོར་ཆད་ཡོད་ཅིང་། ཤེས་རིག་ལ་ཆད་མེད། ང་ཚོས་
 ཆད་ཡོད་པའི་ལང་ཚོ་དམ་འདྲིན་བྱས་དེ་ཆད་མེད་པའི་
 ཤེས་རིག་སྐྱུང་དགོས།

ཀའོ་ཨེར་ཅི་ཡིས།

ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལུ་ཁང་གི་མགོ་ཁྲིག་གླུ་མ་པའི་ཤོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རིག་པའི་མང་སྤྱོད་
ཁེངས་གསུམ་པའི་ཚོགས་གླུ་གསལ་པ།

ཤོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལུ་ཁང་གི་མགོ་ཁྲིག་གླུ་མ་པའི་ཤོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་རིག་པའི་མང་སྤྱོད་ཁེངས་གསུམ་པའི་
ཤོག་དཔལ་ལྷན་ནི་ལོའི་རིགས་འདུག་དཔུམ་གསུང་བཤད་པ་རྒྱལ་མ་དང་ཚོས་ཁྲིག་ཚོགས་མི།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
(First Ramath Chandra Thewal of Ladakh) རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། (ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།)

ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།
ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ། རང་གི་ཕྱོད་ཀྱི་མཛུགས་པ།

Varnai-Riglab

Students' Tibetan Journal
C.U.T.S

Sarnath, Varanasi
(U.P.) 221 007 INDIA
varnairiglab@gmail.com